PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, ČETRTEK, 8. OKTOBRA 1970
LETO XII. – ŠTEVILKA, 274 – CENA 50 PAR

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK DRAGO SELIGER
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

PRVA IZDAJA

TITO V BREENDONKU — Predsednik Tito je včeraj obiskal nacistični zapor v Breendonku. Telefoto: UPI

Tito obiskal Antwerpen Tepavac začel pogovore

Med krajšim potovanjem po Belgiji si je predsednik ogledal nacistične zapore v Breendonku - Po vrnitvi v Bruselj priredil večerjo za kralja in kraljico

OD NAŠEGA POSEBNEGA POROČEVALCA

ANTWERPEN, 7. okt. – Dlje, kot je zahteval protokol, se je predsednik Tito danes zadržal v položaju »mirno« pred desetimi, počrnelimi, grobo zašiljenimi lesenimi koli za zidom stare trdnjave Breendonk, 20 km daleč od Bruslja, kjer so med drugo svetovno vojno nemški nacisti streljali in obešali belgijske rodoljube. V grobi tišini so se oglasile trobente, ko je Tito v navzočnosti dolge vrste bivših bojevnikov z odlikovanji in zastavami ter člani združenja bivših zapornikov koncentracijskega taborišča položil venec v spomin padlim žrtvam.

V tem sicer žalostnem kraju z mnogimi celicami in bodečimi žicami, je bilo povsem jasno, da sta svobodna Jugoslavija in svobodna Belgija eno; da pa je tudi še danes svet razdeljen na svet nasilja in na svet miru.

»Tolažil sem jih pred smrtjo enako, ne glede na to, če so bili Belgijci ali ne, če so bili verni ali neverni, če so bili komunisti ali Židje, kajti vsi so umrli za to, ker so ljubili svojo domovino«, smo za Titom in njegovim spremstvom brali v muzeju v nekdanjih nacističnih zaporih smrti, iskreno priznanje nemškega vojaškega katoliškega duhovnika monsignora Grammana, po rodu Avstrijca, ki je med okupacijo edini smel prihajati do na smrt obsojenih v tej trdnjavi.

Obe prisrčni in izraziti sinočnji zdravici kralja Baudouina in predsednika Tita, ki sta poudarili veliko skladnost obeh dežel v prizadevanju za mednarodno sožitje in mir v svetu, sta dali povsem trden ton celotnemu nadaljnemu poteku jugoslovanskega državnega obiska dobre volje v Belgiji. Tudi vsi največji bruseljski časopisi so danes izšli z velikimi naslovi na prvi strani, v katerih so naglasili prisrčen sprejem, ki ga je Bruselj izkazal predsedniku Titu, ter ugotovitve obeh državnih šefov, s katerimi sta se zavzeli za popuščanje napetosti v svetu ne glede na bloke. V tem duhu sta očividno tudi danes oba zunanja ministra Harmel in Tepavac začela politične razgovore.

Predsednika Tita s ženo, podpredsednika ZIS Nikolo Miljanića in druge člane jugoslovanske delegacije je danes spremljal belgijski prestolonaslednik, princ Albert. V Breendonku sta se jim pridružila tudi minister za narodno obrambo Segers in minister za delo Major. Iz Breendonka se je predsednik Tito s spremstvom podal proti velikemu pristanišču v Flandriji Antwerpnu. Spotoma si je ogledal tudi hišo velikega flamskega slikarja Rubensa.

Slovesen sprejem, ki so ga priredili pred Titom v starodavni hiši v Antwerpnu, okrašeni z jugoslovanskimi in belgijskimi zastavami, ter zastavami vseh dežel sveta, je bil pravo nasprotje žalostnega okolja v zaporih Breendonka. Pod bogato poslikanim stropom mestne palače tega četrtega največjega pristanišča na svetu z imeni vseh županov Antwerpna od 1564. leta dalje, je Tita pozdravil z ganljivim nagovorom župan Craeybeckx. Ko je ugotovil, da sta obe deželi podobno trpeli v dveh zaporednih vojnah, je izrazil svoje občudovanje do Jugoslavije in omenil velik vpliv, ki ga je v času druge svetovne vojne v okupirani Evropi imela oborožena vstaja jugoslovanskih narodov. »Ime Tito je tudi med Belgijci šlo od ust do ust s spoštovanjem in občudovanjem, hkrati pa je zvenelo kot povelje k boju... Toda redko se v zgodovini pripeti, kot je bilo to pri vas, da je voditelj svojega ljudstva v vojni postal tudi voditelj v iskanju sprave in miru«, je nadaljeval antwerpski župan.

Na poti nazaj v Bruselj se je predsednik Tito s spremstvom ustavil še v znanj tovarni telefonskih aparatov Beel v Geelu. V Bruslju pa je danes zvečer predsednik Tito z ženo Jovanko v prostorih kraljevskih umetnostnih muzejev priredil svečano večerjo za kralja in kraljico in ostale goste.

BOGDAN POGAČNIK

Tito se bo sestal z Brandtom

BONN, 7. okt. — (Po telefonu). Danes so tu potrdili govorice, da se bo predsednik Tito po obisku v Luksemburgu srečal z zahodnonemškim kanclerjem Brandtom. Agencija DPA je zvečer sporočila, da bo jugoslovanski predsednik v nedeljo opoldne prispel na eno izmed letališč v bližini Kölna na pogovor z Brandtom. Pogovora se bosta udeležila tudi zunanja ministra Tepavac in Scheel. Po tem srečanju, ki bo predvidoma trajalo dve do tri ure, bo Tito nadaljeval pot v Beograd.

S. F.

Zgolj v premislek

Pri dosedanjem razmišljanju, kako pospeševati razvoj manj razvitih območij v Sloveniji, je poudarjen predvsem ekonomski moment. Gre za načrtno družbeno intervencijo, usmerjeno zlasti na ustvarjanje pogojev za razvoj, posebej na področju infrastrukture in izobraževanja, pa tudi tako, da bi spodbudili ekonomsko prelivanje sredstev in pospeševali poslovno sodelovanje med delovnimi organizacijami na manj razvitih območjih z drugimi.

Zdaj, ko v Sloveniji na glas razpravljamo, kako pomagati manj razvitim območjem, ko je potreba po tem zapisana tudi v politične dokumente tako družbenopolitičnih organizacij kot skupščine, nastaja ponekod veliko pričakovanje, koliko denarja bo zbrala republika in z njim zlasti z investicijskimi naložbami pomagala tem krajem, da bi se postavili na noge. Po nekaterih znamenjih sodeč so ta pričakovanja skorajda prevelika, kajti bolje je položaj realno oceniti, kot pa zidati gradove v oblakih in — doživeti razočaranje.

Slišati je na primer, naj bi tudi v Sloveniji (tako kot na ravni federacije) oblikovali poseben sklad za pomoč manj razvitim. Tak sklad bi bil morda možen, če bi bil namenjen izključno za regres na obrestno mero. Če pa bi bil tak sklad mišljen tako, da bi prek davkov zbirali sredstva za neposredne investicije na teh območjih, potem ni realno pričakovati, da bi tak sklad res tudi ustanovili.

Veliko realneje je torej zavzemati se za tako politiko, ki bi bila sestavni del nacionalnega razvojnega programa, s katero bi razvijali in pospeševali predvsem vse tisto, kar na teh območjih že je, da razvijamo možnosti za zaposlovanje in ustvarjanje dohodka ter da spodbujamo predvsem oblikovanje poslovnih jeder napredka v teh krajih. V nekaterih občinah (Mozirje, Murska Sobota, Tolmin, Brežice in morda še katera) so že ubrali tako pot, ko s pritegovanjem sposobnih strokovnjakov in z angažiranjem lastnih gospodarskih moči ustvarjajo pogoje za hitrejši razvoj.

Mnogo je tudi govora o tako imenovanem policentričnem razvoju Slovenije, kot da bi bilo to nekaj povsem novega, za kar se zavzemamo v oblikovanju srednjeročnega družbenega plana Slovenije. Vendar je bil razvoj v Sloveniji že doslej policentričen in se gospodarsko ni razvijal samo znani slovenski koridor. Nastala so nova središča poslovnosti tudi zunaj tega koridorja in se povzpela v sam slovenski vrh. Gre potemtakem za zavestno nadaljevanje take politike.

Prav zato, da bi v nadaljnjih razpravah o pospeševanju razvoja manj razvitih območij v Sloveniji upoštevali realne možnosti, je prav, da bo republiška skupščina sprejela ustrezen akt, v katerem bo točno opredelila politiko pospeševanja razvoja v teh krajih.

VLADO JARC

Poslanci podprli teze

Trije odbori obravnavali teze o razvoju ekonomskih odnosov s tujino

LJUBLJANA, 7. okt. — Tri je odbori republiške skupščine so na današnji skupni seji menili, da zaslužijo teze o razvoju ekonomskih odnosov s tujino, ki jih je pripravila komisija zvezne skupščine, vso podporo, saj obetajo dolgoročnejše rešitve na tem področju.

Stališče, s katerim so na današnji seji teze podprli, so med drugim utemeljevali tudi s tem, da so le-te pravzaprav nadaljnja konkretizacija in uresničenje idej, ki jih vsebujejo resolucija zvezne skupščine in že sprejeti dokumenti najvišjega vodstva ZKJ.

Podrobnejše poročilo objavljamo na drugi strani.

Ribičič sprejel Martinka

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — Predsednik ZIS Mitja Ribičič je sprejel ministra zvezne vlade ČSSR Karla Martinka, predsednika češkoslovaškega dela mešanega odbora za gospodarsko in znanstvenotehnično sodelovanje med SFRJ in ČSSR. Pogovarjala sta se o konkretnih vprašanjih v zvezi s sedanjim stanjem jugoslovansko-češkoslovaških gospodarskih odnosov, o katerih ravnokar razpravlja mešani odbor.

Brzojavka Maurerju

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — Predsednik ZIS Mitja Ribičič je poslal Ionu G. Maurerju, predsedniku ministrskega sveta SR Romunije brzojavko, s katero mu je najiskreneje zaželel hitro ozdravitev in okrevanje.

Romunski premier je doživel prometno nesrečo, kakor smo poročali že včeraj.

NA SEJMU ELEKTRONIKE
Hala A – I. nadstropje
Televizorji
Radioaparati
Magnetofoni
Stereo naprave
LOEWE OPTA

Egiptovski pogoji

Kairo bo pristal na podaljšanje premirja le, če bo v okvirih Jarringove misije dosežen napredek do 8. novembra

KAIRO, 7. okt. (Tanjug). V Kairu so danes zanikali resničnost včerajšnjih poročil iz Washingtona, po katerih naj bi bil Egipt pripravljen brez kakršnihkoli pridržkov privoliti v podaljšanje sporazuma o trimesečnem premirju na egiptovsko-izraelski fronti ob Sueškem prekopu. V teh poročilih je bilo rečeno, da je takšen vtis dobil ameriški minister za zdravje Eliot Richardson med svojimi nedavnimi stiki z egiptovskimi voditelji v Kairu, kjer se je udeležil pogreba predsednika Naserja.

Poluradni kairski list »Al Ahram« piše, da ta trditev ni resnična, ker je začasni predsednik ZAR Anvar el Sadat v pogovoru z Richardsonom jasno povedal, da Egipt ne bo privolil v podaljšanje sporazuma o začasni prekinitvi ognja, če do izteka tega sporazuma (8. novembra) v okviru Jarringove misije ne bo dosežen ustrezen napredek, ki bi takšen korak upravičil.

V dobro poučenih kairskih krogih se je izvedelo, da bo egiptovski zunanji minister Riad v začetku prihodnjega tedna odpotoval v New York na zasedanje generalne skupščine OZN. Zato opazovalci v Kairu sklepajo, da se pripravljajo nekatere nove pobude za odstranitev ovir, ki so začasno onemogočile Jarringovo misijo.

Po tukajšnjih podatkih si več zahodnih in drugih vlad vneto prizadeva, da bi se pogajanja premaknila z mrtve točke. S posebno pozornostjo spremljajo dejavnost Francije, ki si menda v stikih z ZDA in SZ prizadeva doseči čimprejšnjo obnovitev Jarringove misije.

V intervjuju za televizijo je minister Riad sinoči rekel, da bi bil Egipt pripravljen privoliti v podaljšanje premirja za tri mesece, če bi bili storjeni kaki resni koraki, ki bi poslaniku Jarringu omogočili opraviti njegovo nalogo.

Kar zadeva izraelske zahteve, da naj bi Egipt umaknil iz območja Sueškega prekopa tiste raketne baterije, ki jih je baje premestil tja že po tistem, ko so začela veljati določila sporazuma o ustavitvi ognja, je Riad dejal, da »Egipt o tem sploh ni pripravljen razpravljati«. Ponovil je prejšnjo trditev, da so tovrstne izraelske obtožbe docela neutemeljene.

Umik ZDA s pogajanj

Nadaljnja usoda pogovorov štirih velesil o Srednjem vzhodu negotova

WASHINGTON, 7. oktobra (Reuter). ZDA so se umaknile iz pogovorov štirih velikih sil o Srednjem vzhodu, ki so potekala na ravni namestnikov poslanikov v OZN.

V sinočnjem sporočilu State Departmenta je rečeno, da so se za ta korak odločile, ker »nasprotujejo dovažanju sovjetskih raket v bližino Sueškega prekopa«.

State Department sodi, da »kršitve premirja na egiptovski strani krepijo dvome o tem, ali se Egipt zares zavzema za mir, in vse bolj oviralo nadaljnja posvetovanja o Srednjem vzhodu«.

Iz Velike Britanije poročajo, da tukaj ne soglašajo z ameriško odločitvijo o umiku iz četvernih pogovorov. Kot sporoča UPI, so uradni britanski funkcionarji ocenili ta ameriški korak kot presenetljiv in istočasno izrazili prepričanje, da se pogovori morajo nadaljevati »v interesu mirne rešitve arabsko-izraelskega spopada«.

Načrt za unijo članic EGS

LUKSEMBURG, 7. okt. (AP). Pod predsedstvom luksemburškega premiera Wernerja se je danes sestal posebni odbor, ki je pripravil načrt za gospodarsko in monetarno unijo držav članic EGS.

Pred sestankom je premier Werner izjavil, da so v njegovi delovni skupini »uskladili nekatera različna mnenja« med nekaterimi državami, ki so vztrajale pri tem, da je treba dati prednost monetarnim vprašanjem, in onimi, ki so se zavzemale, da je treba prej rešiti nekatera nerešena gospodarska vprašanja.

Wernerjev odbor se je na današnjem sestanku omejil zgolj na tisti del poročila, ki se nanaša na prvo fazo integracije, o ostalem pa bodo razpravljali pozneje, morda tudi v okviru izvršne komisije EGS.

Deloven dialog

Na francosko-sovjetskih pogovorih pozornost gospodarskim odnosom

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 7. okt. Pozornost uradne Moskve je osredotočena na obisk predsednika francoske republike Georgesa Pompidouja. Pogovorov v Kremlju se s sovjetske strani ves čas udeležujejo Leonid Brežnjev, Aleksej Kosigin in Nikolaj Podgorni. Sovjetsko-francoski pogovori so bili včeraj posvečeni bilateralnim odnosom, danes pa mednarodnim problemom.

Izhodišče sedanje sovjetsko-francoske razprave tvorijo gospodarska vprašanja. Želja po povečanju trgovine in po uvajanju drugih oblik gospodarskega sodelovanja je obojestranska. Kljub temu in kljub napredku, ki je bil dosežen v zadnjih letih, pa predstavlja za Francijo izvoz v Sovjetsko zvezo še vedno samo 2 odstotka njenega letnega izvoza, kot je ugotovil predsednik Pompidou. Ena izmed ovir za razmah medsebojne trgovine je neuravnovešena bilanca, saj Francija slej ko prej več proda Sovjetski zvezi, kot pa kupi od nje. Francozi zato v sedanjih pogovorih tščejo predvsem možnosti za razširitev in popestritev menjave, medtem ko se sovjetski predstavniki zavzemajo zlasti za to, da bi Francija sodelovala pri dolgoročnih projektih za izkoriščanje sovjetskih naravnih bogastev. Pri tem je bil govor o premogu in koksu ter o pisanih kovinah.

Francoski predsednik bo jutri začel potovanje po Sovjetski zvezi in razgovori v Kremlju se bodo nadaljevali 12. oktobra.

TIT VIDMAR

Vipotnik v Radovljici

RADOVLJICA, 7. okt. — Na povabilo občinske konference SZDL je danes dopoldne obiskal Radovljico predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik. Pred širšim političnim aktivom radovljiške občine je govoril o političnem položaju na Slovenskem. Zelo tehtna razprava je pokazala, da so občani v radovljiški občini dobro seznanjeni s političnimi problemi in da imajo tudi dobre predloge, predvsem kar se tiče dela z mladino.

B. B.

Italija kandidira v varnostni svet

RIM, 7. okt. (Tanjug). Če ne bo kakih velikih presenečenj, bosta najbrž dve tretjini članic OZN podprli Italijo v njeni kandidaturi za nestalnega člana varnostnega sveta. Kandidaturi Italije in Belgije so predlagale zahodne države. Volitve petih novih nestalnih članov varnostnega sveta bodo konec tega ali v začetku naslednjega meseca.

Rim upravičeno pričakuje množično podporo, ker se italijanska diplomacija močno zavzema ne samo za krepitev vloge in prestiža OZN, temveč tudi za to, da bi vse večje svetovne probleme reševali s pogajanji v okviru svetovne organizacije.

Kaj daje Nixon?

Pričakujejo pomembne novosti glede Indokine - Režim Saigona zaskrbljen

SAIGON, 7. okt. (AP, Reuter). V saigonskih krogih menijo, da bo ameriški predsednik v nocojšnjem govoru morda predlagal prenehanje ognja v Indokini, ki naj bi mu sledila ponovna konferenca po ženevskem zgledu, na kateri naj bi razpravljali o možnostih za konec spopadov na tem območju. K prekinitvi ognja naj bi po mnenju nekaterih sodila tudi delna ali popolna zaustavitev ameriških bombnih napadov v Laosu, Vietnamu in v Kambodži.

NGUYEN VAN THIEU

Saigonski režim dokaj zaskrbljeno čaka na napovedan Nixonov govor. Včeraj so sporočili, da bo Nixon nocoj ob 21. uri po ameriškem času (po naše ob 2. uri zjutraj) objavil »važno« sporočilo o vietnamski vojni.

Saigonski opazovalci so mnenja, da je ameriški veleposlanik v Saigonu že seznanil šefa režima Nguyena Van Thieuja z vsebino Nixonovega govora, povedal pa naj bi mu tudi, da v saigonskih uradnih krogih niso zadovoljni z Nixonovim zadnjimi mirovnimi pobudami v Južnem Vietnamu; to nezadovoljstvo pa bodo najbrž tudi pokazali — v nasprotovanju Nixonovemu načrtu.

Na južnovietnamskih bojiščih je bilo v zadnjih 24 urah le nekaj manjših spopadov, iz Phnom Penha pa poročajo, da so se tik pred prestolnico vneli boji.

Uspeh Torreza?

Po kratkem dvovladju v Boliviji je prevzel položaj v roke general Torrez

LA PAZ, 7. okt. (AFP, Reuter). V Boliviji, kjer se je predsednik Ovanda včeraj moral umakniti, je najprej prevzela oblast vojaška junta pod vodstvom poveljnika oboroženih sil generala Miranda, že nekaj ur zatem so sestavili novo junto — triumvirat poveljnikov treh rodov vojske, v letalskem oporišču v bližini La Paza pa so ustanovili »revolucionarno vlado« pod vodstvom generala Juana Torreza. Tako je imela Bolivija včeraj dve vladi.

Kot je videti, pa je voditelj nacionalnih naprednih sil v državi general Torrez prevzel položaj v svoje roke; vojaški triumvirat je danes odstopil. Torrezu naklonjene čete so zasedle mesto, enote, ki jim poveljuje general Miranda, pa so se umaknile. AFP poroča, da je Torrez prevzel oblast v državi in da je to morda konec spopadov med konservativnimi desničarskimi silami pod Mirandovim vodstvom in »zdravimi nacionalnimi silami«, ki so včeraj organizirale odpor. Na »revolucionarnic« strani so skoraj vse politične stranke, sindikalna in študentska gibanja ter vojaštvo, ki je bilo proti desničarskemu triumviratu.

»Revolucionarne čete« so skorajda brez odpora zavzele predsedniško palačo. Kontraadmiral Alberto Albarracin in general Efrain Guachella, člana vojaškega triumvirata, sta odstopila in se pridružila Torrezovim četam, tretji član junte general Alfredo Sattori pa je odstopil že sinoči. Miranda se je umaknil iz La Paza, a se ni odrekel boju in ni priznal Torreza. V La Pazu ljudje množično izražajo podporo generalu Torrezu, ki naj bi postal novi šef države. Poročili iz drugih krajev države zaenkrat ni, najbrž pa so razmere precej podobne.

RAZPLET V BOLIVIJI? — Po odstopu predsednika Ovande je v Boliviji zavladal skrajno napet položaj, ko se je desnica skušala polastiti oblasti. Kaže, da je ta poskus doživel neuspeh in da predstavnik naprednejših sil general Torrez obvladuje položaj v državi. Na sliki je skupina oboroženih oficirjev v središču La Paza na višku krize. Telefoto: UPI

Končan mednarodni seminar o kreditiranju in zavarovanju izvoza

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug). V Beogradu se je končal tridnevni mednarodni seminar o kreditiranju in zavarovanju izvoza, ki sta ga organizirala OZN in sklad za kreditiranje in zavarovanje izvoznih poslov na osnovi resolucije gospodarsko-socialnega sveta.

Na seminarju so sodelovali predstavniki 29 držav in OZN, UNCTAD, UNIDO, GATG, svetovne banke, mednarodnega monetarnega sklada in afriške banke za razvoj. Domenili so se, da je treba tudi v prihodnje organizirati regionalne in mednarodne seminarje o zavarovanju in kreditiranju izvoza in da morajo mednarodne izvozne ustanove ter druge institucije za pospešitev izvoza tesneje sodelovati.

Na vrsti je drugi korak

Teze o razvoju naših ekonomskih odnosov s tujino zaslužijo po mnenju treh skupščinskih odborov, ki so jih podrobno obravnavali včeraj, vso podporo

LJUBLJANA, 7. okt. Teze o razvoju ekonomskih odnosov s tujino, ki jih je pripravila komisija zvezne skupščine, zaslužijo vso podporo, so menili danes na skupni seji treh odborov republiške skupščine. Seveda pa teze začrtujejo samo dokaj splošne konture in bo zato toliko pomembnejši drugi korak in vsi naslednji, ko bo treba pripraviti zakonske predloge in s primerno prizadevnostjo ter budnostjo poskrbeti za uresničevanje, da se sicer zdrave ideje ne bi škodljivo izrodile.

Kot je znano, obetajo teze dolgoročnejše rešitve za urejanje naših ekonomskih odnosov s tujino. Stališče, s katerim so poslanci omenjenih treh odborov teze podprli, so utemeljili tudi s tem: teze so pravzaprav nadaljnja konkretizacija in uresničenje idej, ki jih vsebuje resolucija zvezne skupščine in že sprejeti dokumenti najvišjega vodstva ZKJ.

Ob resnem svarilu, da teze nikakor ne smejo ostali samo teze in zgolj na papirju, so poslanci izrazili mnenje, da je treba že rešitve, ki bodo za prihodnje leto urejale devizni sistem, uvozni režim in druga za ekonomske odnose z inozemstvom pomembna vprašanja, ocenjevati skozi prizmo tez oziroma njihovih ciljev. Zavrniti bo torej treba tiste rešitve, ki bi pomenile oddaljevanje od dolgoročnejših ciljev — od razvitejšega sistema ekonomskih odnosov s tujino, ki ga obetajo teze.

Posebej so v razpravi o tezah poudarili, da vsebino tez prevevata realizem in težnja, da bi razvijali takšne prvine, ki dajejo možnosti za uveljavljanje najsposobnejšim in najbolj ustvarjalnim silam v gospodarstvu. Ob tem, ko je nujno nadaljnje vključevanje v mednarodno blagovno menjavo, mora biti liberalizacija nujen in kompleten proces, ekonomskih odnosov s tujino, ki pa ga bo spremljalo tudi zaostrovanje pogojev za gospodarjenje na našem tržišču, saj se bo to čedalje izrazite odpiralo napram tujini. Ves program nadaljnjega razvijanja sistema ekonomskih odnosov s tujino se bo moral izogibati takšnih rešitev, ki bi bile primerne in sprejemljive tudi za najslabše proizvajalce v državi, so menili poslanci.

Z odobravanjem so na seji ocenili tudi tisti del programa tez, ki napoveduje, da bi opustili sedanjo prakso, po kateri ima Jugoslavija dokaj nerealno pariteto, ki je hkrati istovetna z uradnim tečajem. To istovetnost bo treba v prihodnje opustiti. Na nekatera mnenja, ki izražajo nepotrebno bojazen, da bi se medbančni devizni trg utegnil sprevreči v hudo monopolistično odločanje z devizami, so na skupni seji dejali, da mora biti nedvomno gospodarska organizacija oziroma njen delovni kolektiv nosilec vseh vezi in odgovornosti in ji zato tudi na področju ekonomskih odnosov s tujino ni mogoče odvzeti tega položaja.

FRANCE JERAS

Delegacija ZMJ odpotovala v Italijo

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug). V Rim je na povabilo zveze komunistične mladine Italije (FGCI) odpotovala naša delegacija Zveze mladine, ki jo vodi predsednik ZMJ Janez Kocijančič.

Podlog obratuje

Razdelilna postaja pomembna za povezavo elektro sistema SFRJ z zahodnoevropskim

CELJE, 7. okt. Danes dopoldne so delavci Elektro gospodarstva iz Maribora v vasi Bovše na stebru št. 89 daljnovoda med Cirkovci in Podlogom napravili kratek stik, s katerim naj bi ugotovili, kako je pripravljena za normalno delovanje nova razdelilna postaja v Podlogu v Savinjski dolini.

Z gradnjo razdelilne postaje v Podlogu, ki je eden najpomembnejših členov v direktnem povezovanju med jugoslovanskim in zahodnoevropskim sistemom, so začeli leta 1968. Investitor je bilo Elektro gospodarstvo iz Maribora, izvajalec gradbenih del podjetje Ingrad iz Celja, kompletno montažo pa so opravili delavci Hidromontaže iz Maribora. Celotna gradnja pomembnega objekta, skozi katerega je bila 11. septembra prvič spuščena električna energija, je stala 25 milijonov dinarjev. Pomembnost postaje, ki je za podobnimi postajami v Cirkovcih, Krečah in Divači četrta v Sloveniji, je tudi v tem, da bo povezovala slovenski sistem z avstrijskim in po drugi strani preko Divače z italijanskim elektro sistemom.

Pri akciji, ki je uspela in dokazala, da je razdelilna postaja zmožna izpeljati zahtevne naloge, so sodelovale tri ekipe: v Bovšah, Podlogu in Cirkovcih. Razdelilna postaja v Podlogu je začela poskusno delovati z mednarodnim omrežjem že v začetku oktobra, redno delovati pa bo začela verjetno še v tem mesecu.

TONE VRABL

Za izboljšanje položaja dvojezičnega šolstva

Predlogi republiškega sekretariata za prosveto in kulturo — Potreben republiški zakon o gledališki dejavnosti

LJUBLJANA, 7. apr. Republiški sekretariat za prosveto in kulturo je pripravil predloge, da bi izboljšali položaj na področju dvojezičnega šolstva v Pomurju. Položaj je namreč tak, da je skupina staršev sprožila celo spor pred republiškim ustavnim sodiščem in se zdaj — nezadovoljna z njegovo odločbo — obrnila še na ustavno sodišče Jugoslavije.

Odbor republiškega zbora za prosveto in kulturo ter odbor prosvetnokulturnega zbora za kulturne dejavnosti sta na današnji skupni seji obravnavala predloge, kako bi izboljšali položaj v dvojezičnem šolstvu v Pomurju. Predlog vsebuje najprej načelna izhodišča, ki sta jih odbora sprejela, podrobneje pa so razložene tudi predvidene spremembe tako v zakonu kot v predmetniku in učnem načrtu teh šol. Odbora se s predlogi sicer strinjata, menita pa, da bi bilo treba spremeniti ukrepe tudi za pripravo učnega kadra in učbenikov, odpira pa se tudi vprašanje, kaj je s šolami druge stopnje za Madžare. Po pojasnilu predstavnika republiškega sekretariata za prosveto in kulturo zdaj ni možnosti za ustanovitev takih šol, prizadevajo pa si, da bi v nadaljevalnih šolah in na soboški gimnaziji uvedli pouk madžarskega jezika in s tem izpolnili vrzel.

Odbora sta danes skupaj razpravljala tudi o sodelovanju Jugoslavije s sosednjimi državami na prosvetnokulturnem področju. Razpravljali so pravzaprav o gradivu zvezne komisije, in še to v časovni stiski, saj bo jutri o tem razpravljal že prosvetnokulturni zbor zvezne skupščine. V prihodnje naj bi v takih primerih povabili na sejo tudi zvezne poslance, da bi se seznanili s pripombami odborov in jih sporočili na seji zveznega zbora.

Poglavitna pripomba odborov je v tem, da se gradivo omejuje v glavnem na meddržavne odnose, vtem ko je sodelovanje na tem področju dosti širše, tudi s sosednjimi pokrajinami, kjer živi slovenska manjšina.

Odbora sta soglašala, da je treba izdati zakon o gledališki dejavnosti. Menila sta pa, da bo treba ta zakon uskladiti z zakonom o kulturnih skupnostih. Podprla sta tudi predlog Slovenske akademije znanosti in umetnosti, naj bi gmotno podprli razvoj inštituta za literaturo pri SAZU, morda že letos iz proračunskih rezerv, vsekakor pa ob sestavljanju republiškega proračuna za prihodnje leto v okviru postavke za SAZU.

VLADO JARC

Long o pogovorih pri nas

Popolno soglasje glede povečanja trgovine držav v razvoju - Važna vloga GATT, da ohranja in krepi trgovino

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 7. okt. Olivier Long, generalni direktor splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT), ki je na povabilo ZIS prišel v Jugoslavijo, je na tiskovni konferenci med drugim izjavil, da je bilo med njegovimi pogovori s predstavniki jugoslovanske vlade doseženo popolno soglasje glede vprašanj, ki se nanašajo na povečanje trgovine držav v razvoju.

»S predstavniki Jugoslavije smo se pogovarjali o tem, kaj vse lahko vpliva na povečanje izvoza iz držav v razvoju oziroma kako lahko te države pridejo do čim boljših tržišč.« je rekel Long. Dejal je tudi, da je najpomembnejša vloga GATT v tem, da ohranjuje in krepi trgovino, in dodal, da ima zdaj mnogo pogajanj, katerih cilj je zmanjšati carinske in druge ovire, zaradi katerih se izvoz iz držav v razvoju ne more dovolj hitro večati.

Nato je direktor Long govoril tudi o tem, da posamezne vzhodnoevropske države kažejo večje zanimanje za udeležbo pri menjavi z državami tržnega gospodarstva in rekel, da je Madžarska zaprosila za sprejem v članstvo GATT. Na ta način se v trgovini Vzhodna Evropa počasi zbližuje z državami, ki so članice GATT.

»Med pogovori v Beogradu smo se sporazumeli, da zaščitnih pregrad ne kaže večati. Dejal sem, da so najboljše jamstvo proti naraščanju protekcionističnih ukrepov v trgovini ravno pogajanja o tem, kako bi to zaščito zmanjšali.« Službe GATT pripravljajo dokumentacijo in študijo o problemu carin, je nadaljeval Long, in ko bodo študije prihodnje leto končane, se bo odločilo, s katerimi ukrepi bi bilo treba oživiti mednarodno trgovino.

Na vprašanje nekega novinarja, s čim lahko GATT doseže, da ustavi zniževanje cen surovin in zmanjševanje izvoza iz držav v razvoju (o čemer so govorili tudi na konferenci neuvrščenih v Lusaki), je generalni direktor GATT rekel, da ta sporazum na rešitev problema ne more bistveno vplivati, vendar bo prispeval k izboljšanju mednarodne trgovine. Predvsem pa bo zahteval, da bodo državam v razvoju priznane pri izvozu v razvite države nekatere prednosti.

ZDRAVKO ILIČ

Proslava 25-letnice ZNJ bo 31. oktobra

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — Predsedstvo Zveze novinarjev Jugoslavije je na današnji seji sklenilo, da bo glavna proslava ob 25-letnici Zveze novinarjev Jugoslavije — njen pokrovitelj je Edvard Kardelj — 31. oktobra v Beogradu. Na slovesni seji zveznega odbora ZNJ, na kateri bo prebral referat ob 25-letnici ustanovitve in dela zveze predsednik Aleksander Aleksijev, bodo novinarjem podelili plakete za 25 let novinarskega dela in zahvale za zasluge v razvoju našega novinarstva; podeliti nameravajo tudi letošnjo nagrado »Moša Pijade« za življenjsko delo.

Na seji bodo najbrž objavili sklep, da bodo srebrno plaketo za 25-letnico dela v časnikarstvu odslej podeljevali 29. oktobra, ko bo tudi zbor jugoslovanskih časnikarjev.

Obisk delegacije MLRP

LJUBLJANA, 7. okt. — Delegacija Mongolske ljudske revolucionarne partije, v kateri sta član CK MLRP Basav Hjamzzavin in član CK MLRP Banti Cerendorzz, se je na CK ZKS pogovarjala z Jožetom Smoletom, predsednikom komisije za mednarodna politična in ekonomska vprašanja. Danes popoldne bo delegacija obiskala Bled, jutri pa Novo mesto, kjer si bo ogledala tovarno zdravil Krko in tovarno Novoteks.

Sprejem ob obletnici ustanovitve NDR

LJUBLJANA, 7. okt. — Generalni konzul NDR v Zagrebu Horst Schadow je danes priredil v hotelu Lev sprejem ob 21-letnici ustanovitve Nemške demokratične republike. Sprejema so se udeležili predsednik republiške skupščine Marjan Orožen, predsednik SAZR Josip Vidmar, sekretar sekretariata CK ZKS inž. Andrej Marinc in številni predstavniki našega političnega, družbenega, kulturnega in gospodarskega življenja.

Evropski gozdarji na Gorenjskem

BLED, 7. okt. — Danes so obiskali Gorenjsko gozdarski strokovnjaki za vzgojo gozdov iz številnih evropskih držav. Ta obisk je pripravila mednarodna organizacija FAO. Obiskali so obrate 66 Bled na Pokljuki in Bohinj. B. B.

IO SZDL o kadrovski politiki

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — Izvršilni odbor zvezne konference SZDL Jugoslavije bo na jutrišnji seji razpravljal o perečih vprašanjih kadrovske politike v federaciji.

Pričakujejo, da bo izvršilni odbor pretehtal stališča in sprejel sklepe o izpopolnitvi pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Preučiti bo moral tudi podatke o pripravah za sprejem družbenega načrta za razvoj Jugoslavije v naslednjih petih letih, poročilo ZIS o njegovi obdelavi; te listine in poročilo o tem, kako je potekala akcija za pomoč poplavljenim krajem v Vojvodini.

Komunisti in telesna vzgoja

Komisija predsedstva ZKJ o delovanju in nalogah članov ZK v telesno-vzgojnih, strokovnih, humanitarnih in vseh drugih organizacijah ter združenjih

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug). Člani komisije predsedstva ZKJ za delovanje komunistov v družbenih organizacijah so danes razpravljali o tem, kako naj bi se člani ZK družbeno bolj angažirali v telesno-vzgojnih organizacijah. Govorili so tudi o delovanju komunistov v strokovnih, humanitarnih in drugih organizacijah in združenjih.

Na seji je bilo izraženo prepričanje, da bi bilo treba komuniste spodbuditi k širšim razpravam o nekaterih bistvenih vprašanjih telesne vzgoje in športa, in iscer z idejnovzgojnega stališča. Možnosti, da natančneje določimo stališča in funkcije komunistov na tem področju družbenega delovanja, so namreč dovolj dozorele.

Današnji pogovori so se sukali okrog mnogih vprašanj — o tem, za kaj se zavzemajo in kako se uveljavljajo komunisti v športnih organizacijah, pa vse do problema profesionalizma, financiranja in položaja telesne vzgoje v družbi. Tako je bilo med drugim slišati tudi opazke, da se vrsta športnih forumov in klubov v organizacijskih vprašanjih ne bo več mogla opirati na dosedanje osnove, ki so ne samo zastarele, temveč so v marsičem celo v nasprotju z nekaterimi temeljnimi načeli samoupravne družbe. Pri tem so se diskutanti ustavljali zlasti pri nogometu kot najprivlačnejši športni disciplini, v kateri je dobršnega dela težav krivo predvsem zastarelo pojmovanje f[illegible]ci in pristojnosti! — tako na ravni zveze kot na ravni republik.

V gradivu, ki je bilo pripravljeno za današnjo sejo, je tudi podatek, da je v upravah športnih klubov in organizacij čez 75 odstotkov osebja včlanjenega v zvezo komunistov, na najodgovornejših položajih od zveze pa vse do klubov pa predstavljajo komunisti celo več kot 95 odstotkov. Od tod izvira tudi zahteva, ki jo je predložila komisija predsedstva, da morajo člani zveze komunistov prevzeti večjo osebno in kolektivno odgovornost pri vseh pojavih kršenja družbenih in športnih norm in pravil o vedenju. Nedopustno je, da bi se komunist v vlogi športnega delavca vedel drugače kot v svoji partijski organizaciji ali na delovnem mestu.

Obravnavali so tudi ugotovitev, da se profesionalizem v športu ne omejuje več samo na nogomet, temveč da bo vse bolj navzoč v vseh tistih športnih disciplinah, kjer naši klubi in posamezniki dosegajo tudi na mednarodnem prizorišču izredno lepe uspehe. V prepričanju, da bi bilo treba jasneje opredeliti status profesionalcev v športnem gibanju, je bilo izrečeno tudi mnenje, da ot posameznikom lahko omogočili stopati v normalne delovne odnose s športnimi organizacijami.

V današnji razpravi o delovanju komunistov v organizacijah za telesno vzgojo ne smemo videti negacije vsega tistega, kar smo že dosegli na področju množičnosti, večje kakovosti in uveljavitve naše športnega gibanja, in tudi ne namena, da bi obešali na veliki zvon samo slabe točke naše telesne vzgoje. Resnica pa je, da nekateri pojavi v športu pogostoma povzročajo najrazličnejše idejnopolitične in druge družbene probleme, in to kljub temu, da delajo v vodstvih zveze in klubov predvsem člani ZKJ.

Kar zadeva delovanje komunistov v društvenih organizacijah in združenjih, so člani komisije danes v ustvu sprejeli stališča delovne skupine, opisana v predloženem gradivu. Sicer pa je bilo delo komunistov v teh organizacijah in združenjih podrobno razčlenjeno tudi na podlagi razprave, ki je o tem vprašanju tekla na prejšnji seji komisije.

Kompromisne cene mleka?

Komite IS za kmetijstvo in gozdarstvo je razpravljal o proizvodnji in prodaji vina ter o spodbudni ceni mleka

LJUBLJANA, 7. okt. V programu dela, ki ga je sprejel komite IS za kmetijstvo in gozdarstvo na današnji seji, so zajete vse naloge, ki mu jih nalagajo akcijski program za uresničevanje sklepov in stališč republiške konference ZKS in stališča IS, ki jih je potrdila skupščina. Razpravljal je še o aktualnih problemih v proizvodnji in prometu vina ter v proizvodnji in prometu mleka.

Razprava o aktualnih problemih v proizvodnji in prometu vina se je sukala predvsem okrog prometnega davka, o razmerah na trgu in obnovi vinogradov. Vsi štirje predlagatelji materiala za razpravo so bili precej enotni v tem, da bi prometni davek na vino maksimirali na 50 par po litru. Dodatno bi lahko pobirali še 20 par od litra, kar naj bi bilo namenjeno za pospeševanje obnove vinogradov. V razpravi pa je bilo slišati pomisleke, ali bo znižanje prometnega davka na vino koristilo vinogradnikom ali le gostincem in trgovcem. Menili so, da bi verjetno več koristilo gostincem kot vinogradnikom. S takim ekonomskim ukrepom pa bi hkrati omejevali črno trgovino ter špekulacije gostincev in zasebnih vinogradnikov, ko ne plačajo prometnega davka. Pri nizkem prometnem davku se jim neregistrirane kupčije ne bi splačale.

Predsednik komiteja inž. Milovan Zidar je menil, da je predlog načelno dobro utemeljen, vprašanje pa je, ali prav 50 par po litru najbolj ustreza. Predlagal je, kar je komite sprejel, naj se vsi štirje predlagatelji — sekretariat za gospodarstvo, sindikati, poslovno združenje Styria in sekretariat za finance — sporazumejo in pripravijo skupen predlog za odpravljanje vseh problemov.

Bolj napeta je bila razprava o mleku. Gradivo, ki so ga pripravili sekretariat za gospodarstvo, svet za kmetijstvo in odbor za proizvodnjo in promet živine pri gospodarski zbornici, kaže, da odkup mleka stagnira, na nekaterih območjih Slovenije pa celo že nazaduje. Nekaj bo treba ukreniti. Nobeden pa ni vedel odgovoriti na vprašanje, kaj bi se zgodilo na trgu, če bi cene pasteriziranega mleka in mlečnih proizvodov zvišali tako, da bi z odkupnimi cenami mlekarne lahko zadovoljile živinorejce. Gre za dve vprašanji, ki sta med seboj tesno povezani: kako spodbuditi živinorejce, da bodo dajali mlekarnam več mleka in kako preprečiti nazadovanje porabe mleka in izdelkov iz njega?

Ob zaključku razprave je komite sklenil, da bo predlagal naj bi zvezna premija za mleko ostala še za prihodnje leto. Ta je zdaj 30 par za mleko z družbenih posestev. Premijo v enaki višini naj bi še dodala republika. Če bo zvezna premija zvišana na 40 par, kot predlagajo v drugih republikah, pa bi naj naša republika dodala 20 par, in sicer za mleko z družbenih posestev in iz kooperacije s kmeti. Mlekarne naj bi plačevale za liter mleka s 3,6 odst. tolšče 1,20 do 1,25 din, pasterizirano mleko pa naj bi prodajale po 1,85 din. Ustrezne službe naj pripravijo tudi predlog za sporazum med živinorejci in kolektivi mlekarn.

JOŽE PETEK

Zastava že prodaja »fiat 125-special«

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug). »Crvena zastava« v Kragujevcu je objavila, da so v tovarni začeli sprejemati vplačila za nakup osebnega avtomobila »fiat 125-special«. Novo vozilo bo skupaj z davkom na promet stalo 49.963.70 dinarjev, v devizah pa 3585 ameriških dolarjev. Predstavniki »Crvene zastave« so zagotovili, da bodo vsako vozilo dobavili v 30 dneh po vplačilu.

Razprava o zaščiti borcev

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — Zvezni svet za zdravstvo in socialno politiko bo na jutrišnji seji razpravljal o nekaterih vprašanjih v zvezi z zaščito borcev NOV, invalidsko zaščito, funkcionarjem skrbniških organov ipd. Svet bo povedal tudi svoje mnenje o predlogu, da bi ustanovili zvezni organ za vse zadeve v zvezi z zaščito borcev in invalidov, nadalje o predlogu, da bi financiranje te zaščite prenesli na republike, kar naj bi veljalo tudi za financiranje beneficiranih pokojnin.

Na seji bodo poročali tudi o zahtevkih za dodeljevanje sredstev iz dohodkov, ki jih ima federacija s prodajo zlatnikov in srebrnikov, in so namenjeni za financiranje nekaterih socialno-človekoljubnih akcij.

Ustanavljajo turističnega velikana »Jugoputnik«

BEOGRAD, 7. okt. — Te dni so se začeli pogovori o ustanovitvi največje turistične agencije pri nas. Gre za združnitev podjetja »Putnik« s turistično agencijo »Generalexporta« — Jugotoursom«. Novi »Jugoputnik« naj bi bila ena največjih turističnih agencij v Evropi.

Z. I.

Delegacija japonskih jeklarjev

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — V Jugoslaviji se mudi delegacija japonske jeklarske industrije, ki preučuje možnosti za prodajo izdelkov japonske črne metalurgije v naši državi in za nakup ustreznih jugoslovanskih proizvodov. Z jugoslovanskimi gospodarstveniki je delegacija razpravljala tudi o industrijskem sodelovanju, ki je sicer šele v povojih, in o možnostih, da bi nekatere japonske firme investirale v pridobivanje raznih rudnin v naši državi. Nadalje so govorili tudi o tem, da bi v naši jeklarski industriji uvedli tehnološke novosti, ki so se na Japonskem že uveljavile, in izvedli sodelovanje japonskega in jugoslovanskega gospodarstva na področju elektronike

Priprave na 25-letnico OZN

KOPER, 7. okt. — Dopoldne so se v Kopru zbrali predstavniki obalne konference SZDL, zveze mladine ter republiške in obalne konference klubov OZN. Razpravljali so o sodelovanju mladine treh obalnih občin pri organizaciji osrednje slovenske proslave ob 25-letnici OZN, ki bo 24. in 25. oktobra v Idriji. Sklenili so, da bo obalna konferenca ZMS zagotovila brezplačen prevoz na prireditev čim večjemu številu mladincev.

B. J.

Posvet o blagovni menjavi s SZ

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — Na jugoslovansko-sovjetskih posvetovanjih v Beogradu — govore o pripravah za sklenitev dolgoročnega bilateralnega sporazuma o blagovni menjavi v letih 1971—1975 — sta šef sovjetske delegacije Inozemcev in šef naše delegacije Glišić uvodoma opozorila, da se obe državi za poglobitev sodelovanja. V letošnjem protokolu je predvidno, da bi se blagovna menjava povečala za 450 milijonov dolarjev, do leta 1975 pa bi se lahko podvojila.

„Večkrat bomo prišli!"

Vedno več obiskovalcev na razstavi »Sodobna elektronika« - Tiskovna konferenca, več srečanj in predavanj

LJUBLJANA, 7. okt. Drugi dan na razstavi »Sodobna elektronika«. Stvari se normalizirajo. Tetronix je odpravil vse nesporazume z našo carinarno in razstavil svoje osciloskope, poslovni dogovori so od začetka pririnili do srede. Obiskovalcev je vse več in vse bolj zvedavi so. Včeraj popoldne smo si lahko ogledali film o proizvodnji tvrdke English elektric valve, še pred tem pa se je začela jugoslovanska konferenca za elektronske sestavne dele in materiale SD 70. Danes bodo strokovnjaki to svoje srečanje zaključili.

V Domu sindikatov so predstavniki C. N. Rooda iz Brusilja pripravili strokovno srečanje in predavanje, v Levu je to pripravil N. V. Philips iz Hilversuma, v Pionirskem domu pa Kodak. Zadnji je dobro vedel za jugoslovansko večjezičnost in pripravil dve predavanji v različnih jezikih. Kodaka je opoldne zamenjala tvrdka Block and Andersson Ltd iz Londona s predavanjem o mehanografskih strojih in strojih za razmnoževanje dokumentov.

Na Magistratu je bila tiskovna konferenca trgovske ga predstavništva SSSR in firme Mašpriborintorg iz Moskve. Mašpriborintorg prvič sodeluje na ljubljanski razstavi, pa tudi sicer Sovjetov že nekaj let v Ljubljano ni bilo. Direktor N. Siškov je odvrnil da zato ne, ker prej niso hodili na specializirane razstave. V prihodnje pa bodo stalni gostje, je dejal. Podjetje ima že pet let zastopnika v Jugoslaviji (Interservis in Interimpex), prodaja pa elektronske komponente našemu sekretariatu za narodno obrambo, industriji radijskih sprejemnikov in elektronski industriji.

Omenil je, da se podjetje pogovarja z zastopniki naše industrije za prodajo 200.000 elektronk (po evropskih standardih), so pa tik pred podpisom pogodbe za prodajo elektronske opreme v vrednosti približno 100.000 dolarjev. Pričakujejo, da bodo jugoslovanska podjetja pokazala več zanimanja za industrijsko televizijo, ki jo razstavljajo, govoril pa je tudi o včerajšnjih razgovorih s predstavniki Iskre o specializaciji in kooperaciji med jugoslovanskimi in sovjetskimi proizvajalci elektronske opreme. Po njegovem mnenju bo ta pogodba temeljni kamen za razširitev trgovine v tej industrijski veji. Ni vedel odgovora na vprašanje, ali bi sovjetska industrija vložila denar v skupne naložbe, prav tako pa se je izognil odgovoru na vprašanje, kakšno mesto ima elektronika v sovjetski industriji.

Direktor Šiškov je menil, da se bodo sovjetski strokovnjaki zagotovo udeležili kongresa IFIP 71, drugo leto avgusta, veliko pa si obeta tudi od včerajšnjih razgovorov o blagovni menjavi med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo.

Ne nazadnje je bil zanimiv njegov odgovor oziroma mnenje o razstavi elektronike v Milanu, katere se je udeležil letos, in Sodobni elektroniki. Menil je, da je ljubljanska razstava bogatejša po številu udeležencev (posebno iz tujine) in po razstavljenih izdelkih, saj je razstava v Milanu bolj italijanska in bolj usmerjena v tako imenovano komercialno elektroniko.

IVAN VIDIC

Podčetrtek: burna seja

Občani predlagajo ustanovitev konzorcija za izgradnjo »atomskih« toplic - Neuspela seja iniciativnega odbora

ŠMARJE PRI JELŠAH, 7. okt. Zaradi današnje razširjene seje iniciativnega odbora za izgradnjo »atomskih« toplic, ko bi naj »dokončno odločili o usodi atomskih toplic«, so imeli sinoči občani Podčetrtka burno sejo. Odbornike in člane omenjenega odbora so zadolžili, da v nobenem primeru ne smejo zagovarjati težnje vodstva občine in rogaškega zdravilišča o priključitvi »atomskih« toplic k rogaškemu zdravilišču, temveč naj predlagajo ustanovitev konzorcija za izgradnjo »atomskih« toplic.

Vodstvo krajevne skupnosti, krajevnega odbora SZDL in turističnega društva v Podčetrtku je ostro reagiralo na sklic razširjene seje iniciativnega odbora, ker so prišli do prepričanja, da vodstvo občine podpira težnjo rogaškega zdravilišča o priključitvi »atomskih« toplic v zanje nesprejemljivi obliki. Gre za dejstvo ali nesporazum, da bi naj z eliminiranjem nekaterih točk, ki so jih predstavniki tega kraja predlagali za to združitev, prevzem toplic pomenil v resnici uničenje toplic. To utemeljujejo prav z zbrisanjem točke, v kateri je zahtevek, da mora nosilec nadaljnjega razvoja (kdorkoli bi naj to bil — tudi rogaško zdravilišče) svoje investicijske naložbe vlagati na območju Podčetrtka, ne pa tako, kot bi naj bil predlog Rogaške — vodo po ceveh odvajati v Rogaško.

Razpoloženje občanov je bilo »naelektriziranoe, poznejša razprava pa burna. Občane Podčetrtka in okolice že nekaj let razburja odnos vodstva občine do »atomskih toplic«. Po mnenju sinočnjih udeležencev razprave vsa dosedanja vodstva občine niso mnogo naredila, da bi »atomske« toplice postale v resnici pomemben gospodarski dejavnik nerazvitega Kozjanskega, predvsem pa Obsotelja. Skupščina občine v Šmarju je problem atomskih toplic res obravnavala vedno le obrobno, praviloma pod točko »razno«.

Padli so celo očitki, da je vodstvo občine razvoj toplic celo zaviralo. To so utemeljevali s tem, da so bile že od nekdaj vodene razne za »atomske« toplice škodljive transakcije, na primer z odkupom zemljišča, kjer so toplice.

Na današnji razširjeni seji iniciativnega odbora za izgradnjo atomskih toplic, so kljub obširni razpravi ostala odprta vprašanja. Kljub 18-letnemu besedičenju, dogovarjanju in amaterskemu načrtovanju ni pri roki analiz o množini in kvaliteti vode v Harinih Zlakah in v Podčetrtku.

Med razpravo je bilo edino ovrženo sumničenje o namenih rogaškega zdravilišča, da bi atomske toplice opustili in vodo speljali v Rogaško Slatino, kar je ustvarjalo posebno psihozo v Obsotelju. Zavzeli so se, da mora sloneti nadaljnji razvoj turizma v šmarski občini na enotnem, ne pa na razdrobljenem programu.

JANEZ SEVER

DELO

UREJA
UREDNIŠKI ODBOR:
Drago Seliger (glavni urednik), Dušan Benko (odgovorni urednik), Jak Koprivc (notranja politika in gospodarstvo), Miran Šuštar (zunanja politika), Sergej Vošnjak (kultura), Miro Zakrajšek, Matija Dermastia (dopisništvo, lokalna kronika), Evgen Bergant (šport), Dušan Trebše (centralna redakcija).

Uvoženi zajci

Ker so lovske družine v Sremu v preteklih letih izvozile preveč zajcev, jih bodo letos morale uvoziti iz drugih območij naše države in iz tujine, da bodo lahko nudile zlasti tujim lovcem pestrejšo izbiro divjadi za odstrel. Bodo lovske družine po vzgledu naše trgovine povišale cene za odstrel uvoženih zajcev?

Prehitro

Reški strojevodji zahtevajo, naj spet uvedejo na vlakih, ki vozijo na progah Lokve—Reka in Reka—Bakar, tako imenovane zadnje zavirače zaradi varnejše vožnje. Odkar so namreč ukinili ta delovna mesta na tovornih vlakih, je že enkrat zdrsnilo 10 vagonov s proge, enkrat pa je strojevodja z izredno prisebnostjo preprečil hudo nesrečo. Ker pri nas običajno ukrepamo šele po tretji nesreči, bodo strojevodji najbrž morali še čakati na »reševanje« njihove zahteve.

Vendar rekord

Po analizi ki so jo napravili konec avgusta, so naši gostinci zvišali v primerjavi z lanskim avgustom cene poprečno za 13 odstotkov; pri tem se je hrana podražila za 25 odst., prenočišča pa za 14 odst. Ker že niso dosegli rekorda glede obiska gostov, se naši gostinci (čeprav ne po svoji krivdi) vendarle lahko pohvalijo vsaj s tem rekordom ...

Konec premirja

Te dni je znova vzplamtela »vojna za potnike« med čačanskim »Autoprevozom« in beograjsko »Lastos«; avtobusi čačanskega avtobusnega podjetja so blokirali dohode k avtobusni postaji v Smederevu, tako da »Lastinim« avtobusi niso mogli vkreati potnikov. Povod za oživljanje vojne je bila uvedba nove »Lastine« proge Beograd—Smederevo. Med osebjem obeh avtobusnih podjetij je prišlo celo do pretepa, v katerega so se vmešali tudi potniki. Če so si privoščili v Ameriki »nogometno vojno«, zakaj ne bi pri nas imeli »avtobusne«?

Dvojne cene

Gospodinje v Kraljevu lahko že nekaj dni kupujejo kruh po dvojni ceni. Kruh, s katerim oskrbujejo prodajalne kruha pekarne iz Kraljeva, je za 10 par dražji od kruha, ki ga prodajalne dobivajo iz pekarn v Kragujevcu. In vendar se nobena pekarna ni pregrešila proti odloku, s katerim sta obe občini določili maloprodajne cene kruha. Le obe občini sta pozabili vskladiti — cene ...

Kompromis

V zvezi z gradnjo nove avtomobilske ceste Beograd—Zagreb so se že začele ostre razprave med strokovnjaki in nestrokovnjaki: eni se zavzemajo, naj bi trasa nove avtomobilske ceste tekla po trasi sedanje ceste 1. reda Beograd—Zagreb, drugi pa dokazujejo, da bi morala potekati nekoliko bolj južno. Morda pa bi zadeve ne kazalo zaostrovati tako kot v primeru ceste Beograd—Novi Sad in bi se raje odločili za kompromis: dva pasa nove ceste zgraditi na stari trasi, dva pasa ceste pa bolj južno ... Seveda, če bi zagovorniki obeh predlogov bili pripravljeni iz svojega žepa plačati razliko za takšno dražjo kompromisno gradnjo!

Poleg igrač tudi traktorji iz Izole

Mehanotehnika združuje razkropljene obrate - Prvih sto majhnih traktorjev je hitro našlo kupce - Kooperacija z italijansko tovarno SAMS - Cena traktorja je 20.000 din

Na letošnjem sejmu »Primorska razstavlja« v Kopru je bil marsikdo presenečen, ko je videl majhen traktor s podatki, da jih bo začela izdelovati izolska Mehanotehnika. Od takrat do danes že okoli sto teh motokultivatorjev, kot imenujejo majhne traktorje z močjo 8 KM, v veliko zadovoljstvo njihovih lastnikov opravlja najrazličnejša poljska dela.

Mehanotehnika se je uveljavila predvsem z izredno bogato izbiro svojih prvovrstnih igrač ter nekaterih drugih izdelkov, s katerimi je tudi uspešno prodrla na evropsko in ameriško tržišče. Zato je tembolj presenetljivo, da je v svoj proizvodni program vključila tudi traktorje, ki pravzaprav nimajo dosti skupnega z dosedanjo proizvodnjo te naše tovarne.

»Motokultivatorje izdeluje naš obrat v Bujah,« so povedali v Mehanotehniki. »Tam so že prej izdelovali različne kovinske izdelke. Motokultivatorji so pravzaprav le nadaljevanje dosedanje proizvodnje na višji tehnološki in kvalitetni ravni.«

Traktor za gričevnat svet

Motokultivatorje izdeluje Mehanotehnika v kooperaciji z italijansko tovarno SAMS iz Astie. Ta tovarna dobavi motor in zobnik, ostalo pa je delo Mehanotehnike in njenih jugoslovanskih kooperantov. Za izdelavo takega minitraktorja so se v Mehanotehniki odločili, ker je zlasti na gričevnatih kmetijskih območjih potreben poseben traktor, ki ga pri nas ni mogoče dobiti. Motokultivator ima posebno, nalašč za gričevnat svet grajeno konstrukcijo. Z njim je mogoče opravljati vsa poljska dela. Z različnimi priključki pa velja 20.000 dinarjev. Letos bodo izdelali okoli 400 motokultivatorjev, prihodnje leto pa okoli 2.000.

V podjetju menijo, da ne bodo imeli težav s prodajo, saj je njihova cena konkurenčna, razen tega pa ima motokultivator številne prednosti pred podobnimi kmetijskimi stroji.

Izolska Mehanotehnika pa je tudi sicer v nadaljnji razvojni ekspanziji. Čez mesec dni bo začela obratovati ob tovarni nova livarna. Doslej je ta obrat Mehanotehnike deloval v Umagu. Za ureditev nove livarne so porabili približno 8 milijonov dinarjev, zaposlovala pa bo okoli sto delavcev.

Stalni razstavni prostor

Pred osrednjim tovarniškim poslopjem Mehanotehnike prav zdaj gradijo velike skladiščne prostore, v katere bodo investirali okoli 13 milijonov dinarjev. Razen tega bodo tu uredili tudi okoli 500 kvadratnih metrov velik razstavni prostor, kjer si bodo kupci lahko ogledali vse izdelke. Treba je povedati, da marsikaterega izdelka Mehanotehnike na domačem trgu ne poznamo, je pa tako ličen, praktičen in zlasti pri igračah tudi vzgojen, da ga v tujini navzlic hudi konkurenci lahko prodajo.

Mehanotehnika je imela doslej skladišče in obrate raztresene daleč naokoli. Vse to je seveda zviševalo režijske stroške. Strnitev obratov okoli matične tovarne pa bo navzlic precej visoki investiciji prispevala k bolj ekonomičnemu poslovanju podjetja.

GUSTAV GUZEJ

VOLJEVICA

Kmalu konec dvojne sramote?

Ob obisku nemških parlamentarcev so med drugim tudi zagotovili, da bo ZRN prenehala s podeljevanjem listin o nemškem državljanstvu našim državljanom na temelju nacistične uredbe iz leta 1941, ki jo je podpisal Göring

Kot smo že poročali, je predsednik skupščine Sergej Kraigher opozoril nemškega gosta in šefa delegacije Kai Uwe von Hassla na nesprejemljivo prakso nemške policije, ko namreč podeljuje našim, predvsem slovenskim rojakom dokaze o nemškem državljanstvu, sklicujoč se pri tem na nacistične predpise iz leta 1941. Ker je bilo z nemške strani obljubljeno, da je zvezno ministrstvo v Bonnu že izdalo stroga navodila o tem, da se predpis omeji samo na osebe, ki so resnično nemškega porekla, smatramo, da bi bilo koristno, da o tem obvestimo predvsem naše rojake v ZR Nemčiji. Morda pa bi se splačalo stvarem pogledati malce pobliže v obraz.

Okupacijski predpisi samo za naša ozemlja?!

V nemški zakonodajni praksi še danes veljajo mnogi zakoni iz časov pred drugo svetovno vojno, s tem pač, da jih po potrebi dopolnjujejo (novelirajo). Tako je nemški parlament sprejel, v bistvu pa leta 1955 samo prilagodil, zakon o nemškem državljanstvu. V 1. členu tega zakona beremo v točkah a) do f) kategorije, katerim pripada čast, da so lahko ali pa zahtevajo priznanje državljanstva, in to ne državljanstva Zvezne republike Nemčije, kot bi bilo to po mednarodnih normah pravilno, marveč »nemškega državljanstva«. Točka e) se glasi takole: »Uredba o pridobitvi državljanstva na področjih (v originalu sicer: na osvojenih ozemljih!) Spodnje Štajerske, Koroške in Kranjske z dne 14. oktobra 1941 (uradni list rajha I., str. 648)«.

V omenjenih točkah najdemo poleg »osvobojenih ozemelj« omenjene od pravih nenemških in nikdar nemških ozemelj le še Ukrajino — torej so nemški politiki leta 1955, ko so zakon »česali«, le morali pozabiti na Alzacijo, Loreno, belgijski Eupen-Malmedy, celotno Avstrijo, Luksemburg in mnoga druga okupirana področja, ki pa so danes integralni del zavezniških držav. Mar ni to plastičen dokaz za (takratno) »vzhodno politiko« nekaterih bonnskih krogov?

Kaj pa pomeni pravzaprav ta zloglasna uredba? Da ima svojo pravo težo, naj pove že podpis: Göring, Reichsmarschall ... Uredba pravi, da nemško državljanstvo lahko dobijo bivši jugoslovanski državljani nemške ali »sorodne krvi« (torej arijci!), ki so tam živeli in bili med »domovini zvestim prebivalstvom«. Potem se vrstijo še manjvredne kategorije, t. j. državljani »na preklic« do desetih let (z zelenimi legitimacijami, medtem ko so »pravi« državljani dobivali rdeče) in na koncu še t. i. »schutzangehörige« brez državljanstva, pač pa pod »zaščito« (le-ti so bili stalni kandidatje za transport v taborišča).

Danes vsak učenec osnovne šole vé, da Nemčija ne meji na Jugoslavijo — očitno pa še danes razprostira svojo zakonodajo tja daleč preko Avstrije na jugoslovanska ozemlja! Na enak način bi morali biti še danes Dunaj, Strasbourg in vrsta drugih mest del »Nemčije«, ki kot taka sploh ne obstaja ...

Sramujmo se tudi sami!

Z našega vidika pa stvari gredo takole: leta 19 ... (lahko v petdesetih, šestdesetih letih ali pa celo danes) se znajde nekje v Münchnu neki Janez Kranjc iz Brežic, Maribora, Kranja ali Celja in išče primerne zaposlitve. Ker pač nima najboljše sreče, tava delj časa okrog, dokler mu ne gre za nohte.

Fant pa ima na koncu le »srečo« in neki policaj v okrožnem načelstvu nekje na Bavarskem ali Saškem mu odkritje novost, da lahko ta Janez Kranjc postane celo nemški državljan in se morda prelevi v »Johanna Krainerja« ali kaj podobnega. Fant seveda dosti ne razmišlja; na policiji izpolni obrazec prošnje, s katero nekako mimogrede potrdi celo to, da je nemške narodnosti, potem odda svoj jugoslovanski potni list (policaj pa vanj hitro vtisne mastni pečat »ungültig«, t. j. »neveljaven«), pové morda temu in drugim policajem še kaj o tem in onem na »Stajerskem« in »Kranjskem«, pove hote ali nehote celo stvari, ki jih sicer ne bi pripovedoval vsakemu ...

Janez Kranjc pa se kot »Johann Krainer« kmalu pojavi z nemškim potnim listom v Šentilju na meji. Ko pa obmejni kontrolor pogleda v njegov nemški potni list, bere morda naslednje podatke: rojen 9. 3. 1951 v »Altdorf bei Marburg a/Drau« ... Pa — to je vendar Maribor! »Cigav državljan pa ste vi sploh«, ga povpraša mejni kontrolor. »Pa — jaz sem še vedno Slovenec ...« »In kje imate naš potni list?« »Veste, moral sem ga oddati ...« »Veste, vi ste še vedno naš državljan in vam nemškega potnega lista ne vrnemo, dokler ne dobite nazaj našega ...« Tako nekako se stvari zapletejo na naši meji. Janez Kranjc bo morda klical na pomoč nemški konzulat — morda pa se mu bodo odprle oči in bo sprevidel, kam je zašel, kam so ga zapeljali.

Ali si sploh pomislil, Janez Kranjc, da boš moral v primeru potrebe kot nemški vojak služiti nemški vojski in da te bodo gotovo hoteli najbolj koristno izrabiti tam, kjer jim boš najbolj koristen, v tvoji »Stari vasi«, ki so ti jo spet prekrstili v »Altdorfa«?! Mar ne vidiš, da ni ravno v čast ne tebi ne tvoji Stari vasi niti tvoji ožji in širši domovini, da tako hitro prodajaš svoje ime?!

Čiščenje preteklosti

Naši pristojni organi so nemške sobesednike že večkrat in zelo kompetentno opozorili na ta določila njihovega zakona o državljanstvu. Gre, najblaže rečeno, za grobo kršitev suverenosti naše države, ki ni niti sosedna, marveč je bila znana žrtev uradno že zdavnaj preklicane nemške ekspanzionistične politike. Pred dnevi se je to zgodilo ponovno, ko je namreč predsednik Kraigher dal vedeti von Hasslu, da bo ta praksa še vnaprej kalila naše odnose, če je ne bo nemška stran revidirala. Revidirati pa je treba ne samo razlago zakona, marveč zakon sam — pa čeprav je morda nekomu prav »sveta stvar«!

Ker je zadnji sobesednik bil sam predsednik najvišjega zakonodajnega telesa Zvezne republike Nemčije, lahko pač pričakujemo, da bo stvari ne samo vzel na znanje, marveč da bo tudi vsaj vzpodbudil ustrezno akcijo.

Konec koncev pa moramo z obeh strani ugotoviti, da gre za stanje, ki ni nikomur v ponos: če se naši rojaki na takšen ali drugačen način pustijo zapeljati in »prostovoljno« zaprosijo za nemške dokumente o državljanstvu, drži tudi dejstvo, da je vse prepričevanje v Bonnu in okrog o premagovanju in čiščenju nečedne preteklosti samo pesek v oči, dokler puščajo v enem od najbolj občutljivih zakonov v veljavi okupacijske predpise.

ANTON RUPNIK

Tovarne papirja vodijo

Cene izdelkov papirnic so za 48,5 odst. višje kot lani septembra

Iz pravkar objavljenih podatkov republiškega zavoda za statistiko o gibanju cen v septembru je razvidno, da so se cene industrijskih proizvodov pri proizvajalcih v preteklem mesecu nadalje povečale za 1,1 odst., tako da so bile v primerjavi z lanskim septembrom vsega za 12,5 odstotka višje. Septembrsko zvišanje indeksa je skoraj v celoti pripisati zvišanju cen v papirni in lesni industriji. To zvišanje znaša v papirni industriji 2,1 odst. in v lesni 5,1 odst. Papirna in lesna industrija sta skupaj s kovinsko na čelu podražitev. V primerjavi z lanskim septembrom so zdaj cene v papirni industriji za 48,5 odst. višje, cene v lesni industriji pa za 17,2 odst.; v obeh primerih so podražitve v znatni meri posledica zvišanja cen gozdnih proizvodov (lesa) od lanskega septembra za blizu 22 odstotkov. V kovinski industriji pretekli mesec sicer ni bilo bistvenih podražitev, v primerjavi z lanskim septembrom pa so bile cene za 21,5 odst. višje. Občutno so od lanskega leta zvišali cene tudi premogovniki, namreč za 16,7 odstotka in proizvajalci gradbenega materiala za 16,8 odst.

Indeks življenjskih stroškov v Sloveniji se je v septembru povečal le za 0,1 odst. Znano je, da je ta indeks v juliju sezonsko popustil za 0,9 odst. in v avgustu še za 0,6 odst. Kljub temu so bile cene življenjskih potrebščin pretekli mesec za 13,1 odst. višje kakor v lanskem septembru, pri čemer so stroški za prehrano narasli za 16,1 odstotka, stroški za tobak in pijače za 11,8 odst., stroški za kurjavo in razsvetljavo za 16,0 odst. ter stroški za obleko in obutev za 9,3 odst.

F. S.

Posojilo za odkup grozdja

Komercialno-investicijska banka v Boru in Zaječaru sta odobrili kratkoročna posojila za odkup grozdja z letošnje trgatve. Kmetijskemu kombinatu v Zaječaru so odobrili 5 milijonov posojila, obratu »Slovenija vino« v Negotinu pa 12 milijonov.

Tovarna siporeksa pri Tuzli

V Bukinju pri Tuzli je začela obratovati nova tovarna za proizvodnjo siporeksa, ki so jo zgradili po licenci švedske firme. V objekt, ki so ga zgradili rudarji »Titovih rudnikov« Kreka-Banovići, so vložili 54 milijonov dinarjev.

Odkrili so še en Bor

Novi rudnik bakra bi dajal več rude kot Bor in Majdanpek skupaj

Večletne geološko-rudarske raziskave na območju Velikega Krivlja v bližini Bora so pokazale, da tod leži več kot 400 milijonov ton bakrove rude. Odstotek bakra sicer ni velik, v svetu pa sta sodobna tehnika in tehnologija omogočiti izkoriščanje tudi takih rud.

Ta rudnik, ki bi ga po zmogljivostih lahko uvrstili med največja svetovna ležišča bakra, bi dajal več rude kot Bor in Majdanpek skupaj. Če bodo načrte uresničili, bi znašala letna proizvodnja v Majdanpeku, Boru in Krivlju približno 200.000 ton bakra. Gospodarstveniki in inženirji so se že odločili, da je rudnik treba odpreti. Uspehi sedanjih geoloških rudarskih raziskav so pokazali, da bi rudnik v Krivlju po svetovnih gospodarskih in tehnoloških merilih imel vse možnosti za gospodarno proizvodnjo. Po ocenah, ki so jih navedli na skupščini inženirjev, geologov in ekonomistov kombinata, so ležišča bakrove rude v Krivlju tolikšna, da se bodo možnosti naše industrije bakra in predelovalnih podjetjih popolnoma spremenile, piše »Politika«.

Avgust boljši kot julij

Na Gorenjskem večji turistični promet kot lani - Uspešna zdravilišča

Zdaj, ko so v turizmu znani rezultati odločilnih mesecev julija in avgusta, lahko že približno ocenimo, kakšen bo celoten uspeh letošnje turistične sezone v Sloveniji. Znano je, da so julijski rezultati precej zaostajali za pričakovanji. Po končnih podatkih je bil v juliju celotni turistični promet le za 1 % večji kakor lani v tem mesecu, pri čemer je bil večji le promet domačih gostov, medtem ko je promet inozemskih gostov zaostal za lanskim letom za 3 %. Neuspeh julija je deloma popravil avgust, ko je bil promet po številu nočitev za 7 % boljši od lanskega; pri tem pa so inozemski gostje dali tudi le za 3 % večji promet kakor lani. Za celotno obdobje januar — avgust dobimo kot rezultat povečanje celotnega prometa za 6 %, prometa domačih gostov za 8 %, inozemskih pa za 3 %.

Znani so tudi posamični rezultati za 44 največjih turističnih krajev v Sloveniji. Zlasti v obmorskih turističnih krajih se niso izpolnila pričakovanja. Portorož je kljub 505.000 nočitvam v osmih mesecih ostal za malenkost pod lansko ravnijo, pri čemer je imel za 3 % manj prometa inozemskih gostov. Za lanskimi rezultati so ob manjšem obisku inozemskih gostov zaostali v Kopru in Ankaranu za 5 % in v Strunjanu za 9 %. Kljub nekoliko slabšem obisku inozemcev je imel Piran s 158.000 nočitvami za 5 % večji promet, enako Izola s 146.000 nočitvami za 18 %. Tako v Piranu kakor tudi v Izoli so bile letos nočitve inozemcev za 1 % manjše.

Boljše rezultate so zabeležili na Gorenjskem. Ob večjem obisku inozemcev sta imela Bled s 325.000 in Bohinj s 166.000 nočitvami za 4 % oziroma 13 % večji promet kakor lani, Kranj za 16 %, Kranjska gora za 12 %, Radovljica za 5 %, Rateče-Planica za 19 % in Otočec za 13 %, medtem ko je Pohorje zaostajalo za lanskim letom za 6 %. Kar uspešna pa je bila sezona za zdraviliške kraje. Ob večjem obisku inozemcev so imeli v Rogaški Slatini s 173.000 nočitvami za 20 % večji promet kakor lani, v Doleniskih Toplicah za 34 % in v Čatežu za 59 % in v Šmarjeških Toplicah za 17 %.

F. S.

Nezadovoljni zaradi prepočasne reforme

Med razpravo na seji konference ZK Hrvatske je predsednica CK ZK Hrvatske dr. Savka Dabčević-Kučar med drugim dejala, da so v Jugoslaviji nujne bolj racionalna delitev dela, tesnejša povezanost in neodvisnost gospodarstva na tej osnovi in izgradnja komplementarnega gospodarstva kot osnove za trajno interesno integracijo jugoslovanskih narodov z vseh področij. Na teh temeljih se bodo nenehno krepili medsebojni stiki med delavskim razredom vse države, samoupravni dogovor na vseh ravneh in še bolj avantgardna vloga zavestnih družbenih sil, predvsem ZK.

Sedaj je opaziti ocene, da šta bratstvo in enotnost ogrožena zaradi odkritih razprav o gospodarskem sistemu ipd. Če opustimo zagrizenost, netolerantnost in nenačelnost, ki škodujejo tudi v primerih, kadar z njimi zagovarjamo pravilna stališča, so vse argumentirane, resne in javne razprave o ključnih vprašanjih, katerih namen je najti rešitve, pravzaprav obveznost do naših sprejetih načel in ciljev.

ZK Hrvatske si mora nenehno prizadevati za razvijanje enakopravnosti narodov in narodnosti v SFRJ, pa tudi znotraj republike, na vseh področjih življenja. Pri tem ss ni treba preveč ozirati na nekatere etatistične in birokratske elemente, ki varujejo svoje privilegirane položaje; tako pogosto vpijejo »primite tatu«, da bi normalni proces stalnega razvoja demokracije in enakopravnosti prikazali kot razsulo.

ZK Hrvatske je nezadovoljna zaradi počasnega uresničevanja reformskih načel in nekake stagnacije v razvoju socialističnih in družbenih odnosov, pa tudi zaradi težnje, da bi se zmanjšale reprodukcijske sposobnosti gospodarstva in proizvajalcev.

Dr. Savka Dabčević-Kučar je omenila mnenja, češ da ima to nezadovoljstvo na Hrvatskem svoje korenine v nesposobnosti in dezorganiziranosti te republike. Odločno je zavrnila takšne ocene o izvoru stališč ZK Hrvatske v zvezi z gospodarskim sistemom in gospodarsko politiko. Upoštevaje stopnjo razvoja Hrvatske ustreza tej republiki tudi v materialni osnovi in v družbenih odnosih čimbolj dosledno uresničevanje reforme.

Tu so že nastale velike delovne organizacije, ki so se lepo uveljavile na svetovnem tržišču, pri tem pa se vse bolj ostro spopadajo z okviri starega administrativnega sistema in njegovimi ostanki. Upoštevaje, da je Hrvatska že dosegla raven 800 dolarjev dohodka na prebivalca, pa se delavski razred te republike ne more sprijazniti s tem, da na desettisoče delavcev zasluži manj kot tisoč dinarjev mesečno.

Odborniki proti dviganju rok

Pred dnevi se je na odbornike občinske skupščine v Kranju vsul pravi plaz predlogov za podražitev živil. Šlo je za cene kruha, mesa, olja in moke, ki jih določa občinska skupščina. V Kranju in tudi drugje na Gorenjskem je bilo ob dosedanjih glasovanjih o novih cenah že nekajkrat slišati pripombe o nekoristnosti tega postopka, ki se običajno izrodi v goli formalizem.

Na zadnji seji je bila reakcija kranjskih odbornikov še ostrejša, ko so ugotovili, da v resnici ne morejo prav nič odločati. Na eni prejšnjih sej v juliju so namreč zavrnili predlog Žita za podražitev kruha, ker se jim ni zdela dovolj utemeljena in upravičena. Iz pekarne so potem sporočili, da vsled te odločitve črnega kruha ne bodo več pekli ali pa bodo zahtevali od občinske skupščine, da jim pokrije izgubo, ki jo imajo pri tem izdelku. Da bi spričo te grožnje zagotovili nemoteno preskrbo tudi pri črnem kruhu, je občinski tržni inšpektor nato s posebno odločbo določil obvezno izbiro kruha na tržišču. Tega akta so se v Žitu sicer držali, vendar ga je republiški tržni inšpektor kmalu razveljavil, češ da je to vmešavanje v samoupravne pravice delovne organizacije.

Podoben položaj je bil pri jedilnem olju, ko je v začetku septembra začel veljati odlok zveznega izvršnega sveta o višjih cenah pri proizvajalcih. Tedaj je olja v kranjskih trgovinah v nekaj dneh zmanjkalo. Znova pa so ga začeli prodajati, seveda po višjih cenah, šele na obljubo in zagotovilo predsedstva občinske skupščine, da bo ta odobrila podražitev.

Tako odbornikom ni ostalo drugega, kot da so post festum dvignili roke za višje cene, da so se s tem izognili novim zapletom in težavam v preskrbi z živili. S tem pa se njihove samoupravne pravice prav nič ne povečujejo, marveč jih tako formalno odločanje prej razvrednoti in jim škoduje, vsaj kar zadeva odnos do volivcev. Kranjski odborniki so menili, da je povsem odveč, da občinska skupščina glasuje o cenah, pri katerih je bilo že prej odločilno soglasje višjih organov. Zato so predlagali, naj bi v takih primerih veljale kar cene, ki jih določijo ti organi.

L. S.

Z levo roko v desni žep

Avtomobili niso samo iz pločevine. Nekateri dopolnilni deli so, denimo, iz lesonita posebne kakovosti. Lesonit je odlično nadomestilo za les, kar zadeva toploto in akustično izolacijo, hkrati pa je prožnejši in odpornejši od lesa.

V »Crveni zastavi« so že dolgo časa vedeli, da avtomobili niso zgolj iz pločevine. Tako so za potrebe lastne proizvodnje pridno uvažali materiale, med njimi tudi lesonit. Zavoljo preprostejšega postopka so nabavne službe naročale lesonit kar v »Fiatovih tovarnah«, od koder sicer dobivajo že itak, v kooperaciji, dobršen del avtomobilov. Fiat je nekaj časa dobavljal Crveni zastavi naročane količine lesonita, enkrat pa se je opogumil in vljudno opozoril nabavno službo »made in Yougoslavia« na nesmisel: Fiat namreč kupuje lesonit v Jugoslaviji in sicer v Ilirski Bistrici. Tamkajšnja tovarna lesonita je hkrati dobavitelj lesonita francoskemu Citroenu in ameriško nemški koprodukciji Ford taurus. Negospodarno bi bilo potemtakem, so povedali v Fiatu, da bi Jugoslovani lesonit najprej uvažali, potem pa spet uvažali.

V Kragujevcu so bili prijetno presenečeni. Takoj so poslali nabavnega referenta v Ilirsko Bistrico. Ob nesporni ugotovitvi, da proizvaja domač proizvajalec isti lesonit, ki so ga doslej uvažali, je Crvena zastava podpisala pogodbo z Lesonitom o odkupu ustreznih količin blaga, za katerega zavoljo »preobsežnosti jugoslovanskega tržnega prostora« sploh ni vedela, da obstoja.

D. K.

Pol milijona za učitelja

V zadnji oddaji »Aktualnih pogovorov« je predsednik tutinske občine pozval prosvetne delavce v vsej državi, naj s svojo navzočnostjo v šolah na nerazvitih območjih prispevajo k njihovemu hitrejšemu napredovanju. Učiteljem in predavateljem je javno ponudil pol milijona starih dinarjev plače, če bodo prišli v tutinsko šolo poučevat, ker doslej še nikakor niso mogli zbrati zadostnega števila učnega osebja.

Ta javni poziv ne odkriva samo težav, s katerimi se otepajo nerazvita območja in občine zaradi pomanjkanja kadrov, temveč ima še svojo drugo plat. Znano je, da je samo v Vojvodini zelo veliko nezaposlenih prosvetnih delavcev in da se na natečaj za kako delovno mesto na osnovni ali srednji šoli prigla ša tudi po 30 kandidatov; največji pa je pritisk na mestne izobraževalne ustanove. Hkrati pa so osebni dohodki prosvetnih delavcev v Vojvodini v primerjavi s tistimi, ki jih ponuja tutinska občina, zelo nizki. A vendar se učitelji, predavatelji in profesorji težko odločijo ali pa se sploh ne morejo odločiti, da bi odšli iz tako imenovanih razvitih območij.

Dejstvo, da je Tutin (verjetno pa tudi kaka druga občina) pripravljen z visokim osebnim dohodkom nagraditi prosvetne delavce, nikakor ni dokaz o bogastvu tega kraja. Prej bi rekli, da nam priča o obupanih poskusih občine, da bi se dvignila iz zaostalosti. Brez vzgoje in prosvete to pač ne bo mogoče. En sam učitelj in dva ali trije predavatelji pa seveda ne morejo opraviti vsega, kar bi bilo potrebno, piše novosadski Dnevnik.

GLASBENI VEČERI RADIOTELEVIZIJE LJUBLJANA

6 prireditev simfoničnega orkestra in komornega zbora v abonmaju

18. 11. 1970
dirigent SAMO HUBAD
solist JAKOV FLIER (klavir, Moskva)
Bravničar, Simfonični plesi
Rahmaninov 3. klavirski koncert
Luteslawski, Poemi H. Micheauja

16. 12. 1970
dirigent ERICH SCHMID (Zürich)
solist ANTON DERMOTA (Dunaj)
Martinu, Dvojni koncert
Wolf, Pesmi za tenor in orkester
Dvořák, 9. simfonija

24. 2. 1971
dirigent SAMO HUBAD
solistka DUBRAVKA TOMSIČ
Zebre, Bakhanal
Brahms, 1. klavirski koncert
Stravinski, Pomladno obredje

10. 3. 1971
dirigent LOJZE LEBIČ
solisti še niso izbrani
Schütz, Symphoniae sacrae
Jež, Kantata

24. 3. 1971
dirigent SAMO HUBAD
solistki RUDA KOSI (harfa), PINA CARMIRELLI (violina, Rim)
Ravel, Alborada del gracioso
Srebotnjak, Koncert za harfo
Prokofjev, 2. violinski koncert
Čajkovski, 5. simfonija

14. 4. 1971
dirigent GYÖRGY LEHEL (Budimpešta)
solist IGOR OZIM
Lehič, Nicina
Brahms, Violinski koncert
Bartók, Glasba

Glasbeni večeri bodo v Filharmoniji ob 20.15. Abonmajsko ceno 60, 42 ali 24 din plačate v dveh obrokih (po 30, 21 ali 12 din). Dijaki in študentje imajo 50 odstotkov popusta. Abonente sprejema Glasbena produkcija RTV Ljubljana, Tavčarjeva 17, vsak dan razen sobote od 10. do 13. ure, ob sredah tudi od 16. do 18. ure.

K trdni večini?

Dunajska repriza marčnih parlamentarnih volitev v Avstriji, na katerih je socialistična stranka tako nenadejano pretrgala povojno premoč ljudske stranke v najvišjem političnem predstavniškem telesu države, ni le potrdila tedanjega premika k meščanski levici, temveč je s poslanskim mandatom, ki so ga socialisti v nedeljo iztrgali opoziciji, privedla manjšinjsko vlado socialističnega prvaka doktorja Kreiskega do roba absolutne parlamentarne večine, za katero mu zdaj z 82 poslanci v 165-članskem državnem zboru manjka le še en sam sedež.

Ljudska stranka je zdrknila na 78, svobodnjaki pa so z dosedanjimi petimi poslanci ostali odločujoči jeziček na tehtnici.

Tabor poraženccev jasno odseva hudo notranjo krizo. Bivši kancler dr. Klaus je v ponedeljek vrnil svoj poslanski mandat, njegov naslednik na položaju strankarskega prvaka dr. Withalm pa utegne pasti še ta teden na zveznem posvetovanju ljudske stranke na Semmeringu pred skupščinskim delom.

Med vrstami opozicije je postalo jasno, da je Kreisky presenetljivo trdna realnost. V štirih mesecih je najprej uspel javnosti predočiti manjšinjsko vlado kot povsem sprejemljivo inačico vladavine, pred skupščinsko razpravo pa se že pripravlja na eleganten preskok čez na videz visoko oviro — sprejem državnega proračuna za leto 1971.

V primeru nezaupnice vladi bi neizogibne nove volitve v sedanjem političnem položaju pomenile za ljudsko stranko katastrofo. Mimo tega bo za proračun glasovalo vseh pet poslancev svobodnjaške stranke, ki si v zameno obljublja od socialistov tako imenovano malo volilno reformo. Pri sedanjem sistemu potrebujejo svobodnjaki ponekod za en poslanski sedež tudi dvakrat več glasov kot poslanci ljudske stranke; torej notranji obračun za glasove na desnici.

Drugo jabolko razdora je Kreisky spretno vrgel v klub poslancev ljudske stranke. V predlogu proračuna so znatna sredstva predvidena za razvoj kmetijstva. Zato bo potrebno k strankarski disciplini v klubu parlamentarcev ljudske stranke pripraviti tudi poslance dokaj vplivne in močne kmečke zveze. Seveda so to taktične poteze, ki zadostujejo za prvi zalet. Kreisky ve, da manjšinjska vlada lahko obstaja, ne more pa biti trajna. Njegov pogled je zato uprt naprej, na malo koalicijo po vzoru levo koalicijske Brandtove vlade v ZRN.

Seveda pa kancler ve, da morajo avstrijski svobodnjaki kot politično zelo heterogena sila najprej preskočiti senco svoje nacionalistične preteklosti in se doma in v svetu predstaviti kot odprta in resnično demokratična stranka. Potem avstrijskim socialistom ne bi več stalo veliko orir na poti do trdne parlamentarne hrbtenice.

V. PLAVČAK

• reportaže
• roman v nadaljevanjih
• ugankarska priloga
• testi
tovariš

Svečana večerja in zdravici v Bruslju

Belgijski kralj in kraljica sta v torek priredila v čast predsednika Tita svečano večerjo — Oba šefa držav sta izmenjala zdravici — Belgijski suveren je poudaril vlogo Jugoslavije in njenega predsednika med vojno in po njej, Tito pa belgijska in jugoslovanska prizadevanja za utrditev miru in varnosti v svetu

BRUSELJ, 7. okt. (Tanjug). Belgijski kralj Baudouin je sinoči s kraljico Fabiolo priredil v kraljevi palači svečano večerjo v čast predsedniku Titu in njegovi soprogi. Z jugoslovanske strani so se udeležili večerje podpredsednik ZIS Nikola Miljanić, predsednik sobranja LR Makedonije Nikola Minčev, državni sekretar za zunanje zadeve Mirko Tepavac s soprogo in druge osebnosti. Z belgijske strani pa so bili na večerji predsednik senata Struyeje, predsednik predstavniškega doma A. Van Acker, predsednik vlade Gaston Eyskenš, podpredsednik vlade A. Cool, obrambni minister K. V. Segers, zunanji minister Harmel in druge osebnosti. Na večerji, ki je potekla v prijetnem in prisrčnem vzdušju, sta kralj Baudouin in predsednik Tito izmenjala zdravici.

SPREJEM V BRUSLJU — Princ Albert, princesa Paola, kraljica Fabiola, Jovanka Broz, predsednik Tito in kralj Baudouin. Telefoto: UPI

Baudouinova zdravica

Varnost ob sodelovanju vseh

Jugoslavija je ena najbolj dejavnih članic OZN, katere načela so glavno jamstvo za mir - Zahodnonemško-sovjetski sporazum je pozitiven korak

V svoji zdravici je belgijski kralj dejal:

»Obisk vaše ekscelence in gospe Broz je čast za belgijsko ljudstvo, obenem pa tudi zame in za kraljico, ne le zaradi tega, ker ste s svojim obiskom potrdili naklonjenost ene od velikih prijateljskih držav in ker lahko prvič pozdravimo voditelja jugoslovanske države, temveč tudi zato, ker je med nami danes maršal Tito, osebnost, ki že dobrih 30 let daje pomemben pečat poteku dogodkov v Evropi in svetu.

To daljno preteklost, ko ste bili duša gibanja, ki je tako pozitivno pripomoglo k zavezniški zmagi, sem obudil zato, da bi predvsem opozoril, v kolikšni meri so tedaj naši narodi skupaj trpeli zaradi te hegemonistične sile, ki nas je hotela podjarmiti isti totalitarni oblasti.

Ko ste se odločno postavili na čelo držav, ki so se po vašem vzgledu odločile za pot neuvrščenosti, ste vzbudili posebno zanimanje za delež, ki ga želite prispevati pri reševanju mednarodnih vprašanj. Kot je ponovno potrdila konferenca v Lusaki, je vaša država med prvimi v družbi neuvrščenih. Obenem je Jugoslavija ena od najbolj dejavnih in najvplivnejših članic OZN.

Naši vladi sta prepričani, da pomeni spoštovati načela, ki so zapisana v ustanovni listini, glavno poroštvo miru. Med temi načeli je nevmešavanje v notranje zadeve drugih držav eno od glavnih pogojev neuvrščenosti. Tako torej dvojna pripadnost Jugoslavije — k veliki družini OZN in skupini neuvrščenih držav — ni prav nič nasprotujoča.

Belgija si tako kot Jugoslavija prizadeva za internacionalizem. Pri tem je po mojem mnenju pomemben razlog: koeksistenca različnih kulturnih skupnosti v okviru naših držav. Če ta posebnost lahko povzroči nekatere težave, pa vsekakor niso tolikšne, da bi zavrle skupno bogatenje in ustvarjanje pogojev za razumevanje mentalitete drugih.

Belgija je za razliko od Jugoslavije glede na svojo geografsko lego in zgodovinsko preteklost, povezana v okviru skupnosti in zvez z drugimi državami. Zaradi tega pa ne kaže nič manj skrbi — pri tem se je odločila za solidarnost in dopušča ideološke in gospodarske razlike — da bi se zmanjšala napetost v svetu in da podpre pobude, katerih namen je uresničiti ta cilj.

Zaradi tega se je Belgija pridružila prizadevanjem, da bi povečali učinkovitost OZN. Sovjetsko-nemški sporazum, ki so ga pred kratkim podpisali, je po mnenju Belgije prvi in odločilni korak h krepitvi miroljubnega sosedstva. Vsekakor je treba še veliko storiti, zlasti glede statusa Berlina, videti pa je, da je bila to poteza, ki naj bi v krajšem ali daljšem času omogočila začetek multilateralnih uvodnih pogovorov za konferenco o evropski varnosti; na njej naj bi Vzhod in Zahod ter neuvrščene države odkrito navedli svoja mnenja o tem vprašanju.

Trdno sem prepričan, gospod predsednik, da bomo v prihodnosti sodelovali, prizadevaje si za uspeh in za slogo, za kar smo odgovorni bodočim generacijam, ki nam bodo sodile.«

Priznanje Lusaki v OZN

Generalna skupščina je sprejela priporočilo vrha neuvrščenih držav

NEW YORK, 7. okt. (Tanjug). Neuvrščeni svet je dobil pomembno priznanje — generalna skupščina je sprejela priporočilo tretjega »vrha« neuvrščenih, da bi deklaracijo o načelih mednarodnega prava ter o prijateljskih odnosih in sodelovanju med državami svečano sprejeli na jubilejnem delu zasedanja OZN.

Deklaracija vsebuje sedem osnovnih načel aktivne miroljubne koeksistence in terja od vseh držav, naj se v svojem mednarodnem delovanju ravnajo po teh načelih.

Nekatere afriške države, ki so deklaracijo sicer podprle, so izrazile obžalovanje, ker ni bilo mogoče doseči sporazuma, da bi v deklaracijo vnesli tudi načelo o pravicah držav, da svobodno razpolagajo s svojimi naravnimi bogastvi.

Čeprav tudi nekatere druge države sodijo, da ima deklaracija, ki je sad kompromisa, nekatere nujne pomanjkljivosti, je velikanska večina držav prepričana, da izraža osnovna načela, ki bi jih morale spoštovati vse države.

Dne 24. oktobra pa bodo slovesno sprejeli tudi nekaj drugih dokumentov.

Študentske demonstracije v Bandungu

BANDUNG, 7. okt (Reuter). Po ulicah Bandunga na zahodni Javi se danes pomikajo vojaški oklopniki, da bi preprečili demonstracije kakih 7000 študentov.

Študentje demonstrirajo zaradi sinočnjega uboja 21-letnega študenta tehnologije Reneja Conrada. Ubili so ga kadeti policijskega inštituta med spopadi po neki nogometni tekmi.

Med tem spopadom je bilo ranjenih ali drugače poškodovanih več oseb.

Tito belgijski TV

Preprečiti eskalacijo v Sredozemlju — Umik čet z zasedenega ozemlja in jamstvo za izraelske meje

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug). Pred odhodom v Belgijo je predsednik republike Josip Broz Tito v Belem dvoru sprejel urednika belgijske televizije H. Morensa in odgovoril na nekaj njegovih vprašanj.

Vprašanje: »Gospod predsednik, lahko bi rekli, da vaš obisk v Belgiji sodi v okvir stikov med Vzhodom in Zahodom. Kako gledate na te stike in sploh na odnose med Vzhodom in Zahodom in kaj mislite o konferenci o evropski varnosti?«

Odgovor: »Mislim, da so ti stiki zelo važni in koristni za zmanjševanje napetosti, ki že dolgo vrsto let kali odnose v Evropi. Ravno tako mislim, da bi bilo konferenco, ki ste jo omenili, zelo dobro pripraviti. Ne gre pa samo za to, da bi priredili takšno konferenco. Prizadevati si moramo doseči resnično varnost v Evropi. To misel smo že od vsega začetka podpirali in menimo, da se je njene izvedbe treba lotiti zelo resno, ne pa propagandistično. Uresničitev ideje o evropski varnosti zahteva daljše in dobre priprave.«

Vprašanje: »Kako ocenjujete položaj v Sredozemlju, gospod predsednik?«

Odgovor: »Položaj je tukaj zelo resen in mislim, da bi bilo treba z vsemi mogočimi sredstvi preprečiti nadaljnje naraščanje napetosti v tem delu Evrope. Ravno te dni sem se pogovarjal s predsednikom ZDA, gospodom Nixonom. Ob tej priložnosti smo odkrito povedali, da po našem prepričanju velike sile nosijo največji del odgovornosti za tisto, kar se tukaj godi in da bi morale najti kak izhod, tako da bi se izognili nadaljnjemu večanju napetosti. Treba bi bilo pritisniti na Izrael, ga postaviti na mesto, ki mu gre.

Ne smemo dovoliti, da bi Izrael dobil nagrado za vojno, ki je po letu 1967 povzročila toliko žrtev in škode in ki se je tako dolgo zavlekla. Izraelu je treba zajamčiti varnost, toda v mejah, ki jih je imel do 5. junija 1967. Mislim, da je položaj zelo nevaren tudi zato, ker se Izrael ni pripravljen pogajati o miru na podlagi Rogersove mirovne pobude, temveč ta pogajanja sabotira. Ravno v tem je največja nevarnost. Glede na to, da bo rok prekinitve ognja kmalu potekel, mislim, da bi bilo treba — kakor je rekel predsednik Nixon in kakor menijo tudi drugi, na primer Egipt — ta rok podaljšati in tako omogočiti pogajanja.«

Titova zdravica

Odnosi medsebojnega zaupanja

Pozdravljamo vsak prispevek k popuščanju napetosti in sodelovanju ter želimo aktivno sodelovati pri tem procesu - Jubilej OZN naj ne bo samo praznik

Predsednik Tito je v svoji zdravici rekel:

»Vaše veličanstvo, dovolite mi, da se v imenu svoje žene, svojih sodelavcev in v svojem osebnem imenu zahvalim za ljubeznivo povabilo, naj obiščem vašo lepo državo in vam hkrati izrečem hvaležnost tudi za tople besede, ki ste jih namenili meni in narodom Jugoslavije, za dobrodošlico in gostoljubnost, ki nam jo izkazujete.

Veseli nas, da se nam je ponudila priložnost obiskati Belgijo, s katero nas povezuje tradicionalno prijateljstvo, in se srečati z vami, vaše veličanstvo, z njenim veličanstvom kraljico Fabiolo in z drugimi visokimi predstavniki Belgije.

V Jugoslaviji cenimo odločnost, s katero je Belgija znala braniti svojo neodvisnost v usodnih trenutkih svoje zgodovine. Ta tradicija je dobila potrdilo tudi v drugi svetovni vojni, ko se je belgijsko ljudstvo pogumno uprlo mračnim silam nasilja in prispevalo k boju demokratičnih sil Evrope in sveta za svobodo in napredek.

Vaše veličanstvo, s posebnim zadovoljstvom ugotavljam, da se odnosi med Jugoslavijo in Belgijo ugodno razvijajo. Na vseh področjih dvostranskega sodelovanja so bili doseženi pomembni uspehi. Medsebojno razumevanje je na visoki stopnji. Za tako pozitiven razvoj se imamo zahvaliti dejstvu, da so bili odnosi med Belgijo in Jugoslavijo zmeraj prežeti z medsebojnim zaupanjem in prijateljskimi čustvi in da so bili zmeraj osnovani na brezpogojnem spoštovanju načel neodvisnosti in enakopravnosti.

Naše dosedanje skupne izkušnje in rezultati jugoslovansko-belgijskega sodelovanja potrjujejo realnost in neogibnost politike miroljubne in aktivne koeksistence držav z različnimi družbenimi sistemi.

V prijateljsko Belgijo smo prišli ravno v času, ko so se v Evropi po hudih izkušnjah iz preteklosti in po naukih iz obdobja hladne vojne začeli procesi sporazumevanja in miroljubnega reševanja obstoječih problemov.

Tem spremembam pripisujemo velik pomen, ker sodimo, da ustvarjajo ugodno ozračje in možnosti za nadaljnji razvoj sodelovanja in zbliževanja evropskih narodov, za premagovanje evropske razcepljenosti, na koncu pa tudi za zagotovitev trajnega miru in varnost vseh držav na naši celini. Zaradi tega takšno usmeritev ne samo pozdravljamo, temveč tudi sami želimo čimveč prispevati k prizadevanju evropskih narodov, da bi si zagotovili trajno varnost, zakaj po našem mnenju lahko politično ustaljena in gospodarsko razvita Evropa prevzame pomembno vlogo tudi pri reševanju perečih vprašanj in odpravljanju kriz v drugih delih sveta. Takšna Evropa pa lahko še zlasti prispeva k reševanju problemov razvoja in zmanjševanju prepada med razvitimi in državami v razvoju, prepada, ki se še zmeraj nevarno poglablja in predstavlja eno od poglavitnih protislovij današnjih mednarodnih odnosov.

Zavoljo tega se iskreno zavzemamo za to, da bi se pozitivni procesi v Evropi nadaljevali nemoteno in v še širšem obsegu ter da bi pri teh naporih enako sodelovale vse evropske države, ne glede na to, ali pripadajo kaki vojaško-politični skupini ali zvezi ali ne. V okviru takšnih sprememb smo pozdravili tudi pred kratkim sklenjeni sporazum med Sovjetsko zvezo in ZR Nemčijo.

Upravične so trditve, da je mir na svetu nedeljiv, tako kakor postaja v današnjem času tudi svet čedalje bolj nedeljiva celota. V takšnih razmerah se pereča mednarodna neskladja tičejo vseh in zato si morajo vse države prizadevati ter imeti možnost, da pomagajo ta neskladja na enakopravni osnovi odpravljati. Teh pravic ni mogoče nikomur kratiti in dolžnost vsake države je, da prevzema nase svoj delež odgovornosti za usodo človeštva.

Jugoslavija si dosledno prizadeva, da bi vse spore in nesporazume v svetu reševali po mirni poti, tako spopad v Vietnamu, krizo na Srednjem vzhodu, boj zoper rasistične režime in ostanke kolonializma v Afriki itd.

Ravno te dni se proslavlja tudi jubilejna obletnica organizacije ZN. Mi smo stalno poudarjali, da to zasedanje ne bi smelo biti samo slovesen praznik, temveč tudi priložnost, da svetovna organizacija naredi odločilni premik k reševanju mnogih problemov, ki že toliko časa in tako nevarno kalijo mednarodne odnose. Zakaj skrajni čas je, da začne OZN učinkoviteje opravljati svoje naloge v skladu z načeli ustanovne listine. Seveda pa je eden od pogojev za to, da postane OZN zares univerzalna. Prepričan sem, da bosta Belgija in Jugoslavija, ki podpirata načela in cilje OZN, v prihodnje v tej organizaciji še uspešneje sodelovali.

Vaše veličanstvo, Belgija spada danes med najrazvitejše države Evrope. Obenem pa je pomembna tudi dejavnost vaše države, ki je posvečena koristim miru, razumevanja med narodi in razvoja sodelovanja v Evropi. Pri vsem tem močno cenimo tudi vašo osebno zavzetost in prispevek.

Dovolite, da vzdignem ta kozarec na zdravje vašega veličanstva, na zdravje njenega veličanstva kraljice in kraljevske družine, za blaginjo belgijskega ljudstva, za prijateljstvo in sodelovanje med našima državama.

VOJMIR KLJAKOVIĆ (33)

KPJ in marčevski dogodki

Spomini generala Simovića in dokumenti 1939—1942

Partija je povedala svojo sodbo o državnem udaru, poudarila, da je bil to »prvi revolucionarni preboj starega političnega sistema«, da pa je sam državni udar po pomenu še preseglo razpoloženje in gibanje ljudskih množic, ker naraščajoči revolucionarni demokratični pritisk, ki se je razvil pod vodstvom komunistične partije, ni dopustil, da bi ta udar ostal v mejah, v katerih so ga poskušali obdržati njegovi nosilci«.

Nova Simovićeva vlada je že na dan udara začutila moč množic, ki jih je vodila KPJ. Če so te množice podprle strmoglavljenje Cvetkovićeve vlade, pa so od nove vlade zahtevale, naj se ne ustavi, temveč naj sprejme napredne ukrepe v notranji in zunanji politiki. Toda Simovićeva vlada — tako kakor prejšnja — ni bila ne pripravljena ne sposobna, da bi tak program sprejela in uresničila.

Čeprav je bila ta vlada še negotova, brez jasne politične orientacije, je takoj, že 27. marca, nastopila proti demonstracijam in prizadevanjem, ki so jih te demonstracije odsevale. V Zagrebu je Mačkova policija tistega dne v sporočilu prebivalstvu opozorila »na obstoječe stroge predpise o prepovedi vseh sprevodov, sestankov, zborovanj in manifestacij na javnih mestih...«

Nato je opomin prebivalstvu objavila Simovićeva vlada: »Danes, med slovesnimi službami božjimi v prestolnici, so si posamezniki dovolili manifestacije, ki nikakor niso v skladu z dostojnim, miroljubnim stališčem naše države. Te manifestacije je treba najostreje obsoditi, in to ne glede na to, da so bile samo izraz neodgovornih elementov. Medtem so oblasti s svoje strani že storile potrebne korake, da bi preprečile ponovitev izpadov, ki vladi otežujejo izvajanje njenih temeljnih nalog v korist države in ljudstva...« Tako in podobno je bilo tudi v drugih mestih po vsej državi.

Tukaj, pri vprašanjih o ciljih državnega udara, torej nova vlada nadaljuje politiko stare vlade — brez političnega programa in brez drznih potez. »Novi režim, ki je nastal po marčnem udaru in v katerega so prišli tudi nekateri demokratični elementi, je bil brez jasne politične orientacije in se še zdaleč ni bil pripravljen opreti na demokratično gibanje ljudskih množic ali v čemerkoli popustiti pred njim,« — je zapisal Edvard Kardelj. Medtem ko se je vlada še naprej naslanjala na vrhove v vojski in na politike, se je KPJ opirala na množice — kar bo imelo kmalu odločilne posledice za obe strani. V naslednjem obdobju se bo KPJ uveljavila kot edina organizacijska sila, ki bo v desetdnevni agoniji Simovićeve vlade ostala zvesta liniji svojega političnega programa in nadaljevala svoje delovanje znatno okrepljena.

Razglas je sestavljen, toda kako priti do kraljevega podpisa?

Komu je koristil državni udar, ni sporno, in prav tako niso sporne vloge raznih osebnosti v naslednjem obdobju. Tukaj je Simović nedvomno vodilna postava.

V trenutku, ko je Simović izvedel, da mora prevzeti v svoje roke nadaljnjo usodo izvedenega državnega udara, je stopil v zgodovino nekega razburljivega in tragičnega časa.

Oglejmo si, kako sam opisuje prve trenutke prevzema oblasti:

Ob enih po polnoči sem telefoniral v letalski štab in vprašal ordonančnega oficirja, ali je kaj novega. Oficir mi je odgovoril: »Vse je v redu.«

Okrog 2.30 sta prišla pome Radoje Knežević in letalski kapetan Dragiša Ristić, moj ordonančni oficir. Počakala sta, da sem se pripravil na odhod. Ko smo sedli v avto in se odpeljali, mi je Radoje Knežević — potem ko mi je sporočil, da so poslopja ministrstev in uprave mesta Beograda zasedena — predlagal, naj bi zame ustanovili posebno funkcijo »voditelja države«, kakršen je v Romuniji maršal Antonescu. Jaz pa sem mu odgovoril: »Če bom sestavil vlado, bom čisto navaden demokratski predsednik vlade in ni treba, da bi zaradi mene ustanavljali kako posebno funkcijo.« Ta pogovor je slišal tudi kapetan Ristić, ki je sedel na sprednjem (notranjem) sedežu.

DR. MOMČILO MINIĆ — je bil minister za zunanje zadeve v Simovićevi vladi. Nadalje je bil politik, član radikalne stranke, profesor beograjske pravne fakultete, minister za finance, pravosodje, trgovino in zunanje zadeve. V emigraciji je delal proti narodnoosvobodilnemu gibanju. Umrl je v Ženevi.

Ko smo prispeli v ministrstvo za vojsko, sem poslal avto po generala Ilića in ukazal, naj pošljejo oficirje po člane vlade in predstavnike političnih strank.[30] *Medtem ko sem čakal nanje, je bil izdelan razglas. Najprej je Radoje Knežević predložil že sestavljeni razglas meni, da bi ga podpisal. Toda meni se je zdelo, da bi bilo bolje, če bi razglas izdal kralj, saj bi ga potem vse ljudstvo soglasno sprejelo. Zato sem ga toliko predelal, da bi ga lahko podpisal mladi kralj. Majorja Živana Kneževića sem poslal v dvor, da bi ga odnesel kralju v podpis. Toda mladi kralj je bil obdan z namestnikoma, z generalom Kosićem in drugimi osebnostmi, ki jih bom še navedel, tako da Knežević do njega sploh ni mogel.*

General Kosić je ukazal svojemu spremljevalcu, naj popelje majorja Kneževića v vojašnico gardne konjenice, kamor sta se ravnokar odpravila, verjetno zato, da bi ga zaprla. Zato se je major Knežević vrnil k meni. Glede na to, da nisem mogel dobiti kraljevega podpisa, se je sprožalo vprašanje, ali naj razglas izide z mojim podpisom ali pa naj ga kralj podpiše pozneje. Odločil sem se za drugo možnost.

General B. Ilić, minister za vojsko, je poveljnikom armadnih področij izdal ukaz, naj v svojih enotah in na svojih področjih ohranijo red in mir, in velel poveljniku dravskega divizijskega področja v Ljubljani, naj sporoči knezu Pavlu, da se mora na ukaz kralja in nove vlade takoj vrniti v Beograd.

Okrog 3,30 so začeli prihajati člani vlade. Najprej so pripeljali v poslopje ministrstva za vojsko predsednika vlade Dragiša Cvetkovića; dopolil sem mu, da je po telefonu poklical svojo ženo in ji povedal, kje je. Nato so ga premestili v prostore glavnega štaba, kamor smo poslali tudi druge člane vlade.[31]

[30] Cvetkovićeva vladi je imela 18 ministrov. Nekateri od njih takrat niso bili v Beogradu, vendar se jih je večina nazadnje zbrala v ministrstvu za vojsko in mornarico.

[31] Posamezni udeleženci so v zvezi s tem omenili nekaj zanimivih nadrobnosti. Dvorni minister Milan Antić na primer piše:

Dve in trideset minut. Prihitim k telefonu. Kliče Cvetković: »Kaj pa pomeni ta vojska pri ministrstvu za notranje zadeve?« me vpraša. — »Nimam pojma,« mu odgovorim. — »Mar te ni obvestil upravnik mesta?« nadaljuje Cvetković. — »Ne,« pravim. — »Meni je to ravno zdaj sporočil,« nadaljuje Cvetković. Nato spusti slušalko . . . Potem so Cvetkovića odpeljali v ministrstvo za vojsko.

Tu je bil tudi minister za zunanje zadeve — Aleksander Cincar-Marković. Ta piše:

»Okrog pol 10 zjutraj je čisto zmešan vstopil v sobo general Kosić, šef generalnega štaba, s stajlo v roki, in ko me je opazil, mi je rekel: »Ali ste videli, kaj je naredil tisti bedak Simović? Ko bi imel pištolo pri sebi, bi se po taki polomiji ustrelil.« Takoj nato je vstopil general B. Ilić. Ne da bi me sploh opazil, se je zagnal v Kosića: »Nisi hotel z nami?« Kosić mu je odgovoril: »Kam bi pa šel z vami, norci?« Ko ga je Ilić nato pozval, naj vstopi z njim v sosednjo sobo, Kosić ni maral z njim.«

Jutri:
SIMOVIĆ FORMIRA NOVO VLADO

(Vse pravice pripadajo avtorju in »Politiki«)

Novice

LJUBLJANA: pet slovenskih kratkih filmov v ZDA — Znani ameriški filmski kritik Ron Holloway, ki je letos bil na filmskem festivalu v Pulju, si je med bivanjem v Jugoslaviji ogledal tudi 14 kratkih dokumentarnih in igranih filmov iz proizvodnje ljubljanskega podjetja VIBA FILM. Po vrnitvi v ZDA se je po posvetu z distributerjem Contemporary Films odločil, da odkupi za ameriško TV in za kinematografe pet slovenskih kratkih filmov in sicer štiri dokumentarne ter enega igranega. Vseh pet filmov obravnava socialne teme. To so: »Bolnica« in »Jutrišnje DELO« režiserja Jožeta Pogačnika, »Rejenčki« režiserja Maka Sajka, »Kazenski zakonik, člen 188« režiserja Milana Ljubića ter igrani komični film Jožeta Bevca »Občan Urban«. Filmski kritik Ron Holloway je še sporočil, da se distributer Contemporary Films zanima za celotno Bevčevo serijo filmskih komedij o občanu Urbanu ter za dokumentarni film Dušana Povha »Nova maša«.

LJUBLJANA: »Sedmina« prodana v ZR Nemčijo, Švico in Avstrijo — Po uspešnem sodelovanju Klopčičevega celovečernega filma »Sedmina« na lanskem XIX. mednarodnem tednu »mladega filma« v Berlinu, se je močno povečalo zanimanje za ta film. Pred nedavnim je predstavnik Jugoslavija-filma v Münchnu sklenil pogodbo z distributerji za izvoz »Sedmine« v ZR Nemčijo, Švico in Avstrijo. Še prej je VIBA FILM »Sedmino« prodal v NDR, zanjo pa se zanimajo tudi v drugih državah, npr. v Franciji, Italiji itd.

KRANJ: kongres zveze jugoslovanskih filmskih delavcev — Kranj bo že tretjič letos postal »filmsko mesto«. Po mednarodnem festivalu športnih in turističnih filmov, ki je bil septembra, in po reprizi v Trentu nagrajenih filmov o alpinizmu in raziskovanju, ki bo to soboto, bo dal gostoljubje še kongresu zveze filmskih delavcev Jugoslavije. Tako so sklenili pred kratkim na plenarnem sestanku zveze, ki je bil v Ljubljani. Kongres bo 13. in 13. decembra, na njem pa pričakujejo udeleženci vrsto odgovorov na pereča filmska in organizacijska vprašanja.

KOPER: zbornik ob 25-letnici šole — Na koprski gimnaziji so v polnem teku priprave za svečanosti ob 25-letnici šole, ki jo bodo praznovali v začetku novembra. Ob tej priložnosti bodo izdali tudi spominski zbornik, v katerem bo obsežno opisan razvoj koprske gimnazije, ki je pravzaprav prva slovenska srednja šola na obalnem področju. Zbornik bo poleg številnih fotografij, dokumentov, literarnih in likovnih prispevkov prinesel tudi razgovore s prvimi maturanti koprske gimnazije.

ZAGREB: 230 opernih, dramskih in baletnih predstav — Zagrebški operni, dramski in baletni ansambli Hrvatskega narodnega kazališta bodo do kraja tega leta in v prihodnjem koledarskem letu 230-krat stopili na oder. **Operna sezona se je že začela z uprizoritvijo opere** »Nikola Šibič-Zrinjski« Ivana Zajca, s čimer so proslavili 100-letnico Opere Hrvatskega narodnega kazališta. Ob tej priložnosti so pripravili razstavo o stoletnem delovanju ansambla Opere, kmalu pa bo izšel iz tiska tudi ustrezen zbornik.

ZAGREB: **gledališki dogodki** — V Drami HNK so prvič doma zaigrali tridejansko herojsko tragedijo Ivana Raosa »Avtodafé mojega očeta«, s katero so pod konec lanske sezone gostovali v Zemunu. Drama je trinajst let čakala na premiero, kar pri nas ni nič nenavadnega. Je iz vojnega časa, z dalmatinskega krasa, toda v režiji Petra Šarčevića je močno zaživela šele v tretjem dejanju. **Opera HNK je dosegla izjemen** uspeh s premiersko predstavitvijo štiridejanske opere Sergeja Prokofjeva »Zaljubljen v tri oranže« v režiji Koste Spaića. Drago Bernardić je kot kralj Tref v njej proslavljal petintridesetletnico svojega delovanja. Zagrebško dramsko kazalište bo ta teden preimenovano v Dramsko kazalište Gavella. Dva dneva (petek in sobota) bo trajal simpozij o Gavelli, režiserju, ki je pred leti ustvaril to gledališče. V foyerju bo v petek zvečer odprta razstava »Življenje in delo Branka Gavelle«, v soboto pa se začne teden hrvatske drame s svečano premiero Krležavega »Kraljeva« v režiji Dina Radojevića. Govornikov na simpoziju v čast Gavelli je veliko, med drugimi iz Slovenije Emil Frelih, Filip Kalan-Kumbatović in Dušan Moravec. — V »Komediji« teče od 4. do 10. t. m. **mednarodni festival študentskih gledališč**, na katerem nastopa letos eno samo jugoslovansko ime, zagrebška Akademija za gledališko in filmsko umetnost. Drugi zanimivi mednarodni festival pripravljajo lutkarska gledališča iz več držav. V Komediji je bila v ponedeljek premiera domačega dela, komedije absurda »Dijete iz svratišta« mladega avtorja Radovana Vučkovića.

SARAJEVO: **odprt je »Sarajevski salon«** — Bosansko-hercegovski likovni umetniki so razstavili svoje najboljše stvaritve v okrogli dvorani »Djuro Djaković«. V okviru »Sarajevskega salona« je 38 likovnikov, slikarjev, grafikov in kiparjev razstavilo dela, ki doslej še niso bila v domačih ali tujih galerijah. Združenje likovnih umetnikov Bosne in Hercegovine bo najstarejšim udeležencem razstave dodelilo zlate plakete, na prihodnjih razstavah pa bodo taka priznanja dodeljevali likovnikom, ki bodo dobili za svoja dela največ priznanj strokovne kritike.

BEOGRAD: **zgodovina makedonskega naroda v srbohrvaščini** — V zavodu za tisk učbenikov so končali s tiskom srbohrvaščega prevoda zgodovine makedonskega naroda. Zgodovino je preteklo leto izdal inštitut za narodno zgodovino SR Makedonije. Svečanosti ob tem dogodku so se udeležili vidni politični in kulturni delavci.

GRADEC: **otvoritev mednarodne razstave v novi galeriji** — V torek zvečer so v prostorih nove galerije v Gradcu odprli razstavo slik avtorjev, ki so sodelovali na petem mednarodnem slikarskem tednu na Retzhofu pri Lipnici. Na razstavi so zastopani trije italijanski, štirje avstrijski in štirje jugoslovanski umetniki. Od Jugoslovanov sodelujejo Metka Krašovec iz Ljubljane, Tomo Sijaković iz Skopja, Vladimir Veličković iz Beograda in Petar Dabac iz Zagreba. Razstavo so odprli v okviru prireditev letošnje »Štajerske jeseni in bo odprta do 2. novembra«.

BERLIN (NDR): **nastopi prištinske folklorne skupine »Šota«** — V aranžmaju umetniške agencije Nemške demokratične republike bo prihodnje dni na tradicionalnem festivalu »Berliner Festtage« nastopil tudi folklorni ansambel »Šota« iz Priština. Že ta teden se bo predstavil v berlinskem gledališču »Metropol«. Prištinske umetnike je povabila tudi berlinska radijska postaja, ki bo posnela del njihovega programa.

Izredna sezonska priložnost za nakup avtomobilov:

ZASTAVA 1300	30.080,90 din
ZASTAVA 1300 LUXE	31.902,10 din
ZASTAVA 750 M	17.832,40 din

ZA DOLOČEN ČAS – PO POSEBNO UGODNIH DRUŽINSKIH KREDITIH

Dobava vozila takoj!

Cene vozil so fco Ljubljana vključno vsi davki in izvršen tehnični pregled. Izvršimo tudi registracijo in zavarovanje vozila za ljubljanske občine ter izdajamo preizkusne tablice.

slovenija avto

PRODAJA:
LJUBLJANA — Celovška 111-a, tel. 55-260 in 55-241
KRANJ — Ulica JNA 10, tel. 21-553
KRSKO — tel. 71-218
CELJE — Trg oktobrske revolucije 2, tel. 24-74
RIJEKA — Borisa Kidriča 58, tel. 23-463

Izšla je „Bevkova knjiga"

S tiskovne konference pri Mladinski knjigi

Včeraj dopoldne so pri Mladinski knjigi sporočili novinarjem izid »Bevkove knjige,« publikacije torej, ki ji ni bilo sojeno priti med bralce še za pisateljevega življenja, čeprav si jo je založba zamislila kot vezilo za njegov rojstni dan in ne kot posmrtno počastitev.

Knjigo je uredil Bogomil Gerlanc, in sicer zelo ilustrativno in pripravno — kot čitanko. Ko bo prebiral ta izbor, bo mladi bralec dobil lep pregled čez vse velikansko Bevkovo pisanje, v katerem zavzemajo pomembno mesto prav dela za mladino.

Uvodno besedo h knjigi je napisal Ivan Potrč, kronološki pregled Bevkovega življenja pa je podal France Dobrovoljc. Knjiga je sestavljena iz naslednjih razdelkov. Pisatelj o sebi in svojem delu; Naš veliki mladinski pisatelj; Povesti iz domačijskih korenin; Znamenja na nebu; Lajajmo, lajajmo, moji otroci ter Dozorela je naša pravica. Na ovitku in v prilogi te izredno lepe publikacije je Bevkov portret, kakršnega je ustvaril G. A. Kos leta 1967. Hkrati z »Bevkovo knjigo« so pri Mladinski knjigi izšli tudi ponatis »Tončka« v zbirki Sinji galeb in samostojne reprodukcije pravkar omenjene pisateljeve podobe.

V znamenju počastitve Bevkovega spomina so bili novinarji obveščeni še o dveh dejanjih. Predsedstvo Zveze prijateljev mladine Slovenije je na pobudo Ivana Bizjaka, Ivana Potrča in Leopolda Suhodolčana sprejelo sklep, naj se 17. september, rojstni in smrtni dan Franceta Bevka, odslej imenuje Dan zlatih knjig ter tako postane praznik slovenske knjige za otroke in mladino. Na ta dan bo odslej Klub bralnih značk vsako leto objavil republiški program tekmovanja za bralne značke. Založba pa je sporočila, da se je avtor še za živa odrekel honorarju za svojo jubilejno knjigo, kar je publikaciji močno znižalo prodajno ceno. Delavski svet založbe je nato sklenil obogatiti šolsko knjižnico na Bukovem, kjer je mladi Bevk začel zahajati v šolo, s knjigami v vrednosti tega avtorskega honorarja.

Tako se je Mladinska knjiga oddolžila plodnemu piscu, ki je od svojih 146 knjig, izšlih po vojni (pri čemer so upoštevani ponatisi in prve izdaje) ravno pri tej založniški hiši izdal nič več in nič manj kot oseminosemdeset svojih del.

J. Sn.

Odkritje bazilike

Nanjo so naleteli ob koncu arheoloških del na Vranju

Prav ob zaključku arheoloških raziskovanj na Vranju pri Sevnici, kjer je arheološka ekipa Narodnega muzeja v sodelovanju z nemškimi strokovnjaki odkrivala poznoantično trdnjavo, so naleteli na ostanke starokrščanske bazilike. Najdba je toliko pomembnejša, ker gre za izjemen primer v evropskem merilu, saj so doslej odkrili le dve podobni, v Germi v Španiji tar Alučucku v Turčiji.

Bazilika je bila zgrajena ob koncu 5. ali v začetku 6. stoletja in ima že poligonalni zaključek zunanjega dela abside. Arheologi so ugotovili tudi namembnost »vodnjaka«, ki so ga odkrili ob prvih izkopavanjih v začetku tega stoletja. Sedaj vedo, da je »vodnjak« s šesterostranični tlorisom starokrščanski baptisterij. Odkrili so tudi poseben prostor z relikvarijem. Ker je taka povezava bazilike, baptisterija in relikvarija izjemna, dobiva Vranje med poznoantičnimi spomeniki posebno mesto. Za zgodovino in arheološko zapuščino Slovenije je odkritje bazilike v manjši trdnjavici tega časa presenečenje, saj bazilike celo večja najdišča ne poznajo.

Ker so ob prvih izkopavanjih v začetku tega stoletja naleteli na področju okoli bazilike tudi na pokope, je tudi s te strani najdba na Vranju sprožila vrsto vprašanj, na katera bodo sedaj skušali arheologi odgovoriti.

Izkopavanja na Vranju pri Sevnici so se torej že v prvem letu pokazala, da se bodo do poskusnih sondiranj arheološkega terena premaknila v popolnejše odkrivanje, saj kaže najdba tako pomembnega spomenika, kot je omenjena bazilika, na tako izredno kulturnozgodovinsko gradivo, kakršnega so si strokovnjaki komaj upali pričakovati.

P. BREŠČAK

Grand prix za „Monstrum"

Na XXIII. mednarodnem festivalu celovečernih in kratkih filmov, ki je bil od 24. septembra do 4. oktobra v Locarnu (Švica) je Viba film iz Ljubljane sodelovala z dvema filmoma: s kratkim igranim filmom mladega režiserja Rajka Ranfla »Monstrum« (v njem igrata akademski slikar Božidar Grabnar ter Vesna Antunovič) ter dokumentarni film Jožeta Pogačnika »Ko sem še majhen bil . . .«

Včeraj se je iz Locarna vrnil režiser Matjaž Klopčič, ki je bil član festivalske žirije in prinesel »Zlatega Leoparda« — grand prix za Rajka Ranfla in njegov »MONSTRUM«. Ranflov film je bil proglašen za najboljši kratki film festivala.

Ranflov film »Monstrum« je prvi, ki ga je posnel za ljubljansko podjetje Viba film (prej je snemal za zagrebški FAS), dolg je 240 m, v Eastman coloru (wide-screen) pa ga je posnel znani televizijski snemalec Žaro Tušar. Na zadnjem natečaju za celovečerne filme so ugodno ocenili scenarij za film »Črna ladja«, ki ga bo Ranfl posnel pri novem producentu — Filmskem servisu DSFD v Ljubljani.

Zanimivo je tudi to, da je v kategoriji celovečernih igranih filmov prejel eno od petih prvih nagrad — grand prix tudi jugoslovanski film »Lilika«, s katerim je kot režiser debutiral znani filmski igralec Branko Pleša. Ostale tri »zlate leoparde« so v kategoriji celovečernih filmov prejeli Aram Avakian (ZDA) za film »The end of the road«, Med Hondo (Mavretanija) za film »Soleil ô« ter Japonec Akio Jissoji za film »Mujo«.

MACBETH — Prizor z veščami iz nove uprizoritve Shakespearove tragedije v ljubljanski Drami.

Preveč in premalo polne srednje šole

Nekaj splošnih podatkov o letošnjem vpisu v srednje šole v Sloveniji

Republiški zavod za prosveto in kulturo je zbral podatke o letošnjem vpisu učencev v srednje šole. V glavnem je slika taka, kot že precej let doslej. Šole so veliko učencev odklonile, in to predvsem šole v večjih mestih. Nekatere srednje šole v manjših krajih pa bi lahko sprejele celo več učencev, kot jih je prišlo. V sestavku, ki smo ga objavili pred nekaj dnevi, smo navedli vse srednje šole, v katerih je bilo po teh podatkih še mogoče najti prostor za nekaj učencev. V današnjem sestavku bi zato pogledali srednje šolstvo v celoti, se pravi, da bi pogledali tiste šole, kjer so učence odklonili, in tiste, kjer je bil vpis manjši od števila razpisanih mest za vpis v prvi letnik.

Po podatkih republiškega sekretariata za prosveto in kulturo so srednje šole v Sloveniji letos skupaj razpisale 21.804 prostih mest v prvih razredih. Vpisale pa so skupaj 21.609 učenk in učencev novincev. Pri tem je omembe vredno, da so jih 747 odklonile zato, ker niso izpolnjevali pogojev za vpis v prvi letnik, in kar 2.446 zato, ker so imele šole premalo prostora. Pri tem pa je spet zanimivo, da je po teh podatkih ostalo 1.764 mest nezasedenih.

Seštevka o preveč in premalo zasedenih učilnicah sta si v navideznem nasprotju zato, ker gre pač za seštevek in za različne šole. V nekaterih šolah se je prijavilo veliko preveč učencev, v drugih pa premalo, se pravi manj; kot pa so bile šole razpisale prostih mest. Toda neoziraje se na ta navidez nasprotujoči si podatek lahko ugotavljamo, da bi z bolj organiziranim usmerjanjem mladine lahko vključili letos (in seveda tudi že prejšnja leta) precej več učencev, kot pa se jih je vključilo. To pomeni, da bi brez možnosti za nadaljevanje šolanja lahko ostalo dosti manj mladine, kot pa jo je ostalo.

GIMNAZIJE so imele ob začetku šolskega leta vpisanih nekaj manj dijakov v prvi letnik, kot pa so bile prej razpisale prostih mest. Razpisale so 4.210 mest, vpisale pa 4.140 novih dijakov. Zaradi premajhnih kapacitet so odklonile 107 kandidatov. Nekatere gimnazije v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru, na Ravnah so vpisale precej več dijakov, kot pa so bile prej razpisale prostih mest. Nekaj pa so jih nekatere izmed njih zaradi premalo prostora tudi odklonile. Nasprotno so pa nekatere gimnazije dobile manj dijakov v prvi letnik, kot so bile razpisale prostih mest — to so bile gimnazije v nekaterih manjših krajih, na primer v Kamniku, Kočevju, Idriji, Ptuju, Brežicah, Ajdovščini, Novi Gorici itd. Skupaj je ostalo v gimnazijah 275 prostih mest.

TEHNIŠKE SREDNJE ŠOLE so bile razpisale 2.615 prostih mest, vpisale so pa 2.905 novincev, torej precej nad razpisom. Zaradi premajhnih šolskih kapacitet so odklonili še 262 učencev. V tretjini tehniških šol, predvsem šole v Ljubljani, Mariboru in Celju, so sprejele 302 učenca več, kot pa so bile razpisale prostih mest. Kljub temu pa so bile prisiljene nekaj učencev (44) odkloniti zaradi premajhnih kapacitet. V nekaterih tehniških šolah v manjših krajih (Krško, Jesenice, Domžale, Ruše) pa se je vpisalo manj novincev, kot so jih šole nameravale vpisati.

Tudi EKONOMSKE SREDNJE ŠOLE so vpisale več učencev (1.262), kot pa so razpisale prostih mest (1.077). Zaradi premajhnih kapacitet pa so kljub večjemu vpisu morale odkloniti 520 učencev. Največji naval je bil na ljubljansko ekonomsko šolo, kjer so morali zaradi premalo prostora odkloniti 265 kandidatov. Menda med ekonomskimi srednjimi šolami samo šola v Ptuju ni dobila toliko učencev, kot bi jih lahko sprejela. Velik naval je bil tudi v ADMINISTRATIVNIH ŠOLAH. Štiriletne upravno-administrativne šole so razpisale 229 mest in sprejele 363 učencev, 191 so jih pa odklonile zaradi premajhnih kapacitet. Dveletne poklicne administrativne šole so pa bile razpisale 162 mest in sprejele 2 učenca več, zaradi premajhnih kapacitet pa so odklonile 244 učencev.

V VZGOJITELJSKIH ŠOLAH je bilo prostih mest 285, vpisali so pa tudi toliko učencev. ZDRAVSTVENE ŠOLE SO RAZPISALE 573 mest; sprejele so 40 učencev več, 140 so jih morali pa odkloniti, ker so imele premalo prostora. Podobno je bilo v *poklicnih šolah za prodajalce*, kjer je bil naval tako velik, da so morali sprejeti veliko več učencev, kot pa so razpisali prostih mest (razpis 2.144 — vpis 2.656) in jih moralo še 609 odkloniti zaradi premajhnih šolskih kapacitet.

Nasprotno pa je bilo v nekaterih šolah (kmetijske in gostinske šole ter srednja glasbena in baletna šola). Posebno izstopajo *kmetijske šole*: štiriletne kmetijske, gozdarske in veterinarske šole so razpisale 220 prostih mest, prijavilo se je pa komaj 119 novincev; dveletne poklicne kmetijske šole pa so razpisale 260 mest, vpisale pa 171 učencev.

Podatki ne zajemajo vseh poklicnih šol, ker v vseh vpis ob času, ko je sekretariat zbiral podatke, ni bil končan. Zato tudi podatki o teh šolah v nekaterih primerih niso zbrani oziroma niso dokončni.

Ti podatki kažejo, da sta razporeditev in zmogljivost srednjih šol v Sloveniji nekako neustrezni. Res je, da nihče v Sloveniji ne razpolaga s kakršnokoli analizo kadrovskih potreb. Res je, da bi bila taka analiza nadvse potrebna za oblikovanje dolgoročne srednješolske politike v vseh ozirih. Toda res je pa tudi to, da tudi sedanja zmogljivost srednjih šol ni racionalno izkoriščena. Na to kaže tudi primer gostinskih in zlasti kmetijskih šol, kjer šole niso polno zasedene, medtem ko praksa še kako potrebuje ljudi z izobrazbo teh šol.

Nadalje je očitno, da prostorska stiska nekaterih šol, na primer tehniških, ekonomskih in administrativnih ter šol za prodajalce, opozarja na to, da bo treba graditi nove šolske objekte, če bomo hoteli zadostiti tako zanimanju mladine za te šole kot tudi povpraševanju po maturantih teh šol. Ureditev tega problema pa se najtesneje navezuje na vprašanje dijaških domov v večjih mestih. Problem dijaških domov je tako kričeč, da z njegovo ureditvijo ne bomo mogli več kaj dolgo odlašati.

Pa še na nekaj nas opozarja letošnji vpis. Kaže, da je — v celoti vzeto — kapaciteta našega srednješolskega prostora premajhna tudi v taki neracionalni obliki, kot je današnja. Vemo pa, da se bo osip v osnovni šoli postopoma zmanjševal in da bo zato iz leta v leto izdelovalo osnovno šolo več učencev. To bo imelo v srednjem šolstvu zelo konkretne posledice. Zmanjšan osip v osnovni šoli namreč pomeni vsako leto za določen odstotek večji pritisk na srednje šole, katere pa že zdaj ne zmorejo sprejeti vseh učencev, ki imajo sicer pogoje za nadaljevanje šolanja. Ta vidik nas zato še toliko bolj sili v to, da se investicij v srednje šole in v dijaške domove lotimo veliko resneje in učinkoviteje kot doslej. Vprašanje je namreč tako zelo resno, da nas utegne v kaj kratkem času precej boleti glava, če se problema ne bomo lotili takoj, se pravi ob novem letu, ko se bo delil denar za prihodnje leto in ko bomo sprejemali nacionalne razvojne načrte za prihodnjih nekaj let. J. S.

Revizija konvencije o avtorskih pravicah

V palači UNESCO v Parizu so na zasedanju posebnega odbora, ki mu je predsedoval Anglež W. Wallace, sprejeli načela o spremembi dosedanje univerzialne konvencije o avtorskih pravicah. O tem je že lani razpravljal na dveh sejah medvladni odbor, ki se je prav tako strinjal s temi novimi načeli. Besedilo, ki bo končno sprejeto na konferenci za revizijo avtorskih pravic ob udeležbi zastopnikov 58 držav-članic, določa poslej veliko večje pravice deželi v razvoju pri premagovanju avtorskih pregrad. Da bi olajšali prevajanje del svetovne književnosti in splošno razširjanje kulturne dediščine človeštva, si bodo dežele v razvoju poslej veliko laže pridobivale avtorske pravice. Pri tem bo pridobljena pravica za prevajanje pomenila tudi pravico za reprodukcijo, javno uprizorjene in radiodifuzijsko izkoriščanje dela.

B. P.

Pred premiero

Macbeth — naš sodobnik

Jutri otvoritvena predstava v ljubljanski Drami

»Macbeth — naš sorodnik,« tako nam je po besedah poljskega teatrologa Jana Kotta izjavil režiser Žarko Petan pred premiero Macbetha, slovite tragedije Williama Shakespeara, ki bo v petek zvečer v ljubljanski Drami. Vprašali smo ga o režijskem konceptu: »Brez dvoma je leit-motiv v Macbethu vojna, to je sprožilni moment, vzgib vsega dogajanja. Macbeth ni patološki morilec, ampak rezultanta časa. Mislim, da je v tem tudi ključ do nekega navideznega absurda, s katerim se v tragediji srečujemo. Macbeth je med najbolj »negativnimi« figurami iz vsega Shakespearovega opusa, obenem pa govori replike in monologe, ki so v istem dramskem opusu med najbolj poetičnimi.«

Režiser otvoritvene predstave nam je povedal, da Shakespearove tragedije v Drami niso hotele modernizirati z zunanjimi, aktualističnimi sredstvi, ampak da je bil njihov uprizoritveni postopek skoz in skoz vsebinski, pomenski. V tem pogledu so bile tudi vse izrazito špektakularne scene v uprizoritvi delane, kakor temu rečemo, na nož. Poseben pomen v predstavi bodo namreč imele — v skladu z omenjenim leit-motivom, vojno — scene sabljanja: v njih bo šlo pač zmerom za življenje in za smrt.

Žarka Petana smo vprašali o figuri lady Macbethove, ene najbolj znanih Shakespearovih žensk: »Lady je — to moramo reči — zelo težka vloga. Že v primerjavi z Macbethom — le-ta se v toku dogajanja razvija, razvoj njegove vloge je postopen; lady Macbethova pa stopa pred nas v posameznih, a — to moramo reči — ključnih sekvencah.«

Kar zadeva tehnično opremo predstave nam je režiser povedal, da mu je neizrečeno žal, da je moral režirati Macbetha, preden je osrednja gledališka hiša na Slovenskem kupila novi toliko potrebni svetlobni park, saj bi bile potem inscenacijske možnosti pač mnogo bolj odprte kot zdaj. »Res pa je, da je predstava poskušala napraviti določene korake tudi v smeri modernejše svetlobne opreme . . .« je rekel režiser.

Shakespearovega Macbetha režira v Drami torej Žarko Petan, scenograf je Sveta Jovanović, kostume je zasnovala Mija Jarčeva, glasbo napisal Ivo Petrič, prizore s sabljanjem je naštudiral ing. Andrej Zajc, lektor pa je bil Mirko Mahnič. V glavnih vlogah nastopajo: Duša Počkajeva in Boris Kralj (oba Macbetha), Maks Bajc, Tone Slodnjak, Andrej Kurent, Rudi Kosmač, Jurij Souček, Slavka Glavinova, Ivanka Mežanova, Mojca Ribičeva, Mihaela Novakova, Kristijan Muck, Janez Hočevar, Tone Homar, Dušan Skedl, Marjan Benedičič, Marjan Hlastec, Tone Gogola, Ali Raner, Branko Miklavc, Dare Valič, Helena Erjavčeva, Polde Bibič in Vinko Hrastelj.

A. I.

Ob predlogu zakona o kulturnih skupnostih

Po skoraj dveletnih pripravah, v katerih je zorel predlog zakona o kulturnih skupnostih, se bliža zasedanje obeh pristojnih skupščinskih zborov, republiškega in prosvetno-kulturnega, na katerem naj bi zakon sprejeli in tako odprli novo obdobje v družbenem življenju slovenske kulture. — Seveda pa je ravno vrednotenje predloženga zakona še v teku, tako tudi v Ljubljani, kjer pripravljajo javno tribuno, ki ji bodo prisostvovali tudi republiški poslanci, da bi se tako pripravili na skupščinsko razpravo. Sekretariat sekcije za kulturo pri mestni konferenci SZDL je za javno tribuno pripravil posebno gradivo, v katerem je skušal opozoriti na nekatere dileme v zvezi s predlaganim zakonom, ki ga zaradi njegove zanimivosti povzemamo tudi za naše bralce:

Priprave za sprejem zakona o kulturnih skupnostih in večmesečna prizadevanja za oblikovanje izhodišč za ustanovitev kulturne skupnosti v Ljubljani, so pomembne predvsem zato, ker so sprožile široko razmišljanje o položaju kulture v naši samoupravni družbi. Mnoga vprašanja, ki jih je prvi predlog za izdajo zakona odprl, seveda še niso do kraja razjasnjena in tudi v kratkem času do predložitve zakona v skupščini SRS ne moremo pričakovati dokončno rešitev. Zato bo treba v prihodnje še poglobiti teoretična raziskovanja problemov samoupravnega integriranja interesov v kulturi. Za zdaj pa bo treba pri sprejemanju zakona o kulturnih skupnostih paziti, da ne bomo skušali v njem dokončno opredeliti prav vseh podrobnosti, temveč moramo omogočiti, da se bo samoupravno organiziranje kulture svobodno razmahnilo ter si v živem snovanju iskalo najustreznejša pota.

Sedanji osnutek zakona in pot do njega dokazujeta, da se je slovenska družba trdno odločila dati tej družbeni sestavini pravi poudarek ter ji omogočiti samoupravno emancipacijo. Med samim nastajanjem osnutka zakona je bilo široko sprejeto izhodišče, da je kultura integralni del naše družbe, sestavina in vsebina pristno človeškega življenja članov samoupravne družbe in da si mora kultura ustvarjati organizacijske in gmotne možnosti, da bo v samoupravnem povezovanju vseh družbenih dejavnikov samostojno usmerjala svoj razvoj ter reševala konflikte s svojega področja.

Zato bo treba to izhodišče zapisati tudi v začetni člen zakona o kulturnih skupnostih ter v njem povedati, da je smoter zakonskega urejanja področja kulture tale: omogočiti v kulturi takšno samoupravno povezovanje in samostojno delovanje vseh ustreznih družbenih dejavnikov, da bodo lahko v polni meri izražali in soočali svoje interese, oblikovali na tej podlagi razvojne programe ter jih uresničevali, pospeševali premikanje kulture v življenje čedalje širšega kroga občanov in sooblikovali kulturo v najširšem pomenu besede. Kulturna skupnost je samoupravna oblika, ki omogoča, da bodo pri uresničevanju položaja in funkcije kulture v naši družbi skupno in samostojno delovali vsi družbeni subjekti. V tem samoupravnem angažiranju za kulturo gre prvo mesto kulturnim ustvarjalcem in poustvarjalcem samim ter občanom. Tak položaj naj jim zagotovijo tisti členi zakona, ki govorijo o organizacijskih in delovnih načelih bodočih kulturnih skupnosti.

Pri določanju nalog (pristojnosti) kulturne skupnosti je treba imeti pred očmi predvsem to, da pri ustanavljanju kulturne skupnosti ne gre le za prenos nekaterih pristojnosti in funkcij občinske (republiške) skupščine in njenih organov na novo upravljavsko tvorbo, temveč za odlikovanje telesa s čisto novo kvaliteto.

Temeljni delovni smoter povezovanja v kulturno skupnost mora biti odločanje za skupen program (in logično — za skupno uresničevanje tega programa). Od kulturne skupnosti, pravzaprav od njene skupščine in njenega izvršilnega telesa ne bo mogoče pričakovati, da bosta podobno kot organi občinske skupščine »od zunaj« vplivala na razvoj kulturnih dejavnosti, oblikovala in uresničevala kulturno politiko itn. Nasprotno, njuna naloga bo, da bosta povezovala zainteresirane družbene dejavnike v samoupravno opredeljevanje programa in v samoupravno dogovarjanje o njegovem uresničevanju.

Med naloge kulturnih skupnosti bo treba uvrstiti tudi celotno programiranje in izvajanje razširjene reprodukcije na področju kulture. Dopustiti bo treba tudi možnost, da kulturna skupnost prevzame ustanoviteljske pravice od dosedanjih ustanoviteljev kulturnih institucij in da sama ustanavlja nove institucije, če se za to pokaže potreba.

Oblikovanje kulturnega programa neke družbenopolitične skupnosti si predstavljamo približno takole: Organi kulturne skupnosti, ki bodo povezovali dejavnike iz posameznih sfer kulturnih tvornosti (gledališka ustvarjalnost, glasbena ustvarjalnost itd.), bodo inventarizirali vse potrebe in predloge s svojega področja. Na podlagi takšnega pregleda bodo organi kulturne skupnosti sami napravili prioritetno zaporedje najpotrebnejših investicijskih in drugih naložb ter izoblikovali predlog razvojnega programa njihove sfere. Predložene programe bodo pretresali in uskladili v skupščini kulturne skupnosti, ki bo sprejela predlog programa celotne kulturne sfere. Predstavniki skupščine kulturne skupnosti bodo s predlogom tega programa nastopili v skupščini družbenopolitične skupnosti, ki mu bo dala realne okvire v skladu z materialnimi možnostmi ter načrti na ostalih samoupravnih področjih.

Družbeni načrt družbenopolitične skupnosti naj bi tako dozorel ob samoupravnem dogovarjanju posameznih samoupravnih skupnosti in drugih družbenih dejavnikov, ko pa bi bil sprejet, bi postal zakon, obvezen za vse družbene subjekte, tako tudi za kulturno skupnost. Kulturna skupnost bi se potem lotila uresničevanja sklepov, zapisanih v družbenem načrtu, o delovnih rezultatih in morebitnih problemih pa bi vnovič poročala v skupščini družbenopolitične skupnosti.

Skupščina družbenopolitične skupnosti mora nadzirati zakonitost delovanja kulturne skupnosti, prav tako pa jí mora biti dana možnost, da izreče nezaupnico vodstvenim organom kulturne skupnosti, če bi ti delovali v nasprotju s samoupravno verificiranim družbenim načrtom in statutom kulturne skupnosti. Morebitne krizne situacije na področju kulture naj ne bi imele za posledico, da bi se družba obrnila proti kulturi, pač pa naj bi s svojo avtoriteto dosegla, da se odvzame mandat tistim vodstvenim organom v kulturni skupnosti, ki so krivi za neurejeno stanje. Seveda pa bi do tako zaostrene situacije smelo priti le izjemoma.

Skupščina družbenopolitične skupnosti je torej tisti najvišji samoupravni zbor, kjer se povezujejo najrazličnejši družbeni interesi v skupno politiko. Tako bi bila dana tudi kulturi možnost, da de facto postane integralni del družbenega dogajanja, kjer ima ustrezne pravice in seveda tudi dolžnosti. Gospodarski in drugi dosežki družbenopolitične skupnosti bodo tako tudi uspehi za kulturno sfero, v primeru neuspeha pa bi se čutila soodgovorna za to tudi kultura.

(Konec sledi)

UGODNOST ZA NAROČNIKE DELA!
DELO NEZGODNO ZAVARUJE VSE SVOJE NAROČNIKE PRI ZAVAROVALNICI SAVA
NE ODLAŠAJTE IN ČIMPREJ NAROČITE DELO
S

NOVA ŠOLA V LENDAVI — V Lendavi, kjer so z novim šolskim letom združili obe dvojezični šoli, bodo kmalu dogradili še drugi trakt z učilnicami in raznimi kabineti ter sodobno telovadnico. To bo v območju lendavski komuni prva šola, ki bo imela urejeno telovadnico. Na sliki: novo poslopje dvojezične šole v Lendavi, kjer si z zahtevnim dvojezičnim poukom nabira učenost nad tisoč učencev slovenske in madžarske narodnosti. Foto: B. Borovič

Orgije na pokopališču

Ob zvokih glasbe so dijaki srednjih šol na titograjskem pokopališču razbijali grobnice in razmetavali kosti . . .

TITOGRAD, 7. okt. Že dalj časa so se Titograjčani zgražali nad vandalskim skrunjenjem starih grobnic na pokopališču pri cerkvi sv. Djordja pod Gorico. Tam so pred nekaj leti prepovedali pokopavanje, cerkev pa so kot zgodovinski spomenik zaščitili z zakonom.

V zadnjem času so nepridipravi odpirali stare grobnice, vlekli iz njih strohnele in na pol strohnele krste in razmetavali kosti. Domnevati je bilo, da so iskali nakit, ki so ga v nekaterih grobnicah pokopali skupaj s pokojniki. Dogajalo se je tudi, da so razbijali nagrobne spomenike in porcelanske slike na njih. Nekaterih vlomov v grobnico ni nihče prijavil organom za notranje zadeve, marveč je poškodovane grobnice popravila uprava pokopališča. V zadnjih dneh pa so na oddelku za notranje zadeve v Titogradu vložili tri prijave.

Organom kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve ni bilo težko poloviti skupine petih mladoletnikov, starih od 15 do 16 let, dijakov srednjih šol iz Titograda, ki so se v zgodnjih večernih urah ob zvokih glasbe iz tranzistorjev in gramofonov spuščali v grobnice, vlekli na površje rakve, jih razbijali in iztresali iz njih kosti, pri čemer so prirejali prave seanse. Te njihove orgije so včasih opazovali tudi drugi mladoletniki. Inšpektorje oddelka za notranje zadeve iz Titograda je presenetilo, kako so mladoletniki vzdržali v nekaterih grobnicah, v katerih se je širil neznosen zadah še povsem nestrohnjenih trupel. Nekatere grobnice so bile namreč hermetično zaprte in zato je bilo razpadanje počasnejše.

V neki veliki grobnici s 27 predelki so vlomili v šest predelkov in zmetali kosti iz rakev. Šef kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve v Titogradu Husnija Redžepagić je izjavil, da sta skupino vodila N. N. in D. M., že od prej znana kriminalističnim organom kot tatova avtomobilov in vlomilca. N. N. je spomladi letos vlomil v prostore osnovne šole »Savo Pejanović« in uničil šolske dnevnike.

Okrožni javni tožilec zahteva preiskavo

MARIBOR, 7. oktobra — Zvedeli smo, da je okrožni javni tožilec v Mariboru zahteval pri mariborskem okrožnem sodišču uvedbo preiskave zoper mariborskega odvetnika Sergeja Majhna zaradi suma kaznivega dejanja obrekovanja. Poročali smo že, da je Sergej Majhen objavil 17. septembra v Večeru prispevek »Enakost pred zakonom«. V tem prispevku so po mnenju okrožnega javnega tožilca navedene nekatere neresnične trditve o tem, da je občinski javni tožilec pri predlaganju kaznovanja udeležencev igre na srečo — ameriške rulete — izpustil nekatere delavce upravnega organa in nekatere bolj ali manj znane mariborske osebe.

M. KOS

Ladjo »Rugovo« so privlekli k bregu

NOVI SAD, 7. okt. — (Tanjug). — Danes so privlekli k bregu našo tovorno ladjo »Rugovo«, ki se je pred enim tednom potopila s šestimi člani posadke po trčenju s sovjetsko ladjo »Talin« pri Čortanovcu na Donavi.

Ko bo posebna skupina delavcev beograjskega podjetja »Ivan Milutinović« potegnila ladjo iz reke na breg, bodo lahko identificirali žrtve in pojasnili, kako je prišlo do te hude nesreče.

SAP: denar vzeli, izlet odpovedali

Zakaj 20 Beograjčanov ni moglo odpotovati na Madžarsko?

LJUBLJANA, 7. okt. — Dvajset Beograjčanov bi moralo 2. oktobra po pogodbi z beograjsko turistično poslovalnico podjetja SAP odpotovati na tridnevni izlet na Madžarsko, pa ni bilo iz tega nič. Vodja poslovalnice Dragoljub Džordžević je namreč večino potnikov tri ure pred napovedanim odhodom obvestil, da izleta ne bo. Razlogov ni povedal. Nad nesolidnostjo poslovanja beograjske podružnice sta bila najbolj ogorčena Edvard in Slavka Drvar, ki sta se ob napovedani uri oglasila v poslovalnici z vso prtljago v rokah. Tri ure pred tem so jima po telefonu zatrjevali, da izlet bo.

Ko sta Drvarjeva zahtevala, naj jima vrnejo denar, ki sta ga plačala, so jima v poslovalnici mirno povedali, da tudi iz tega ne bo nič, ker nimajo v blagajni niti dinarja. Beograjski časnik Politika ekspres, ki je na široko opisal omenjeni dogodek, dodaja, da so se nesojeni potniki odločili, da bodo agencijo zaradi nesolidnega poslovanja prijavili sodniku za prekrške.

Velibor Radisavljević, direktor enote za turizem, gostinstvo in inozemski turizem podjetja SAP v Ljubljani, je danes izjavil, da za ta dogodek prvič sliši in da ga zaenkrat še ne more komentirati. N. R.

Neznani zmikavti na delu

MARIBOR, 7. okt. — Milan Močnik iz Jocove 10 v Mariboru je prijavil, da mu je neznanec vlomil v stanovanje in mu odnesel pozlačeno moško uro, žensko zapestnico, zlato verižico z obeskom in nekatere druge predmete v skupni vrednosti približno 2000 dinarjev. N. S.

Našli so poškodovanega

MARIBOR, 7. okt. — Sinoči približno ob 21. uri so našli na hodniku društva upokojencev v Mariboru na Slomškovem trgu huje poškodovanega 60-letnega Franca Štajnerja iz Maribora, upokojenca iz Gregorčičeve ulice. Pozneje so ugotovili, da je padel po stopnicah. Zdravi se v mariborski bolnišnici. N. S.

Sojenje surovim mladeničem

V Slavonski Požegi 6 fantov na brutalen način posililo dekleta

SLAVONSKA POŽEGA, 7. okt. Kazenski senat okrožnega sodišča v Slavonski Požegi, ki mu predseduje sodnik Andrija Stefančić, je začel glavno razpravo proti šestim mladeničem, starim od 19. do 28. let, obtožením najbolj surovega posilstva, kar pomnijo v tem delu Slavonije več let nazaj. Obtožnico zastopa namestnik javnega tožilca Mladen Marković.

Dogodek, ki je pripeljal Mijo Škrabina (28), Petra Bajića (25), Martina Lakšaja (24), Djuro Vicana (19), Vinka Benčevića (26) in Antuna Sekulića (22) na zatožno klop, se je pripetil 27. julija letos okrog ene ponoči v vasi Brodski Zdenci. Tega dne oziroma dan prej, 26. julija, je bila v vasi zabava, na kateri je prišla tudi K. Dj., stara 29 let, iz Slavonskega Broda. Na plesu v vaškem domu je dekle pritegnilo pozornost Mije Škrbina in njegovih tovarišev, ki so tega večera skovali svoj gnusni naklep. Po plesu je nesrečna K. Dj. odšla proti domu. Spotoma je opazila, da jo zasleduje skupina fantov. Sluteč njihov namen, se je zatekla v neko vaško hišo in prosila za pomoč, vendar sta jo dve ženski surovo odgnali od hiše. Takoj nato je tolpa nasilnežev, ki jih je vodil Mija, napadla prestrašeno dekle in jo odvlekla v slivov nasad ob cesti . . .

Nasilneži so se neusmiljeno znašali nad dekletom do petih zjutraj. Preiskava je dognala, da je njihova žrtev nekajkrat omedlela, a so jo nasilneži obujali k zavesti s koprivami, šibanjem in klofutanjem.

V preiskavi so nasilneži priznali dejanje, le V. Benčević je zanikal, da bi kakorkoli sodeloval pri dogodku, ki je razburil vse prebivalce Brodskih Zdencev. Njegovi sodelavci v sramotnem početju in prizadeta K. Dj. pa ga obtožujejo, da je skupaj s prvo četverico odgovoren za posilstvo. Zadnji iz šesterice A. Sekulić pa se zagovarja, ker jim je pomagal pri tem dejanju.

Razprava se nadaljuje. Javnost nima dostopa.

Nesreča na lovu

MURSKA SOBOTA, 7. okt. — V Krogu pri Murski Soboti je italijanski lovec Fulvio Sarti iz Firenc huje obstrelil domačega poganjača, 34-letnega Štefana Bejaka iz Kroga. Bejak je dobil več šiber v levo nogo, ko je italijanski lovec neprevidno streljal na nizko letečega fazana. E. B.

Otrok se je zadušil

VUZENICA, 7. okt. — Včeraj popoldne je prinesla Justina Knez iz Šentjanža v krajevno ambulanto v Vuzenici mrtvega 9-mesečnega otroka.

Ugotovili so, da je mati kratek čas pustila malega Danijela v postelji in odšla na bližnjo njivo. Ko se je vrnila, je otrok ležal na trebuhu in imel okoli glave zamotano rjuho. Otroka je takoj dvignila in ugotovila, da ni kazal znakov življenja. Začela mu je dajati umetno dihanje. Ker ni bilo nič bolje, je z otrokom tekla v ambulanto. Pomoč je bila prepozna. Zdravnik je ugotovil, da je otrok umrl zaradi zadušitve. N. S.

Kazen za brezvestnega voznika

MURSKA SOBOTA, 7. okt. — Na okrožnem sodišču v Murski Soboti se je zagovarjal 36-letni Mirko Mesarič, trgovski potnik, doma iz Koga pri Ljutomeru.

Obtožnica je Mesariču očitala, da je 21. februarja letos v Ljutomeru na Ormoški cesti do smrti povozil Antonijo Panič iz Ljutomera. Mesarič je trčil z osebnim avtomobilom v Paničevo, ki je šla po cesti tik ob pločniku. Voznik je po nesreči nadaljeval vožnjo proti domu, kjer so ga miličniki kmalu izsledili in ugotovili, da je bil Mesarič vinjen.

Senat okrožnega sodišča je spoznal Mesariča za krivega hudega kaznivega dejanja zoper splošno varnost in ga obsodili za prometni delikt ter za pobeg na enotno kazen eno leto in osem mesecev strogega zapora.

B. B.

Kaznovan italijanski ribič

MALI LOŠINJ, 7. oktobra. — Patruljni čoln »137 JVM« je v torek nedaleč od otoka Susaka zalotil italijansko ribiško ladjo »Antartico Primo« iz okraja Fano pri Anconi. Ladjo so odpeljali v lošinjsko pristanišče, kjer so njenemu kapitanu Alfredu Jaddi naložili globo milijon starih dinarjev zaradi nedovoljenega ribolova. Hkrati so zaplenili tudi ves ulov, ki pa je bil malenkosten, ker so ribje tatove zasačili očitno že na začetku njihovega lova.

Vprašanja odbornikov

Koliko še življenj v Podvincih?

Z zapornicami nezavarovan železniški prehod na cesti Ptuj—Dornava pri Podvincih, je v zadnjih letih terjal že več človeških življenj. Zato je odbornik Janko Čeh iz Podvinec, poslal ptujski občinski skupščini vprašanje, kdaj bo železniški prehod v Podvincih, zavarovan z zapornicami.

Oddelek za inšpekcijske službe ptujske občinske skupščine, je na zadnji seji skupščine, Janku Čehu posredoval naslednji odgovor:

»Ni prvič, da občani ptujske občine vprašujejo, kdaj bo urejen železniški prehod v Podvincih. Posebna komisija inšpekcijske službe, je pred kratkim v času 45 minut pregledala obnašanje voznikov na tem prehodu. Ugotovila je, da sta od petih voznikov v tem času vozila po pravilih (železniški prehod je opremljen z ustreznimi prometnimi znaki) le dva voznika. Ostali so se peljali čez prehod skoraj z nezmanjšano hitrostjo. Komisija je zato sprejela stališče, da železniško prometnih nesreč ne bi bilo, če bi vsi vozniki upoštevali prometne znake. Da bi pa bil prehod bolj pregleden, bodo ob prehodu podrli čuvajnico, gospodarsko poslopje, brajde ter oreh.« P. P.

Nesreča pri prehitevanju

MISLINJA, 7. okt. — Na cesti v Mislinjski Dobravi je včeraj popoldne voznik poltovornega avtomobila Ožbi Fajmut iz Legna peljal iz Mislinje proti Slovenj Gradcu. V Mislinjski Dobravi je začel prehitevati poltovorni avtomobil, ki je vozil pred njim. Takrat pa je z nasprotne strani pripeljalo drugo vozilo. Začel je zavirati ter zavijati na desno. Pri tem je zapeljal na rob ceste ter trčil v obcestni smernik. Vozilo se je obrnilo in trčilo v drevo, tako da so voznika s hujšimi poškodbami prepeljali v slovenjegraško bolnišnico. N. S.

Požar v trgovini

MARIBOR, 7. okt. — Včeraj ob 17.25 uri je začelo goreti v trgovini Ambient na Slomškovem trgu v Mariboru. Ogenj je nastal zaradi okvare na ventilu jeklenke za plin. Požar so omejili poklicni gasilci. Škodo cenijo približno za 300 dinarjev. N. S.

Odgovornost odbornikov

V soboški občini se zavzemajo za trdnejše stike s krajevnimi skupnostmi

Pred kratkim so tudi v soboški občini ustanovili klub odbornikov, ki je med tem že sprejel program dela za prihodnje obdobje. Ustanovitvi kluba odbornikov je botrovala želja Socialistične zveze, da bi v prihodnje prišla do večje veljave povezanost vseh odgovornih dejavnikov pri reševanju aktualnih družbenih nalog in ne nazadnje skupna želja za neposredni vpliv občanov na delo skupščine in njenih organov.

Na občinski konferenci Socialistične zveze, ki je bila pobudnik za ustanovitev kluba odbornikov, povezujejo prav tesnejše sodelovanje predstavnikov občinske skupščine s to množično politično organizacijo z učinkovitostjo dela skupščine. Pogoj za to pa je nedvomno večja povezanost njenih predstavnikov z volivci. Predstavniki Socialistične zveze tudi poudarjajo, da je ta politična organizacija dobila z novimi volilnimi predpisi precej več nalog, ki zahtevajo skladnejše delo in povezanost odgovornih dejavnikov v občini pri urejanju aktualnih družbenih vprašanj.

Vlogo kluba odbornikov, ki naj bi v prihodnje poskrbel tudi za tesnejše sodelovanje s poslanci, so na ustanovnem sestanku povezali še z nekaterimi drugimi nalogami, ki obvezujejo Socialistično zvezo in druge družbeno politične organizacije. Hitro in poglobljeno obveščanje odbornikov naj bi dosegli na ta način, da jim bo občinska konferenca SZDL v prihodnje redno pošiljala pomembnejše gradivo o svojem delu in sprejetih sklepih.

Sodelovanje na taki podlagi bo pomemben prispevek za bolj učinkovito angažiranje odbornikov pri obravnavanju in urejanju zahtevnih gospodarskih in drugih vprašanj. Med ta spada sodelovanje odbornikov v razpravi o konceptu dolgoročnega razvoja Slovenije, njihov delež pri oblikovanju občinskih načrtov, statuta občine itd. V ta namen naj bi odborniki v prihodnje aktivno sodelovali tudi v raznih sekcijah Socialistične zveze.

Med tem se je tudi že sestalo vodstvo kluba odbornikov in sprejelo program dela. Tako napovedujejo v kratkem plenarno razpravo o družbenem planu in proračunu za prihodnje leto. Klub bo posvetil eno izmed svojih plenarnih zasedanj tudi vprašanjem, kot so informiranost odbornikov o gibanju gospodarstva v občini, srednjeročni program razvoja občine, komunalna samouprava itd. Tesnejšemu sodelovanju odbornikov s krajevnimi skupnostmi pripisujejo v soboški občini velik pomen, saj so prav na tem torišču vezi sodelovanja zelo zrahljane.

B. BOROVIČ

V nekaj vrstah

MARIBOR

Seja komiteja ZK — V petek se bo sestal mestni komite ZK Maribor in obravnaval osnutek stališč o nalogah komunistov pri vključevanju v dolgoročni ekonomsko politični razvoj Slovenije. Razpravljali bodo tudi o usposabljanju komunistov, o spremembah organiziranosti ZK in o nekaterih drugih zadevah.

Popust — Podjetje Slovenijales bo do 12. oktobra imelo v svoji prodajalni v Mariboru 5-odstotni popust pri nakupu stavbnega pohištva.

Frizerska revija — V Slovenj Gradcu je bila minulo nedeljo frizerska revija pričesk, ki jo je organiziral klub frizerjev in studio Schwarzkopf — Zlatorog Maribor. Sodelovalo je približno 50 frizerk s svojimi modeli. Revijo je vodil brivski mojster Erih Tomaž iz Dravograda.

Upokojenci — Danes ob 15. uri bo društvo upokojencev Maribor—Center pripravilo v Domu JLA kulturno zabavno prireditev, Pokaži, kaj znaš, na kateri bodo sodelovali recitatorji, godci, pevci in humoristi. V soboto ob 16. uri pa bo podobna prireditev v Narodnem domu v Ptuju.

PRAGERSKO

Koncert — Združeni pevski zbor Črešnjevec—Pragersko, ki uspešno deluje v okviru KUD Črešnjevec, je minuli ponedeljek imel v Pragerskem svoj prvi letošnji koncert umetnih in borbenih pesmi, medtem ko so letos nastopili že na raznih kulturnih prireditvah in proslavah. V kratkem se bodo predstavili tudi občinstvu v Framu.

SLOV. BISTRICA

Ureditev ulic — Pred dnevi so pričeli urejati Spindlerjevo ulico. Celotna investicija bo znašala približno 300 tisoč dinarjev, približno desetino zneska bodo zbrali stanovalci te ulice. Delali bodo tudi vojaki iz garnizije v Slov. Bistrici. Podobno akcijo pripravljajo že v Ozki ulici, medtem ko na zbornih volivcev že razpravljajo o ureditvi nekaterih drugih mestnih ulic.

Metalurg 9 — Pred dnevom je izšla deveta številka glasila delovnega kolektiva Impol Metalurg. Delovni kolektiv Impol je zabeležil v preteklem mesecu najnižjo proizvodnjo v zadnjih 13 mesecih, ki je bila tako za 30 odstotkov nižja kot povprečna proizvodnja v prvem polletju letošnjega leta. Največji zaostanek sta zabeležila valjarniški in stiskalniški obrat. Tudi nepričakovane težave pri izvozu izdelkov so postale značilne za letošnje poslovanje.

GORNJA RADGONA

Avtoremont bo praznoval — Gornjeradgonsko podjetje Avtoremont bo 16. oktobra praznovalo 20. obletnico obstoja. Podjetje zdaj zaposluje 210 delavcev in 50 vajencev. Hkrati bodo proslavili 20-letnico delavskega samoupravljanja, 25-letnico osvoboditve in občinski praznik. Vsi, ki delajo v podjetju nad deset let, bodo dobili posebna priznanja.

MURSKA SOBOTA

Občinski praznik — Namesto običajne svečane seje za občinski praznik bo letos v soboški občini množično zborovanje na Goričkem v Petrovcih 18. oktobra, ko bodo odprli tudi novo cesto Mačkovci—Šalovci.

Združitev — Kolektiva stanovanjskega in komunalnega podjetja v Murski Soboti imata že dalj časa pogovore o združitvi obeh delovnih organizacij. Združili naj bi se že letos.

Neuspeli seminar za mladinska vodstva — Pred nedavnim je predsedstvo občinske konference Zveze mladine v M. Soboti organiziralo seminar za vodstva mladinskih aktivov osnovnih in srednjih šol, aktivov v delovnih organizacijah ter vaških aktivov. Presenečа nas ugotovitev, da se razen predsednika ni udeležil niti eden predstavnik iz prej omenjenih organizacij.

MARIBOR

Pogrebi — Ivana Kulovec, 60 let, upokojenka; Adolf Habjanič, 67 let, upokojenec; Adolf Ritonja, 64 let, upokojenec.

Pionirji - dopisniki v Velenju

V gosteh pri velenjskih pionirjih bo 150 mladih slovenskih dopisnikov

V Velenju bo 9. in 10 oktobra, v okviru slavja ob prazniku Šaleške doline, tradicionalno srečanje pionirjev — dopisnikov in članov nagrajenih uredniških odborov pionirskih glasil iz Slovenije.

Za sprejem 150 pionirjev iz vse Slovenije je v Velenju vse nared. Izdelan pa je tudi dokončen program srečanja.

Dopisniki in člani nagrajenih uredniških odborov bodo prišli v Velenje, v petek, 9. oktobra. Po sprejemu bodo odprli v Velenju razstavo pionirskih glasil, popoldan pa bodo na vrsti prvi pogovori. V Domu kulture se bodo srečali pionirji — dopisniki s pisatelji, pesniki in novinarji ter govorili o temi »Kako pišem«. Hkrati bodo mentorji pionirskih glasil razpravljali o otroških prispevkih v otroških glasilih. Zvečer bodo pionirskim dopisnikom in mladim Velenjčanom spregovorili znani novinarji o popotovanjih po svetu in o novinarskem delu.

Drugi dan srečanja, 10. oktobra, bo zjutraj v velenjskem Domu kulture prireditev, na kateri bodo brali mladi dopisniki izbrane prispevke in zgodbe, nakar bodo podelili nagrade petim uredniškim odborom najboljših pionirskih glasil v naši republiki v zadnjem šolskem letu.

Mladi dopisniki si bodo pred odhodom ogledali Velenje in rudarski muzej na gradu in obiskali Kajuhovo spominsko sobo v Šoštanju.

M. L.

Požar zaradi samovžiga

LJUTOMER, 7. okt. — Sinoči je zgorelo gospodarsko poslopje last kmeta Konrada Vojska iz Bučkovec v Slovenskih goricah. Zgorelo je okrog deset ton sena, razno kmetijsko orodje itd. Do ognja, ki je povzročil za več kot 50 tisoč dinarjev škode, naj bi prišlo zaradi samovžiga sena, zloženega na podstrešju gospodarskega poslopja. E. B.

Osumljen ponarejanja listin

V Celju so priprli Janeza Kovačiča in Alojza Pukla zaradi potvarjanja

CELJE, 7. okt. — Okrožno javno tožilstvo v Celju je podalo zahtevek za preiskavo zoper Janeza Kovačiča in Alojza Pukla, ki sta zaposlena v komercialni enoti informacije-propaganda v Celju. Na našo prošnjo nam je Ludvik Vidmar, preiskovalni sodnik okrožnega sodišča v Celju, ki vodi preiskavo, dal naslednjo izjavo:

»Kot veste, je okrožno javno tožilstvo podalo zahtevek za preiskavo zoper Janeza Kovačiča, ki je bila nato dne 29. septembra letos na podlagi določil čl. 146 ZKP v zvezi s čl. 148 ZKP uvedena zaradi utemeljenega suma, da je storil kaznivo dejanje ponareditve uradne listine po čl. 319/1 KZ, ponarejanja listin po členu 306/1 v zvezi s točko III. čl. 307 KZ in goljufije v službi po čl. 318 KZ. Na nadaljnji zahtevek okrožnega javnega tožilstva je bila nato dne 1. oktobra 1970 v skladu z določili člena 153 ZKP razširjena preiskava zoper Alojza Pukla zaradi utemeljenega suma, da je v sostorilstvu z Janezom Kovačičem storil podobna dejanja.

V smislu točke 2 čl. 176/II ZKP je bil zoper Janeza Kovačiča odrejen pripor po sklepu z dne 28. 9. 1970, zoper Alojza Pukla pa iz istega razloga po sklepu z dne 1. oktobra 1970, ker so bile že ugotovljene posebne okoliščine, ki kažejo na to, da bi utegnile ovirati preiskavo s tem, da bi vplivala na priče in udeležence.

Naloga preiskave pa bo, da zbere dokaze in podatke, ki so potrebni za odločitev ali bo vložena obtožnica ali pa bo postopek ustavljen.«

JANEZ SEVER

Požar na sovjetski ladji

SPLIT, 7. okt. (Tanjug). — V noči med torkom in sredo je na sovjetski ladji »Slava Sevastopola«, ki jo popravljajo v trogirski ladjedelnici »Jozo Lozovina-Mosor«, izbruhnil požar. Trogirski gasilci so ga zaradi hitre intervencije že po eni uri pogasili. Med gašenjem je dobil hude opekline 25-strojnik sovjetske ladje Anatolij Anatolijevič Kanzilevski. Prenesli so ga v splitsko vojaško bolnišnico in njegovo življenje je še v nevarnosti. Hujše opekline je dobil tudi gasilec Jakov Munjiza, lažje pa dva druga gasilca.

Preiskavo o vzrokih požara na tej ladji, ki ima nosilnost 5000 ton, raziskujejo.

Vreme

September je bil zelo suh

Srednje mesečne temperature zraka so bile v letošnjem septembru blizu normalne vrednosti, t.j. poprečka obdobja 1931—60. V nekaterih predelih Slovenije so bile nekoliko nad njo, a v drugih za malenkost pod njo. Mesečne višine padavin pa so bile po vsej Sloveniji tako nizke, da niso dosegle niti polovico običajne septemberske višine padavin.

V mesecu septembru je prevladovalo nad Srednjo Evropo in Balkanom področje visokega zračnega pritiska, ki je povzročalo suho vreme.

V pričetku meseca so se pomikala ciklonska jedra iznad vzhodnega Atlantika proti Skandinaviji. S tem v zvezi so potovale frontalne motnje preko Srednje Evrope proti vzhodu in so dosegle naše kraje že zelo oslabljene in so povzročale le neznatne padavine. Zaradi jugozahodne cirkulacije je bilo v prvi polovici meseca zelo toplo.

Za nekoliko izrazitejšim prodorom hladnega zraka preko Srednje Evrope nad Balkan, v sredini meseca, se je zgradilo področje visokega zračnega pritiska, ki je zajemalo pretežni del Evrope in se je vzdrževalo dalje razdobje. Zaradi jasnih noči je bilo močno žarevanje in so se temperature v tem razdobju stalno nižale.

27. sept. je zajela Slovenijo od severozahoda hladna fronta, ki je povzročila prehodne padavine. Za njo se je vreme hitro izboljšalo, dotekal pa je od severa hladen zrak, ki je povzročil nekajdnevne dodatne ohladitve.

Srednje mesečne temperature zraka (v °C) so bile: Brnik 13,9 (odklon —0,1), Planica 11,7 (—0,1), Jezersko 11,7 (+0,7) Šmartno 13,8 (+0,4), Celje 14,7 (+0,2), Maribor 15,0 (0,0), Murska Sobota 14,8 (—0,1), Koper 19,8 (—0,1), Ajdovščina 18,3 (+0,4), Postojna 14,2 (+0,3), Novo mesto 14,8 (—0,5), Nova Gorica 17,5, Ljubljana 16,0 (+0,7).

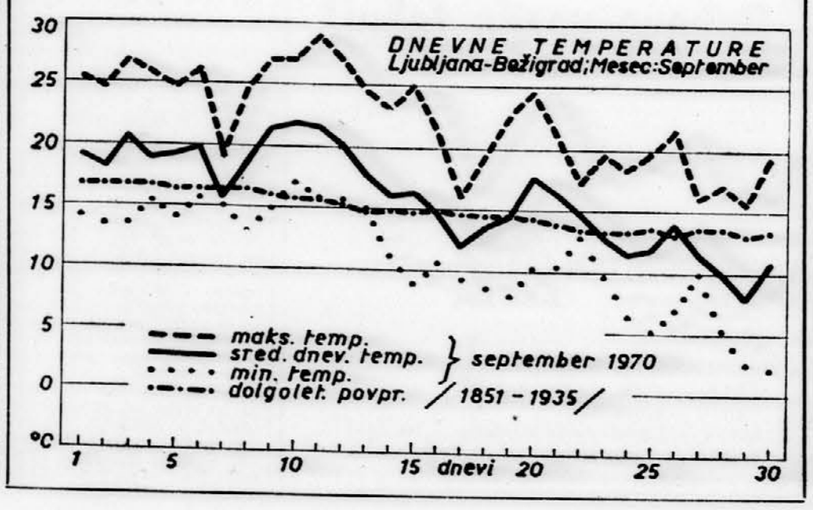
Maksimalne temperature so bile: Planica 24,6, Jezersko 23,6, Brnik 27,6, Šmartno 27,2, Celje 28,2, Maribor 29,7, Murska Sobota 28,6, Postojna 24,9, Novo mesto 29,1, Ljubljana 29,0 (vse 11. sept), Koper 29,4, Ajdovščina 28,6, Nova Gorica 28,6 (vse 12. sept.).

Minimalne temprature so se že v pretežnem delu Slovenije spustile pod ledišče: Brnik —2,1, Planica —0,6, Jezersko —1,5, Šmartno —1,0, Celje 0,8, Maribor 0,4, Murska Sobota —1,5, Koper 8,5, Ajdovščina 1,4, Postojna —1,5, Novo mesto —1,2, Nova Gorica 3,5, Ljubljana 2,2 (vse 30. sept.).

Septembrske mesečne višine padavin so bile: Brnik 42 mm, Planica 78 mm (49%), Jezersko 73 mm (48%), Šmartno 24 mm (21%), Celje 49 mm (45%), Maribor 22 mm (25%), Murska Sobota 30 mm (48%), Koper 34 mm (37%), Ajdovščina 37 mm (25%), Postojna 19 mm (16%), Novo mesto 20 mm (19%, Nova Gorica 67 mm, Ljubljna 22 mm (15%).

Srednja mesečna oblačnost se je napram predhodnemu mesecu nekoliko znižala. Heliografi po Sloveniji so registrirali med 274 ur (ali 73%) sončnega sija v Kopru in 170 ur (ali 45%) sončnega sija v Mariboru.

Morska voda pri Kopru, v globini 30 cm, je bila najbolj topla 11. in 15 septembra, merila je 24,6°. Najhladnejša pa je bila zadnji dan v mesecu: 19,0°. Srednja mesenčna temperatura je znašala 22,4°. Bila je za 0,6° nad poprečkom obdobja 1959—1969.

PRIZNANA ŠVEDSKA KVALITETA

UNIVERZALNI KOTEL ZA CENTRALNO OGREVANJE

Gustavsberg — Švedska

- RAZPOLOŽLJIVE IZVEDBE od 20.000 do 43.000 kcal/h
- KONKURENČNE CENE — DEVIZNA PRODAJA
- ZAGOTOVLJENO: projektiranje — takojšnja dobava — montaža — servis
- PREDNOSTI: možnost kurjenja z gospodinjskim oljem, trdimi gorivi in elektriko možnost horizontalnega in vertikalnega priključka na dimnik in direktnega priključka na vodovodno omrežje zadostuje minimalni prostor za namestitev

sprejemamo tudi naročila za ploščate radiatorje

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN CENIKE

emona konsignacija LJUBLJANA CELOVŠKA 149 TELEFON 55-984 IN 55-997

Jesen

Pomračeni obrazi obiralcev jabolk

Na Goričkem ni kupcev niti za najboljša jabolka - Idealne lege povsem neizkoriščene - Dovolj sadja za Slovenijo

Ni lepše podobe, kot jo nudijo te dni plantažni sadovnjaki KIK Pomurke na prvih obronkih Goričkega v Prekmurju. Skrbno negovana rast nizkodebelnih dreves, ki se šibijo pod tovori sadežev, odkriva edinstveno paleto barv — od nežno rumene in zlato rdeče do škrlatne. Tako je tudi na valujočem gričevju okrog Bodonec in Grada, kjer hitijo s pospravljanjem dehtečih zdravih sadežev z blizu deset tisoč dreves.

Čeprav je sadja na pretek, so obrazi obiralcev mrki. Gorje, če bi jih narava ošvrknila s še bolj izdatnim pridelkom. Potlej, pravijo, bi do kraja obupali, saj celó letos ob zmerni letini zaman čakajo na kupce.

Ej, ubogi Goričani, ki jih ta naravni blagor spravlja v obup, namesto da bi jim pomenil zadoščenje za trdo delo in da bi jih končno priklenil na domačo grudo.

Izpoved jeznega poslanca

Med obiralci jabolk smo srečali tudi dipl. ogronoma Rudija Györgyjeka, upravnika te izrazito sadjarske enote rakičanskega kmetijskega gospodarstva. Mimogrede naj povemo, da je mladi agronom znan sadjarski strokovnjak in republiški poslanec. Zato ne čuti samo peze neprodanega sadja z več kot trideset hektarov plantažnih sadovnjakov v svoji enoti, ampak doživlja usodo vseh Goričancev, ki kljub slabim izkušnjam vztrajajo pri sadjarstvu.

»Pred dobrimi desetimi leti in prej, ko v Prekmurju še niso poznali plantažnih sadovnjakov, so pošiljali z Goričkega vsako leto tudi do tisoč vagonov izbranega sadja, danes pridelamo le še okrog osemsto vagonov zvečine nekvalitetnih jabolk, ki vse bolj kažejo sledove zanemarjene nege,« se je razjezil strokovnjak.

Zakaj tako?

»Po letu 1958 smo pri nas sadjarstvo kljub idealnim legam povsem zanemarili, ker sadjarji preprosto niso mogli več vnovčiti svojega pridelka,« je dejal inž. Györgyjek in pristavil: »Ko je že kazalo, da bo sadjarstvo na Goričkem povsem propadlo, je bivša kmetijska zadruga Grad začela z urejanjem plantažnih sadovnjakov, ki so spodbudili odgovorne ljudi, da so financirali drage elaborate za obnovo te najbolj ustrezne kmetijske veje na Goričkem.«

Žal pa je ostalo samo pri načrtih in vsega nekaj nad trideset hektarov obnovljenih plantažnih sadovnjakov pri Gradu in v okolici. Ko danes po šestih letih domačini vidijo v negovanih nasadih obilje izredno kvalitetnega sadja raznih sort iz sadnega izbora, so upravičeno ogorčeni zaradi neizkoriščenih možnosti, ki jim jih ponuja priroda.

»Goričko bi po zaslugi zelo ugodnih klimatskih in talnih razmer lahko oskrbovalo danes vso Slovenijo s kvalitetnim in cenenim sadjem, tako pa zaradi neurejenih tržnih razmer ne moremo vnovčiti niti tega pridelka vsega nekaj nad tristo ton jabolk,« je opomnil agronom.

Med nejevoljnimi obiralci smo srečali tudi kmetijskega tehnika Ludvika Merklina, ki prav tako preživi večji del leta v teh plantažnih sadovnjakih.

Dejal je, da bi bili veseli kupcev, ki bi plačali za kilogram prvovrstnega zimskega sadja vsaj dinar in štirideset par, drugorazredna jabolka, ki le malo zaostajajo po kvaliteti, pa ponujajo že po dinar in pet par.

»Tako smo prisiljeni vskladiščiti večji del pridelka v ljubljanskih hladilnicah, od koder jih bodo po kdo ve kakšnih cenah dovažali naši trgovci tudi nazaj v Pomurje,« pove izkušen sadjar.

Strokovnjaki vztrajajo

Podobno kot inž. Rudi Györgyjek menijo tudi ostali sadjarji na Goričkem, kjer vztrajajo pri trditvi, da bi na najmanj tisoč hektarih zemlje lahko uredili edinstvene plantažne sadovnjake. Bojda zlepa v Evropi ni bolj primerne zemlje in klime za velikopotezno sadjarstvo.

»Poskusite te sadeže in brž boste ugotovili, da so gorička jabolka izredno slastna predvsem zaradi pravšnega razmerja med sladkorjem in kislino,« zagotavljajo gostitelji na obhodu med obloženimi krošnjami, ki kljub nizkodebelni rasti nosijo tudi do sto kilogramov lepih sadežev.

»Naj vas ne moti pisano zastopstvo sort,« razlaga spremljevalec. »Vsa drevesa so iz sadnega izbora, prevladujejo pa zlati in rdeči delišes ter njegovi mutanti, starking in ričared, dalje priolovi križanci, kot priolov delišes, mariborka, pohorka in jonatan ter zlata parmena kot opraševalna sorta,« gasijo našo radovednost strokovnjaki.

Človek komaj dojame nakopičeno bogastvo sadja na tem sorazmerno majhnem prostoru. Zato vprašamo, kako si zamišljajo dandanašnji zares sodoben plantažni sadovnjak.

Inženir Györgyjek meni, da bi kazalo na Goričkem urediti plantažne komplekse vsaj na sto hektarih, kjer bi bila poleg agronoma zaposlena še dva strokovnjaka z višjo strokovno izobrazbo, dalje štirje kmetijski tehniki in štirje traktoristi. Seveda bi potrebovali vso ustrezno strojno opremo.

Torej bi vsega enajst ljudi zmoglo obdelavo površin, ki danes zaposlujejo ponekod tudi devetkrat več ljudi.

Ker na plantažnih sadovnjakih ne poznajo slabih letin, razen v primeru izjemne suše in drugih hujših elementarnih nevšečnosti, je na dlani tudi rentabilnost takih sadovnjakov. Žal pa pri nas še nismo prišli do tega spoznanja, zato bo tudi na Goričkem tako vse dotlej, dokler bomo trošili denar zamo za elaborate, namesto da bi končno nalagali denar tja, kjer bi se nam bogato obrestoval.

BORO BOROVIĆ

RUDI GYÖRGYEK — Agronom in poslanec
Foto: B. Borovič

ZMAGA
Foto: Edi Šelhaus

Zapis

Še sreča, da „če“ ne ujame zajca!

Zgodilo se je kar na lepem, tam v Ormožu. Kihnil je, malo zakašljal, zahropel — in že je bilo po njem. Pograbil sem ga in ga odvlekel na kolodvor. »Tale moped bi dal na vlak. Za Ljubljano.«

Mož v uniformi ni imel nič proti. Blagohotno je upošteval celo to, da imam denarja komaj dovolj za prevoz lastne osebe, za moped pa sploh ne. Da bom že ob prevzemu plačal, je rekel. Prijazen mož. Kar vas železnica se mi je priljubila tisti hip in sram me je postalo, da ji nisem nič posodil, ko je klicala na pomoč.

In sem se srečno pripeljal v Ljubljano. Moj moped pa ne povsem srečno. To sem dognal, ko sem prišel ponj na tovorno postajo v Mostah.

»Lejte, luč je razbita, prej je bila pa cela,« sem omenil skladiščniku ali kar je že.

Prav nič se ni razburil, kot imajo nekateri navado, niti grdo me ni pogledal, če jim kaj poočitaš.

»Pa res,« je rekel poduhovljeno, kakor bi se pomenkovala o tem, da utegne biti sosedova mačka breja, če ni, pa še bo.

»Pa?«

»Nič. Ne odgovarjamo za reči, ki niso zavarovane pred poškodbami,« je prijazno pojasnil.

»Aha«, sem modro pokimal. Hm. »Če bi bil moped zdajle popolnoma razbit, ali bi potem kdo odgovarjal za to?«

»Pha! Saj ta koreta itak ni nič vredna,« je rekel z gotovostjo lastnika zlatih rudnikov, ki vidi, da se je njegovemu vrtnarju pravkar pokvarila karjola.

Spoštljivo sem mu plačal osemnajst dinarjev in devetdeset par, kolikor je veljal prevoz mopeda od Ormoža do tod, rekel pa nisem več ne bele ne črne.

Samo to sem pomislil, da morda vendarle nisem ravnal napak, ko nisem nič posodil železnici. Saj morajo imeti vsega zadosti in preveč, sem pomislil, ko se jim zdi tri mesece star moped ničvredna koreta.

MARKO JAKŠE

Ljudje

Fanatik išče (zase) štiri žene

Čudaški inženir iz Sarajeva se izdaja za »božjega poslanca« in pridiga renesanso pravega islama

Inženir Seid Korkut iz Sarajeva se je proglasil za »božjega poslanca«. Odrekel se je svojemu imenu in naslovu, si nadel ime Mehdija in pridiga novo vero — čisti islam, zasnovan na koranu in zdravem razumu. Novi Mohamed razlaga to svojo vero že več desetletij. Popotuje celo v najbolj oddaljene vasi, spotoma razdeljuje svoje ideološke spise, v katerih ostro nasprotuje vsem sodobnim religijam in ateizmu, napada pa tudi naš socialistični sistem in njegove voditelje, kot poročajo »Večernje novosti.«

Kdo je Mehdija?

Povzemamo iz Večernjih novosti: Seid Korkut je bil že kot mladenič zelo ambiciozen, bil pa je tudi nadpoprečno inteligenten. Vedno je bil odličen dijak, pozneje pa zgleden študent. Pridobil si je visoko izobrazbo, se naučil več tujih jezikov in nato zbolel — tako vsaj zatrjujejo njegovi sorodniki — za shizofrenijo. Sorodniki tudi trdijo, da je bil zatem kot duševni bolnik upokojen. Ko je pred desetimi leti zapustil bolnišnico za duševne bolnike, se je začel intenzivno ukvarjati z verskimi vprašanji. Študiral je verske knjige, jih primerjal med seboj in jih prevajal.

Ves denar, ki ga je bil dobil, je dajal za tiskanje svojih spisov. Najpre je prevedel koran, ga dal tiskat, nato pa ga je brezplačno delil. Kmalu pa se je njegovo mišljenje o koranu spremenilo. Menil je, da v celoti navsezadnje ni dober. Takrat se je začel razglašati za »božjega poslanca«.

V spisu Furkan pravi, da je »brezbožno norenje že doseglo vrhunec« in da je »logično in naravno pričakovati skorajšnji božanski poseg, in sicer v obliki renesanse čistega islama, ki prihaja.«

Tisti trenutek, ko se je Seid Korkut proglasil za božjega poslanca, je začel obiskovati džamije in govoriti zbranim vernikom. V teh govorih je napadel ateizem, ljudi je pozival na boj proti brezbožnikom in komunistom.

Nekoč so ga prijeli, toda kmalu izpustili, češ da je neprišteven. Toda Mohamedov naslednik je svoje delo sistematično nadaljeval. Najprej z majhnimi letaki, potem pa v vse dalјših spisih. V njih je razlagal svoje nazore in vabil ljudstvo, naj gre z njim. Svoje spise je puščal v poštnih nabiralnikih, okrog džamij, delil pa jih je tudi otrokom pred šolami. S svojim pomočnikom Nezirom Begovićem je popotoval po Jugoslaviji in vsepovsod delil svoje tekste.

Mehdija je opravljal tudi koristnejša dela, kot so jih tudi njegovi predhodniki, ki so izvrševali božje poslanstvo. Toda Mehdija ni zdravil ubogih in grbavih, on je sodobnejši. Pomagal je revnim, toda na svoj način. Nekega dne je prišel v oddaljeno vas Hrenovice. Ves dan je garal skupaj z delavci in pomagal napeljati vodo v hišo nekemu neznanemu vaščanu. Daleč naokrog je šel glas o njegovem pomaganju.

Pravica do štirih žena

Oblike njegovega delovanja pa s tem še niso izčrpane. Mehdija zbira vernike, pogovarja se z njimi, razlaga jim svojo vero, ki jo je formuliral na kratko: »Islam je popolna pokornost naravnim zakonom in pooseblјenje vseh vrlin v vsakdanjem življenju.« V skladu s to definicijo in z lastnim prepričanjem o bioloških potrebah človeka pridiga Mehdija mnogoženstvo. Bolj natančno, Mehdija v svojih spisih vabi »izbrane ženske sedanjosti«, da sprejmejo islam in islamsko zakonsko skupnost, ki daje moškemu pravico do štirih žena. V nekem takem opisu vabi tri ženske, naj se poroče z njim, od lastne žene pa zahteva, naj formalno, to je pravno, razveljavita zakon, da bi bilo zadoščeno zakonskim določilom.

Je Mehdija duševni bolnik?

Ljudje se smejijo in pravijo, da je čez les. Toda Mehdija ni sam. Znano je, da ima svoje zveste učence. Med njimi so nekateri zelo spoštovani državljani, ki mu tudi materialno pomagajo. Težko je reči, kdo vse mu tiska tekste. Nekateri so natisnjeni v ofset tehniki, drugi pa so samo šapirografirani.

V psihiatrični bolnišnici v Sarajevu trdijo, da Seid Korkut ni bil nikoli njihov pacient, čeprav so njegovi sorodniki izjavili, da se je med drugim zdravil tudi v Sarajevu. Če je že res, da je duševni bolnik, kakšno pa je duševno stanje ljudi okrog njega, ki ga poslušajo in mu pomagajo z denarjem? Ali se lahko tolerira javna dejavnost duševnega bolnika (če to sploh je?).

Mehdija ni neznan niti predstojnikom Islamske verske skupnosti. Po besedah prosvetnega verskega referenta je Islamska verska skupnost prišla z Mehdijem že večkrat v konflikt. Ko pa so dojeli, da gre za duševnega bolnika, so ga pustili, naj gre svojo pot.

Mehdija pa nasprotno v svojih tekstih ostro napada Islamsko versko skupnost in njene predstojnike. In zanimivo je, da so ljudje, ki jih Mehdija našteva kot zagovornike prve islamske zakonske skupnosti, zelo blizu Islamski verski skupnosti.

DUBRAVKO BIBANOVIĆ

Maskota

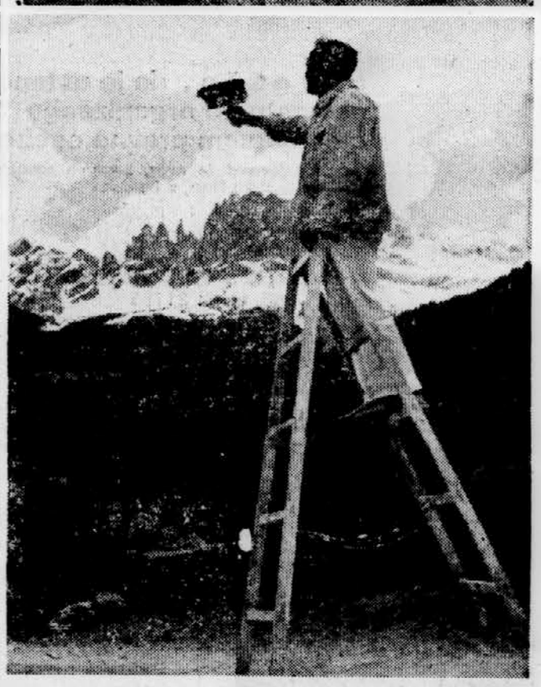
Makedonska televizijska napovedovalka Snežana Lipkovska je povedala, da je njen volčjak z imenom Viski postal pred kratkim uradna maskota košarkarskega kluba Rabotnički. Uprava kluba se je odločila, da bo v prihodnje jemala psa na vsa gostovanja. Njegova gospodarica pristavlja: »Pod takšnimi pogoji bi še jaz pristala, da postanem maskota.«

Denar

Stjepan Djimi Stanić, popevkar, razmišlja o povabilu na turnejo v Avstralijo in na Novo Zelandijo. Tja naj bi odšel vsaj za pol leta. »Jaz sem predvsem profesionalec. Zato me zanima, koliko bom lahko tam zaslužil! Ne morem reči, da me Avstralija ne privlači tudi kot turista, toda živiš le od denarja . . .«

Nasmejana kamera

DVA POGLEDA NA SVET
Foto: arhiv »Dela«

Cement

Z dežja pod kap

Barsko pristanišče prvič rentabilno — toda kako in na čigav račun?

Cementa pri nas na splošno primanjkuje. Uvažamo ga. Pred dnevi so ga ladje pripeljale iz Egipta, Grčije in Turčije. Okrog 20 tisoč ton tega dragocenega in silno iskanega prahu so iztovorili — nikjer drugje kakor v barskem pristanišču v Črni gori. Res je, da tudi v Črni gori rabijo veliko cementa, saj gradijo hotele, tovarne in elektrarne, a pošiljka je namenjena vsej državi.

Le, komu je prišlo na misel, da cement iztovori v Baru, ki je sicer res najbližja jugoslovanska luka za vsako ladjo, ki priplove v Jadransko morje, hkrati pa je Bar luka, ki je najbolj oddaljena od večine jugoslovanskih potrošnikov, vsaj sedaj dokler še ni dograjena železnica Beograd —Bar.

Komaj pa so cement iztovorili, že so nastale težave: ni tovornjakov, da bi ga razvozili širom po Črni gori, Bosni in Srbiji, do potrošnikov. Transportna podjetja, ki imajo svoje pisarne v Baru nimajo dovolj tovornjakov, prevoz po železnici (pretovarjanje na ozkotirne vagone itd.) pa seveda ne pride v poštev, ker bi bila cela reč predraga in pa tudi vagonov ni ravno na pretek.

Kakor poroča beograjska »Politika« so ladje v Bar pripeljale še drugo zanimivo blago, na primer opremo za aluminijski kombinat v Titogradu, kar je seveda zelo ugodno, saj je potrošnik takorekoč v neposredni bližini luke.

Bolj zapleteno pa bo prepeljati iz barskega pristanišča prispelo opremo za rudnik v Trepči na Kosovem. Cestno zvezo med Barom in Trepčo lahko štejemo za najtežjo in najbolj neugodno v vsej državi. Vso reč bodo morali peljati s tovornjaki preko nadvse nerodnega prelaza Čakor. Medtem ko je iz Bara v Trepčo po težavni cesti 513 kilometrov, pa je na primer po železnici iz Soluna, kjer bi lahko opremo za Trepčo iztovorili, celih 100 kilometrov krajša pot!

Po drugi strani pa si v barski luki manejo roke, saj se je zgodilo prvič, da so zmogljivosti pristanišča povsem izkoriščene. Dopisnik »Politike« o tem piše dobesedno takole: »K temu je doprinesla večja dejavnost komercialne službe, ki je bila zaradi nezadostne prizadevnosti pred nedavnim ostro kritizirana na mnogih sestankih v Titogradu in Baru. V pristanišču so nam danes povedali, da pričakujejo dobro poslovanje vse do konca leta, kar naj bi omogočilo tej delovni organizaciji, da bo prvič od ustanovitve poslovala rentabilno.«

IZ POLITIKE

Usode

Življenje Marije Mazzini

Ostala je sama s šestimi otroki, pa jih je vseeno vzgojila v poštenjake

Zvedela sem, da ima slavni italijanski revolucionar Giuseppe Mazzini (1805—1872) sorodnike na Slovenskem. Tako sem torej iskala in našla naposled Marijo Mazzini, ženo Mazzinijevega vnuka. Ne vem, kaj sem si vse zanimivega obetala od tega srečanja. A vsa pričakovanja so se že po nekaj Marijinih vzdihih obletela. Ostala je samo kot pelin grenka zgodba.

»Eh, da, knjigo bi lahko napisali o mojem življenju! Toliko sem doživela. Slabega veliko več kot dobrega,« vzdihne Marija. Zdaj je stara 77 let in živi na Jesenicah. Ob usodnem srečanju z vnukom italijanskega revolucionarja pa je imela 17 let in je bila doma v Žireh.

Nagubani obraz se pri priči izgubi v spominih.

Bilo je leta 1909. Takrat so popravljali žirovsko cerkev svetega Martina. Cezare Mazzini je bil palir. »Petindvajset let mu je bilo. Spočetka so moji starši nasprotovali najini ljubezni. Bil je pač tujec. Kasneje pa, ko so videli, da je marljiv in pošten, so privolili, da se vzameva . . .«

Cezare je bil stalno zaposlen v Trstu. Tja je odpeljal mlado žirovsko deklico. V Trstu sta živeli le tri mesece. Potem sta odšla k njegovim staršem v trg Canikossa.

»Starši so me zelo lepo sprejeli. Oče me je celo z voza nesel v hišo. Zato pa mi je zagrenila življenje svakinja, ki je ves čas računala, da se bo Cezare poročil z njeno sestro.«

Spletkarska svakinja je naposled le dosegla svoje. Začeli so se prvi prepiri med mladima in padli so prvi udarci po Mariji.

Saj Cezare se je z Marijo hotel poročiti. Toda ona dolgo ni mogla dobiti potrebnih dokumentov. Italijani so komaj kaj slišali za Slovenijo in so ves čas mislili, da je Nemka. Tako se je leta 1910 rodila nezakonska hči Marija.

Čez dve leti nato jo je Cezare naposled le peljal pred oltar. Ko pa se je naslednje leto rodil sin Bruno, so postali odnosi med zakoncema komaj še znosni. Cezare je začel Marijo vedno pogosteje pretepati. Čeprav je bila spet noseča, ni več vzdržala. Pobegnila je domov. Doma se ji je leta 1914 rodil sin Julij.

Izbruhnila pa je vojna. Marija bi se morala vrniti v Italijo, ker je bila poročena z Italijanom in potemtakem italijanska državljanka. Pa so jo kratkomalo prišli aretirat kot vohunko in jo s šestmesečnim sinkom Julijem v naročju v spremstvu bajonetov privedli na Ljubljanski grad. Tod sta preživela šest mesecev, nato pa so ju v živinskih vagonih poslali v Avstrijo, v taborišče, kjer sta bila še tri tedne.

Potem se je začela huda pot v Švico. Pet dni so bili na poti in ves ta čas brez hrane — če se odšteje le povsem črviv kruh. Na tej poti so transportiranci umirali od lakote. Kmetje, ki so delali na polju in so videli njihovo trpljenje, so jokali.

V Bernu pa so dobili hrano od Rdečega križa. Ljudje so spet umirali. »Obležali so ko snopje na njivi, ker so se po tolikem stradanju preveč najedli.« Nato so jih gnali naprej, v Italijo, v Milano, od tam pa v Mantovo.

Naposled se je vendar znašla z malim Julijem v naročju v Canikossi. Mož pa je ni hotel sprejeti. Ni hotel verjeti, da je Julij njegov otrok, da je bila ves ta čas pri svojih domačih. Očital ji je, da je bila pri teti v Genovi in ji ukazal, naj se vrne tja, kjer je bila ves ta čas.

Kam torej? Marali je niso nikjer.

»Kaj ste storili takrat, nona?« sem jo vprašala, ker je obmolknila od hudega, čeprav je minilo od takrat že toliko let.

»Ko že nisem vedela, kam naj se denem, se me je usmilila neka žena iz Canikosse. Mož ji je bil na vojni v Tripolisu. Odprla mi je svoj dom. Še istega dne so me obiskali vsi ljudje iz trga — samo možeži domači ne. Prinašali so mi denar, hrano, karkoli je kdo imel. Jaz pa sem samo jokala. Mislila sem, da se ne bom mogla nikoli več vrniti domov in da ne bom nikoli več videla dveh otrok, ki sta ostala pri starših . . .«

Pri dobri ženi je ostala enajst dni. Naposled tega moževi domači niso mogli več prenašati. Sami so bili bogati, ona pa je živela pri tujih ljudeh, kot beračica. Zato so jo — pod izgovorom, da je vohunka, spet odgnali v Milano in od tam nazaj, na švicarsko mejo. Ko je bila mejo že prestopila, pa so se Švicarji premislili in jo poslali nazaj. Ostala je brez dokumentov. Pet dni je preživela v italijanski ječi. Vsak dan so jo zasliševali in ji grozili, da jo bodo odpeljali na Hudičeve otoke.

»Rešil me je župnik iz Canikosse. Dosegel je, da so mi na švicarskem konzulatu vrnili dokumente.«

Iz Švice se je skoz Celovec vrnila domov v Žiri. Že uro po povratku jo je prišel nadlegovat žandar. Rešili so jo švicarski dokumenti.

K sinku Juliju in možu se je vrnila devetnajstega leta. Cezare ji je nato dal denar, da je šla iskat še oba otroka v Žiri. Toda kmalu se je spet začelo staro življenje. Pretepanje se je vrstilo iz dneva v dan. »Hoteli so obdržati otroke, mene pa uničiti. Zdržala sem sedem mesecev. Nato sem znova pobegnila z otroki . . .«

Cezarja ni videla nikoli več. Zvedela pa je, da je umrl za poškodbami, ki so mu jih v nekem pretepu prizadejali fašisti.

Njena trnova pot pa se s tem še ni končala.

Leta 1922 je spoznala Mihaila Razovajeva, begunca iz Rusije. Z njim je imela še tri otroke. »Nikoli pa se nisva poročila. Rekel je, da se poroči le, če zapustim starejše tri otroke. Tega pa nisem mogla. Še preden se je rodila najmlajša hči, je Mihail že odšel iz Žirov in iz njenega življenja. Kasneje so mi povedali, da je zgorel v Dachauu.

Ostala je brez moške zaslombe, skrbeti pa je morala za šest otrok. Za beraško plačo je pleла po njivah, po hribih nosila kruh, prijela za vsako delo, da bi le otroci imeli jesti.

»Ponižanja sem morala požirati na vsakem koraku. Saj me nikjer niso marali z zarodom brez očetov. Pa sem jih le vseh šest vzgojila v poštene ljudi!« pravi s tiho zagrizenostjo Marija Mazzini.

ZVONKA FELC

Lepo, toda hladno

Pogovor s prvimi udeleženci SPG — telovadci iz Kuvajta

LJUBLJANA, 7. okt. »Svetovno prvenstvo v Ljubljani je za naše telovadce prvo večje mednarodno tekmovanje v gimnastiki,« je dejal sekretar gimnastične zveze Kuvajta Abdul Aziz al Ragan. Pripomnil je še, da bo SP v Ljubljani hkrati preizkušnja za njihove mlade telovadce pred OI v Münchnu.

V pogovoru s sekretarjem kuvajtske gimnastične zveze smo zvedeli, da bodo na SP tekmovali samo trije njihovi telovadci (toliko so jih tudi prijavili), drugi štirje pa so prispeli z njimi zato, da bi se kot opazovalci čimveč naučili.

Tekmovalci Kuvajta so še zelo mladi: Javad Aškar je star komaj 17 let, Abdul al Kurabid je eno leto starejši, najboljši med njimi — Nosad Rahed pa ima 20 let. Rahed študira na univerzi v Kairu, druga dva pa sta še dijaka.

Abdul Aziz al Ragam je dejal, da so imeli doslej njihovi telovadci le nekaj srečanj z najboljšimi telovadci ZAR, da pa so preteklo leto nastopili tudi na gimnastradi v Baslu. Najboljši so na parterju, največje presežnice pa jim povzroča konj. Vsi so izrazili željo, da bi vsaj enkrat lahko videli pri treningu Mira Cerarja in druge naše telovadce.

Sekretar kuvajtske zveze je še povedal, da so se njihovi tekmovalci sedem mesecev intenzivno pripravljali za SP v Ljubljani, in sicer pod vodstvom trenerja iz ZAR, in da so v tem času zelo napredovali.

Na našo prošnjo nam je Abdul Aziz al Ragam pripoevdoval še o gimnastiki v Kuvajtu. »Pri nas načrtno gojimo gimnastiko šele deset let, zveza pa smo ustanovili leta 1964. Gimnastiko gojimo v dvanajstih društvih in tudi v šolah, toda povsem gimnastična društva so tri. Gimnastična zveza ima verificiranih 1500 telovadcev (to vsekakor ni malo v primerjavi s številom prebivalcev Kuvajta, ki jih je 750.000). Gimnastike za ženske iz religioznih razlogov ne gojimo.«

Gostje iz Kuvajta so dejali, da jim je Ljubljana še po krajšem ogledu zelo všeč. Pohvalili so tudi tivolsko dvorano. »Le nekoliko hladno je že pri vas, bolj kot smo pričakovali.« Ko smo jim povedali, da je za nas ta dan za jesen izredno topel, so se čudili. »Tudi ko se pri nas začenja zima, je še zelo vroče,« so pojasnili gostje, ki so ob koncu razgovora izrazili zadovoljstvo zaradi lepega sprejema in nastanitve. D. K.

IVER DNEVA

Vaje za ljubljansko vzdušje

V telovadni šoli v Frankfurtu se zahodnonemški mojstri orodne telovadbe že nekaj časa marljivo pripravljajo na svetovno prvenstvo v Ljubljani. Člani vadijo šest, dekleta pa osem ur.

Med tehnične pripomočke treninga sodijo tudi magnetofonski trakovi s posnetki ploskanja žvižganja in drugega hrupa. »Telovadci naj se navadijo na vzdušje, ki jih čaka v Ljubljani,« pojasnjujeta ta psihološki trening trenerja Timmermann in Friedrich.

AVTOMOTO

Molan prvi, Perko drugi

LJUBLJANA — Po dveletnem premoru — zaradi nesoglasij in neurejenih razmer — se je v nedeljo vendarle začelo letošnje državno prvenstvo v speedwayu. Prva dirka je bila v Svetozarevu, kjer je v konkurenci dirkačev iz Slovenije, Hrvatske in Srbije zmagal eden izmed favoritov, član AMD Krško Ivan Molan, ki je zbral 14 točk. Na drugo mesto se je uvrstil Mariborčan Drago Perko (AMD Gornja Radgona), ki ima točko manj, na naslednjih dveh mestih pa sta Stanković (Svetozarevo) z 12 točkami in Oršič (Zagreb) s prav tako 12 točkami.

Na prvi dirki v Svetozarevu so se torej uveljavili že prekaljeni mojstri speedwaya, ki jim naraščajniki še niso kos.

Boj za prvenstvo se bo nadaljeval v nedeljo, 11. t. m. na dirkališču v Zgornji Šiški, kjer bo ob 14.30 druga dirka za točke. Do konca prvenstva bosta potem še dve prvenstveni tekmovanji, po podatkih AMZ Slovenije brzkone v Mariboru (18. t. m.) in Zagrebu (25. t. m.) v organizaciji AMD TAM Maribor oziroma AMD Remetinec.

Šestnajst izbranih

LJUBLJANA, 6. okt. — Avtomoto društvo Ljubljana se marljivo pripravlja na drugo dirko za državno prvenstvo v speedwayu, ki bo v nedeljo, 11. t. m. ob 14.30 na dirkališču v Zgornji Šiški. Po uspelu slovenskih dirkačev na prvi dirki v Svetozarevu je za bližnji nastop izbranih jugoslovanskih dirkačev v Ljubljani, ki so preoej pomladili svoje vrste z nadebudnimi in izenačenimi dirkači, veliko zanimanje.

Sredi pozornosti bo dvoboj med »mladimi« in »starimi«. Sicer pa kar poglejmo, kateri dirkači bodo v nedeljo štartali v Ljubljani: Kukovec, Kos, Miller in Horvat (TAM Maribor), Kocuvan, Breznik, Lazbaher in Perko (vsi Gornja Radgona), Molan (Krško), Pintarič, Oršič in D. Regvart (vsi Zagreb), Ernest in Josip Sel (oba Remetinec Zagreb), Stojković in Stanković (oba Svetozarevo). Rezervi bosta Mrgole (Krško) in Stanisavljević (Svetozarevo).

Na seznamu prijavljencev so tako »stari« mojstri Regvart, Stanković, J. Sel, Molan, Perko in drugi, ki jim bodo mladi, med njimi Oršič, Horvat, Kocuvan in drugi skušali dokazati, da se razvijajo v obetajoče dirkače.

Za veliko prireditev, ki obeta izenačene boje, je na nekoliko prenovljenem dirkališču že vse nared. Prireditelji si ob lepem vremenu obetajo rekordno število gledalcev, saj so med drugim razdelili med ljubljansko šolsko mladino 6000 prostih vstopnic, kar je lahko za zgled drugim športnim društvom.

ŠAH

Tajmanov : Parma 1:0

VINKOVCI, 6. okt. — V 3. kolu mednarodnega šahovskega turnirja so igrali takole: Quinteros : Larsen prek., Szabo : Bertok 1:0, Ošanić : Velimirović 0:1, Hort : Gligorić prek., Petrosjan : Ledić prek., Tajmanov : Parma 1:0, Minić : Bronštejn remi, Tomić : Matić 1:0.

Vrstni red: Minić, Tajmanov, Marić 2, Szabo, Gligorić, Hort 1,5 (1), Bronštanj 1,5, Larsen in Velimirović 1 (2) itd.

Parma je v središnjici spregledal manever s kraljico in izgubil že v 23. potezi. Velik boj sta vodila Hort in Gligorić. Češkoslovaški velemojster se ni nikoli premagal našega šampiona, toda tokrat je pokazal v precej boljši pozicji. V prekinjenih partijah ima Petrosjan dobljen položaj, Quinteros pa pozicijsko prednost proti Larsenu.

B. PARMA

KOŠARKA

Olimpija izstopila iz ZKL

LJUBLJANA, 6. oktobra — Na sestanku košarkarje Olimpije in predstavnikov tehnične komisije kluba so sklenili, da ženska ekipa Olimpije izstopi iz zvezne lige v sezoni 1970-71. O tem so brzojavno že obvestili KZJ in KZS.

Sklep so sprejeli potem, ko je kar sedem standardnih igralk prve ekipe povedalo, da niso pripravljene več nastopati v zvezni konkurenci. Zaradi obveznosti v službah in pri študiju, ki ga nekatere končujejo, namreč ne morejo redno polnjevati vseh obveznosti pri treningu, zlasti pa so nesprejemljiva večdnevna potovanja. Ker so med temi prav najboljše igralke Miheličeva, Stokova, Bassinova in Siftarjeva, torej razen Bremčeve vse igralke prve peterke, je vodstvo uvidelo, da ekipa ni več sposobna nastopati v zveznem tekmovanju, kljub dolgoletnemu stažu in nekaterim lepim uspehom v tej konkurenci.

Ker je klub ponovno pridobil k delu trenerja inž. Boga Debevca, so sklenili, da bo s še tremi sodelavci takoj začel vzgajati novo perspektivno ekipo, v katero naj bi poleg sedanjih članic pritegnili še najboljše mladinke. Razen tega pa bodo organizirali posebno košarkarsko šolo za mlade košarkarice. S tem bi po dveletnem nastopanju v slovenski ligi najbrž lahko spet sestavili ekipo, ki bi se vrnila v zvezno tekmovanje. V sedanjem položaju je takšen sklep tudi najbolj realen in bi bilo vsekršno drugačno reševanje krize najbrž preveliko improviziranje in ne nazadnje tudi tveganje.

S. TRBOVC

PARIŽ — Francijo bo zastopala na bližnjem svetovnem prvenstvu v gimnastiki naslednja reprezentanca — moški: Deuza, Farjatm, Gless, Guelzec, Guiffroy, Miens, rezervi: Camilli, Da Costa, ženske: Beghin, Challe, De Santi, Fleischer, Lauvard, Peteau, rezervi: Puard, Tessier.

ZÜRICH — Švicarski kandidati za svetovno prvenstvo v Ljubljani so imeli še drugo odprto kvalifikacijsko tekmovanje, na katerem so se zvrstili takole: 1. Peter Rohner 110,35, 2. Paul Müller — 109,35, 3. Hans Ettlin 107,60, 4. Edi Greutmann 106,50, 5. Urs Straumann 105,10, 6. Meinrad Berchtold 104,95, 7. Philippe Gaille 103,75, 8. Max Brühwiler 99,70, 9. Roland Hürzeler 99,20.

Švicarski kandidati so se takoj po ponovnem kvalifikacijskem tekmovanju zbrali na treningu v Magglingenu. Trening bo trajal do 16. oktobra, ko bo še zadnje interno izbirno tekmovanje. Nato bodo reprezentantje odšli domov, 19. oktobra pa bodo odpotovali v Ljubljano.

HAAG — Nizozemski telovadci so imeli v septembru, torej mesec dni pred SPG, srečanje z norveškimi, telovadke pa so imele tekmo z reprezentanco Poljske. Norvežani so v davnajsteroboju v Trondheimu premagali Nizozemce 514,70 : 490,70. Poljske telovadke so v Helmondu premagale nizozemsko vrsto s 374,60 : 370,10 točke. Posamezno je zmagala Ans Van Gerwen 76,20 pred Poljakinjo Ziebo 75,80 točke. Toda Poljakinje so v Bergenu izgubile srečanje z Norvežankami 357,90 : 360,50 točke.

BUKAREŠTA — Romunski telovadci so imeli v gosteh reprezentanco Italije. S tesnim izidom so zmagali domačini 538,40 : 536,70 točke. Najboljši v dvanajsteroboju je bil G. Carminucci (Ital) — 110,80 pred Romunom Mihajucom 110,65 točke.

HOKEJ NA LEDU

Riessersee : Olimpija 1:8

GARMISCH PARTENKIRCHEN — Hokejisti ljubljanske Olimpije so za začetek nove hokejske sezone pripravili v tem zahodnonemškem mestu prvorazredno presenečenje. V prvi tekmi I. kola tekmovanja za alpski pokal so namreč katastrofalno porazili domačo ekipo Riessersee z 8:1 (1:1, 2:0, 5:0). Pred približno 2000 gledalci sta sodila Heidinger in Hotter iz Avstrije. Strelci za Olimpijo so bili: S. Beravs 4, D. Beravs 2 ter Puterle in Smolej.

Ekipa Riessersseja je trenutno na četrtem mestu v zahodnonemškem prvenstvu. Pred tem je v enaki konkurenci premagala Cortino s 5:3, povratna tekma pa se je končala 3:3. V ekipi igrajo štirje državni reprezentanti in bivši češkoslovaški as Golonka.

Gostje so igrali zelo preudarno in prizadevno vso tekmo, pri čemer gre največja zasluga obrambi, predvsem pa odličnemu in skoraj nepremagljivemu vratarju Albrehtu, ki je nekajkrat sam zaustavil prodirajočega Golonko.

Olimpija bo drevi, ob 20. uri igrala v Ausburgu igrala še prijateljsko tekmo z ekipo enakega imena, nato pa se bo vrnila domov.

UTRINKI

RIVA POŠKODOVAL DECKA — Na tekmi za trening v Cagliariju je sloviti nogometaš Luigi Riva dokazal moč svojih udarcev na malce nenavaden način: nekemu dečku, ki je stal za vrati, je seveda nehote — dvakrat zlomil roko.

MOŠTVO LETA — Športni novinarji Velike Britanije so za neko založbo, ki izdaja zelo upoštevan nogometni almanah, sestavili otoško moštvo leta takole: Banks (A), Hay (S), England (W), B. Moore (A), Cooper (A), Bremmer (S), Ball (A), Johnstone (S), Hurst (A), Davies (W), Nest (SI). Enajsterico je ob posebni priložnosti v Londonu nagradil sloviti portugalski nogometaš Eusebio. Ekipa je dobila szlate čevlje.

MLADA ZMAGOVALKA — 14-letna Hamburžanka Maureen Müller — njen oče je trgovec v Hongkongu — je zmagala na 58. plavalnih tekmah v hongkonškem prvenstvu: na 1417 m dolgi progi, ki jo je preplavala v 19:42,27, je premagala 100 tekmic. Njena 16-letna sestra Michelle je bila tretja.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

o b v e š č a , da je ustanovila samostojno organizacijo s svojstvom pravne osebe,

katere dejavnost je uvoz, izvoz in prodaja blaga na veliko ter zastopanje tujih firm, z imenom

S I M E X

S SEDEŽEM V LJUBLJANI, IGRIŠKA UL. 12, tel. 21-866, telex 31185

Organizacijska enota — pravna oseba je bila vpisana v register gospodarskih organizacij pri pristojnem gospodarskem sodišču dne 1. oktobra 1970. Vse svoje dosedanje in bodoče poslovne partnerje vabimo, da se s svojimi naročili prepričajo o naši poslovni sposobnosti.

9379

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Tudi vaje na orodju?

Znano je, da priporočajo zdravniki in strokovnjaki za telesno vzgojo predvsem aerobne vaje, to je take, ki učinkujejo na adaptacijo srca, ožilja in dihal. Vedno znova beremo priporočila, da bi morali starejši več hoditi, mlajši pa več teči. Tako učijo tisti, ki imajo v mislih utrjevanje zdravja in stopnjevanje odpornosti.

Kaj pa vaje na orodju — na drogu, bradlji, konju in krogih, so tudi te potrebne? Ali naj bi telovadili na orodju tudi pri urah šolske telesne vzgoje? Bi bilo umestno, da bi si tudi doma omislili kaj takega, da bi se vadili v visenju na rokah in v opori z namenom, da bi si okrepili mišice ramenskega obroča? V dneh, ko vse bolj narašča zanimanje naše javnosti za svetovno prvenstvo v gimnastiki, ki bo od 22. do 27. t.m. v Ljubljani je prav, da premislimo o tem, ali je vredno, da bi posvečali vajam na orodju več pozornosti.

Ob tem razmišljanju ponavljam še enkrat, da je treba razviti pri mladini kakor smisel za aktivno bivanje v naravi tako tudi potrebo po vsestranskem fizičnem izpopolnjevanju. Vsakdo bi moral imeti med drugim tudi okrepljene skeletne mišice — vsaj toliko, da ne bi čutil lastnega telesa kot breme. Vsakdo bi moral vaditi tudi na orodju, da bi postal močan. Ne mislimo ne ekstremno mišično moč, kakršna je potrebna za tekmovanje v dviganju uteži, temveč na tisto, ki sodi k fizični sposobnosti slehernega sodobno vzgojenega človeka.

Ko so na olimpijskih igrah v Mehiki (1968) sprejeli standardno mednarodno metodo testiranja fizične sposobnosti (Physical Fitness) so upoštevali tudi preverjanje mišične moči na drogu. Sestavljalci te metode so mislili na mladino vseh narodov (tudi nerazvitih), zato so se zedinili za razmeroma skromne zahteve. Po našem naziranju pa bi moral postati v procesu telesne vzgoje vsakdo tako močan, da bi obvladal svoje telo kakor na drogu in drugem telovadnem orodju, tako tudi na plezalih, na drevesu, zidarskem odru, v steni itd. Ne gre samo za vzpenjanje v visino, tudi ne samo za visenje in kolebanje, temveč tudi za lažje oblike prehoda iz visenja v oporo. Razen tega bi moral biti vsakdo tako izurjen, da bi brez težav obvladal razne zapreke v obliki preskokov ali prehoda s pomočjo nog in rok.

Na nižji stopnji splošne telesne vzgoje gre potemtakem predvsem za naravne ali življenjske oblike »obvladanje telesa na orodju«. Tovrstna izurjenost mora biti obvezna za vse, za dečke in deklice. Glede tveganih, težkih in artističnih vaj pa sodimo, da so stvar tistih, ki imajo za tekmovanje v vajah na orodju posebno veselje in dispozicije. Vsem tem moramo omogočiti strokovno vadbo v šolskih športnih društvih.

D. U.

Mir med MOK in FIS

Alpsko smučanje še naprej na sporedu olimpijskih iger

LAUSANNE — Napetost med mednarodnim olimpijskim komitejem in mednarodno smučarsko zvezo (FIS), ki je trajala že dolgo, je zadnje čase popustila. Ko so nasprotja med MOK in FIS dosegla vrhunec, je celo pretilo, da na prihodnjih zimskih olimpijskih igrah v Sapporu 1972. leta ne bo alpskega dela smučarskih tekmovanj, toda po dva dni, trajajočem sestanku v Lausanni pretekli teden je že jasno, da se bodo olimpijskih iger na Japonskem udeležili tudi alpski smučarji.

Sestanek izvršnega odbora MOK v Lausanni je bil za zaprtimi vrati, zato ni popolnoma znano, kako sta predsednik MOK Avery Brundage in predsednik FIS Marc Hodler zgladila dolgo trajajoča nasprotja. Bolj znano je, da je prileti predsednik MOK ves mladosten in nasmejan na tiskovni konferenci, ki je sledila sestanku, po kateri je bilo izredno prijazno govoriti o alpskem smučanju.

Averyju Brundageju so bili alpski smučarji, se pravi cvet te panoge, ki šarta na olimpijskih igrah, že dolgo časa trn v peti, češ da so popolni profesionalci, česar mu navsezadnje tudi ni bilo težko dokazovati. Na zimskih olimpijskih igrah v Grenoblu je celo zagrozil, da bodo alpska tekmovanja izključili s olimpijskega programa, če tekmovalci pri njih ne bodo prenehali reklamirati proizvajalce smučarske opreme. Grožnja tekmovanja olimpijskih iger v Grenoblu preprosto spremenili v svetovno prvenstvo.

Tudi prireditelji zimskih olimpijskih iger v Sapporu so bili že v škrpcih, saj je alpsko smučanje tudi na Japonskem čedalje bolj priljubljeno. Avery Brundage je namreč še napel tradvrtano vztrajal pri svojem. Po vsem tem, kar poročajo s sestanka v Lausanni, pa se je predsednik MOK naposled odločil za najrazumnejšo rešitev, k izgotavlja Sapporu in z njim vred prihodnjim prireditelje zimskih iger neokrnjen sporedi.

Na sestanku v Lausanni so tudi sklenili, da bo 1973. leta po več kot 40 letih olimpijski kongres. Za prizorišče tega velikega sportnega sestanka so zbrali Bolgarijo, sestavili pa so tudi posebno komisijo, ki bo pripravila kongres. Zadnji olimpijski kongres je bil 1930. leta v Berlinu.

NOGOMET

Danes Maribor – Mura za pokal

MARIBOR, 7. okt. — Medtem ko bo Olimpija zavoljo zasedenosti svojih reprezentantov Oblaka in Ameriška odigrala polfinalno pokalno srečanje proti Ljubljani šele 15. t. m., se bodo vijičkasti pomerili v drugem polfinalu z Muro že danes, ob 14.30 v Ljudskem vrtu.

Mariborčani bodo nastopili brez Klančnika, ki se je poškodoval na nedeljski tekmi s Crvenko. Tekmo je sicer odigral do konca, v mariborski bolnišnici pa so zvečer ugotovili, da ima pretrgane vezi na levi nogi in bo moral kar šest tednov počivati. Negotov je tudi nastop Perazića, ki v zadnjem času po mnenju tehničnega vodstva mariborskega prvoligaša ne izpolnjuje poklicnih obveznosti, mimo tega pa je njegov odnos do sotekmovalcev netovariški.

P. KANCLER

OSLO — V prijateljski mednarodni tekmi so hokejisti Norveške premagali ZRN s 7:4 (2:1, 3:0, 2:3).

V Splitu – 13 ranjenih, 11 priprtih

SPLIT, 7. okt. — Organi javne varnosti so zaprli pet oseb zaradi hudih incidentov, ki so jih povzročile v sinočnjih demonstracijah, v katerih so številni simpatizerji NK Hajduk zahtevali, da se ukine sklepa tekmovalne komisije, ki je prekinjeno prvenstveno tekmo — Hajduk — Beograd registrirala s 3:0 v korist Beograjčanov.

Manifestacije simpatizerjev Hajduka s oimele v začetku športno obeležje, vendar pa so skupine neodgovornih posameznikov pozneje povzročale nude incidente. V središču mesta, ob Titovi obali, so med drugim razbili okenska stekla na avtobusu JAT, druga skupina, predvsem mladih ljudi, je odšla na železniško postajo in žalila potnike v vagonu Split—Beograd ter razbila okenska stekla. Demonstranti niso prizanesli niti poslopju neke gimnazije in restavracije »Dubrovnik«. Organi Javne varnosti so posredovali, kolikor so mogli, da bi preprečili še večjo škodo.

Žalostna bilanca teh neredov je 13 ranjenih in 11 zaprtih oseb.

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Splita ter upravni odbor NK Hajduk so obsodili incidente neodgovornih posameznikov.

Družbeno-politične organizacije Splita obsojajo povzročitelje neredov

SPLIT, 7. okt. — Zastopniki družbeno-političnih organizacij Splita, občinske skupščine in organov varnosti so znova razpravljali o posledicah sklepa TK.

Ne glede na pravilnost ali nepravilnost odločitve, so zastopniki mesta izrazili nezadovoljstvo in so soglasno obsodili izgrede, še posebno pa včerajšnje dejanje neodgovornih posameznikov, ki so metali kamenje na gimnazijo »Ciro Gamulin«.

V sporočilu je nadalje omenjeno, da nekateri dogodki kažejo, da ne gre več za razumljivo nerazpoloženje pristašev, ampak za razdiralne akcije, ki so spravili to mesto v zelo neprijeten položaj v očeh javnosti. Glede na to, da so se manifestacije privrženosti kluba sprevrgle v surovost, ki škoduje mestu, njegovim prebivalcem in NK Hajduk, so odločili, da bodo vsako nadaljnje podobno dejanje strogo kaznovali. V ta namen so organi sekretariata za javno varnost v pripravljenosti, da bi se čimbolj učinkovito postavili po robu morebitnim novim izgrednikom.

Na koncu pozivajo starše, občane in simpatizerje kluba, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da do takšnih posegov organov javne varnosti ne bi prišlo.

Pozabljena okrožnica

Mladinci Kladivarja bodo državni atletski prvaki 1970, če . . .

ZAGREB — Atletska sezona v Jugoslaviji se nagiba h koncu. V soboto in nedeljo bosta še finalni tekmovanji za moštveno državno prvenstvo članov in članic, potem pa bo večina atletov in atletinj nekaj časa počivala, da bi nato po temeljitih zimskih pripravah uspešno dočakala novo sezono.

Moški finale bo v soboto in nedeljo popoldne v Beogradu na novih tartanskih tekmovališčih Crvene zvezde, ženske pa bodo tekmovale v nedeljo popoldne na štadionu Mladosti, na stezi iz ugaskov.

Predsednik tekmovalne komisije AZJ inž. Vasilije Gojtan je dejal, da pričakujejo v soboto in nedeljo odziv vseh klubov, ki so si pridobili pravico nastopa v finalu, saj si atletska organizacija nikakor ne želi, da bi se še kdaj ponovil primer nedeljskega finala ekipnega prvenstva mladink v Zadru, ko sta nastopili — namesto šestih, samo dve ekipi.

»Kaj takega si v Zadru pač niso zaslužili. Tekmovanje so vzorno pripravili, prišlo je 1000 gledalcev, tekmovali pa sta samo ekipi Zadra in sarajevskega Železničarja. Crvena zvezda, Maribor in Senta so vsaj odpovedali nastop, Sremu pa se še to ni zdelo vredno. Zato razmišljamo o tem, da bi v tekmovalna določila v prihodnje vnesli člen, ki bi klube na nek način zavezoval, da nastopajo v finalu, če so seveda tekmovali v kvalifikacijah.«

— Kakšen pa je položaj glede mladinskega finala v Osijeku, kjer je prišlo do zmešnjave, in imamo sedaj uradni in neuradni vrstni red?

»Zaplet so povzročili klubi, ki niso upoštevali ene izmed naših okrožnic, s katero smo jih opozorili, da morajo v finalu predložiti dokazila o starosti svojih tekmovalcev. Za tak korak smo se odločili zategadelj, ker smo letos pred nastopom mladinske reprezentance na Poljskem ugotovili, da so štirje naši atleti v resnici leto starejši kot pa je bilo razvidno iz njihove atletske dokumentacije.«

— In vsi klubi niso imeli ustreznih dokazil?

»Da. Izjemi sta bili Slavonija in Vojvodina, Kladivar jih je nekaj imel, nekaj pa ne, Rudarju sta manjkali dve, Železničar iz Sarajeva pa ni predložil sploh nobenega. Delegat je potem ukrenil modro — dovolil je nastopiti vsem, za zdaj upošteval samo rezultate »preverjenih«, nastopajočim klubom pa smo dali možnost v osmih dneh oskrbeti; dokazila še za druge svoje tekmovalce, nakar bomo šele izračunali uradni končni vrstni red.«

— A vrnimo se k članskima finaloma. AK Sarajevo je protestiral, ker bodo ženske tekmovale na ugaskih, češ da bi naj taka tekmovanja odslej bila le še na tartanu.

»Ugovora Sarajeva seveda nismo mogli upoštevati, kajti AK Mladost se je kandidiral za prireditelja finala in sploh ni imel protikandidata. Glede na to, da imamo v Jugoslaviji za zdaj vsega štiri tartanske objekte, in letos tudi še ni suzakonjeno, da bi vsa državna prvenstva že morala biti na tartanu, bo tekmovanje — kot je bilo predvideno — na štadionu Mladosti. In moram reči, AK Sarajevo je odločitev sprejel, in se prijavil . . .«

E. B.

Primorska nogometna liga

KOPER — V IV. kolu primorske nogometne lige za člane so bili doseženi tile rezultati:

Rudar — Primorje 0:2, Vipava — Jadran 2:4, Hrvatini — Transport 1:2.

Primorje iz Ajdovščine si je z zmago v Idriji skoraj že zagotovilo prv omesto oziroma naslov jesenskega prvaka. Vodi Primorje s 6 točkami, pred Jadranom, Proletrjem, Rudarjem po 4 točke, itd.

Podzveza mladinska liga — IV. kolo: Izola — Proleter 3:1, Tabor — Jadran 2:1, Koper — Piran 4:1, Hrvatini — Transport 1:2.

Po IV. kolu vodi Izola z 8 točkami pred Koprom in Proleterjem po 5 točk, itd.

R. VELIČ

V CNP vodi Šoštanj

CELJE — V IV. kolu I. razreda CNP so zmage pripadle domačinom. Posebnost tekmovanja je v nekaterih rezultatih, ki bolj mejijo na rokometno igro.

Rezultati — Brežice : Polzela 5:2, Ljubno : Zalec 3:2, Senovo : Vojnik 2:0, Celulozar : Boč 9:1, Šoštanj : Straža 3:1 in Papirničar : Opekar 9:3.

V vodstvu je Šoštanj z 12 točkami (še odlna nepregangana ekipa!), sledijo pa Senovo in Brežice po 10, Vojnik 7, Straža in Ljubno po 6, Papirničar 5, Zalec 4, Celulozar 3, Polzela in Opekar po 2 in Boč 1 točko.

II. razred — Ponikva : Pivovar 3:2 in Zreče : Steklar B 3:0.

J. K.

AJDOVŠČINA — V prijateljski mednarodni košarkarski tekmi je Fructal premagal ekipo Spligenbräu iz Gorice s 96:39.

F. H.

Nad 70 ekip na orientacijskem tekmovanju

LJUBLJANA, 7. okt. — V sodelovanju z Visoko šolo za telesno kulturo bo Partizan Slovenije priredil v nedeljo, 11. t. m. v Mozirju četrto republiško orientacijsko tekmovanje za mladince, mladinke, člane, članice, starejše člane in starejše članice. Udeležba bo najštevilnejša doslej, saj se je prijavilo že nad 70 ekip, ki jih sestavljajo po trije tekmovalci.

Na tekmovanju bodo sodelovale ekipe TVD Partizan iz vse Slovenije, taborniških odredov, pet ekip strokovne šole za notranje zadeve. Prvič se bodo tekmovanja udeležile tudi ekipe JLA; le teh je prijavljenih dvajset.

Pričetek tekmovanja je za vse ekipe ob 9. uri pri novi osnovni šoli v Mozirju, kjer bo tudi cilj. Proga za moške ekipe bo dolga 7 km, za ženske pa 4.

Lanskoletni zmagovalci — mladinci: Gimnazija Kranj; mladinke: Gimnazija Kranj; člani: TVD Partizan Medvode; članice: TVD Partizan Kranj II; st. člani: TVD Partizan Gorje; st. članice: TVD Partizan Gorje.

F. H.

Jugoslovani deveti

Ekipno evropsko prvenstvo v kartingu

LJUBLJANA — Jugoslovanska reprezentanca v kartingu, ki so jo sestavljali zvečine slovenski dirkači, je na letošnjem evropskem ekipnem prvenstvu zasedla deveto mesto med 15 nastopajočimi moštvi, prva pa je ekipa ZRN.

Za letošnje evropsko prvenstvo v kartingu so veljale štiri dirke, drugo med njimi pa je v Ljubljani prirediło prizadevno AMD Moste, ki je z odličnо izvedbo želo vse priznanje tudi še na zadnji — četrti — dirki v Kalmaru na Švedskem. Na Švedskem, kamor je naša ekipa potovala z osebnimi avtomobili in svojim denarjem, so naši nastopili okrnjeni, to je brez četrtega tekmovalca Ludvika Turka, ki je svojo odsotnost opravičil z okvaro avtomobila. Smolo so imeli naši tudi v Kalmaru, mestu s približno 50.000 prebivalci in lastnim avtodromom z 810 m dolgo in 8 m široko stezo za karting, saj Ljubo Smerdel zaradi okvare ni mogel nastopiti na kvalifikacijskem (tolažilnem) finalu, tako da se je moral zadovoljiti s predzadnjim, 41. mestom. Med našimi je bil to pot spet enkrat najboljši Janez Oblak, ki je z 62 točkami zasedel 33. mesto. Janez Globevnik pa je z dvema točkama manj pristal na 35. mestu. Kalmarsko dirko je dobil sicer zmagovalec iz Ljubljane, Belgijec Goldstein.

Naša nepopolna ekipa — brez četrtega dirkača — po smoli z okvaro motorja Lj. Smerdela — seveda ni mogla preprečiti, da v Kalmaru ne bi zasedla zadnjega, to je 11. mesta z malenkostnim zaostankom za Finsko. Med ekipami je bila na četrti dirki najboljša Švedska pred Švico in ZRN; slednja je tudi letošnji ekipni evropski prvak, medtem ko je Jugoslavija zasedla več ko zadovoljivo 9. mesto in pustila za seboj reprezentance Monaka, Norveške, Nizozemske, Finske, Španije in Avstrije, kar je nedvomno lep mednarodni uspeh skromnih dirkačev. Le-ti so udeležbo na dirkah za EP na tujem plačali zvečine z denarjem iz svojih žepov. Prvenstvo je sicer pokazalo, da našim primanjkuje treninga, kajti nimajo dovolj kondicije in tehnike, na najslabšem pa so seveda s stroji.

Končni vrstni red ekipnega evropskega prvenstva v kartingu za leto 1970: 1. ZRN 1366, 2. Švica 1334, 3. Italija 1260, 4. Švedska 1238, 5. Belgija 1222, 6. Anglija 1193, 7. Danska 1055, 8. Francija 1035, 9. Jugoslavija 793, 10. Monako 780, 11. Norveška 711, 12. Nizozemska 513, 13. Finska 260, 14. Španija 154 in 15. Avstrija — 94 točk.

H.

Pionirsko prvenstvo N. Gorice

NOVA GORICA — Več ko sto mladih atletov in atletinj se je zbralo na pionirskem prvenstvu Nove Gorice. Doseženi so bili nekateri prav dobri rezultati.

Najboljši so bili: pionirji — 60 m: Kocjančič (o. š. NG) 7,6, 300 m: Zupanc (NG) 40,5, krogla: Živec (NG) 12,11, daljava: Bandelj (Š) 5,30; pionirke — 60 m: Gabrijelčič (o. š. D.) 8,8, 300 m: Cej (NG) 48,2, krogla: Wanek — (NG) 9,93, višina: Valentinčič — (NG) 125 cm.

A. F.

II. pionirske igre Primorske

NOVA GORICA — Na novogoriških atletskih napravah v športnem parku se bodo v soboto popoldne zbrale pionirske atletske reprezentance Kopra, Tolmina in Nove Gorice na drugi atletski prireditvi, namenjeni najmlajšim — II. pionirskih atletskih igrah Primorske. Letošnja prireditev bo obsegala po pet moških in ženskih disciplin. Pionirji se bodo pomerili v tekih na 60 m, 300 m, skoku v daljavo, metu krogle in štafeti 4 × 60 m. Pionirke pa imajo naslednji program: 60 m, 300 m, višina, krogla in štafeta 4 × 60 m. Izven tega tekmovanja bodo nastopili najboljši primorski mladinci in mladinke v tekih na 1000 metrov in 4000 metrov.

Dosežki z občinskih tekmovanj kažejo, da se v Novi Gorici obetajo zanimivi in izenačeni boji. Lani so z malenkostno prednostjo zmagali Novogoričani pred Koprčani.

A. F.

Pionirsko prvenstvo N. Gorice

NOVA GORICA — Več ko sto mladih atletov in atletinj se je zbralo na pionirskem prvenstvu Nove Gorice. Doseženi so bili nekateri prav dobri rezultati.

Najboljši so bili: pionirji — 60 m: Kocjančič (o. š. NG) 7,6, 300 m: Zupanc (NG) 40,5, krogla: Živec (NG) 12,11, daljava: Bandelj (Š) 5,30; pionirke — 60 m: Gabrijelčič (o. š. D.) 8,8, 300 m: Cej (NG) 48,2, krogla: Wanek — (NG) 9,93, višina: Valentinčič — (NG) 125 cm.

A. F.

ALPINISTIČNE NOVICE

Gorsko vodništvo

Dejavnost gorskih vodnikov pri nas doslej ni naletela, kljub številnim poskusom. Pri Planinski zvezi Slovenije je bila nekaj časa posebna komisaj za GV, ki je kasneje postala podkomisija pri komisiji za alpinizem, sčasoma pa je še ta prenehala z delom. Odkar pa je njeno vodstvo letos prevzel Peter Janežič, pa se zopet kažejo možnosti za oživitev dejavnosti, ki je doma v vseh alpskih deželah. Podkomisija za GV je že razposlala turističnim organizacijam na področju Slovenije okrožnico, v kateri jih obvešča o možnostih sodelovanja, predvsem pa nudi usluge za vse vrste vodenja po gorskem svetu doma in na tujem. V načrtu imajo tudi pogovore z vsemi zainteresiranimi, tako da bi se morali že v prihodnjem letu pokazati prvi rezultati. Toda problemov je še veliko. Predvsem pri nas še niso dozorele razmere, da bi imeli profesionalne gorske vodnike, amaterski pa so, razumljivo, vezani na redno zaposlitev. Vprašanje je tudi ali je na razpolago dovolj kadra? Izpite je res opravilo doslej že več kot 150 planincev in alpinistov, toda koliko od teh jih je resnično pripravljenih in sposobnih voditi, je drugo vprašanje. Toda, če bo našla podkomisija za GV interesente med turističnimi organizacijami in sklenila z njimi tudi pogodbe, bo rešitev že bližje. To pa bi veliko pomenilo za naš turizem v gorskem svetu.

Vodniki iz Cortine

V vodniški sekciji CAI iz Cortine d'Ampezzo je 17 profesionalnih gorskih vodnikov, ki jih vodi Lino Lacedelli — zmagovalec v K 2 (Cogori, 8620 m, drugi najvišji vrh na svetu, osvojen 31. julija 1954). Njihovo delovno področje je precej obširno, toda bolj kot to so zanimive njihove tarife. Za primerjavo navajamo samo nekaj najbolj znanih tur.

Za vodenje po normalni smeri na Antelao (3263 m) računa GV 22.000 lir, za vzpon na Veliko Cino (2999 m) 16.000 lir, na najvišjo Tofano (Tofana di Mezzo, 3243 m) pa celo le 12.000 lir, pri čemer pa moramo seveda upoštevati, da do višine 2470 m (Ra Valles) že sedaj vozi žičnica. Za plezanje v stenah so cene seveda primerno višje. Dibonov raz v Veliki Cini, ki velja za značilno sm

Vrtimo globus

ŽENEVA — Nenadni val mraza je zahteval dve smrtni žrtvi v švicarskih gorah. V višini 2300 metrov na pobočju Alviera blizu liechtensteinske meje sta v snežnem viharju umrla mož in žena, ki sta se oddaljila od izletniške skupine.

NEW YORK — V New Port Richeyu so našli ustreljenih pet ljudi: dva gostilničarja, zakonski par in mladega fanta. Ob truplih je ležalo več praznih nabojev. Policija preiskuje ozadje zločina, o morilcih še ni sledu.

MANILA — Več močnih potresnih sunkov se je v treh urah zvrstilo v provinci Batanes na Filipinih. Za zdaj ni poročil o škodi.

PARIZ — Prvi sneg je zapadel v višjih legah na Vogezih. Precej časa je obležal do višine 900 metrov.

OSLO — Norveški geolog in dva mornarja so se zadnji hip rešili pred vročo lavo na arktičnem otoku Yan Mayen. Ognjenik bruha od 20. septembra.

HOLLYWOOD — Mrtvo so našli 27-letno pevko Janis Joplin. Kot vzrok smrti je policija ugotovila premočno dozo mamil. Pevkina levica je bila vsa prebodena od injekcijskih igel.

PARIZ — Mlada Avstrijka je priznala na pariški policiji, da je iz ljubosumnosti ubila ženo in šestmesečnega otroka svojega ljubčka. Njeno priznanje na policijski postaji, kamor je prišla sama, je bilo grozljivo preprosto: »Ubila sem dva človeka.«

BERN — Požar je uničil 77 let star planinski hotel Stanserhorn Kulm v nadmorski višini 1900 metrov. Gostov trenutno ni bilo, deset nameščencev se je rešilo brez poškodb. Škoda je ocenjena na dva milijona švicarskih frankov.

OSLO — Preiskovalna komisija je sporočila, da se je nesreča norveške potniške ladje »Fulvia«, ki se je letos julija potopila severno od Kanarskih otokov, pripetila zaradi eksplozije v strojnici. Nesreča ni zahtevala smrtnih žrtev, rešili so vse potnike in člane posadke.

TEL AVIV — V Izraelu sta spet umrla dva človeka za kolero. S tem se je število smrtnih žrtev od izbruha epidemije pred šestimi tedni zvišalo na sedem.

TORONTO — Po najnovejši statistiki se je raba računalnikov v Kanadi povečala v letu dni za 32.5 odstotka. V enem samem mesecu so montirali okoli 2.700 računalnikov, ki jih uporabljajo v industriji, trgovini, prometu in v državni upravi.

MOSKVA — V SZ so izstrelili astrofizikalni laboratorij, ki je dosegel višino 500 kilometrov. Instrumenti so merili ultra vijoličasti in rentgenski del sončnega spektra. Potem se je laboratorij s padalom spustil na zemeljsko površje. Podatke pregledujejo, ugotovitve bodo objavile znanstvene revije.

TOKIO — V japonski prestolnici pripravljajo načrte za 100-nadstropno stanovanjsko stolpnico, visoko 350 metrov. Načrti naj bi bili izdelani prihodnje leto.

RIM — Neki znanstvenik je zalival koruzo domače sorte z vodo, ki je vsebovala izpušne pline avtomobilskega motorja. Koruza je baje dvakrat višja od tiste, ki so jo zalivali z navadno vodo.

HOLLYWOOD — Za 4.500 do 7.000 dolarjev je naprodaj skupno 32 japonskih lovskih letal iz druge svetovne vojne. Prodaja jih ameriška družba »20th Century Fox«, ki jih je uporabljala pri snemanju filma o japonskem napadu na Pearl Harbour leta 1941.

PARIZ — Francoska policija je prijela japonskega managerja, ki so ga Japonci po posredovanju Interpol iskali zaradi poneverbe 1.9 milijarde jenov.

NEW YORK — Reklamno geslo neke ameriške založbe: »Prijateljem podarite samo dobre knjige! Mogoče si jih boste kdaj kasneje izposodili...«

ZA UMETNO DIHANJE — Tudi nestrokovnjak lahko uspešno uporabi novi aparat za obujanje ponesrečencev iz nezavesti. Na obrazno masko, ki je prozorna, tako da se skoznjo vidijo usta in nos, je pritrjena prožna vrečka, ki jo reševalec stiska in tako pošilja ponesrečencu zrak v pljuča. Novost priporoča proizvodno podjetje iz Lübecka zlasti postajam za prvo pomoč, zdravniškim ordinacijam in rešilnim avtomobilom.

Sestanek o vesolju

Tisoč znanstvenikov o uspehih in načrtih

KONSTANZ — Na 21. kongres mednarodne zveze za astronavtiko v mestu Konstanz ob Bodenskem jezeru bo nad tisoč znanstvenikov iz 35 dežel do sobote razpravljalo o mednarodnem sodelovanju pri vesoljskih raziskavah in o praktičnem izkoriščanju zbranih ugotovitev. Na kongresu sodeluje tudi nekaj vesoljskih veteranov iz ZDA in SZ.

Romunski profesor Carafoli je posebej pozdravil tri ameriške vesoljce, ki jih je letos aprila doletela nezgoda z eksplozijo kisikovega rezervoarja v »Apollu 13«. »Izkušnje, ki so jih pridobili ti astronavti, so zelo pomembne za reševanje posadk iz vesolja,« je dejal Carafoli, predsednik mednarodne zveze za astronavtiko.

Razen tričlanske posadke iz »Apolla 13« sodeluje na kongresu tudi James McDivitt, sovjetske vesoljce pa zastopajo Jegorov, Sevastjanov in Nikolajev. Lovell je čestital Nikolajevu in Sevastjanovu, ki sta v začetku letošnjega leta postavila dolžinski rekord: na tiru okoli Zemlje sta bila 17 dni, 16 ur in 59 minut. Dotedanji rekord sta imela Lovell in Borman, ki sta ga dosegla v ladji »Gemini 7« leta 1965: 13 dni, 18 ur in 35 minut.

Sovjetski in ameriški vesoljci se pogosto sestajajo. Na novinarsko vprašanje, ali je izvedljiva zamisel o poletu ameriških in sovjetskih vesoljcev v isti ladji, je odgovoril James Lovell: »Če bi uspešno premagali jezikovne težave in če bi imeli pred poletom ustrezne vaje, ne verjamem, da bi kateri koli ameriški vesoljec odklonil polet s sovjetsko posadko.«

Profesor Kondratjev, predstojnik oddelka za atmosfersko fiziko na leningrajski univerzi, je dejal v zvezi z nedavnim uspehom »Lune 16,« ki je prinesla vzorce z Lune, da je polet nakazal možnost avtomatičnih raziskav v vesolju, medtem ko so človeški možgani potrebni za proučevanje naravnega okolja na Zemlji. »Čimprej bo treba vesoljske ugotovitve izkoristiti za občo blaginjo človeštva,« je dejal, »rešiti življenjsko okolje škodljivih primesi, iskati nove vire naravnih bogastev in bogata ribja lovišča ter pravočasno odkrivati gozdne požare na velikih nenaseljenih področjih. Vremenoslovni, telekomunikacijski in geodetski sateliti so že doslej zbrali kopico dragocenih podatkov.«

Znanstveniki obravnavajo probleme pri vesoljskih raziskavah, hkrati pa razpravljajo o izkoriščanju vesoljskih dosežkov za boljše življenje na vsem svetu in o mednarodnem sodelovanju pri proučevanju vesolja.

Nafta čisti vodo

Sodelavci angleško-nizozemske petrolejske družbe Shell so izoblikovalo metodo, po kateri je mogoče z majhnimi količinami nafte čistiti vodo, umazano od saj. Metoda se obnese tudi v stoječih vodah. U umazano vodo speljejo majhen tok nafte, ki se s sajami sprime v kepice, te pa je potem lahko odstraniti. Na preizkušnji so na ta način odstranili 99.5 odstotka snovi, ki mažejo vodo. Seveda je mogoč tudi nasprotni postopek: s sajami lahko odstranjujejo nafto iz vode.

Več ton heroina letno

Predlog za ustanovitev sklada za boj proti mamilom

ŽENEVA — Komisija OZN za mamila je te dni razpravljala o ukrepih proti čedalje bolj razširjeni ilegalni trgovini z mamili. Predsednik komisije, ki je v njej zastopanih 24 dežel, je izjavil, da policija, carina in posebni agenti zaplenijo samo 5—10 odstotkov tihotapskih mamil, pretežno heroina. Predlanskim je bilo zaplenjenih okoli 600 kilogramov heroina, to pa pomeni, da ga je prišlo na ilegalno tržišče 6—12 ton, kar je okoli 600 milijonov doz.

Na željo ZDA, ki imajo zaradi zlorabe mamil in tihotapske kupčije največ škode, je komisija predlagala mednarodno policijsko akcijo proti tihotapcem. Razen tega naj bi se dežele, ki pridelujejo mak, preusmerile na druge kulturne rastline.

V medicinske in znanstvene namene potrebuje svet do tisoč ton opija na leto, ilegalna in nenadzorovana proizvodnja pa je vsaj dvakrat večja. Po podatkih komisije pride zelo malo opija na ilegalno tržišče v SZ in Indiji, v deželah, ki sta največji pridelovalki maka, precej pa v Turčiji, ki je glede proizvodnje opija na tretjem mestu, pred Burmo in Laosom.

Število uživalcev mamil v ZDA, ki jih je bilo leta 1960 okoli 60.000, se je v desetih letih podvojilo ali morda celo potrojilo, je poročal na ženevskem sestanku ameriški delegat John Ingersoll. V treh letih (od julija 1968 do junija 1971) bodo ZDA vložile v boj proti zlorabi mamil skoraj pol milijarde dolarjev. Promet in potrošnja mamil nenehno naraščata. Po statističnih podatkih, ki jih je prinesel Ingersoll, je med ameriškimi narkomani okoli 97 odstotkov uživalcev heroina.

Leta 1965 so v ZDA prijeli okoli 50.000 ljudi zaradi prekrškov v zvezi z mamili, lani so jih aretirali skoraj že četrt milijona (240.000). Dvajset odstotkov le-teh je iz predmestnih naselij, kjer pred leti skorajda ni bilo problemov zaradi mamil. Število ljudi, ki so tako ali drugače kršili zakonska določila o mamilih, se je v desetih letih povečalo petkratno. V istem obdobju se je 25-kratno pomnožilo število mladoletnih uživalcev mamil (pod 18 let).

Na teh podatkih je Ingersoll zasnoval zahtevo po strožjih ukrepih za zajezitev ilegalne kupčije, ki se širi v ZDA od mehiške meje in iz evropskih dežel. Sedanji mednarodni kontrolni sistem, zasnovan na prostovoljnosti, po njegovem mnenju ne zadošča več in bi ga bilo treba nadomestiti z novim, ki bi nadzoroval vse od pridelave maka do predelave opija in izvoza mamil.

Predsednik komisije je dejal, da OZN nima denarja za dolgoročne ukrepe proti nezakoniti proizvodnji in tihotapstvu mamil. Potrebno vsoto naj bi prispevale dežele, ki so žrtve mamil. V ta namen je komisija predlagala ustanovitev posebnega sklada, kakršnih je že več v okviru OZN.

Večbarvne ceste

V Pennsylvaniji preizkušajo promet na več cestnih odsekih, ki so prevlečeni s plastično snovjo in posejani s steklenimi kroglicami. Cesta se svetlika rdeče, kadar se vozniku bliža znaku »stoj« ali vrhu vzpetine, zelen odtenek dovoljuje zavijanje v levo, pomarančna barva svetuje previdnost in opozarja na dovoz s stranskih cest, rumena pa nakazuje zožitev ceste od treh na dva pasova.

Vožnja zastonj

Mlad Argentinec Gerardo Firpi se je peljal skoraj dva tisoč kilometrov daleč zastonj. V Parizu je najel lep taksi z dvema voznikoma in navedel kot cilj Marseille oziroma Cannes. Po dogovoru sta voznika spotoma plačevala hrano in prenočišče. Na koncu vožnje je Argentinec priznal, da nima niti pare v žepu. »V Marseillu sem imel prijatelja, v Cannesu pa strica,« je pojasnjeval na sodišču. »Ko sem prišel tja, sta že odpotovala. Nameraval sem ju prositi, da mi plačata taksi.«

Raje v kletki

Šimpanzovka je imela šest let prosto hrano in stanovanje v madžarskem živalskem vrtu Veszprem, potem so jo odpeljali v zahodnafriški pragozd. Življenja v kletki vajena žival se ni znašla, po previdnih izletih v divjino k vrstnikom se je vedno iznova vračala v kletko, v kateri so jo pripeljali. Nazadnje so se je raziskovalci življenja usmilili živali in jo vzeli s seboj domov.

Papir iz petroleja

Japonski znanstvenik Tecujiro Inul je izdelal postopek za proizvodnjo papirja iz nafte. Novi papir ima več dobrih lastnosti. Odpornejši je proti vlagi, precej lažji je. S poskusi so ugotovili, da se izvrstno obnese za tisk.

Morje: vir zdravil

Zdravilne snovi v rastlinah in živalih

SYDNEY — Morske živali in rastline utegnejo postati bogat vir učinkovitih sredstev za boj proti raku, je izjavil dr. Bruce Halstead, znanstvenik svetovnega slovesa in predstojnik kalifornijskega inštituta za proučevanje življenja. »V morskih rastlinah in živalih je dobesedno na tisoče zdravilnih spojin, ki bi jih lahko po podrobni proučitvi uporabili kot dobra zdravila.«

Morebitni zdravilni učinek proučujejo tudi pri več tisoč spojinah, umetno pridobljenih v raziskovalnih laboratorijih po svetu ali pa odkritih v raznih kopenskih rastlinah. Dr. Halstead pa pravi: »Po lastnih izkušnjah sodim, če rečem, da nam bo po vsej verjetnosti morje postreglo z učinkovitimi sredstvi proti raku.«

V intervjuju za avstralski radio je kalifornijski znanstvenik povedal, da so njegovi sodelavci podrobno pregledali več tisoč kemičnih snovi, pridobljenih iz primitivnih morskih živali, ujetih na raznih področjih. S podobnimi raziskavami se ukvarja med drugim tudi državni inštitut ZDA za rakaste bolezni.

Dva imed doslej pregledanih preparatov sta pokazala »zelo zanimive« lastnosti pri preprečevanju in zdravljenju levkemije pri laboratorijskih miših. Te snovi so pridobili iz morskih živali, ki živijo blizu ameriških obal.

Dr. Halstead je dejal, da so nekatere »morske spojine«, t. j. snovi, pridobljene iz morskih rastlin, zelo strupene in da paralizirajo srce, možgane, živčevje ali mišice. Nekateri morski strupi so do 10.000-krat močnejši kot na primer natrijev cianid, spet druge snovi pa učinkujejo podobno kot antibiotiki ali pa se obnesejo pri uničevanju škodljivih virov in glivic.

Za dobro voljo

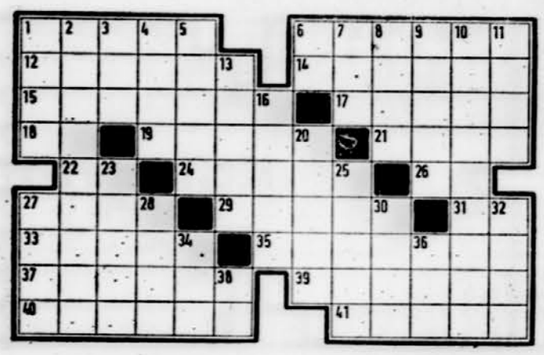

»Uh, to ti je bil petelin!«

»Rada bi moža, ki me ne bi vzel samo zaradi seksa...«

Križanka

VODORAVNO: 1. eno najstarejših ruskih mest ob reki Velikaja, 6. muzika, 12. bombažna tkanina v platneni vezavi za zavese, 14. pri Homerju mračno brezno podzemlje z dušami pogubljenih, 15. besnež, 17. dobitek pri tomboli, 18. oznake sovjetskih letal, ki se imenujejo po konstruktorju Tupoljevu, 19. komaj slišno govorjenje, 21. avstrijski politik, sopodpisnik državne pogodbe o nevtralnosti in neodvisnosti Avstrije (Leopold), 22. kratica za dolžinsko mero, 24. izumrla vrsta goveda, evropski tur, 26. avtomobilska oznaka Pančeva, 27. najmanjši delec materije, 29. ljudsko ime za julij in avgust (veliki in mali) 31. rimska 55, 33. ustanova, kjer so urejene in razstavljene razne zbirke s področja znanosti in umetnosti, 35. ravnik, 37. sečevec, 39. vrsta ovce ali koze, ki daje fino, mehko volno, 40. kožna razpoklina, 41. mesto v jugozahodni Franciji ob reki Dropt.

NAVPIČNO: 1. stisnjena dlan, 2. ustroj, notranja zgradba, 3. velika lesena posoda, 4. mesto ob izlivu Cetine v Jadransko morje, 5. plemič v srednjem veku, 6. začetnici sovjetskega kozmonavta, drugega človeka v vesolju, 7. vrsta razcvetja, 8. izraški politik, ki je po uboju Kasema leta 1963 postal predsednik republike, 9. risana zgodba z besedilom v oblačkih, 10. glavno mesto indijske države Mysore, 11. veliko jezero na jugovzhodu Sovjetske zveze, 13. starorimski zgodovinar (Kornelij), 16 letos umrli slovenski glasbenik in dirigent, 20. vrsta hruške, 23. kostna sredica, 25. industrijski kraj z železarno na slovenskem Koroškem, 27. veletok v vzhodni Aziji, 28. ime pevke Malus, 30. predsednik madžarske vlade za časa oktobrskih dogodkov leta 1956 (Imre), 32. del telesa, ki veže glavo s trupom, 34. hrana, 36. ime popevkarja Jonesa, 38. kemični znak za radij.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. priba, 6. prior, 11. Robespierre, 13. Nimes, 14. Antoine, 16. Isar, 17. stoa, 18. SOS, 19. SF, 20. Tim, 22. ird, 24. V(eno) P(ilon), 25. Ank 27. Nar, 29. Ikar, 31. normala, 33. Marti, 34. Spartivento, 36. Talia, 37. Atair.

James Hadley Chase
VŽIGALICE

15. nadaljevanje

»Bodite previdni,« me je še enkrat posvaril Candy. »Pravim vam to bolj zaradi sebe kot zaradi vas. Kapetana ni težko ujeziti in to je potem za vse neprijetno.«

Ustavil se je pred vrati, potrkal in počakal. Glas, ki je zvenel kot rog v megli, je zarohnel: »Kaj pa je?«

Candy se mi je slabotno nasmehnil in dvignil ramena. Prijel je za kljuko, odprl vrata in stopil v majhno, borno pisarno, ki je bila polna cigaretnega dima.

»Lew Brandon, gospod.«

Mož, velik kakor gora, je sedel za oguljeno pisalno mizo. Bil je že precej v letih, toda telesno še vedno pri sebi, vendar brez odvečne debelosti. Redki sivi lasje so bili položeni v čeden koder na čelu. Obraz je imel velik, polt kot iz usnja in izraz na njem brutalen. Pred njim na mizi sta počivali dve ogromni, dlakasti roki in strmel je vame, medtem ko je Candy za menoj tako skrbno zapiral vrata, kot bi bila iz jajčnih lupin. Potem se je tiho postavil ob steno in se naslonil nanjo.

»Brandon?« je rekel Katchen, iztegnil roko in otresel pepel s cigarete. »Poglej ga, vohljača. Da, vohljača.« Popraskal se je po obrazu, medtem pa neprestano gledal vame. »Da se lahko taka golazen pojavi tudi pri nas!« Sklonil se je in pripri oči.

»Kdaj se boste odpeljali, vohljač?«

»Ne vem še,« sem nežno odgovoril. »Mogoče čez kak teden.«

»Mogoče? In kaj, za vraga, mislite početi v tem tednu, vohljač?

»Ogledal si bom mesto, šel bom plavat, na sestanek s kakšno deklico in počival.«

Tega ni pričakoval in zravnal je ramena.

»Tako. Torej ne nameravate vtikati umazanega nosu v umor, ali kaj?«

»Z zanimanjem bom spremljal delo inšpekotrja Rankina,« sem rekel. »Prepričan sem, da bo tudi brez moje pomoči lepo napredoval.«

Katchen se je vrgel nazaj na stol, da je zaškripalo. »To je pametno od vas, vohljač.« Spet je kakih dvajset sekund strmel vame. Potem je nadaljeval: »Ne gledam rad golazni tu okrog. Če kakšno ujamem, jo pohodim s čevljem.«

»To si lahko predstavljam, kapetan.«

»Res? Nič si ne domišljajte. Meni ne boste ničesar natvezli, vohljač. Če se boste začeli mešati v ta primer, se boste prekleto čudili.«

Povišal je glas do rjovenja in zakričal: »Ste razumeli?«

»Seveda, kapetan.«

S širokim, znaniščljivim smehom mi je pokazal zobe.

»Nobene golazni, voljač. Tem bolje. Posvaril sem vas. Ne vtikajte nosu in pojdite mi s poti. Mogoče boste tako ostali živi. Če boste še kdaj prišli sem, boste doživeli stvari, ki jih ne boste nikoli več pozabili. Mislite na to. In samo en napačen korak, pa ste spet tu. Imamo svoje metode za preganjanje golazni.«

Male oči so se mu svetile.

»Torej zdaj ste si na jasnem. Ponavljali ne bomo več. Napačen korak in spet boste tu in ko boste tu, vas bodo moji ljudje marsikaj naučili, preden boste odfrčali v ječo.« Pogledal je Candyja. »Spravite tole rumeno golazen stran od tod,« je zarenčal. »Slabo mi prihaja, ko ga gledam.«

Candy se je odlepil od stene in odprl vrata.

Katchen je dvignil svoj ogromni prst in pokazal name.

»Držite svoje roke stran od te zadeve, ali...«

Stopil sem korak proti vratom, potem sem se ustavil in vprašal: »Ali vas lahko nekaj vprašam, kapetan?«

Obliznil si je debele ustnice: »Kaj bi vprašal?«

»Ali vas je Lee Creedy poklical in vam naročil, da spregovorite z menoj?«

Zaprl je oči in stisnil velike roke v pesti.

»Kaj se to pravi?«

»Gospod Creedy je dal Sheppeyu neko naročilo. Medtem ko je Sheppey izvrševal to naročilo, je bil umorjen. Gospod Creedy se zelo boji, da bi se o tem zvedelo. Zaveda se, da bi bil klican kot priča in da bi moral povedati pred sodiščem, zakaj je najel Sheppeya. Zaradi tega si je vzel čas, da se je pogovarjal z menoj. Predstavil mi je pretepača z imenom Hertz in me skušal prestrašiti z njim. Zdaj me pa zanima, ali je gospod Creedy izgubil zaupanje v svojega pretepača in je poklical vas, da bi podprli njegove grožnje.«

Slišal sem, kako je Candy globoko zajel sapo.

Katchenov obraz je dobil barvo prezrele češplje. Prav počasi se je dvignil. Ko je stal, je bil videti nenormalno velik. Skoraj kot prikazen.

Prišel je izza pisalne mize naravnost k meni.

Čakal sem nepremično in nisem umaknil pogleda.

»Torej je nekaj v tem vohljaču,« je rekel skozi stisnjene zobe. »Torej bomo nadaljevali takole.«

Dvignil je roko in jo od strani pritisnil na moj obraz. Videl sem, kaj namerava in sem se umaknil v smeri udarca, tako da sem mu s tem odvzel del silovitosti, kljub temu pa mi je brnelo in šumelo po glavi.

Čakal je, da sem se spet vzravnal, potem pa je svoj temni, zaripli obraz približal mojemu.

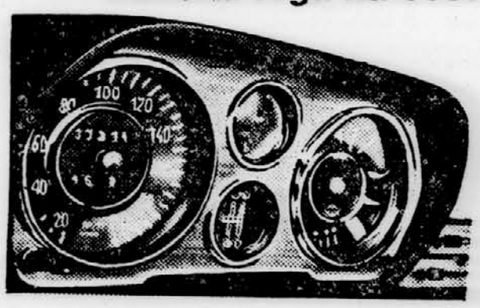
»Le daj, vohljač,« je tiho in hudobno zasikal. »Udari nazaj.«

AUDI 60, 60 L, 60 variant
75 L, 75 variant, S 90
AUDI 100, 100 S, 100 LS

AUDI 60, 60 L, 60 variant
1496 ccm, 65 KM poraba goriva 8,7 l na 100 km – navaden bencin, pospešek od 0–100 km/h 16,2 sek., največja hitrost 144 km/h.
AUDI 75 L, 75 variant
1696 ccm 75 KM poraba goriva 8,9 l na 100 km – super bencin, pospešek od 0–100 km/h 14,5 sek., največja hitrost 150 km/h.
AUDI S 90
1760 ccm 90 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km – super bencin, pospešek od 0–100 km/h 12,2 sek., največja hitrost 163 km/h.
AUDI 100
176z ccm, 80 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km – navaden bencin, pospešek od 0–100 km/h 13,5 sek., največja hitrost 156 km/h.
AUDI 100 S
1760 ccm, 90 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km – super bencin, pospešek od 0–100 km/h 12,5 sek največja hitrost 165 km/h.
AUDI 100 LS
1760 ccm 100 KM, poraba goriva 8,9 l na 100 km – super bencin, pospešek od 0–100 km/h 11,9 sek., največja hitrost 170 km/h.

Sprednji pogon — Majhna poraba — Hitri pospeški — Visoka potovalna hitrost — Odlična lega na cesti

SKRATKA VARNA IN EKONOMIČNA VOŽNJA

INFORMACIJE IN PREIZKUSNE VOŽNJE PRI
AUTOCOMMERCE
LJUBLJANA, Trdinova 4
IN PRI PREDSTAVNIŠTVIH AUTOCOMMERCE: BEOGRAD. Katanićeva 18 – ZAGREB, Varšavska 4 – SARAJEVO, Kralja Tomislava 19 – NOVI SAD, Bul. M. Tita 9 – SKOPJE, Orce Nikolov 29 – RIJEKA, Račkog 28 – SPLIT, Ul. Prvoboraca 101 – KOPER, Verdijeva 2.

ČETRTEK, 8. oktobra 1970

Gledališče

DRAMA SNG

Četrtek, 8. oktobra, ob 20. uri — William Shakespeare: MACBETH. Abonma TS 1 (predpremiera).

Petek, 9. oktobra, ob 20. uri — William Shakespeare: MACBETH. Premiera — Izven abonmaja. Otvoritvena prestava sezone 1970/71. Vstopnice so še na voljo.

Sobota, 10. oktobra, ob 19.30 — Čajkovski: TRNULJČICA. — Celovečerni balet. Abonma red P in izven. Nekaj vstopnic je v prodaji.

Z nocojšnjo premiero Šostakovičeve opere KATARINA IZMAJLOVA bo odprla Opera novo sezono 1970/71. V Ljubljani je bilo to delo v prvotni verziji uprizorjeno v sezoni 1933—36. S sedanjo premiero pa bo »Katarina Izmajlova« prvič pri nas izvedena v novi, predelani verziji, ki se od moskovske premiere v januarju 1963 dalje izvaja v svetu. Vlogo Katarine poje Vilma Bukovec, Sergeja Rudolf Franci. V nadaljnjih vlogah nastopijo: Danilo Merlak, Dragiša Ognjanović, Rajko Koritnik, Zlata Ognjanović, Slavko Strukelj, Stane Koritnik, Anton Prus, Tone in Jože Gašperšič, Friderik Lupša, Ivo Anžlovar, Ljubo Kobal, Jože Stabej, Maruša Patič, Marijan Breznik in Jaka Jeraša. Violinski solo igra Ali Dermelj. Dirigent je Ciril Cvetko, režiser Hinko Leskovšek, scenograf Maks Kavčič k. s., kostumograf Mija Jarc, zborovodja Jože Hanc, korepetitor Dana Hubad.

VPISOVANJE ABONENTOV ZA DRAMO IN OPERO je še danes in jutri od 9. do 11.30. Domala v vseh redih abonmaja so še razpoložljiva, tudi boljša mesta na voljo novim interesentom. Vpisovanje je na upravi SNG, Cankarjeva 11/I. Študenti z indeksom imajo 50 odstotni popust. Drama posebej vabi upokojence k vpisu abonmaja za sedem predstav ob nedeljah ob 15. uri, kjer dobijo upokojenci sedeže s 50 odstotnim popustom.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Četrtek, 8. okt. Zaprto.

Petek, 9. okt., ob 19.30 — A. Hieng: OSVAJALEC. (Baltasar). Abonma Petek in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).

Sobota, 10. okt., ob 19.30 — A. Hieng: OSVAJALEC. (Baltasar). Abonma Kolektivi C in izven. (Vstopnice tudi v prodaji).

Opozarjamo na zadnjo predstavo Hemingwayeve drame »PETA KOLONA« izven abonmaja v nedeljo zvečer ob 19. uri.

Vstopnice so v prodaji, rezervacije po telefonu 21-680. Blagajna je odprta od 10—12 in eno uro pred predstavo.

Samo še danes v MGL vpisujemo za letošnjo sezono. Študentje visokih in višjih šol imajo izjemno ugodnost: zanje veljajo POLOVIČNE CENE!

Sprejemna pisarna je odprta od 10.—12. in 16.—18. ure.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Marionete, Levstikov trg 2

Četrtek, 8. okt., ob 17. uri — Vida Taufer-Lili Novy: MOJCA IN ZIVALI — izven.

Sobota, 10. okt., ob 11. uri — Vida Taufer-Lili Novy: MOJCA IN ZIVALI — izven.
Ob 15. uri — Vida Taufer-Lili Novy: MOJCA IN ZIVALI — izven.

Ročne lutke, Resljeva c. 36

Petek, 9. okt., ob 17. uri — Albert Papler: HUDOBNI GRAŠČAK/— izven.

Sobota, 10. okt., ob 17. uri — Albert Papler: HUDOBNI GRAŠČAK — izven.

Obiskovalce gledališča obveščamo, da smo v novi sezoni nekoliko spremenili dnevni razpored predstav za izven.

V marionetnem gledališču uvajamo na novo predstavo za izven ob četrtkih ob 17. uri. Namesto predstav za izven, ki smo jih doslej uprizarjali ob sobotah in nedeljah, bodo te predstave ob petkih ob 17. uri v gledališču ročnih lutk, in ob sobotah ob 11. in ob 15. uri v marionetnem gledališču, ter ob 17. uri v gledališču ročnih lutk.

Ob nedeljah odslej ne bo predstav za izven.

Predprodaja vstopnic za obe gledališči je vsak dan, razen nedelje in praznika od 8. do 12. ure na upravi gledališča, Resljeva c. 36 in pol ure pred pričetkom predstave pri blagajni gledališča.

Rezervacije vstopnic za obe gledališči so vsak dan, razen nedelje in praznika, od 8. do 13. ure po tel. štev. 312-020.

STOP KLUB

STOP DISCO KLUB je odprt danes od 19.30 do 22.30. Vstopnina je 4 dinarje.

Pionirski dom

TRG VII. kongresa ZKJ 1

ODDELEK ZA PLESNO VZGOJO PLESNA SOLA

na Petkovškovem nabrežju 35 še sprejema v nove začetne plesne tečaje v četrtek, 8. oktobra ob 18. uri (za študente znižana šolnina). v nedeljo, 11. oktobra ob 9.30 uri dopoldne in v ponedeljek, 12. oktobra ob 20.15 uri (tudi za starejše osebe). Vpisujejo vsak dan od 17. do 21. ure.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠCE NOVA GORICA

Četrtek, 8. okt., ob 11. uri — F. Bevk: KAJN — gostovanje v Medani.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠCE CELJE

Četrtek, 8. oktobra ob 19.30 — Oton Župančič: VERONIKA DESENIŠKA. IV. mladinski abonma in izven.

Koncerti

Sreda, 14. oktobra ob 19.30 v Narodnem domu: **Simfonični orkester Radiotelevizije Ljubljana.** Dirigent: Samo Hubad. Solist: Aci Bertoncelj, klavir. **I. abonmajski koncert.**

Koncertna poslovalnica sprejema abonente v glasbeni šoli. Proste vstopnice so na razpolago od 10. oktobra naprej.

Koncertna poslovalnica pri Glasbeni šoli v Celju. 9423-K

GLASBENI VECER RTV LJUBLJANA — 6 prireditev simfoničnega orkestra in komornega zbora v abonmaju. Dirigirali bodo Hubad, Lebič, Schmid in Lehel, solisti bodo Pier, Dermota, Tomšičeva, Carmirelli, Kosijeva in Ozim. Abonente sprejema RTV Ljubljana, Tavčarjeva 17 (od 10. do 13. ure, ob sredah tudi od 16. do 18. ure). Abonmajske prospekte z nadrobnimi sporedi dobite v RTV Ljubljana in v knjigarnah Mladinske knjige, Nazorjeva 1 in Titova 3. 9408-K

DANES vaš tednik

RTV Ljubljana

SPORED ZA CETRTEK

4.30—8.00 DOBRO JUTRO! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila; 5.30 Danes za vas; 5.45 Informativna oddaja; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 Informativna oddaja; 6.50 Beseda na današnji dan; 7.00 Poročila; 7.15 Informativna oddaja; 7.25 Naš današnji radijski in TV spored; 7.45 Informativna oddaja; 8.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.00 Poročila; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev); 9.35 S pihalnima orkestroma Heinz Geese in Herbert Domagalla; 10.00 Danes dopoldne; 10.15—12.00 Pri vas doma — vmes ob 11.00—11.20 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 12.00 Poročila; 12.10 Bach v češki izvedbi; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Lahka glasba; 13.00 Poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . . 14.00 Poročila; 14.10 Pesem iz mladih grl; 14.25 Popevke iz studia Radio Zagreb; 14.55 Združenje kreditnih bank — Slovenije; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Skladbe sodobnih slovenskih skladateljev; 16.00 Vsak dan za vas; 17.00 Poročila; 17.05 Operni koncert; 18.00 Poročila; 18.15 »Rad imam glasbo« (studio Maribor); 18.45 S pevcem Ninom Robičem; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila; 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Kampiča; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Večer s slovensko pisateljico Mimi Malenškovo; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.00 Poročila; 22.15 Reprodukcija posnetka Festivala zabavnih melodij »Opatija 70«; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Iz albuma izvajalcev jazza; 23.40 Godala v noči; 24.00 Poročila.

TELEVIZIJA

9.35 TV V ŠOLI: Na svidenje, lastovke. Glasbeni pouk, Kemija. — ponovitev ob 14.45 (Zagreb)
10.30 NEMŠČINA — ponovitev ob (Zagreb)
11.00 FRANCOŠČINA (Beograd)
15.40 NEMŠČINA (ponovitev)
16.10 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE: Pripovedka (Beograd)
17.15 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) do 17.30 (Beograd)
18.00 RISANKA (Ljubljana)
18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
18.30 FILMSKI SPORED (Ljubljana)
19.00 MOZAIK (Ljubljana)
19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana)
19.20 DOKTOR V HISI — serijska oddaja (Beograd)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.30 3-2-1 (Ljubljana)
20.35 A. J. Cronin: PRIMERI DR. FINLAVA — nadaljevanka (Ljubljana)
21.25 KULTURNE DIAGONALE (Ljubljana)
22.00 FRANCO CORELLI — glasbena oddaja (Ljubljana)
22.30 POROCILA (Ljubljana)
22.35 GLASBENA MEDIGRA (Ljubljana)
22.45 ROKOMET: NDR : JUGOSLAVIJA — posnetek iz Berlina (Beograd)

Drugi spored:
17.20 POROČILA (Zagreb)
17.30 KRONIKA (Zagreb)
17.50 OTROŠKI SPORED ((Sarajevo)
18.30 NARODNA GLASBA (Sarajevo)
19.05 TEHNIČNI NASVETI (Zagreb)
19.20 DOKTOR V HIŠI (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
21.00 II. SPORED ITALIJANSKE TV

Druge oddaje:
17.00 ALBANSKI TV PREGLED (Beograd)
19.05 ENCIKLOPEDIJA (Beograd)
20.35 AKTUALNI RAZGOVORI (Beograd)
21.35 SERIJSKI FILM (Beograd)
22.25 INFORMATIVNA ODDAJA (Zagreb)
2.45 OPATIJA 70 — posnetek (Zagreb)

RADIO STUDENT

12.00—12.45 Lestvica znanja; 12.45—13.00 Glasbena uganka; 16.00—16.30 Uvodnih 30 minut; 16.30—17.00 Aktualnosti; 17.00—17.30 Premiera; 17.30—18.00 Glasbena levica.

188M

medex
IMPORT—EXPORT
Ljubljana, Miklošičeva 30

Kino

SPORED ZA CETRTEK

KINOTEKA — Miklošičeva c. 28: ob 16. 18. in 20. uri: amer. barvni film UPORNIK BREZ RAZLOGA. Režija: Nicholas Ray. Glav. vl.: James Dean, Natalie Wood, Ann Doran.
Prodaja vstopnic od 14. ure dalje.

FILMSKO GLEDALIŠCE
KRIZANKE:
Julie Andrews, Christopher Plummer, Eleanor Parker v slovitem glasbeni komediji MOJE PESMI — MOJE SANJE. Režija: Robert Wise. Najboljgledan film vseh časov predvajamo ob 17 in 20. uri.
Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINO UNION:
ZAPRTO! Adaptiramo!

KINO KOMUNA:
DOKTOR ŽIVAGO — režiser David Lean po slovitem delu Nobelovega nagrajenca Borisa Pasternaka — ameriški barvni CS film. 6 Oskarjev. V ZDA film leta! David Lean: Nočem biti vsemogočen, verjamem pa, da bi bil Boris Pasternak zadovoljen z igralci, ki tolmačijo njegove like! Igrajo: Omar Sharif, Julie Christie, Geraldine Chaplin, Rod Steiger i. dr. Predstavi ob 16.30 in 20. uri.
Ob 10. uri matineja češkega CS filma MARATON.

KINO SLOGA:
ob 16. uri »TEDEN OTROKA« — ameriška barvna risanka »JUNAK IZ TEKSASA« — enotne cene 2 ND.
Ob 18 in 20. uri franc.-nem. barvni spolno-vzgojni film POPOLNI ZAKON po Van de Veldu. FN št. 39.

KINO VIC:
še je priložnost za ogled ameriškega barvnega CS velefilma DOKTOR ŽIVAGO, ki je prejel 6 Oskarjev! Režiser: David Lean. Igrajo: Omar Sharif, Julie Christie, Rod Steiger, Alec Guinness i. dr. Brez tednika! Predstavi ob 15.30 in 19. uri.

KINO ŠIŠKA:
francoska barvna CS kriminalka LAS VEGAS. Režija: Antoine Isassy. Igrajo: Jack Palance, Lee J. Coob, Elke Sommer, Gary Lockwood,. Gerard Barray i. dr. Brez tednika! Predstave ob 16., 18.15 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane!

KINO SAVA:
ob 16. uri »TEDEN OTROKA« — ameriška barvna VV pravljica V DEŽELI PALČKOV, enotna cena 2 ND.
Ob 18 in 20. uri CS vojni film MARATON. Režiser: Iwo Nocak. Brez tednika!
Starši, šole! V kinu Sloga in Sava predvajamo na prvih predstavah ob 16. uri po enotni ceni 2 ND otroške filme!
Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 14. ure dalje, za matinejo in kino Sava uro pred začetkom.

KINO TRIGLAV:
francoski barvni pustolovski CS film ANGELIKA IN SULTAN. Igrajo: Michele Mercier, Robert Hossein in Jean-Claude Pascal. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 15. ure dalje. Samo še danes!

KINO VEVCE:
zaradi velikega zanimanja ponavljamo samo danes, ob 20. uri prvi del ameriškega barvnega VV biblijskega spektakla DESET ZAPOVEDI. Jutri bomo predvajali drugi del!

KINO ZALOG:
ameriški barvni CS film TARAS BULJBA. Igrata Yul Brynner in Tony Curtis. Predstava ob 20. uri. Samo danes.

KINO VRHNIKA:
francoski barvni VV film MLADI VOLKOVI, ob 20. uri.

KINO DOMŽALE:
amer. barv. film GOLOROKI SERIF, ob 18 in 20. uri.

KINO RADOMLJE:
dan. barv. film ODKRITJE LJUBEZNI, ob 20. uri.

KINO MENGEŠ:
amer. barv. VV film STOJ STRELJAL BOM, ob 20. uri.

KINO DUPLICA — KAMNIK:
ameriški barvni pustolovski film SAM VISKI, ob 19. uri.

KINO BLED:
francoski barvni film — komedija PRIMI HUDICA ZA REP, ob 17 in 20. uri.

KINO SORA — ŠKOFJA LOKA:
amer.-it. barvni film BOLJE VDOVA KOT . . ., ob 20. uri.

KINO RADOVLJICA:
francoski barvni kriminalni film UMOR V BAZENU, ob 20. uri.

KINO CENTER —KRANJ:
premiera zahodno nem. barv. CS pust. filma WINNETOU V DOLINI SMRTI, ob 16 in 20. uri. Sovj. barv. film ZAKON ANTARKTIKE, ob 18. uri. Film bo predvajan po sistemu TODD-AO PANORAMA 70 mm.

KINO STORŽIC — KRANJ:
amer. barv. film PESEM ZLATEGA ZAHODA, ob 16, 18 in 20. uri.
amer. barv. pravljica QUILIVERJEVO POTOVANJE, ob 18. uri.

KINO RADIO — JESENICE:
amer. barv. CS film TIGRICA, ob 17 in 19. uri.

KINO PLAVŽ — JESENICE:
amer. barvni film CHABASKO, ob 18 in 20. uri.

KINO DOVJE:
franc. barv. CS film ARIZONA COLT MAŠČEVALEC.

KINO KRANJSKA GORA:
italij. barvn ifilm DEKLE S PISTOLO.

KINO KRKA — NOVO MESTO:
ameriški barvni film PODARI JI TUDI LUNO Z NEBA, ob 17 in 19. uro.

KINO SVOBODA — KRŠKO:
nemški film MLADI TORLES, ob 19.30.

KINO DELAVSKI DOM TRBOVLJE:
amer. barv. risanka HITRI GONZALES, ob 10., 16. in 18. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA:
ameriški barvni CS film SAMOMORILSKI KOMANDOSI, ob 17 in 20. uri.

KINO SVOBODA — ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI:
francoski barvni film SINOVI MUŠKETIRJEV, ob 19.30.

KINO SOCA — NOVA GORICA:
fr.-alžir. barvni film Z, ob 18 in 20. uri.

KINO SVOBODA — ŠEMPETER:
meh. barvni film PRAVICA DO ROJSTVA, ob 18 in 20. uri.

MARIBOR

KINO GLEDALIŠCE:
ob 15.45, 18. in 20.15 francosko-nemški barvni film 24 UR V ŽENINEM ŽIVLJENJU. V glavni vlogi: Danielle Darrieux.

KINO UNION:
ob 15.30 in 17.45 ameriško-italijanski barvni CS vojni film PETORICA ZA PEKEL.
Ob 20. uri premiera ameriško-nemško-italijanskega barvnega CS vojnega filma OAZA SMRTI. Režiser: Armando Crispin. Igrali: Lee van Cleef, Jack Kelly, Marilu Tolo.

KINO PARTIZAN:
ob 15.30, 17.45 in 20. uri nemški barvni VV ljubezenski film POPOLNI ZAKON.

KINO UDARNIK:
ob 16. in 19. uri ameriški barvni CS vojni film MOST NA REKI KVAJ (repriza). Cene zvišane. Zadnjič!

KINO POBREŽJE:
ob 17.45 in 20. uri nemška barvna VV komedija PRIDI, PRIDI, LJUBA MOJA.

Obvestila

Namesto venca na grob pokojne Anice Jeran iz Ljubljane, pokojnega v korist slepim 150,00 Ndin ing. Franc Boltežar.

Zveza slepih Slovenije osnovna organizacija Ljubljana, se v imenu članov za dar iskreno zahvaljuje. O

KRAJEVNE ORGANIZACIJE Zalog vabijo na VINSKO TRGATEV IN SREČOLOV dne 10. in 11. X. 1970 v Zadružnem domu ob 14. uri. Igrajo Veseli fantje! 31194-O

V MODERNI GALERIJI je do 11. oktobra odprta razstava sodobne švicarske arhitekture vsak dan, od 10. do 18. ure. Razstavo spremlja prikaz filmov in mnogi diapozitivi. Vstopnine ni! -O

ZOPER SLADKORNO BOLEZEN — protin in tolščavo (bolezensko obolenje) pomaga rogaški — »DONAT« vrelec. Dobite ga v Ljubljani pri »Prehrani« in »Mercatorju«. 1208-O

FILOZOFSKA FAKULTETA V LJUBLJANI obvešča, da bo predavatelj Bojan Čop javno zagovarjal svojo doktorsko disertacijo »Prispevek k zgodovini labialnih pripon v indoevropskih jezikih«.
Zagovor bo v petek, 9. 10. 1970, ob 10.30 v predavalnici št. 208, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 12. O

REPUBLIŠKI PROMETNI inšpektorat SRS obvešča, da bo od 12. 10 1970 dalje zaprta cesta I/7 v Lendavi zaradi gradnje mostu. Obvoz bo od Tovarne dežnikov »INDIP« skozi vas Tri Vnlini ter po cesti Petišovci—Lendava in obratno. O

Dežurne službe

Nočna zdravniška dežurna služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v naslednjih enotah Zdravstvenega doma — Ljubljana:
Bežigrad: Kržičeva 10, telefon — 310 533
Center: Miklošičeva c. 24, telefon 313 063
Moste-Polje: Prvomajska ulica 5, telefon 316 155
Šiška-Šentvid: Derčeva ulica 5, (za občinsko stavbo) telefon — 55 221
Vič-Rudnik: Postojnska 24, telefon 61 121
Medvode: Medvode, telefon 71 215
Grosuplje-Ivančna gorica: začasno v stavbi bivšega ZD Ivančna gorica, telefon 78 439, telefon LM štev. 87 402, 77 141 in 78 464.
Služba stalne pripravljenosti je za območje Črnuč — telefon štev. 314 317. Dobrava — Polhov Gradec, Vnanje gorice, Horjul in Velike Lašče.
Nočna nedeljska in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobni ambulanti v Nebotičniku, Kidričeva 1, II. nadstropje, soba štev. 5. Ambulanta nudi prvo pomoč v nujnih primerih in to vsak dan, od 19. do 7. ure naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih ves dan

LJUBLJANA
Lekarna Miklošič.

MARIBOR
MELJE, Meljska c. 2.

SAVINJA
L I K
„Savinja"
CELJE
POHIŠTVO IN LESNI POLIZDELKI

Mali oglasi

SOSTANOVALKO išče študentka veterine. Kopalnica, centralna. Ponudbe pod »2x25«. 31396-6

POTREBUJEM pečarja. Ogrinčeva 20, Stožice. 31395-1

VOLKSWAGEN 1200, letnik 1964, dobro ohranjen, prodam. Ogled po 15. uri pri: Peter Likovič — Črnuče 55. 31358-3

GARAZO na Taboru vzamem v najem. Kosi, Tabor 9. 31352-3

PRODAM krznen plašč »Dihur«. — Vprašajte tel. 48-070 od 8. do 12. ure. 31359-4

PROSTOR s telefonskim priključkom, kakršenkoli in lahko neopremljen, potrebujem. Ponudbe pod »Dobro plačam«. 31360-6

DVA mirna študenta iščeta ogrevano sobo, po možnosti v središču mesta. Ponudbe pod »Nujno«. 31012-6

POSTENO dekle išče opremljeno, ogrevano sobo. Plača dobro, lahko tudi pomaga v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Vič — Rožna dolina«. 31031-6

MLADA ZAKONCA brez otrok išče ta sobo z možnostjo kuhanja in pranja, v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pod »Mirna«. 31040-6

POCENI prodam rabljen kombiniran otroški voziček. — Ogled vsak dan od 12. do 14. ure in od 18.30 dalje. Naslov: Lipnik Martina, Trg MDB 5, Ljubljana. 31063-4

GARAZO — Ambrožev trg oddam. Telefon 322-136. 31409-3

NUJNO iščem inštruktorja B kategorije. Ponudbe pod »Vaš ali moj avto«. 31095-8

ANGLEŠČINA in nemščina po avdiovizualni metodi. Tečaji za odrasle in otroke. Informacije tel. 314-182 dopoldne. 31111-8

MIREN ŠTUDENT nujno potrebuje ogrevano sobo s posebnim vhodom. Ponudbe pod »Miren in vesten«. 31120-6

PRODAM dobro ohranjen ford taunus 12 m TS, 1480 ccm, 50 KS, letnik 1966, prevoženih 50 tisoč km. Ogled v garažah Šubičeva ulica. 31150-3

BRATA študenta iščeta ogrevano sobo, garsonjero ali enosobno stanovanje. Ponudbe pod »Dobro plačava«. 31353-6

DVA dostojna in poštena študenta nujno iščeta sobo ali garsonjero. Ponudbe pod »Arena«. 31286-6

SNAŽILKO za lokal in stanovanja, pošteno in pridno, lahko tudi mlajša upokojenka, iščemo. Vsa pojasnila v frizerskem salonu Primc, Cankarjeva cesta št. 4. 31355-1

TRISOBNO opremljeno stanovanje v mirnem predelu centra oddam zakoncema za dve leti. Ponudbe pod »Ni centralne«. 31356-6

IŠČEM sobo, po možnosti nedaleč od središča mesta. Sem študent drugega letnika metalurgije. Plačam od 20 do 30.000. Ponudbe pod »Takoje«. 31284-6

DEKLE nujno išče sobo, cena ni važna. Ljubljana-okolica. Ponudbe pod »Nujno«. 31347-6

DVA mlada uslužbenca iščeta sobico v Ljubljani. Ponudbe pod »Plačata dobro«. 31348-6

VW 1200 — letnik 1965, ugodno prodam. Žitnik, Celovška 334 — Ljubljana. 31346-3

PRODAM dvosobno stanovanje na Viču. Ogled v petek po 16. uri in v soboto dopoldne. Strmole, Merčnikova 1. 31345-7

ŠTUDENTA arhitekture iščeta ogrevano sobo s souporabo kopalnice. Ponudbe pod »600 ND«. 31342-6

PRODAM mlado psičko, srednjega sivega šnaucerja, 800 din. Dr. Dermastia, Gregorčičeva 13a — tel. 22-312. 31341-4

IŠČEM samostanovalko, ki je pripravljena plačati centralno ogrevano sobo za leto vnaprej. Ponudbe pod »10x200«. 31338-6

DVA ŠTUDENTA iščeta opremljeno in ogrevano sobo. Ponudbe pod »Nujno«. 31336-6

POCENI prodam divan in material za peč kamin. Gorza, Šiška, Šenčurska 21. 31335-4

TAKOJ sprejmem pomočnika avtomehanika za servisna dela. Ponudbe pod »Vestna«. 31327-1

MLADOPOROCENCA iščeta enosobno stanovanje ali garsonjero. Ponudbe pod »Nujno«. 31322-6

KUPIM plinski rešo na dva ali tri plošče. Vrabec, Ciril Metodov trg 21-I. 31321-5

DIPLOMIRANA inž. kemije išče honorarno zaposlitev. Ponudbe pod »Imam avto«. 31320-2

ZA SAMO 1200,00 din prodam štiristezni magnetofon »Philips«, najnovejši tip. Ogled vsak dan. Cvetka Mestek, Šamova 35, Bežigrad — Ljubljana. 31316-4

OGREVANO, opremljeno sobo išče študent. Ponudbe pod »Mirna«. 31315-6

MIRNA uslužbenka—študentka nujno išče sobo. Ponudbe pod »Plačam dobro«. 31314-6

OGREVANO opremljeno sobo iščeta dva študenta. Ponudbe pod »Solidna«. 31313-6

ŠOFER B kategorije išče dopoldansko zaposlitev v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Šofer«. 31312-2

SOBO išče uslužbenec za čas od 1. novembra do 1. maja. Ponudbe pod »Dipl. oec.«. 31311-6

PRODAM otroški kombiniran voziček. Ogled vsak dan od 8. do 12. ure ter od 19. ure dalje na naslov Gornji trg 35. 31310-4

MIRNA zakonca brez otrok iščeta sobo in kuhinjo, najraje v Čen-Plačava do 50.000 din na mesec, tru, Siški ali za Bežigradom. Ponudbe pošljite pod »Mirna in poštena«. 31308-6

GARSONJERO v Centru, Siški ali za Bežigradom iščeta mlada zakonca brez otrok. Plačava dobro. Ponudbe pod »Miren dom«. 31309-6

ODDAM sobo dekletu. Ponudbe pod »Predplačilo«. 31307-6

KUPIM vseljivo enoinpolsobno stanovanje v pritličju. Plačam takoj v gotovini. Tel. 314-558. 31306-7

SPREJMEM honorarno delo na dom v popoldanskem času. Ponudbe pod »Pridna«. 31304-2

DVA ŠTUDENTA iščeta opremljeno in ogrevano sobo. Ponudbe pod »Vič«. 31300-6

FRIZERSKO pomočnico — lahko mlajšo, sprejmem takoj. Ciril Vašl, Tržaška c. 64, Ljubljana. 31299-1

ENODRUŽINSKO hišo ali trisobno komfortno stanovanje vzamem v najem za eno leto. Ponudbe pod »Solidna najemnina«. 31298-6

FRIZERSKO vajenko sprejmem. Ponudbe pod — »Frizersko vajenko«. 31297-1

STUDENTKA jezikov nujno išče sobo v Centru, možnost inštruiranja. Ponudbe pod »Inštrukcije«. 31296-6

ZA SOBO inštruiram vse predmete osemletke ali plačam. Ponudbe pod »Dogovor«. 31294-6

PRODAM avto Austin 1300, še registriran. Ponudbe pod »Gotovina«. 31292-3

IŠČEM sobo ali grem za sostanovalca v Ljubljani. Cenjene ponudbe pod »Študenta«. 31289-6

MIRNA študentka išče sobo. Ponudbe pod »Mirna«. 31288-6

SOBO išče mirna študentka. Ponudbe pod »Nujno«. 31287-6

STUDENTKA išče opremljeno in ogrevano sobo. Ponudbe pod »Poštena«. 31285-6

MLAD ZAKONSKI par brez otrok išče sobo in kuhinjo ali enosobno stanovanje. Plačam po dogovoru. Ponudbe pod »Dogovor«. 31283-6

POCENI prodam avtomatični gorilec za centralno kurjavo in električni štedilnik, vse rabljeno. Franzot, Martina Krpana 61. 31280-4

PRODAM pralni stroj Zoppas ter stroj Fiat 1. 1939, uporaben za žaganje drv ali ladjico. Rožna dolina c. V/17, Ljubljana. 31279-4

IŠČEM sobo na relaciji: Kamnik, Mengeš ali Domžalah. Lahko je podstrešna ali pa kletna. Ponudbe pod »Možnost kuhanja in pranja«. 31275-6

PRODAM stanovanjsko hišo z vrtom. Marija Žorž, Gradišče 76 nad Prvačino pri Novi Gorici. Ogled mogoč vsak dan. 9416-7

STUDENTKI, čisti in pošteni, iščeta sobo s souporabo kopalnice. Možnost kuhanja. Ponudbe pod »Takoj«. 31273-6

PRODAM italijanski izdelek za otroke, sestavljen iz stolčka za hranjenje in spodnjega razstavljivega dela za začetno hojo. Janez Fister, Runkova ul. 22. 31271-4

NUJNO potrebujeva centralno ogrevano sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »Študenta 4. letnika«. 31269-6

OTROŠKI voziček — globok — italijanski, ugodno prodam. Ogled vsak dan od 14. ure dalje pri Manzoni, Maistrova 8, 1. nadstropje. 31268-4

KUPIM Fiat 750, letnik 1964 dalje, cena 700.000, prvi lastnik. Ponudbe po telefonu 315-297 popoldan. 31266-3

PRODAM avtotransistor Schaub Lorenz — nov. Ogled danes od 19.—20. ure. Bogomir Kralj, Privoz 17. 31265-4

MIRNA študentka išče majhno, ogrevano sobo v Ljubljani. Ladi Kralj, pri Šimnovcu, Švabičeva 15/I, Ljubljana. 31262-6

PRODAM dobro ohranjeno kopalno kad iz litega železa. Kmet, Gosposvetska c. 8. 31261-4

PEUGEOT 404 familiale, dobro ohranjen, prodam. Telefon popoldne 61-360. 31258-3

MIREN študent išče sobo na Viču, v Rožni dolini ali Centru. Možnost plačila v devizah. Ponudbe pod »Solidna«. 31257-6

DVA ŠTUDENTA iščeta opremljeno in ogrevano sobo v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pod »Brataa. 31256-6

GOSTIŠCE LEBAN, Prvomajska 93, Nova Gorica, zaposli: KV ali PKV kuharico in KV ali PKV natakarico. Stanovanje in hrana zagotovljena, OD po dogovoru. Nastop takoj. 31251-1

NAJAMEM garažo. Ponudbe pod »V bližini Tabora«. 31250-3

SAAB in Standard, dva dobro ohranjena štirivalovna transistorska radija ter baterijski brivnik Braun ugodno prodam. Informacije: telefon 56-863 popoldne. 31247-4

RENAULT 10, popolnoma nov, neregistriran, prodam. Informacije do 14. ure po telefonu 062-32 330 int. 465 — Maribor. 31246-3

OGREVANO sobo s samostojnim vhodom dobro plača mlad intelektualec. Ponudbe pod »Predplačilo«. 31245-6

IZGUBILA sem ključe v svetlem etuiju na Karlovški cesti ob avtobusni postaji. Najditelja prosim, naj jih odda v psarni na II. gimnaziji — Šubičeva 1 — tov. Ladki. 31244-8

PLESKARJA iščem za obdelavo stropa in sten enodružinske hiše v Ljubljani. Ponudbe pod »Cimprej«. 31242-8

RESNA študentka išče opremljeno in ogrevano sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »9. oktobra«. 31241-6

FORD CORTINA, letnik 1965, dobro ohranjen, prodam. Stane Novosel, Ljubljana, Sojerjeva 40. 31240-3

KUPIM kvaliteten rabljen avto s kubaturo od 1000 do okoli 2000. Natančne ponudbe pod »Plačam deloma s čekom«. 31239-3

STUDENT elektrotehnike išče sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »Plača dobro«. 31238-6

KUPIM avto do 1500,00 din. Cvetko Lomovec, Tržaška 35, Ljubljana. 31237-3

MIRNA študentka išče ogrevano sobo, gre tudi za sostanovalko. Ponudbe pod »Nujno«. 31235-6

STUDENTKA išče sobo. Ponudbe pod »Nujno«. 31234-6

NUJNO potrebujem sobo, po možnosti neopremljeno. Ponudbe pod »Plačam za šest mesecev vnaprej«. 31231-6

POZOR! Ugodno prodam Ford taunus 17 M, l. 1965, odlično ohranjen, vgrajena plinska naprava, radio, nove gume in previsoke itd. Cena po dogovoru. Ponudbe pod »Izredna prilika«. 31229-3

PRODAM italijanski otroški voziček Bebi-kar. Ljubljana, Ribniška 31. 31227-4

DNE 2. 10. sem izgubila zlato žensko ročno uro na Titovi cesti od »Elektrotehne« do »Kozolca«. Poštenega najditelja prosim, naj jo vrne v recepcijo »Elektrotehnes, Titova 51. 31228-8

NUJNO potrebujem sobo za dobo treh mesecev. Ponudbe na Lovsko zvezo Slovenije, Ljubljana, Župančičeva 9, telefon 21-245. 31226-6

ODDAM ogrevano sobo za plačilo eno leto vnaprej. Pri Bojc, Zvezda 18, Šentvid, Ljubljana. 31224-6

STUDENT išče sobo. Ponudbe pod »Plača dobro«. 31223-6

DRUŽINA z otrokom išče stanovanje v Ljubljani, Domžalah ali Škofji Loki. Ponudbe pod oznako »Dom«. 31221-6

NEMSKI ovčar — naprodaj čistokrvni rodovniški mladiči. Ogled pri ing. Jeglič, Ljubljana, Vižmarje, Pipanova 9 (poleg železniškega prelaza). Informacije na tel. 51-098. 31219-4

DVE VAJENKI iščeta takoj vseljivo sobo. Ponudbe pod »Pomoč«. 31218-6

STUDENT išče sobo. Ponudbe pod »Mirna«. 31216-6

OGREVANO sobo oddam mlajši ali starejši ženski za delno pomoč v gospodinjstvu. Bežigrad, Staničeva 33 b. 31215-6

PRODAM razne dele za kamion czepel. Ogled vsak dan popoldne Stane Korenč, Gor. vas 53 pri Goreniem Logatcu. 31214-3

POCENI prodam razno pohištvo, moške obleke, suknje in otroško dvokolo. Zg. Kašelj 75, Ljubljana — Polje. 31212-4

IŠČEM ogrevano sobo, po možnosti za Bežigradom. Ponudbe p

LETITE Z LETALI ALITALIE IZ RIMA

VES SVET VAM JE ODPRT

Najhitrejša zveza z AVSTRALIJO
Štirikrat tedensko RIM — SYDNEY — MELBOURNE
Največje število letov v AFRIKO
Jumbo-jet leti v NEW YORK

Najugodnejše IATA tarife. Sodoben komfort in varnost. Pojasnila dobite v predstavništvu ALITALIA, Beograd, Prizrenska 1, tel.: 22071, 22072, vaši potovalni agenciji ali JAT.

FLY Alitalia
ITALY'S WORLD AIRLINE

---

slovenija avto

LJUBLJANA, PREŠERNOVA C. 40

razglaša
prosta delovna mesta za:

DVA SAMOSTOJNA REFERENTA
v kontrolnem oddelku
POGOJ: višja izobrazba ekonomske ali pravne smeri in 3 leta prakse ali srednja izobrazba ekonomske smeri s 5-letno prakso

SKLADIŠČNIKA
POGOJ: šola za prodajalce, zaželena praksa

PRODAJALCA
v poslovalnici v Domžalah
POGOJ: šola za prodajalce, zaželena praksa in

DVA TRANSPORTNA DELAVCA
Poskusno delo dva meseca.

Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe s kratkim življenjepisom in podatki o dosedanjih zaposlitvah splošnemu sektorju podjetja »Slovenija avto«, Ljubljana, Prešernova cesta 40, do 17. oktobra 1970. 9402

V vašem interesu je, da obiščete

ZLATARNO-URARNO

VAGLICA

TRST,

Ponte della Fabra 1 (Piazza Goldoni — pod arkadami)

ki vam nudi

po konkurenčnih cenah veliko izbiro švicarskih ur in izdelkov iz zlata.

Vsi izdelki so izdelani iz **18-karatnega zlata** in imajo garancijo.

UNIONINVEST
S A R A J E V O
PREDUZEĆE ZA INŽINJERING, PROJEKTOVANJE I IZGRADNJU INVESTICIONIH OBJEKATA

ENA IZMED NAŠIH SPECIALNOSTI JE OČIŠČEVANJE ODPADNIH VODA

inženiring projektiranje proizvodnja opreme montaža

PREDSTAVNIŠTVO
LJUBLJANA
RAŠIŠKA 13—
METLIKOVEC

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

POSLOVNA ENOTA LJUBLJANA

razglaša
prosti delovni mesti

MATERIALNEGA KNJIGOVODJE
POGOJ: ekonomska srednja šola s prakso

ADMINISTRATORJA
POGOJ: administrativna šola

Ponudbe pošljite na IMV Ljubljana, Titova 172-a. 9410

RAZPISNA KOMISIJA PODJETJA

»AVTOPREVOZ« TOLMIN

PONOVNO RAZPISUJE
prosto delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Poleg splošnih pogojev, ki se zahtevajo za sprejem v delovno razmerje, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne:

a) da imajo izobrazbeno-organizacijske in poslovne sposobnosti,
b) da dobro poznajo problematiko domačega in mednarodnega transporta,
c) da imajo potrebne lastnosti in ekonomsko-politično razgledanost za uspešno opravljanje poslov,
d) da so dobri gospodarstveniki,
e) da obvladajo vsaj en tuj jezik, ki se uporablja v stroki,
f) da izpolnjujejo pogoje, ki jih določa zakon.

Kandidati morajo poslati pismene prijave do vključno 20. oktobra 1970 z obširnim opisom dosedanjih zaposlitev podjetju »AVTOPREVOZ« TOLMIN, za razpisno komisijo. 9340

PODJETJE
»SLAVNIK«
projektivni biro
ST Studio Izola

razglaša
prosto delovno mesto:

KALKULANTA — NADZORNIKA

POGOJI za zasedbo:
a) splošni — po TZDR
b) posebni:
gradbeni tehnik, 5 let delovnih izkušenj v stroki in uspešno opravljeno dvomesečno poizkusno delo. Ponudbe pošljite v 15 dneh na naslov »Slavnik« Koper, Kidričeva 44. 9383

Odbor za medsebojna razmerja pri podjetju
TEHNO UNION
LJUBLJANA
Vošnjakova 5

vabi k sodelovanju:

ADMINISTRATORKO
za delo na skladiščni kartoteki in skladiščni korespondenci

POGOJI: srednja ekonomska šola ali administrativna šola, pasivno znanje nemškega jezika in strojepisja, lahko je začetnica. Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.
S stanovanjem podjetje ne razpolaga.
Ponudbe pošljite na gornji naslov.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 9403

POSLOVNI PROSTOR V CENTRU ZAGREBA

Izrabite edinstveno priložnost za nakup poslovnega prostora v Zagrebu!

23-nadstropna poslovna stolpnica na vogalu Savske ceste in Ulice proleterskih brigada v Zagrebu se odlikuje z izjemno lego, mogočnimi dimenzijami, sodobnim oblikovanjem, najvišjim tehničnim komfortom in predvsem z najštevilnejšimi možnostmi za adaptacijo po željah kupcev. Zagotovljeni so tudi garažni in parkirni prostori ter telefonske in teleprinterske zveze.

Graditelj GP »Vranica« iz Sarajeva lahko ugodi kakršnikoli želji kupca po prilagoditvi prostorov njegovim specifičnim potrebam.

Za GP »Vranica« nudi informacije in prodaja »Stanoinvest«, Zagreb, Savska cesta 1 tel. 39-693.

Počitniška zveza Jugoslavije
IZVRSNI ODBOR SLOVENIJE

proda

dom na Srednjem vrhu
nad gozd Martuljkom

Dom ima kapaciteto 65 postelj, gostinske sobe in kuhinjo. — Pot do doma je dostopna z osebnimi avtomobili.
Podrobnejše informacije pismeno ali telefonično na naslov:
Počitniška zveza Jugoslavije — Izvršni odbor Slovenije, Ljubljana, Parmova 33 — tel. 321-761 (vsak dan od 8.—10. ure — razen sobote). 9405

Odbor za delovna razmerja pri podjetju
AVTOPROMET GORICA,
NOVA GORICA

sprejme

REFERENTA
za gradbene zadeve

POGOJ: inženir ali tehnik gradbene stroke z nekajletno prakso.
Ponudbe sprejema tajništvo podjetja. 9393

Veletrgovina
»KOLONIALE«
MARIBOR
PE »Ljudski magazin« Prevalje
Prevalje, Trg 40

razpisuje

javno licitacijo
za prodajo

TOVORNEGA AVTOMOBILA TAM 450

Licitacija bo dne 15. 10. 1970 v upravi poslovne enote in sicer, za družbeni sektor od 8.—10. ure, za zasebni sektor od 10.—13. ure.
Tovorni avtomobil si lahko ogledate v delovnem času od dne 9. 10. 1970 do 14. 10. 1970. 9409

PLESKARSTVO
Ljubljana, Kebetova 6

sprejme

več KV in P KV slikopleskarjev

Nastop službe je mogoč takoj. 9400

Razpisna komisija pri

KINEMATOGRAFSKEM PODJETJU
LJUBLJANA, NAZORJEVA 2

objavlja
delovno mesto

KURJAČA
s polnim delovnim časom
ZA KINO VIC
— za določen čas

POGOJI: opravljen strokovni izpit in najmanj dve leti prakse. 9412

VOJNO UGOSTITELJSKA USTANOVA
ZA DRUŠTVENU ISHRANU

» P A R T I Z A N «
LJUBLJANA, TRG OF 13

razpisuje
prosta delovna mesta za:

1. 2 **POSLOVODJI**
2. **SLAŠČIČARJA**
3. 3 **KUHARJE(-ICE)**
(eden(-a) za obrat Vrhnika)
4. 6 **NATAKARJEV(-IC)**
(dva(-e) za obrat Vrhnika)

POGOJI:
pod 1.: visoko kvalificiran ali kvalificiran gostinski delavec z najmanj 3 leta prakse na delovnem mestu poslovodje;
pod 2.: visoko kvalificiran ali kvalificiran slaščičar;
pod 3.: kvalificiran kuhar-ica;
pod 4.: kvalificiran natakar-ica.
POSEBEN POGOJ: poskusno delo pod 1.—4. dva meseca.
Stanovanje za samce priskrbljeno.
Pismene ponudbe z dokazili pošljite upravi Vojne ustanove »Partizan« Ljubljana, Trg OF 13.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest.
Osebni dohodki po pravilniku o OD. 9394

Mercator

DNE 9. X.

v petek, dne 9. oktobra t. l. ob 10. uri

odpiramo

NOVO SAMOPOSTREŽNO PRODAJALNO IN BIFE V CERKNEM

Ob otvoritvi bo brezplačna pokušnja Mercator kave Vabimo vas na otvoritev in k obisku

---

Za tistega, ki gre v Trst

mikser in mlinček za kavo	3.400 lir
gramofon za avto	7.500 lir
avtoradio »Blaupunkt«	
avtoradio »Grundig« (dolgi, kratki in srednji val)	
mlinček za kavo	2.000 lir
radiogramofon	20.000 lir
Olivetti pisalni stroj	
Pralni stroj po izrednih cenah za izvoz	
gumijasta tesnila na steklu za CANDY, ZOPPAS in REX	

IZREDNA CENA
za tistega, ki bo predložil ta odrezek
avtoradio + antena + zvočnik + maska + blokiranje motorja ~~31.900~~ lir za 20.000 lir

RADIO TREVISAN
TRST, Corso Italia 10 (center)

EPS Gospodarski vestnik

Komisija za strokovno izobraževanje pri

NARODNI BANKI JUGOSLAVIJE
CENTRALI V LJUBLJANI

razpisuje

TRI ŠTIPENDIJE
za študij na ekonomski fakulteti — in

DVE ŠTIPENDIJI
za I. stopenjski študij na Visoki ekonomsko komercialni šoli v Mariboru
Prednost imajo študentje višjih letnikov.

Prošnje za dodelitev štipendije predložite personalnemu odseku Narodne banke Jugoslavije, centrale v Ljubljani, Titova cesta 11.

Komisija za strokovno izobraževanje pri Narodni banki Jugoslavije — centrali v Ljubljani

9401

Po dolgotrajni bolezni nas je prezgodaj zapustil naš ljubljeni mož, zlati očka, stari očka, brat, svak in stric

Albert Dolinšek

mizar v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 9. oktobra 1970, ob 15.30 izpred hiše žalosti Spodnja Hrušica 42 na pokopališče v Štepanji vasi

Žalujoči:
žena Ančka, hčerka Slavka z družino, sin Srečko z družino, sestra Ivanka in drugo sorodstvo

Sp. Hrušica, Ljubljana, Pariz, 6. oktobra 1970

Po kratkem trpljenju je prenehalo biti srce našega ata, starega ata, strica

Franca Garbajsa

GARBAJSOVEGA ATA

Pogreb nepozabnega ata bo v četrtek, 8. 10. 1970, ob 15.30 iz hiše žalosti Babna gorica št. 4 na pokopališče Rudnik

Žalujoči:
sinovi France, Tone, Miha, Matiček, hčerke Lojzka, Minka, Francka, Angelca, snahe, zetje, vnukinje, vnuki, pravnuki in drugo sorodstvo

Babna gorica, Lavrica, Ljubljana, Maribor, 6. X. 1970

Nepričakovano me je zapustila moja žena, svakinja in teta

Emilija Leskovšek

roj. PINTAR

Pogreb bo v petek, 9. okt. 1970, ob 15.30 v Kamniku

Za njo žalujejo:
mož Ivan, svakinja Albina, nečakinja Petra in Tone z družinama, drugo sorodstvo in mnogi prijatelji

Duplica, 7. oktobra 1970

GOSPOD JE HOTEL, DA NAS JE ZAPUSTIL SREDI DELA

p. Ludvik Jeza

LJUDSKI MISIJONAR

7. OKTOBRA 1970, V 52. LETU ŽIVLJENJA, 27. DUHOVNIŠTVA IN 17. LETU REDOVNIŠTVA

POGREB PRILJUBLJENEGA POKOJNIKA BO V PETEK POPOLDNE OB 16. URI NA POBREŠKEM POKOPALIŠČU V MARIBORU

GOSPOD MU BODI VELIKO PLAČILO

SLOVENSKA PROVINCA DRUŽBE JEZUSOVE

V neizmerni žalosti sporočamo, da nas je mnogo prezgodaj zapustila ljuba mama, babica, tašča, sestra, svakinja in teta

Iva Kulovec

roj. KORBAR
učiteljica v pokoju

K zadnjemu počitku jo bomo pospremili v četrtek, dne 8. oktobra 1970, ob 15.30 na Pobreško pokopališče v Mariboru

Žalujoči:
sin Borut z družino, hčerka Breda z družino, sestri in drugo sorodstvo

Maribor, 7. oktobra 1970

UMRL JE NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC

Ciril Kregar

SLOVO BO V PETEK, DNE 9. OKTOBRA 1970, OB 14.30 IZ KRISTOFOVE MRLIŠKE VEŽICE NA ŽALAH

»SADJE ZELENJAVA« — LJUBLJANA

Tragično je preminil naš najdražji

Evgen Fischer

graverski mojster

Od njega se bomo poslovili v četrtek dne 8. oktobra 1970 ob 16.45 iz Andrejeve vežice na Žalah

Žalujoči rodbini:
FISCHER in RIBARIČ

Ljubljana, 6. oktobra 1970

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE PO HUDI BOLEZNI ZA VEDNO ZAPUSTILA

Frančiška Kumer

AKTIVISTKA IN ČLANICA ZK

OD POKOJNICE SE BOMO POSLOVILI V ČETRTEK, DNE 8. OKTOBRA 1970, OB 16. URI NA KRANJSKEM POKOPALIŠČU

DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE CENTER KRANJ

KRANJ, 7. OKTOBRA 1970

ZAHVALA

Ob tragični izgubi moje hčerke

Helence Arbaiter

izražam iskreno zahvalo dr. Šumenjaku, dr. Gaspariniju za njun nesebični trud, celotnemu osebju bolnice Ankaran in mojim sosedom, ki so mi ob najtežjih trenutkih stali ob strani ter mi nudili vso pomoč, učiteljskemu zboru ter učencem osnovne šole Božiči ter vsem darovalcem vencev in cvetja

Žalujoča mati JOZICA ARBAITER

ZAHVALA

Ob tragični smrti mojega plemenitega

JOŽETA

študenta strojništva

se zahvaljujem vsem bivšim sošolcem, kolegom strojne fakultete, profesorjem ter rajnim prijateljem in znancem za izraženo sožalje in cvetje

Žalujoča: njegova BARBARA

NENADOMA NAS JE ZAPUSTIL NAŠ DRAGI SIN, BRAT IN STRIC

ing.

LOJZE BATTELINO

PEČARSKI MOJSTER

POGREB BO V PETEK OB 16. URI V MENGŠU

DO POGREBA LEŽI NA SVOJEM DOMU V MENGŠU

ŽALUJOČI:
MAMA, ATA, SESTRI MARJANCA POR. FLAJŠMAN IN GRETI POR. BARBORIČ Z DRUŽINAMA, DRUŽINI VRHOVNIK IN KERŽAN TER DRUGO SORODSTVO

MENGEŠ, LJUBLJANA, NOVO MESTO, 7. OKTOBRA 1970

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE PREZGODAJ ZAPUSTIL NAS LJUBLJENI MOŽ, OČKA, STARI OČKA, BRAT, STRIC, ZET IN SVAK

CIRIL KREGAR

TRG. POSLOVODJA

OD NJEGA SE BOMO POSLOVILI V PETEK, 9. OKTOBRA 1970, OB 14.30 IZ KRISTOFOVE MRLIŠKE VEŽICE NA ŽALAH

ŽALUJOČI:
ŽENA ELA, SINOVI CIRIL, CVETO Z DRUŽINAMA IN MARJAN, SESTRE MICI, ANČKA, PAVLA Z DRUŽINAMI, TAŠČA IN DRUGO SORODSTVO

Umrl je naš dragi

VINKO RACMAN

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 9. oktobra 1970, ob 16.30 iz Frančiškove mrliške vežice na Žalah

Žalujoči:
žena Rezi, hčerka Majda z družino, brat Matija, družine Racman, Šobar, Ražem in drugo sorodstvo

Prosimo tihega sožalja!

Ljubljana, Bazovica, Maribor, dne 7. oktobra 1970

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA PREMINIL

AVGUST SUKIČ

ODBORNIK SKUPŠČINE OBČINE ŽALEC

POGREB BO V PETEK, 9. OKTOBRA 1970, OB 15.30 NA POKOPALIŠČU V ŽALCU

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU

SKUPŠČINA OBČINE ŽALEC IN DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE V OBČINI ŽALEC

ŽALEC, 7. OKTOBRA 1970

Preminil je naš ljubi mož, ati, sin, brat, zet in stric

AVGUST SUKIČ

direktor

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 9. oktobra 1970, ob 15.30 izpred mrliške vežice v Žalcu na pokopališče Žalec

Žalujoči:
žena Hedvika, hči Ljerka, sin Darko, družine Sukič, Rajh, Sande in Kralj ter drugo sorodstvo

Žalec, Murska Sobota, Martinje, 7. oktobra 1970

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža in skrbnega očeta

LEVA VIDMARJA

se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so ga v življenju imeli radi, ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Posebna zahvala delovni skupnosti veletrgovine »MERCATOR«, Ljubljana, poslovni enoti »Hrana«, Ljubljana in sindikalni podružnici za nesebično pomoč ob moji nesreči. Najlepše se tudi zahvaljujem tovarišu Vrhovcu, planskemu direktorju za iskrene in tople besede ob odprtem grobu.

Žena Kati z otrokoma

Ljubljana, 8. oktobra 1970

OBJAVA ŠT. 6

REPUBLIŠKI ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE

objavlja

POTREBE PO DELAVCIH,

ki so jih prijavile delovne organizacije ali zasebni delodajalci, niso pa mogle biti pokrite iz vrst v Sloveniji prijavljenih začasno brezposelnih iskalcev zaposlitve.

Objavljene potrebe so odprte do zasedbe.

Interesenti naj vlagajo svoje ponudbe neposredno pri delovnih organizacijah.

Informacije o objavljenih potrebah dajejo tudi pristojni komunalni zavodi za zaposlovanje, ki so navedeni v oklepaju vsake objave. Sklicevati se je treba le na objavljeno registrsko številko prijave.

diplomirani veterinar

1 kot referent za osemenjevanje, moški z dveletno prakso, OD okoli din 1.805, stanovanja ni: **Živinorejsko-veterinarski zavod, Ptuj** (KZZ MB 515.325)

diplomirani metalurški inženir

1 za delo v metalografsko-fizikalnem laboratoriju, moški z nekaj prakse in odsluženo vojaščino, OD od din 1.800—2.200, stanovanje po dogovoru: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.469)

diplomirani inženirji kemije

3 za raziskovalno delo, moški ali ženske brez prakse, OD okoli din 1.800, stanovanja samska: **INA NAFTA, Lendava** (KZZ MS 603.864 do 603.866)

diplomirani strojni inženirji – energetiki

2 za inženirja v obratu, moški s prakso ali brez nje toda z odsluženo vojaščino, OD od din 1.600 do 2.600, stanovanje po dogovoru: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.467 in 516.468)

diplomirani strojni inženirji – tehnologi

1 za industrijskega svetovalca, moški ali ženska s triletno prakso, OD okoli din 2.100, stanovanja ni: **Zavod za rehabilitacijo invalidov, Celje** (KZZ CE 110.009)
4 za konstruktorje, moški s prakso ali brez nje toda z odsluženo vojaščino, OD od din 1.600 do 2.600, stanovanje po dogovoru: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.463—516.466)
1 za samostojnega konstruktorja in
3 za tehnični nadzor, moški ali ženske brez prakse, OD okoli din 1.800, stanovanja samska: **INA NAFTA, Lendava** (KZZ MS 603.859 do 603.862)

diplomirani elektroinženirji za jaki tok

3 za pripravnike, moški, OD okoli din 1.230, stanovanja ni: **ELEKTRO MARIBOR, Maribor, Vetrinjska 2, Enota GM Maribor** (KZZ MB 515.174—515.176)

diplomirani inženir za šibki tok

1 moški brez prakse, toda z urejeno vojaščino, OD okoli din 2.000, stanovanja ni: **ROG, Ljubljana, Trubarjeva 72** (KZZ LJ 430.163)

diplomirani ekonomisti

3 za delo v organizacijskem oddelku, moški z odsluženo vojaščino, OD od din 2.200—2.600;
1 za vodjo revizijskega oddelka, moški z odsluženo vojaščino ali ženska, OD okoli din 2.300 in
1 za delo v oddelku za zunanjo trgovino, moški z znanjem nemščine in angleščine ter odsluženo vojaščino, OD okoli din 1.800, stanovanja po dogovoru: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.475—516.479)
1 za vodjo plansko-analitske službe, moški ali ženska z dveletno prakso, OD okoli din 1.848, stanovanje družinsko: **AVTOELEKTRO, Tolmin** (KZZ NG 705.851)

profesor srbohrvaščine

1 za prevajalca tehnične dokumentacije, katalogov in navodil (znanje srbohrvaškega in slovenskega pravopisa; v poštev pride tudi kandidat s končano tehniško fakulteto), moški z nekaj prakse in odsluženo vojaščino, OD okoli din 2.200, stanovanje po dogovoru: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.470)

profesor sociologije

1 kot svetovalec za množično obrambno vzgojo, moški ali ženska z 10-letno prakso, OD okoli din 2.350, stanovanja ni: **Republiški sekretariat za narodno obrambo, Ljubljana, Zupančičeva 3** (KZZ LJ 417.654)

diplomirani inženir tehnične fizike

1 za delo v inštitutu na analizah rezultatov pri meritvah napetosti in obremenitve konstrukcij in njihovih elementov, moški z delovnim stažem ali brez njega, z odsluženo vojaščino, OD od din 1.800—2.200, stanovanje po dogovoru: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.556)

zdravniki

2 za splošno prakso, moška ali ženski brez prakse, OD okoli din 2.332, stanovanja ni: **Zdravstveni dom, Maribor, Ulica talcev 9** (KZZ 516.861 in 516.863)

gozdarski inženir

1 lesna smer, kot pripravnik za pregled in carinjenje blaga, moški, OD okoli din 1.290, stanovanja ni: **Carinarnica, Nova Gorica** (KZZ NG 705.806)

tekstilni inženir

1 za komercialista, moški s triletno prakso, OD okoli din 2.600, stanovanje družinsko: **Konfekcija KORA, Radeče** (KZZ CE 110.045)

strojni inženirji – energetiki

2 za delo v inštitutu, moški z nekaj prakse in odsluženo vojaščino, OD okoli din 2.000, stanovanje po dogovoru: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.473 in 516.474)

strojni inženirji – tehnologi

2 za delo v inštitutu, moški z nekaj prakse in odsluženo vojaščino, OD okoli din 2.000, stanovanje po dogovoru: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.471 in 516.472)
1 za konstruktorja, moški brez prakse, OD okoli din 1.600, stanovanje samsko: **INA NAFTA, Lendava** (KZZ MS 603.863)

komercialist

1 kot referent za družbeni standard, moški ali ženska s šestletno prakso, OD okoli din 2.000, stanovanja ni: **EGM — Dravske elektrarne, Maribor, Vetrinjska ulica 2** (KZZ MB 516.945)

ekonomisti

1 za delo v oddelku za zunanjo trgovino, moški z odsluženo vojaščino ali ženska, znanje nemščine in angleščine, OD okoli din 1.800, stanovanje po dogovoru: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.480)
1 za carinika — pripravnika, moški ali ženska, OD okoli din 1.400 in
1 za pripravnika, moški ali ženska, OD okoli din 900, stanovanj ni: **Carinarnica, Gornja Radgona** (KZZ MS 603.789 in 603.791)
1 za analize rentabilnosti poslovanja, moški ali ženska brez prakse, OD okoli din 1.500, stanovanja ni: **Vojni center za medicinsko rehabilitacijo, Rimske Toplice** (KZZ CE 110.042)

pravnik

1 kot referent za splošne zadeve, moški ali ženska brez prakse, OD okoli din 1.400, stanovanja ni: **Carinarnica, Gornja Radgona** (KZZ MS 603.788)

učitelji za razredni pouk

1 za vzgojo v šolskem varstvu, moški ali ženska brez prakse, OD okoli din 1.250, stanovanja ni: **Vzgojno varstveni dom ANGELCE OCEPEK, Ljubljana, Zvezna 24** (KZZ LJ 428.646)
1 moški ali ženska brez prakse, OD okoli din 1.300, stanovanje družinsko: **Osnovna šola, Grad** (KZZ MS 603.855)

predmetni učitelj nemščine in slovenščine

1 za poučevanje nemščine, moški ali ženska brez prakse, OD okoli din 1.534, stanovanja ni: **Osnovna šola, Velika Polana** (KZZ MS 603.793)

predmetni učitelj biologije in kemije

1 ženska brez prakse, OD okoli din 1.230, stanovanje družinsko: **Osnovna šola, Grad,** (KZZ MS 603.785)

predmetni učitelj matematike in fizike

1 za poučevanje matematike, moški ali ženska brez prakse, OD okoli din 1.534, stanovanja ni: **Osnovna šola, Velika Polana** (KZZ MS 603.792)

ortopedagogi

2 kot audiopedagoda za posebno šolo za slušno prizadeto mladino, moška ali ženski brez prakse, OD okoli din 1.710, stanovanja ni: **Zdravstveni dom, Maribor, Ulica talcev 9** (KZZ MB 516.860 in 516.862)

učitelj praktičnega pouka

1 ženska s petletno prakso, OD okoli din 1.400, stanovanja ni: **Tekstilni center, Kranj** (KZZ KR 312.993)

višji rentgenski tehniki

2 za slikanje in razvijanje filmov, moška ali ženski z enoletno prakso, OD okoli din 1.400, stanovanja ni: **Zdravstveni dom, Jesenice** (KZZ KR 307.139 in 310.487)

višja medicinska sestra

1 za višjo sobno medicinsko sestro, enoletna praksa, stanovanja ni: **Splošna bolnišnica Gorica, Šempeter pri Gorici** (KZZ NG 705.908)

delovni terapevt

1 moški ali ženska brez prakse, OD okoli din 1.400, stanovanja ni: **Vojni center za medicinsko rehabilitacijo Rimske Toplice** (KZZ CE 110.041)

varnostni inženir

1 za organizatorja poklicnega usposabljanja, moški z dveletno prakso, OD okoli din 1.600, stanovanja ni: **Zavod za rehabilitacijo invalidov, Celje** (KZZ CE 110.010)

strojni tehniki

1 za tehnologa priprave dela, moški z dveletno prakso, OD okoli din 1.300, stanovanja ni: **ELAN, Begunje na Gorenjskem** (KZZ KR 313.203)
1 za terminerja v stiskalniškem obratu, moški z dveletno prakso, OD okoli din 1.400, preskus sposobnosti, stanovanja ni: **MARIBORSKA LIVARNA, Maribor** (KZZ MB 516.586)
1 za načrtovanje in kontrolo krovskih del, moški brez prakse, OD okoli din 1.200, stanovanja ni: **Splošno kovinsko podjetje, Ajdovščina** (KZZ NG 705.844)

gradbeni tehnik za visoke gradnje

1 za načrtovanje in kontrolo krovskih del, moški brez prakse, OD okoli din 1.200, stanovanja ni: **Splošno kovinsko podjetje, Ajdovščina** (KZZ NG 750.845)

lesnoindustrijski tehnik

1 za tehnologa, moški z dveletno prakso, OD okoli din 1.300, stanovanja ni: **ELAN, Begunje na Gorenjskem** (KZZ KR 313.204)

PTT-tehnik

1 kot referent za naročniška razmerja, prednost imajo kandidati s končano šolo s praktičnim poukom za telekomunikacije, moški z enoletno prakso, stanovanja ni: **PTT podjetje, Nova Gorica** (KZZ NG 705.846)

višji administratorji

1 za vodjo zemljiške knjige, moški ali ženska z dveletno prakso in zemljiškim izpitom, OD okoli din 1.500, stanovanja ni: **Občinsko sodišče Slovenske Konjice** (KZZ CE 110.023)
1 za tajnika šole, ženska brez prakse, OD okoli din 1.000, stanovanja ni: **Osnovna šola, Rogaška Slatina** (KZZ CE 110.062)

ekonomski tehniki

1 za tajnika (lahko tudi upravni referent ali višji administrator), moški ali ženska z znanjem stenografije in strojepisja ter ustrezno prakso, OD okoli din 1.347 in
1 za knjigovodjo osnovnih sredstev, moški ali ženska z enoletno prakso, OD okoli din 1.089, stanovanj ni: **Komunalno podjetje CESTE-KANALIZACIJA, Celje** (KZZ CE 109.933 in 109.934)
1 za evidentičarja prodaje — knjigovodjo, moški ali ženska z enoletno prakso, trimesečna poskusna doba, stanovanja ni: **Zlatarna, Celje, Kersnikova 19** (KZZ CE 109.896)
1 za komercialnega referenta (lahko tudi komercialist), moški s triletno prakso, poskusno delo 3 mesece, OD okoli din 1.300, stanovanja ni: **AGROSERVIS, Murska Sobota, Koroška 50** (KZZ MS 603.796)
1 za saldakontista, moški ali ženska z enoletno prakso, stanovanja ni: **Industrijsko podjetje PETA, Radeče pri Zidanem mostu** (KZZ CE 109.917)
1 za knjigovodjo osnovnih sredstev in drobnega inventarja, ženska s triletno prakso, OD okoli din 1.318, stanovanja ni: **Inštitut za elektroniko in vakuumsko tehniko, Ljubljana, Teslina ul. 30** (KZZ LJ 430.659)

zobotehnik

1 moški ali ženska brez prakse, OD okoli din 1.1.650, stanovanja ni: **Zdravstveni dom, Maribor, Ulica talcev 9** (KZZ MB 516.858)

inštalaterji centralne kurjave

2 moška brez prakse, OD okoli din 1.100, stanovanja ni: **Komunalno podjetje VODOVOD, Mengeš, Gorenjska cesta** (KZZ LJ 430.150)

ključavničar

1 za vodjo proizvodnje, moški s triletno prakso, OD okoli din 1.600, stanovanja ni: **SIGMA, Zalec** (KZZ CE 110.040)

strojni ključavničarji

1 moški z dveletno prakso za vzdrževanje strojev in tekoča popravila, stanovanja ni: **Industrijsko podjetje PETA, Radeče pri Zidanem mostu** (KZZ CE 109.918)
2 za delo v obratu vzdrževanja, moška z dveletno prakso, OD okoli din 950, stanovanja ni: **ELAN, Begunje na Gorenjskem** (KZZ KR 313.129 in 313.130)

orodjarji

1 tudi za vodenje skladišča orodja, moški s triletno prakso, stanovanja ni: **Zlatarna, Celje, Kersnikova 19** (KZZ CE 109.897)
1 za delo v stiskalnici, moški brez prakse, OD okoli din 1.200, stanovanja ni: **FENOLIT, Borovnica** (KZZ LJ 429.962)

urejevalec strojev

2 za vzdrževanje strojev, moška brez prakse, OD okoli din 1.350, stanovanja ni: **Tekstilna tovarna NOVOTEKS, Novo mesto** (KZZ NM 807.809 in 807.810)

rezkalci

10 moški z dveletno prakso in odsluženo vojaščino, OD okoli din 1.300, stanovanje skupinsko: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.505—516.514)

strugarji

20 moških z dveletno prakso in odsluženo vojaščino, OD okoli din 1.300, stanovanje skupinsko: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.486—516.504 in 516.562)
1 moški z dveletno prakso, OD okoli din 1.572, stanovanja ni: **AUREA, Celje, Stanetova 22 b** (KZZ CE 109.969)

brusilci

8 moški z dveletno prakso in odsluženo vojaščino, OD okoli din 1.300, stanovanje skupinsko: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.515—516.522)

modelni mizarji

5 za izdelovanje livarskih in kopirnih modelov, moški brez prakse toda z odsluženo vojaščino, OD okoli din 1.400—1.600, stanovanje samsko: **TAM, Maribor** (KZZ MB 516.481 do 516.485)

elektroinštalater

1 obratni električar za napeljave in remontna dela, moški brez prakse, OD okoli din 1.230, stanovanja ni: **JELOVICA, Škofja Loka** (KZZ KR 312.922)

obratni elektrikar

1 za vzdrževanje, moški, zaželjeno 1 leto prakse, OD okoli din 1.214, stanovanja ni: **FENOLIT, Borovnica** (KZZ LJ 429.961)

zidarji

25 kvalificirani, brez prakse, OD okoli din 920, stanovanje skupinsko: **Splošno gradbeno podjetje KONSTRUKTOR, Maribor** (KZZ MB 516.588—516.612)
5 kvalificirani, brez prakse, OD okoli din 980, stanovanje skupinsko: **REMONT, Makole** (KZZ MB 516.895 do 516.899)

oblagalci tal

5 za polaganje parketa in plastičnih mas, moški brez prakse, OD okoli din 1.500, stanovanje skupinsko: **Komunalni servis, Kranj** (KZZ KR 313.232—313.236)

železokrivci

5 brez prakse, OD okoli din 920, stanovanje skupinsko: **Splošno gradbeno podjetje KONSTRUKTOR, Maribor** (KZZ MB 516.654—516.658)

tesarji

10 kvalificirani, brez prakse, OD okoli din 920, stanovanje skupinsko: **Splošno gradbeno podjetje KONSTRUKTOR, Maribor** (KZZ MB 515.644 do 516.653)
2 kvalificirana, brez prakse, OD okoli din 1080, stanovanje skupinsko: **REMONT, Makole** (KZZ MB 516.878 in 516.902)

čevljarji – ortopedi

2 moška z dveletno prakso, OD okoli din 1.200, stanovanja ni: **Zavod za rehabilitacijo invalidov, Celje** (KZZ CE 110.012 in 110.013)

industrijska šivilja

1 za šivanje konfekcije, ženska, OD okoli din 720, stanovanja ni: **MODNA OBLAČILA, Ljubljana, Tolstojeva 9 a** (KZZ LJ 430.193)

zasteklar

1 za rezanje in prodajo ravnega stekla, moški s triletno prakso, OD okoli din 1.260, stanovanja ni: **Trgovsko podjetje SMREKA, Maribor, Valvazorjeva 3** (KZZ MB 516.579)

soboslikarji – pleskarji

3 moški brez prakse, OD okoli din 1.005, stanovanja ni: **Komunalno podjetje, Piran** (KZZ KP 208.904, 208.906 in 208.907)

šoferji

7 za vožnjo tovornih avtomobilov (C, E kat.), moški s triletno prakso, OD okoli din 2.000, stanovanja ni: **Prevozniško podjetje TRANSPORT, Maribor, Pupinova 2** (KZZ MB 516.445—516.451)
1 za vožnjo tovornega avtomobila, moški brez prakse, stanovanja ni: **Veletrgovina KOLONIALE, poslovna enota Poljčane** (KZZ MB 516.876)
9 za avtocisterne, moški z dveletno prakso, OD okoli din 1.968, potrdilo o nekaznovanju, poskusna vožnja in psihofizični pregled, stanovanja ni: **Avtopodjetje TRANSPORT, II. Bistrica** (KZZ KP 209.057—209.065)

avtomehanik

1 za delo v proizvodnji avtomobilov, moški brez prakse, OD okoli din 1.000, stanovanja ni: **Industrija motornih vozil, Novo mesto** (KZZ NM 807.447)

natakarji

2 za strežbo v restavraciji, ženski brez prakse, OD okoli din 900, poskusno delo 30 dni, stanovanja ni: **STOL, Kamnik** (KZZ LJ 427.999 in 428.000)

administrator

1 za administracijo in strojepisje, moški ali ženska brez prakse, OD okoli din 1.300, stanovanja ni: **BREST, Cerknica** (KZZ LJ 428.151)

luknjači – verificirci

2 ženski z osnovno šolo in dveletno prakso, OD okoli din 900, stanovanja ni: **Zavod SRS za statistiko, Ljubljana, Vožarski pot 12** (KZZ LJ 430.001 in 430.003)

UGODNOST ZA NAROČNIKE DELA!

DELO NEZGODNO ZAVARUJE VSE SVOJE NAROČNIKE PRI ZAVAROVALNICI SAVA

S

NE ODLAŠAJTE IN ČIMPREJ NAROČITE DELO

NAPAČNO BI BILO, ČE BI KUPILI AVTO RADIO ZA VAŠ AVTOMOBIL, NE DA BI SE POPREJ POZANIMALI GLEDE NAKUPA IN CEN V VELETRGOVINAH FIRME

UNIVERSALTECNICA

TRST

Corso U. Saba 18
Piazza Goldoni 1
Via Machiavelli 3
Via Ghirlandaio 25

Razen tega imamo v prodaji vse najboljše znamke radioaparatov od 16.900 lir dalje

V CENAH NI VKLJUČENA CARINA ZA EKSPORTNE POŠILJKE

TOVARNA MOTORNIH VOZIL

TOMOS KOPER

RAZPISUJE

javno licitacijo

za prodajo naslednjih vozil:

1 OSEBNI AVTO
CITROËN ID-19 BREAK
IZKLICNA CENA 23.000 DIN

8 OSEBNIH AVTOMOBILOV
CITROËN AMI-6 BREAK
IZKLICNA CENA OD 14.500—18.000 DIN

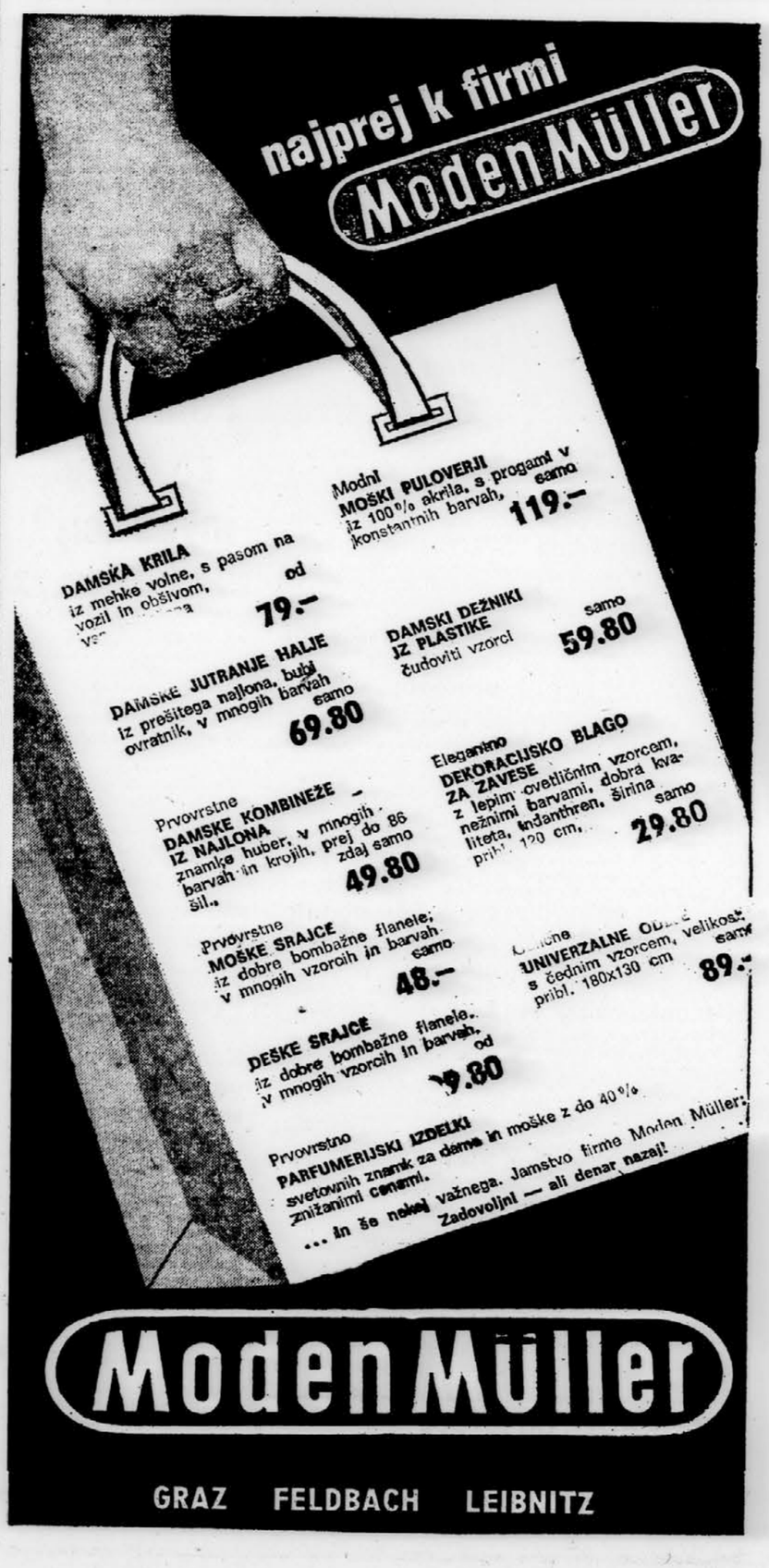
Licitacija vozil bo 9. oktobra 1970, ob 9. uri pri osebni vratarnici tovarne »Tomos« Koper, Šmarska cesta štev. 4.

Pristop k licitaciji imajo interesenti družbenega in zasebnega sektorja. Imenovani, ki zastopa družbeni sektor, mora predložiti ustrezno pooblastilo.

Vozila si lahko ogledate dne 9. oktobra 1970 od 7. ure dalje.

Podrobnejše informacije lahko dobijo interesenti po telefonu štev. 21-760, interno 404.

9375

POTRDITEV KANDIDATURE SADATA — V Kairu se je sestalo vodstvo Arabske socialistične unije, ki je potrdilo kandidaturo Anuarja el Sadata za novega predsednika ZAR. Pred začetkom zasedanja so s kratkim molkom počastili spomin pokojnega predsednika Naserja. Na sliki so člani vodstva Socialistične unije (od leve proti desni): Ramzi Stino, Labib Šukair in Dia Eloin Daud. UPI

MNOZICNI GROBOVI PALESTINCEV — Na sliki je pokopališče pri palestinskem begunskem taborišču Vahdat blizu Amana, kjer so te dni pokopali več sto Palestincev, v glavnem civilistov, ki so bili ubiti med nedavnimi boji v Jordaniji. Poročajo, da se življenje v Amanu in drugih mestih postopoma vrača v normalne tirnice. Še vedno pa ni znano natančno število ubitih in ranjenih. Telefoto: UPI

EKSPLOZIJA KOTLA — Že včeraj smo poročali, da je v Gorici v Italiji eksplodiral parni kotel v vojašnici tankistov. Pri tem je izgubilo življenje sedem vojakov. V času eksplozije je bilo v predavalnici nad kotlarno precej vojakov pri pouku in prava sreča je, da eksplozija ni terjala še več žrtev, saj je kotlarno eksplozija praktično raznesla. Na sliki: pogled na ruševine. Telefoto: UPI

Delež zveze za Banjaluko

ZIS je včeraj obravnaval tudi letošnjo gospodarsko politiko

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug). Zvezni sekretariat za informacije je sporočil, da je ZIS na današnji seji, ki jo je vodil Mitja Ribičič, razpravljal o deležu federacije pri odstranjevanju posledic potresa v Bosanski krajini. Seje so se udeležili tudi predsedniki republiških in pokrajinskih izvršnih svetov.

Razprava o deležu federacije pri odstranjevanju posledic potresa je potekala na osnovi poročil komisije za ocenjevanje škode in poročila posebne delovne skupine v kateri so bili tudi predstavniki republiških in pokrajinskih izvršnih svetov. ZIS je pristojnim organom zaupal nalogo, naj na osnovi predlogov delovne skupine nemudoma pripravijo predpise o deležu federacije pri obnavljanju Bosanske krajine. O predlogih zakona bo svet razpravljal na posebni seji, ki bo 12. oktobra, zatem pa jih bo nemudoma poslal zvezni skupščini.

Svet je na seji razpravljal tudi o položaju gospodarstva in uresničevanju gospodarske politike za letošnje leto. ZIS je sklenil, da bodo izdelali podrobnejši program stabilizacije, ki bo obenem tudi osnova za predlog gospodarske politike v prihodnjem letu. ZIS je tudi odločil da bodo vsem, ki jim je potres v občinah Knin, Drniš, Sinj in Gacko povzročil škodo, dali potrošniška posojila. Ta posojila, ki so ugodna, so dali tudi ob drugih podobnih elementarnih nesrečah.

Sprejet jugoslovanski amandma

HAAG, 7. okt. (Tanjug). Na zasedanju medparlamentarne unije, v odboru za gospodarska in socialna vprašanja so sprejeli jugoslovanski amandma k predlagani resoluciji o regionalnem gospodarskem sodelovanju. V amandmaju je rečeno, da je v OZN treba šprejeti že predlagani dokument o drugi dekadi razvoja.

V odboru so tudi odločili, da bodo na prihodnjem zasedanju razpravljali o pravnem, gospodarskem in socialnem položaju tujih delavcev v državah, kjer so zaposleni. Ta predlog jugoslovanske skupine so soglasno sprejeli in ga ocenili kot novo koristno pobudo, ki naj bi sprožila razprave o povsem novem gradivu, zelo zanimivem za vso unijo.

Letna konferenca britanskih torijcev

LONDON, 7. okt. (Tanjug). V navzočnosti 4000 delegatov so danes v Blackpoolu odprli letno konferenco britanskih konservativcev. Med poglavitnimi temami debat je vladni osnutek zakona o industrijskih odnosih. S še večjo pozornostjo pričakujejo konservativci poročilo finančnega ministra Barberja, ki je napovedano za petek, in govor voditelja stranke Heatha, ki bo v soboto po končani konferenci.

Med zunanjepolitičnimi vprašanji, ki jih bodo obravnavali na konferenci, bodo ukrepi proti Rodeziji, vprašanje skupnega evropskega tiga in obnovitev prodaje orožja Južni Afriki.

Merila o nerazvitosti

Republiški IS bo poslal osnutek zakona o pospeševanju razvoja manj razvitih območij v obravnavo skupščini

LJUBLJANA, 7. okt. Iz sekretariata IS za informacije smo prejeli: Na današnji seji je republiški IS pod vodstvom predsednika Staneta Kavčiča obravnaval osnutek zakona o pospeševanju razvoja manj razvitih območij v SR Sloveniji, ki ga je predhodno obravnaval in v načelu podprl na svoji zadnji seji.

Osnutek zakona, ki je rezultat obsežnih razprav v republiških organih in prizadetih občinah, bo določal manj razvita območja v naši republiki kot tudi ukrepe za sodelovanje SR Slovenije pri pospeševanju gospodarskega in socialnega razvoja teh območij. Skladno s sprejetimi stališči v javni razpravi in ob upoštevanju možnosti republike uveljavlja osnutek zakona načelo, naj bi bilo število občin precej omejeno. Zato predvideva osnutek zakona kriterije, na osnovi katerih bo ugotovljeno, katere občine se bodo štele za manj razvite. Izpolnjevati bodo morale pogoje glede višine narodnega dohodka na prebivalca, odstotka kmečkega prebivalstva ter odstotka vseh zaposlenih v občini, upoštevajoč pri tem tudi dnevno migracijo.

Osnovni nosilci pospešenega razvoja naj bi bili samoupravni subjekti, to so prizadete občine ter zainteresirane delovne organizacije, medtem ko bo republika v naporih pri pospeševanju razvoja teh območij sodelovala.

Občine, ki se bodo po tem zakonu štele za manj razvite, bo s posebnim odlokom ugotavljal izvršni svet.

V smislu današnje razprave in pripomb, danih na seji, bo poslal izvršni svet osnutek zakona republiški skupščini.

Nato je izvršni svet sprejel predlog zakona o nekaterih natančnejših merilih za določanje odškodnine za razlaščena kmetijska in stavbna zemljišča. Predlog zakona predvideva, da se za oceno koristi, ki jo lahko daje kmetijsko zemljišče, upošteva katastrski dohodek. Za posamezne kmetijske in gozdne kulture se jemlje večkratni znesek enoletnega katastrskega dohodka. Za tržno ceno kmtijskega zemljišča velja cena, ki se oblikuje na območju kraja, kjer leži kmetijsko zemljišče. Pri določanju odškodnine se upošteva tudi vrednost vloženih neamortiziranih investicij prejšnjega lastnika.

Za oceno koristi, ki jo lahko daje stavbno zemljišče, se upošteva dohodek, ki bi ga prejšnji lastnik dobil, če bi na njem sezidal družinsko stanovanjsko hišo po poprečni gradbeni ceni v času razlastitve.

Na seji je izvršni svet še potrdil statute vzgojnih zavodov v Slivnici in Preddvoru ter statut posebne osnovne šole pri ortopedski bolnišnici v Valdoltri, ki so jih predhodno sprejeli sveti omenjenih zavodov oziroma šole.

Patakos o volitvah v Grčiji

ATENE, 7. okt. (Tanjug) — Podpredsednik grške vlade Patakos je za zahodnonemško revijo »Spiegel« izjavil, da bo grška vlada v začetku decembra objavila pogoje, pod katerimi bi izvedli parlamentarne volitve v Grčiji. Dejal je, da bodo volitve na podlagi veljavne ustave iz leta 1968 in ustavnih zakonov, »pravico sodelovati na volitvah pa bodo imeli tudi bivši politiki, ki žive doma ali v tujini«.

Za večjo varnost letalskega prometa

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — V ZIS je bil predložen predlog zakona o ratifikaciji sporazuma o kaznivih dejanjih in o nekaterih drugih dejanjih, izvršenih v letalih. Sporazum, ki naj bi ga sedaj potrdili in mu dali obliko zakona, predstavlja nov korak v mednarodnem sodelovanju na področju skrbi za večjo varnost letalskega prometa.

Uvoz kmetijskih strojev brez carine?

OSIJEK, 7. okt. (Tanjug) — V Slavoniji in Baranji so se pojavili predlogi (za katerimi stoji tudi medobčinska konferenca ZK), da bi našim delavcem v Zahodni Nemčiji in drugih državah omogočili uvoz kmetijskih strojev za zasenbo uporabo brez carine.

Osnovno gibalo teh predlogov je bila misel, da bi uvoz kmetijskih strojev poživil proizvodnjo na njivan zasebnih kmetov v Slavoniji in Baranji. Tako bi htreje naraščal tudi dohodek, ki ga ima prebivalstvo teh krajev od kmetijstva.

Po približnih ocenah je trenutno na delu v tujini okrog 35.000 prebivalcev Slavonije in Baranje. Med njimi je več kot polovica kmetov, ki se bodo večinoma vrnili na svojo zemljo.

Podražitev za kritje investicij?

ŽTP bodo zaključile leto brez izgub – Manjka 130 milijonov za naložbe

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — Na skupščini skupnosti jugoslovanskih železnic so danes menili, da bodo železniška podjetja zaključila poslovno leto brez izgub, kljub težavam, ki so jih imeli v zadnjem času pri prevozih zaradi pomanjkanja vagonov. Železniška podjetja so v prvih šestih mesecih kljub materialnim težavam vložila 1,1 milijarde dinarjev, čd tega tretjino lastnih sredstev.

Zaradi naraščanja cen na tržišču in podaljšanih rokov za dokončanje programa o modernizaciji je morala železnica revidirati investicije. Novi predračun sedaj kaže, da za program modernizacije potrebujejo še 130 milijonov dinarjev. Ta primanjkljaj bo skušala železnica kriti s spremembo svojih cen.

Kanada ne more ustreči ugrabiteljem

OTTAWA, 7. okt. (AFP — Reuter — AP). Kanadski minister za zunanje zadeve Mitchell Sharp je sinoči v parlamentu izjavil, da vlada ne more ustreči zahtevam, ki so jih postavili ugrabitelji britanskega trgovinskega atašeja Jamesa Crossa. Vendar je izrazil upanje, da bo kljub temu mogoče kaj storiti za njegovo. varno vrnitev.

Medtem je radio v Montrealu objavil sporočilo, ki ga je fronta za osvoboditev Quebeca poslala ženi ugrabljenega diplomata. V sporočilu je rečeno, da se fronta ne bo obotavljala usmrtiti njenega moža, če kanadske oblasti njihovih zahtev ne bodo upoštevale. V pismu, na katerega je nekaj besed napisal tudi Cross, je rečeno, da se ugrabljeni diplomat dobro počuti.

Hrvatska računa na 21 mest v organih zveze

ZAGREB, 7. okt. (Tanjug). — Socialistični republiki Hrvatski je veliko do tega, da bi si zagotovila 21 izmed skupnih 97 delovnih mest v organih federacije, na katerih bo funkcionarjem kmalu potekel mandat.

O tem je spregovoril Luka Bajakić, predsednik komisije za volitve in imenovanja pri hrvaškem saboru na današnji seji izvršilnega odbora republiške konference SZDL Hrvatske. Bajakić je članom izvršilnega odbora sporočil, da sta komisija za volitve in imenovanja pri Saboru in ustrezna komisija IS Hrvatske v tem smislu že izdelali konkretne predloge.

Schödlovi pogovori v BiH

SARAJEVO, 7. okt. (Tanjug). — Otto Schödl, podpredsednik bavarske vlade, je danes po obisku v glavnem mestu BiH izjavil, da se je z gospodarstveniki te republike in s člani vlade neposredno pogovarjal o konkretnih akcijah in velikih kooperacijah, preračunanih na daljše obdobje.

Osnutek resolucije o odgovornosti

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — Člani odbora prosvetnokulturnega zbora zvezne skupščine za družbenogospodarske odnose so danes načeloma sprejeli osnutek skupščinske resolucije o odgovornosti nosilcev samoupravnih in drugih družbenih ter javnih funkcij. Člani odbora so bili za sprejetje tega dokumenta in so opozorili, da bi bila ta resolucija lahko spodbuda za široko družbeno-politično akcijo.

Skupščina ESNA v Dubrovniku

DUBROVNIK, 7. okt. (Tanjug). — Tukaj se je danes začela prva generalna skupščina evropskega združenja za uporabo jedrske energije v kmetijstvu (ESNA). Skupščine se udeležuje čez 80 strokovnjakov iz 22 evropskih držav, včlanjenih v to organizacijo.

Naša strokovnjaka v Peruju

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug). Jugoslovanska strokovnjaka, inženirja Kole Jordanovski in Ljubo Pota iz Skopja, bosta jutri odpotovala v Peru, kjer bosta kot izvedenca OZN sodelovala pri odpravljanju posledic potresa.

Prvi na tržaški lestvici

TRST, 7. okt. (Tanjug) — Jugoslovani so po podatkih tukajšnje turistične organizacije na prvem mestu med obiskovalci Trsta. Do konca septembra so zabeležili 92.307 nočitev Jugoslovanskih turistov, kar je za približno 15 odstotkov več kot lani.

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Tito na bruseljskem magistratu

Ogledal si je tudi zbirko risb in akvarelov belgijskih mojstrov

BRUSELJ, 6. oktobra Tanjug) — Predsednik Tito, ki je na tridnevnem uradnem obisku v Belgiji, je danes dopoldne ob 16. uri obiskal bruseljski magistrat, kjer ga je v slovesni dvorani ob prisotnosti mnogoštevilnih povabljencev pozdravil župan Bruslja Cooremann.

Predsednik Tito se je zahvalil za toplo dobrodošlico in med drugim dejal, da je mesto Belgije ne samo gospodarsko in poslovno, marveč tudi pomembno kulturno in politično središče. V njem se odvija važen del mednarodne in posebno evropske aktivnosti, zaradi česar vloga Bruslja neprestano narašča.

Ob koncu je predsednik Tito zaželel novih uspehov prebivalcem Bruslja v vsestranskem razvoju njihovega mesta. Zatem pa si je z zanimanjem ogledal zbirko risb in akvarelov starih belgijskih mojstrov, ki so s potovanja po jugoslovanskih krajih ustvarili lepo zbirko slik naših mest. Tu ste lahko videli risbe iz Dubrovnika, Splita, Šibenika, Zadra, Zagreba, Dravograda in drugih mest.

Na intimnem kosilu, ki sta ga danes priredila kralj Baudouin in kraljica Fabiole, je belgijski kralj izročil predsedniku Titu najvišje belgijsko odlikovanje — veliko lento Leopolda. Predsednik Tito pa je izročil belgijskemu kralju najvišje jugoslovansko odlikovane, ki ga podeljujejo šefom držav-Red velike jugoslovanske zvezde.

Na slovesni večerji, ki jo je belgijski kralj priredil nocoj v kraljevski palači, v čast predsednika SFRJ in njegove žene Jovanke, sta kralj Baudouin in predsednik Tito izmenjala zdravici.

Sprejem v Gradcu

GRADEC, 6. okt. — Naš generalni konzul v Gradcu inž. Dostal in predsednika gospodarskih zbornic Slovenije in Hrvatske Leopold Krese in dr. Vito Gašparović, so priredili nocoj tradicionalni sprejem ob jugoslovanskem dnevu na jesenskem graškem velesejmu. Sprejema sta se udeležila tudi štajerski deželni glavar Josef Krainer in naš veleposlanik v Avstriji Mitja Vošnjak.

V. P.

Plenum PK ZK Kosova

PRIŠTINA, 7. okt. (Tanjug). — Tu se je danes začel plenum pokrajinskega komiteja ZK Kosova, na katerem so razpravljali med drugim tudi o tem, da je kljub pozitivnim dosežkom gospodarstvo dokaj pod predvideno ravnijo. Gospodarstvo je zelo zadoženo, osebni dohodki na Kosovu so se dvignili le za 3 odstotke. Precej so govorili o nasprotjih na področju mednacionalnih odnosov, ki ponekod povzročajo politične spore. Lani so v zvezo komunistov sprejeli veliko novih članov, večinoma mladih, med njimi je več kot 63 odstotkov Albancev, kar je zelo pomembno za delo ZK na Kosovu. V razpravi so govorili tudi o prizadevanjih za utrditev proizvodnje v obratih »Trepčeк, o korupciji, ki se vedno bolj širi, in o akciji za vpis posojila za gradnjo osnovnih šol Plenum se nadaljuje.

Arafat: Še vedno nasilje

Na področjih pod nadzorstvom jordanskih čet preganjajo Palestince

BEJRUT, 6. okt. — Kakor poročajo tuje agencije, je predsednik CK palestinskega odporniškega gibanja Jaser Arafat obtožil danes jordanske čete, da vršijo nasilje nad Palestinci na področjih, ki so pod nadzorstvom armade kralja Huseina. V sporočilu, ki ga je poslal odboru za premirje v Amanu, je protestiral zaradi sporočila, ki so ga objavili včeraj v jordanski prestolnici in v katerem je rečeno, »da se položaj v Jordaniji normalizira«.

»Z obžalovanjem moram reči, da sem slišal za sporočilo, ki ga je v imenu odbora objavil radio Aman, da se Jordanija vrača v normalno življenje. To demantirajo dejstva in še posebej akti nasilja nad ženskami in kraje ki smo jih registrirali na področjih pod nadzorstvom jordanske armade.«

Arafat nadalje trdi da so bile še včeraj vojaške operacije proti oporišču palestinskih komandosov na področju Harima, severno od Irbida. »Dnevno se vršijo zločini proti našemu herojskemu ljudstvu v Jordaniji«, trdi Arafat ob zaključku svojega sporočila, ki ga je izdal kot glavni poveljnik palestinskih oboroženih sil. Njegovo sporočilo je bilo objavljeno nocoj.

Predsednik IS Makedonije sprejel slovenske novinarje

SKOPJE, 6. okt. (Tanjug) — Predsednik izvršnega sveta Makedonije dr. Ksente Bogčev je sprejel danes skupino slovenskih novinarjev, ki so kot gostje sekretariata za informacije Makedonije od včeraj v tej republiki. Slovenski novinarji so danes obiskali mestno skupščino in redakcijo »Nova Makedonija«, jutri pa bodo obiskali nekaj mest v notranjosti Makedonije. Slovenske novinarje je sprejel tudi sekretar sekretariata CK ZKM dr. Slavko Milosavlevski.

Koncert ob dnevu otroka

LJUBLJANA, 6. okt. — V počastitev dneva otroka je bil nocoj v Filharmoniji slavnostni koncert, ki ga je pripravila Mestna zveza prijateljev mladine Ljubljana. Pel je mladinski zbor Pionirskega doma, ki mu je dirigiral prof. Miro Kokol. Koncerta so se udeležili tudi Sergej Kraigher, Lidija Šentjurc, Janez Vipotnik, dr. France Hočevar, Vladimir Krivic in drugi. Dohodek s koncerta je namenjen pionirskim odredom za organizirano delo v prostem času.

Premier Maurer se je hudo ponesrečil

DUNAJ, 6. okt. (AP) — Romunski premier Ion Gheorghe Maurer je imel včeraj hudo prometno nesrečo. Še vedno je pod stalnim zdravniškim nadzorstvom romunskih in tujih specialistov. Po vesteh iz Pariza sta v Bukarešto prispela dva najbolj znana francoska specialista, ki sta se pridružila ekipi, ki skrbi za premiera Maurerja.

Telegrami

SPREJEM OB PRAZNIKU NDR — BEOGRAD. Veleposlanik NDR v Jugoslaviji Karl Kormes je priredil v svoji rezidenci sprejem ob državnem prazniku NDR. Sprejema so se udeležili Krste Crvenkovski, Mišo Pavičević, Hakija Pozderac, Anton Vratuša in drugi gostje.

NAJVEČ JUGOSLOVANSKIH DELAVCEV — NURNBERG. Konec septembra je bilo v ZR Nemčiji rekordno število tujih delavcev — milijon 949 tisoč, kar je skoraj pol milijona več kot konec lanskega septembra. Po podatkih zahodnonemškega zveznega urada za delovno silo je bilo med tujimi delavci največ Jugoslovanov — 424.500 (okrog 21,8 %). Na drugem mestu so Italijani, ki jih je bilo 381.300 (19,6 %).

PODGORNI NA PROSLAVI OZN? — NEW YORK. Ni še gotovo, kateri sovjetski voditelj se bo udeležil proslave 25-letnice OZN, ki se bo začela prihodnjo sredo. Dobro poučeni krogi pravijo, da utegne priti na slovesno jubilejno zasedanje predsednik prezidija vrhovnega sovjeta Nikolaj Podgorni, ne pa premier Aleksej Kosigin, kot so mislili prej.

NIXON BO GOVORIL V OZN — WASHINGTON. V generalni skupščini OZN bo 23. oktobra govoril predsednik ZDA Richard Nixon. Naslednjega dne bo Nixon priredil v Beli hiši večerjo za voditelje držav, ki bodo prišli na proslavo 25-letnice OZN.

KITAJSKA POMOČ HANOIU — TOKIO LR Kitajska in DR Vietnam sta podpisala sporazum, po katerem bo Peking dajal Hanoiu gospodarsko in vojaško pomoč.

NOVA VLADA — BEJRUT. Premier Saeb Salam je sestavil novo libanonsko vlado, v kateri je 12 članov. Nova vlada se je sestala pod predsedstvom predsednika republike Sulejmana Frangiera.

CVRLJETOV OBISK — BEJRUT. Jugoslovanski veleposlanik v Libanonu Čedomil Cvrlje je včeraj obiskal libanonskega zunanjega ministra Nasima Maždalanija. Pogovarjala sta se o najnovejšem razvoju dogodkov na Srednjem vzhodu.

ARETIRANI VOHUNI — ALŽIR. V Alžiru so aretirali pet francoskih državljanov. Obtoženi so, da so delali za francosko obveščevalno službo in da so imeli razpredeno špijonažo in subverzivno mrežo. Trdijo tudi, da so jih prijeli »nedavno«, medtem ko se je iz francoskih virov izvedelo, da so jih aretirali že januarja in februarja.

BOMBNI ATENTAT — NEW YORK. V torek zvečer je pred poslopjem, v katerem ima prostore palestinska osvobodilna organizacija v New Yorku, eksplodirala bomba. Povzročila je škodo, ranjen pa ni bil nihče.

JUGOSLOVANSKO-MONGOLSKO SODELOVANJE — ULAN BATOR. Na sedmem rednem zasedanju jugoslovansko-mongolske komisije za znanstveno-tehnično sodelovanje so podpisali protokol o sodelovanju za prihodnje leto.

POGAJANJA IBM S SOVJETSKO ZVEZO — MOSKVA. Ameriška družba za proizvodnjo computerjev IBM bi rada prodajala svoje proizvode v Sovjetsko zvezo. V ta namen se je šef firme Thomas Watson dva dni pogovarjal v Moskvi z morebitnimi sovjetskimi partnerji.

LETALSKA ZVEZA S HANOIEM — MOSKVA. Sovjetska letalska družba »Aeroflot« bo s 15. oktobrom uvedla redne polete enkrat tedensko na progi Moskva—Hanoi. Na poti, dolgi 9700 km, bodo letala »Iljušin 18« sa pristajala v Taškentu, Karačiju, Kalkuti in Vientianu. Razdalio od Moskve do Hanoia bodo preletela v slabih 16. urah.

SESTANEK V UGANDI — KAMPALA. Kenijski predsednik Jomo Kenyatta, tanzanijski predsednik Julius Nyerere in Kenneth Kaunda se bodo v Kampali sešli z ugandskim predsednikom Miltonom Obotejem.

PREMIEROVA TURNEJA — WELLINGTON. Novozelandski premier John Marshall bo obiskal London in prestolnice držav, članic EGS, potem pa bo odpotoval v New York na slovesno jubilejno zasedanje OZN.

STAVKA — RIM. Profesorji in predavatelji na italijanskih univerzah so napovedali splošno stavko za 15. oktobra. Zahtevajo reformo univerz.

DE GAULLOVI SPOMINI — PARIZ. V pariških knjigarnah prodajajo od včeraj prvi del druge serije spominov bivšega francoskega predsednika Charlesa de Gaulla. V tem delu je zajet čas od 1958. do 1962. leta.

Pa še to:

PREVIDNOST — Direktor zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latifić je ocenil, da bodo cene pri proizvajalcih konec leta približno za 10 odstotkov višje. Ko pa so ga novinarji vprašali, kakšne bodo maloprodajne cene, je dejal: »Tega ne morem reči. Lahko rečem le to, da jih bomo objektivno beležili . . .«

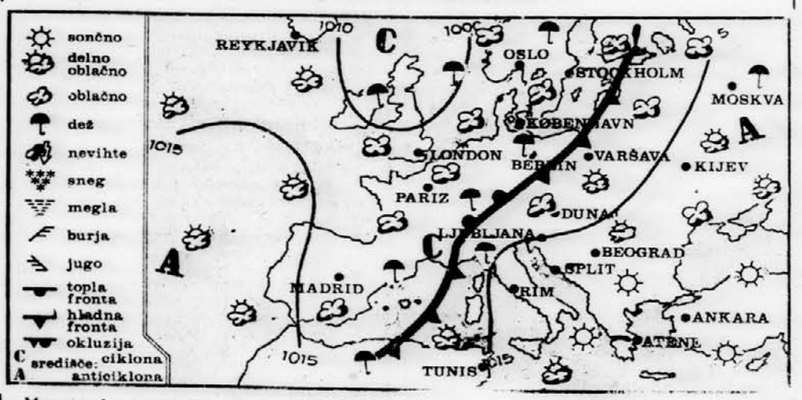
V GRADEC po igrače
k tvrdki KOCH in nič drugače!
Na zalogi celoten sortiment LEGO in vse novosti
KOCH na Glavnem trgu

SONCE vzide 6.07 zaide 17.28

VREMENSKO POROČILO

LUNA vzide 11.21 zaide 22.50

Prognostična karta za 8. oktober 1970 ob 0,7. uri

Vreme in temperatura za 7. oktober 1970

kraji	vreme ob 7 uri	°C	vreme ob 13 uri	°C
Ljubljana	poloblačno	10	poloblačno	21
Planica	jasno	4	sončno	18
Rožnik	poloblačno	13	poloblačno	19
Kredarica	jasno	3	jasno	4
Maribor	jasno	9	sončno	21
Sl. Gradec	jasno	4	sončno	20
Celje	jasno	16	poloblačno	20
Novo mesto	jasno	7	sončno	20
Koper	jasno	15	oblačno	23
Reka	oblačno	17	poloblačno	19
Puli	poloblačno	15	poloblačno	21
Hvar	jasno	19	jasno	21
Dubrovnik	jasno	15	jasno	22
Zagreb	jasno	10	sončno	22
Beograd	jasno	12	jasno	23
Sarajevo	jasno	3	jasno	21
Titograd	jasno	12	jasno	22
Skopje	jasno	8	jasno	23
Celovec	jasno	4	sončno	20
Gradec	jasno	3	sončno	22
Dunaj	oblačno	9	jasno	17
Benetke	jasno	10	sončno	21
Milano	oblačno	13	oblačno	17
Genova	po dežju oblačno	19	oblačno	20
Munchen	jasno	8	jasno	22
Zürich	megla	7	oblačno	17
Rim	jasno	12	sončno	24
Pariz	oblačno po dežju	13	dežuje	15
Berlin	jasno	11	sončno	20
Stockholm	oblačno	12	oblačno	14
Moskva	dežuje	8	oblačno	9

Temperatura morja

Koper, Lošinj in Šibenik 20, Rab in Senj 18, Hvar 21, Split 18 stopinj Celzija.

Napoved za danes:

SLOVENIJA

V vzhodni Sloveniji precej sončno, pozneje so v skrajnih zahodnih krajih že možne padavine. Najnižje nočne temperature okoli 6, v Primorju 12, najvišje dnevne okoli 15, v vzhodni Sloveniji 20.

Izgledi za petek: nestalno in nekoliko hladnejše vreme

JUGOSLAVIJA

Ob severnem Jadranu postopno poslabšanje vremena drugod po Jugoslaviji bo precej sončno in toplo, ob Jadranu jugo.

VREMENSKA SLIKA

Nad Balkanom se še zadržuje topel in suh zrak, medtem ko so hladne zračne gmote že zajele zahodno Evropo Frontalne motnje so dosegle zahodne Alpe in se bodo zaradi močnih južnih vetrov le počasi približevale našim krajem.

CELJE

Ni dovolj štipendistov

V zadnjem času je štipendijska politika v celjski občini precej napredovala. Delovne organizacije, čeprav še zdaleč ne vse, so spoznale, da bodo lahko reševale svoj gospodarski položaj le z obvladovanjem nove tehnologije, za kar pa so potrebni ustrezni kadri. Kot rezultat takšnega spoznanja je vedno več razpisov štipendij. Po nepopolnih podatkih je v letošnjem šolskem letu v občini kakih 200 štipendistov.

Toda prav tu je vzniknil nov problem. Če je bilo namreč v prejšnjih letih prosilcev za štipendije znatno več, kot je bilo razpisov, je zdaj položaj obrnjen: zanimanje delovnih organizacij za štipendiste daleč presega dejanski odziv. Medtem ko dobiva na primer tovarna Aero ponudbe le za določene profile, tekstilna tovarna Metka s 500 oziroma 600 din mesečne štipendije sploh ne more pritegniti kandidatov! Takšnih primerov pa je seveda še več in bodo v celoti znani, ko bodo v občini pripravili posebno analizo.

Nastaja vprašanje, kje so vzroki? Poglavitni razlog, ki smo ga že večkrat slišali, naj bi bil v tem, da se štipendisti pač ne marajo vezati na to ali ono podjetje, čeprav naj bi ti po sprejetih načelih že v času šolanja živeli z delovnimi organizacijami, ki jih štipendirajo. Če so to in tam med drugimi razlogi nemara še vedno prenizke štipendije, ali če so razlogi morda v meglenih perspektivah (spričo gospodarskega položaja podjetja, ki je danes tak, jutri pa je lahko drugačen), bi dodatne vzroke verjetno težko iskali v čem drugem.

Treba je dodati, da bi v celjski občini potrebovali vsaj desetkrat toliko strokovnih kadrov, kolikor jih štipendiramo, to pa pomeni, da so trenutne razmere na tem področju precej brezupne. Zdi se, da bo morala mladinska organizacija prva priti do korenin problema in se tako ali drugače vključiti v njegovo urejanje. D. HRIBAR

HMELJ POTUJE V SKLADIŠČA — Hmeljarji iz Savinjske doline v tem času dovažajo hmelj v skladišče Hmezada v Žalec. Letošnji pridelek hmelja v primerjavi z lanskim je nekoliko večji, boljša pa je tudi kvaliteta. Foto: T. Tavčar

Celje povečuje takse

Po občinskem odloku bodo v bodoče vpeljali vrsto novih komunalnih taks

V skladu z dopolnitvijo republiškega zakona o komunalnih taksah so se odborniki celjske občinske skupščine odločili za spremembo odloka, ki predpisuje komunalne takse, njihove vire in seveda višino.

Po doslej veljavnih predpisih so občinske skupščine lahko uveljavile komunalne takse le na tri predmete in sicer: za uporabo javnega pločnika, za začasno prebivanje v turističnih krajih (turistična taksa) in končno za uporabo parkirnih prostorov, na katerih so vozila varovali.

S spremembo republiškega zakona je celjska občinska skupščina povečala število taks. Tako veljajo po novem občinskem odloku komunalne takse še za glasbene avtomate v javnih lokalih, za igralna sredstva v javnih lokalih, za reklamne napise, objave in oglase, ki so postavljeni, pritrjeni ali kako drugače označeni na javnih mestih, zatem za sporočila, objave in razglase po krajevnih razglasnih postajah z javnim oklicanjem in podobnimi sredstvi, za vitrine, v katerih razstavljajo blago zunaj poslovne stavbe, za parkiranje, šotorenje ali za uporabo javnega prostora druge začasne namene in končno za uporabo trgov in drugih prostorov, razen pločnikov, za razstavljanje predmetov, prirejanje razstav in drugih zabavnih prireditev za gospodarske namene.

Zanimive so tudi tarife komunalnih taks. Tako bo treba za uporabo glasbenih avtomatov v javnih lokalih plačati letno 500 din, za uporabo javnega pločnika pred poslovnimi prostori za gradbene namene 0,50 din od kvadratnega metra na dan oziroma dinar od enake površine na dan za druge namene. Za uporabo biljarda, navadnega ali avtomatskega, bodo lastniki javnih lokalov plačali letno 100 din, za vsa druga igralna sredstva pa 500 din. Po novem bo turistična taksa v krajih prve skupine v sezoni 2 din, izven sezone pa 1.20 din, v drugih krajih pa v sezoni 1.40 din, izven sezone pa 0.80 din na dan.

Višina komunalne takse za reklame, napise objave in oglase na javnih mestih je odvisna od trajnosti takšnega napisa in velikosti. Taksa pa se suče od 3 do 300 din, za vsak izobešen plakat pa znaša 0.50 din. Podobno merilo velja za sporočila, objave in oglase po lokalnih razglasnih postajah. Tudi v tem primeru so takse različne in so določene od 10 do 300 din.

Za uporabo vitrine, v kateri je razstavljeno blago, bo treba plačati letno 100 din; taksa za parkiranje avtomobilov pa je po novem od 1 do 5 din. Taksa za uporabo prostora za parkiranje osebnega vozila, ki je hkrati rezerviran, bo 500 din na leto, za avtobuse in večja vozila 1.000 din letno. Takso bo treba plačevati tudi od kioskov, stojnic in točilnic in bo odvisna od zavzete površine, sicer pa znaša do 10 kvadratnih metrov zavzete površine 2 din, za vsak nadaljnji kvadratni meter pa po 0,10 din na dan.

Končno gre še za uporabo trgov in drugih prostorov, razen pločnikov, za razstavljanje predmetov, prirejanje razstav in drugih prireditev v gospodarske namene. Ta taksa bo 5 din do 20 kvadratnih metrov zavzete površine oziroma po 0,10 din za vsak nadaljnji kvadratni meter na dan.

Odlok bo začel veljati 1. januarja leta 1971, izjema je le turistična taksa, ki bo veljala v navedeni višini šele po 1. januarju leta 1972. M. BOŽIČ

V nekaj vrstah

CELJE

Pelikanova pot — V soboto, 10. oktobra bodo začeli prvo delovno akcijo celjske mladine. Akcijo je omogočilo celjsko turistično in olepševalno društvo, ki je prevzelo skrb za orodje ter predlagalo mladim, da uredijo Pelikanovo pot na Stari grad. Delalo bo 60 mladincev in mladink z gimnazije in pedagoške gimnazije.

Bogat program — Pred dnevi je bila prva seja novo izvoljenega predsedstva občinske konference ZMS v Celju, na kateri so izvolili za sekretarja Adolfa Kukovca, predsednika aktiva ZM v Kovinotehni in sestavili načrt dela.

Film o brigadi — Petnajstega oktobra bodo v mladinskem klubu pričeli predvajati film o delu in življenju v brigadi. Film je posnela amaterska skupina Celeia film v brigadi Dušana Finžgarja iz Celja na letošnji akciji Sava 70.

POLZELA

Asfaltiranje cest — Na pobudo krajevne skupnosti Polzela bodo asfaltirali še nekaj cest na Polzeli v dolžini 1,5 kilometra. Dela bodo veljala približno 170 tisoč dinarjev. Okrog 35 tisoč dinarjev so prispevali prebivalci Polzele.

VELENJE

Dražji tudi velenjski lignit — Velenjski Rudnik lignita je s 1. oktobrom zvišal cene lignitu. Povečali so cene debelim vrstam lignita (kockam in kosom) in sicer za 10 dinarjev pri toni oziroma 18,4 odstotkov.

250 potujočih serviserjev Gorenja — Tovarna gospodinjske opreme Gorenje Velenje je zadnja leta močno razširila servisno mrežo po vsej državi. V Jugoslaviji je zdaj z blizu 250 potujočih serviserjev Gorenje.

RSC Velenje bo izvozil za 2 milijona dolarjev — Te dni je direktor RSC Velenje Ivo Jamnikar izjavil, da bo velenjski rudarski šolski center izvozil leta 1971 za približno 2 milijona dinarjev izdelkov elektrokovinskih obratov, in sicer v Zvezno republiko Nemčijo, Avstrijo in na Švedsko, verjetno pa bodo izvozili nekaj izdelkov tudi v Veliko Britanijo.

ŠMARTNO OB PAKI

Prosvetno društvo — Načrte za dozidavo prosvetnega doma Šmartno ob Paki so že izdelali. Društvo je preo kratkim naročilo tudi nov kinoprojektor. Otvoritvena predstava bo za 29. november. Pa tudi oder v dvorani bodo uredili, da bo ustrezal svobodnejšemu uprizarjanju raznih dramskih del in za druge prireditve.

Šola za poklicne voznike — V Šmartnem ob Paki se je pred kratkim pričel pouk na šoli za usposabljanje poklicnih voznikov motornih vozil, ki jo obiskuje kar lepo število slušateljev. Zatrdno smo prepričani, da bodo tudi končno vozniki zadovoljni.

Danes v Celju

KINO:
Metropol: franc. barvni film BODI TAKO DOBRA.
Dom: ob 16. in 18. uri ital. barv. film ŠE ZA NEKAJ DOLARJEV.
Ob 20. uri angl. barv. film LJUBEZENSKO IGRANJE.
SLG:
Ob 19.30 VERONIKA DESENIŠKA — za IV. mladinski abonma in izven.
RADIO CELJE:
Oddaja EMO za vas.
DEŽURNA LEKARNA:
Center, Vodnikova 1.
MUZEJ REVOLUCIJE:
Razstava »Razvoj občine Celje v letih 1945—1970«.
LIKOVNI SALON:
Razstava Franceta Godca.

Pionirji - dopisniki v Velenju

V gosteh pri velenjskih pionirjih bo 150 mladih slovenskih dopisnikov

V Velenju bo 9. in 10 oktobra, v okviru slavja ob prazniku Šaleške doline, tradicionalno srečanje pionirjev — dopisnikov in članov nagrajenih uredniških odborov pionirskih glasil iz Slovenije.

Za sprejem 150 pionirjev iz vse Slovenije je v Velenju vse nared. Izdelan pa je tudi dokončen program srečanja.

Dopisniki in člani nagrajenih uredniških odborov bodo prišli v Velenje, v petek, 9. oktobra. Po sprejemu bodo odprli v Velenju razstavo pionirskih glasil, popoldan pa bodo na vrsti prvi pogovori. V Domu kulture se bodo srečali pionirji — dopisniki s pisatelji, pesniki in novinarji ter govorili o temi »Kako pišem«. Hkrati bodo mentorji pionirskih glasil razpravljali o otroških prispevkih v otroških glasilih. Zvečer bodo pionirskim dopisnikom in mladim Velenjčanom spregovorili znani novinarji o popotavanjih po svetu in o novinarskem delu.

Drugi dan srečanja, 10. oktobra, bo zjutraj v velenjskem Domu kulture prireditev, na kateri bodo brali mladi dopisniki izbrane prispevke in zgodbe, nakar bodo podelili nagrade petim uredniškim odborom najboljših pionirskih glasil v naši republiki v zadnjem šolskem letu.

Mladi dopisniki si bodo pred odhodom ogledali Velenje in rudarski muzej na gradu in obiskali Kajuhovo spominsko sobo v Šoštanju. M. L.

Požar na sovjetski ladji

SPLIT, 7. okt. (Tanjug). — V noči med torkom in sredo je na sovjetski ladji »Slava Sevastopola«, ki jo popravljajo v trogirski ladjedelnici »Jozo Lozovina-Mosor«, izbruhnil požar. Trogirski gasilci so ga zaradi hitre intervencije že po eni uri pogasili. Med gašenjem je dobil hude opekline 25-strojnik sovjetske ladje Anatolij Anatolijevič Kanzilevski. Prenesli so ga v splitsko vojaško bolnišnico in njegovo življenje je še v nevarnosti. Hujše opekline je dobil tudi gasilec Jakov Munjiza, lažje pa dva druga gasilca.

Preiskavo o vzrokih požara na tej ladji, ki ima nosilnost 5000 ton, raziskujejo.

Vprašanja odbornikov

Koliko še življenj v Podvincih?

Z zapornicami nezavarovan železniški prehod na cesti Ptuj—Dornava pri Podvincih, je v zadnjih letih terjal že več človeških življenj. Zato je odbornik Janko Čeh iz Podvinec, poslal ptujski občinski skupščini vprašanje, kdaj bo železniški prehod v Podvincih, zavarovan z zapornicami.

Oddelek za inšpekcijske službe ptujske občinske skupščine, je na zadnji seji skupščine, Janku Čehu posredoval naslednji odgovor:

»Ni prvič, da občani ptujske občine vprašujejo, kdaj bo urejen železniški prehod v Podvincih. Posebna komisija inšpekcijske službe, je pred kratkim v času 45 minut pregledala obnašanje voznikov na tem prehodu. Ugotovila je, da sta od petih voznikov v tem času vozila po pravilih (železniški prehod je opremljen z ustreznimi prometnimi znaki) le dva voznika. Ostali so se peljali čez prehod skoraj z nezmanjšano hitrostjo. Komisija je zato sprejela stališče, da železniško prometnih nesreč ne bi bilo, če bi vsi vozniki upoštevali prometne znake. Da bi pa bil prehod bolj pregleden, bodo ob prehodu podrli čuvajnico, gospodarsko poslopje, brajde ter oreh.« P. P.

Orgije na pokopališču

Ob zvokih glasbe so dijaki srednjih šol na titograjskem pokopališču razbijali grobnice in razmetavali kosti . . .

TITOGRAD, 7. okt. Že dalj časa so se Titograjčani zgražali nad vandalskim skrunjenjem starih grobnic na pokopališču pri cerkvi sv. Djordja pod Goricо. Tam so pred nekaj leti prepovedali pokopavanje, cerkev pa so kot zgodovinski spomenik zaščitili z zakonom.

V zadnjem času so nepridipravi odpirali stare grobnice, vlekli iz njih strohnele in na pol strohnele krste in razmetavali kosti. Domnevati je bilo, da so iskali nakit, ki so ga v nekaterih grobnicah pokopali skupaj s pokojniki. Dogajalo se je tudi, da so razbijali nagrobne spomenike in porcelanske slike na njih. Nekaterih vlomov v grobnico ni nihče prijavil organom za notranje zadeve, marveč je poškodovane grobnice popravila uprava pokopališča. V zadnjih dneh pa so na oddelku za notranje zadeve v Titogradu vložili tri prijave.

Organom kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve ni bilo težko poloviti skupine petih mladoletnikov, starih od 15 do 16 let, dijakov srednjih šol iz Titograda, ki so se v zgodnjih večernih urah ob zvokih glasbe iz tranzistorjev in gramofonov spuščali v grobnice, vlekli na površje krste, jih razbijali in iztresali iz njih kosti, pri čemer so prirejali prave seanse. Te njihove orgije so včasih opazovali tudi drugi mladoletniki. Inšpektorje oddelka za notranje zadeve iz Titograda je presenetilo, kako so mladoletniki vzdržali v nekaterih grobnicah, v katerih se je širil neznosen zadah še povsem nestrohnjenih trupel. Nekatere grobnice so bile namreč hermetično zaprte in zato je bilo razpadanje počasnejše.

V neki veliki grobnici s 27 predelki so vlomili v šest predelkov in zmetali kosti iz rakev. Šef kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve v Titogradu Husnija Redžepagić je izjavil, da sta skupino vodila N. N. in D. M., že od prej znana kriminalističnim organom kot tatova avtomobilov in vlomilca. N. N. je spomladi letos vlomil v prostore osnovne šole »Savo Pejanović« in uničil šolske dnevnike.

MEGOJNICE

Srečanje na Šprajčevem vrhu

V vasi Megojnice asfaltirajo cesto in urejujejo kanalizacijo. Predračunska vrednost ceste je 35 tisoč din, sami občani pa so prispevali 3900. Pri urejevanju kanalizacije je vsaka hiša prispevala 500 din, tisti, ki se niso hoteli priključiti akciji pa bodo v primeru, da bodo kdaj kasneje želeli meti kanalizacijo morali vse plačati krajevni skupnosti v Grižah. Ob končanih delih pri kanalizaciji in cesti bodo pripravili srečanje na Šprajčevem vrhu pri spomeniku. Srečanje naj bi postalo vsakoletno, prirejala pa naj bi ga mladina.

Nova tovarna selotejpa v Šempetru

V bližini sedanjega obrata za proizvodnjo in tiskanje lepilnega papirja selotejp v Šempetru v Savinjski dolini je AERO zgradila novo tovarno trikrat večje zmogljivosti od obstoječega obrata. Skupni stroški bodo znašali 20 milijonov dinarjev. Stroje že nameščajo, tako da bodo januarja lahko začeli s poiskusno proizvodnjo na najsodobnejših napravah. Nova tovarna selotejpa bo lahko letno naredila za 40 milijonov dinarjev izdelkov. F. K.

Sojenje surovim mladeničem

V Slavonski Požegi 6 fantov na brutalen način posililo dekleta

SLAVONSKA POŽEGA, 7. okt. Kazenski senat okrožnega sodišča v Slavonski Požegi, ki mu predseduje sodnik Andrija Štefančić, je začel glavno razpravo proti šestim mladeničem, starim od 19. do 28. let, obtoženim najbolj surovega posilstva, kar pomnijo v tem delu Slavonije več let nazaj. Obtožničo zastopa namestnik javnega tožilca Mladen Marković.

Dogodek, ki je pripeljal Mijo Škrabina (28), Petra Bajića (25), Martina Lakšaja (24), Djuro Vicana (19), Vinka Benčevića (26) in Antuna Sekulića (22) na zatožno klop, se je pripetil 27. julija letos okrog ene ponoči v vasi Brodski Zdenci. Tega dne oziroma dan prej, 26. julija, je bila v vasi zabava, na katero je prišla tudi K. Dj., stara 29 let, iz Slavonskega Broda. Na plesu v vaškem domu je dekle pritegnilo pozornost Mije Škrbina in njegovih tovarišev, ki so tega večera skovali svoj gnusni naklep. Po plesu je nesrečna K. Dj. odšla proti domu. Spotoma je opazila, da jo zasleduje skupina fantov. Sluteč njihov namen, se je zatekla v neko vaško hišo in prosila za pomoč, vendar sta jo dve ženski surovo odgnali od hiše. Takoj nato je tolpa nasilnežev, ki jih je vodil Mija, napadla prestrašeno dekle in jo odvlekla v slivov nasad ob cesti . . .

Nasilneži so se neusmiljeno znašali nad dekletom do petih zjutraj. Preiskava je dognala, da je njihova žrtev nekajkrat omedlela, a so jo nasilneži obujali k zavesti s koprivami, šibanjem in klofutanjem.

V preiskavi so nasilneži priznali dejanje, le V. Benčević je zanikal, da bi kakorkoli sodeloval pri dogodku, ki je razburil vse prebivalce Brodskih Zdencev. Njegovi sodelavci v sramotnem početju in prizadeta K. Dj. pa ga obtožujejo, da je skupaj s prvo četverico odgovoren za posilstvo. Zadnji iz šesterice A. Sekulić pa se zagovarja, ker jim je pomagal pri tem dejanju.

Razprava se nadaljuje. Javnost nima dostopa.

Nesreča na lovu

MURSKA SOBOTA, 7. okt. — V Krogu pri Murski Soboti je italijanski lovec Fulvio Sarti iz Firenc huje obstrelil domačega poganjača, 34-letnega Štefana Bejaka iz Kroga. Bejak je dobil več šiber v levo nogo, ko je italijanski lovec neprevidno streljal na nizko letečega fazana. E. B.

Otrok se je zadušil

VUZENICA, 7. okt. — Včeraj popoldne je prinesla Justina Knez iz Šentjanža v krajevno ambulanto v Vuzenici mrtvega 9-mesečnega otroka.

Ugotovili so, da je mati kratek čas pustila malega Danijela v postelji in odšla na bližnjo njivo. Ko se je vrnila, je otrok ležal na trebuhu in imel okoli glave zamotano rjuho. Otroka je takoj dvignila in ugotovila, da ni kazal znakov življenja. Začela mu je dajati umetno dihanje. Ker ni bilo nič bolje, je z otrokom tekla v ambulanto. Pomoč je bila prepozna. Zdravnik je ugotovil, da je otrok umrl zaradi zadušitve. N. S.

Kazen za brezvestnega voznika

MURSKA SOBOTA, 7. okt. — Na okrožnem sodišču v Murski Soboti se je zagovarjal 36-letni Mirko Mesarič, trgovski potnik, doma iz Koga pri Ljutomeru.

Obtožnica je Mesariču očitala, da je 21. februarja letos v Ljutomeru na Ormoški cesti do smrti povozil Antonijo Panič iz Ljutomera. Mesarič je trčil z osebnim avtomobilom v Paničevo, ki je šla po cesti tik ob pločniku. Voznik je po nesreči nadaljeval vožnjo proti domu, kjer so ga miličniki kmalu izsledili in ugotovili, da je bil Mesarič vinjen.

Senat okrožnega sodišča je spoznal Mesariča za krivega hudega kaznivega dejanja zoper splošno varnost in ga obsodili za prometni delikt ter za pobeg na enotno kazen eno leto in osem mesecev strogega zapora. B. B.

Kaznovan italijanski ribič

MALI LOŠINJ, 7. oktobra. — Patruljni čoln »137 JVM« je v torek nedaleč od otoka Susaka zalotil italijansko ribiško ladjo »Antartico Primo« iz okraja Fano pri Anconi. Ladjo so odpeljali v lošinjsko pristanišče, kjer so njenemu kapitanu Alfredu Jaddi naložili globo milijon starih dinarjev zaradi nedovoljenega ribolova. Hkrati so zaplenili tudi ves ulov, ki pa je bil malenkosten, ker so ribje tatove zasačili očitno že na začetku njihovega lova.

SAP: denar vzeli, izlet odpovedali

Zakaj 20 Beograjčanov ni moglo odpotovati na Madžarsko?

LJUBLJANA, 7. okt. — Dvajset Beograjčanov bi moralo 2. oktobra po pogodbi z beograjsko turistično poslovalnico podjetja SAP odpotovati na tridnevni izlet na Madžarsko, pa ni bilo iz tega nič. Vodja poslovalnice Dragoljub Džordžević je namreč večino potnikov tri ure pred napovedanim odhodom obvestil, da izleta ne bo. Razlogov ni povedal. Nad nesolidnostjo poslovanja beograjske podružnice sta bila najbolj ogorčena Edvard in Slavka Drvar, ki sta se ob napovedani uri oglasila v poslovalnici z vso prtljago v rokah. Tri ure pred tem so jima po telefonu zatrjevali, da izlet bo.

Ko sta Drvarjeva zahtevala, naj jima vrnejo denar, ki sta ga vplačala, so jima v poslovalnici mirno povedali, da tudi iz tega ne bo nič, ker nimajo v blagajni niti dinarja. Beograjski časnik Politika ekspres, ki je na široko opisal omenjeni dogodek, dodaja, da so se nesojeni potniki odločili, da bodo agencijo zaradi nesolidnega poslovanja prijavili sodniku za prekrške.

Velibor Radisavljević, direktor enote za turizem, gostinstvo in inozemski turizem podjetja SAP v Ljubljani, je danes izjavil, da za ta dogodek prvič sliši in da ga zaenkrat še ne more komentirati. N. R.

Ladjo »Rugovo« so privlekli k bregu

NOVI SAD, 7. okt. — (Tanjug). — Danes so privlekli k bregu našo tovorno ladjo »Rugovo«, ki se je pred enim tednom potopila s šestimi člani posadke po trčenju s sovjetsko ladjo »Talin« pri Čortanovcu na Donavi.

Ko bo posebna skupina delavcev beograjskega podjetja »Ivan Milutinović« potegnila ladjo iz reke na breg, bodo lahko identificirali žrtve in pojasnili, kako je prišlo do te hude nesreče.

OGLAŠUJTE V DELU

Vreme

September je bil zelo suh

Srednje mesečne temperature zraka so bile v letošnjem septembru blizu normalne vrednosti, t.j. poprečka obdobja 1931—60. V nekaterih predelih Slovenije so bile nekoliko nad njo, a v drugih za malenkost pod njo. Mesečne višine padavin pa so bile po vsej Sloveniji tako nizke, da niso dosegle niti polovico običajne septemberske višine padavin.

V mesecu septembru je prevladovalo nad Srednjo Evropo in Balkanom področje visokega zračnega pritiska, ki je povzročalo suho vreme.

V pričetku meseca so se pomikala ciklonska jedra iznad vzhodnega Atlantika proti Skandinaviji. S tem v zvezi so potovale frontalne motnje preko Srednje Evrope proti vzhodu in so dosegle naše kraje že zelo oslabljene in so povzročale le neznatne padavine. Zaradi jugozahodne cirkulacije je bilo v prvi polovici meseca zelo toplo.

Za nekoliko izrazitejšim prodorom hladnega zraka preko Srednje Evrope nad Balkan, v sredini meseca, se je zgradilo področje visokega zračnega pritiska, ki je zajemalo pretežni del Evrope in se je vzdrževalo daljše razdobje. Zaradi jasnih noči je bilo močno izžarevanje in so se temperature v tem razdobju stalno nižale.

27. sept. je zajela Slovenijo od severozahoda hladna fronta, ki je povzročila prehodne padavine. Za njo se je vreme hitro izboljšalo, dotekal pa je od severa hladen zrak, ki je povzročil nekajdnevne dodatne ohladitve.

Srednje mesečne temperature zraka (v °C) so bile: Brnik 13,9 (odklon —0,1), Planica 11,7 (—0,1), Jezersko 11,7 (+0,7) Šmartno 13,8 (+0,4), Celje 14,7 (+0,2), Maribor 15,0 (0,0), Murska Sobota 14,8 (—0,1), Koper 19,8 (—0,1), Ajdovščina 18,3 (+0,4), Postojna 14,2 (+0,3), Novo mesto 14,8 (—0,5), Nova Gorica 17,5, Ljubljana 16,0 (+0,7).

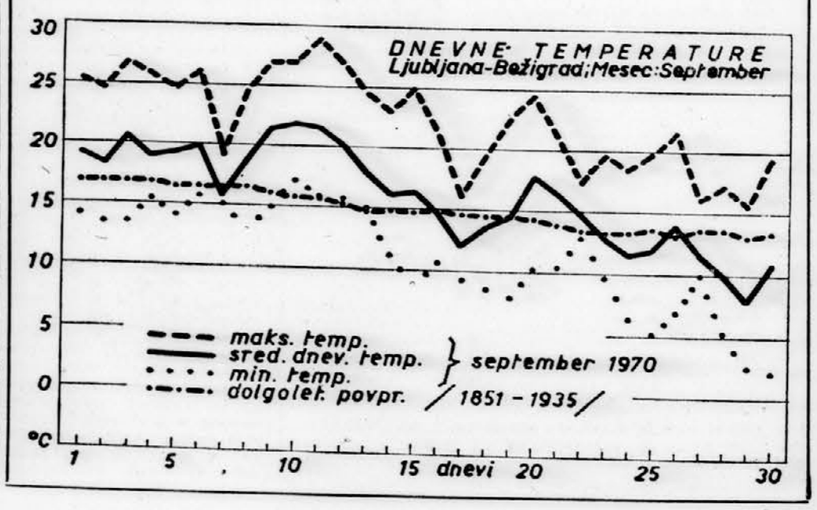
Maksimalne temperature so bile: Planica 24,6, Jezersko 23,6, Brnik 27,6, Šmartno 27,2, Celje 28,2, Maribor 29,7, Murska Sobota 28,6, Postojna 24,9, Novo mesto 29,1, Ljubljana 29,0 (vse 11. sept), Koper 29,4, Ajdovščina 28,6, Nova Gorica 28,6 (vse 12. sept.).

Minimalne temprature so se že v pretežnem delu Slovenije spustile pod ledišče: Brnik —2,1, Planica —0,6, Jezersko —1,5, Šmartno —1,0, Celje 0,8, Maribor 0,4, Murska Sobota —1,5, Koper 8,5, Ajdovščina 1,4, Postojna —1,5, Novo mesto —1,2, Nova Gorica 3,5, Ljubljana 2,2 (vse 30. sept.).

Septemberske mesečne višine padavin so bile: Brnik 42 mm, Planica 78 mm (49%), Jezersko 73 mm (48%), Šmartno 24 mm (21%), Celje 49 mm (45%), Maribor 22 mm (25%), Murska Sobota 30 mm (48%), Koper 34 mm (37%), Ajdovščina 37 mm (25%), Postojna 19 mm (16%). Novo mesto 20 mm (19%), Nova Gorica 67 mm, Ljubljna 22 mm (15%).

Srednja mesečna oblačnost se je napram predhodnemu mesecu nekoliko znižala. Heliografi po Sloveniji so registrirali med 274 ur (ali 73%) sončnega sija v Kopru in 170 ur (ali 45%) sončnega sija v Mariboru.

Morska voda pri Kopru, v globini 30 cm, je bila najbolj topla 11. in 15 septembra, merila je 24,6°. Najhladnejša pa je bila zadnji dan v mesecu: 19,0°. Srednja mesečna temperatura je znašala 22,4°. Bila je za 0,6° nad poprečkom obdobja 1959—1969.

PRIZNANA ŠVEDSKA KVALITETA

UNIVERZALNI KOTEL ZA CENTRALNO OGREVANJE

Gustavsberg — Švedska

- RAZPOLOŽLJIVE IZVEDBE od 20.000 do 43.000 kcal/h
- KONKURENČNE CENE — DEVIZNA PRODAJA
- ZAGOTOVLJENO: projektiranje — takojšnja dobava — montaža — servis
- PREDNOSTI: možnost kurjenja z gospodinjskim oljem, trdimi gorivi in električno možnost horizontalnega in vertikalnega priključka na dimnik in direktnega priključka na vodovodno omrežje zadostuje minimalni prostor za namestitev

sprejemamo tudi naročila za ploščate radiatorje

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN CENIKE

emona konsignacija LJUBLJANA CELOVŠKA 149 TELEFON 55-984 IN 55-997

Marljivi pionirji z Bonifike

Učenci osnovne šole Pinka Tomažiča so pregledali lanskoletne uspehe

Večkrat smo pisali o podirajoči se šoli na Bonifiki, o trizmenskem pouku na osnovni šoli Pinko Tomažič, toda o delu pionirjev na tej šoli smo malo gvorili.

Na nedavni pionirsko mladinski konferenci so učenci pregledali uspehe v lanskem šolskem letu in si postavili nove cilje. Ugotovili so, da na šoli deluje osem krožkov, med katerimi lahko posebej omenimo fotokrožek, ki je eden najuspešnejših na šoli.

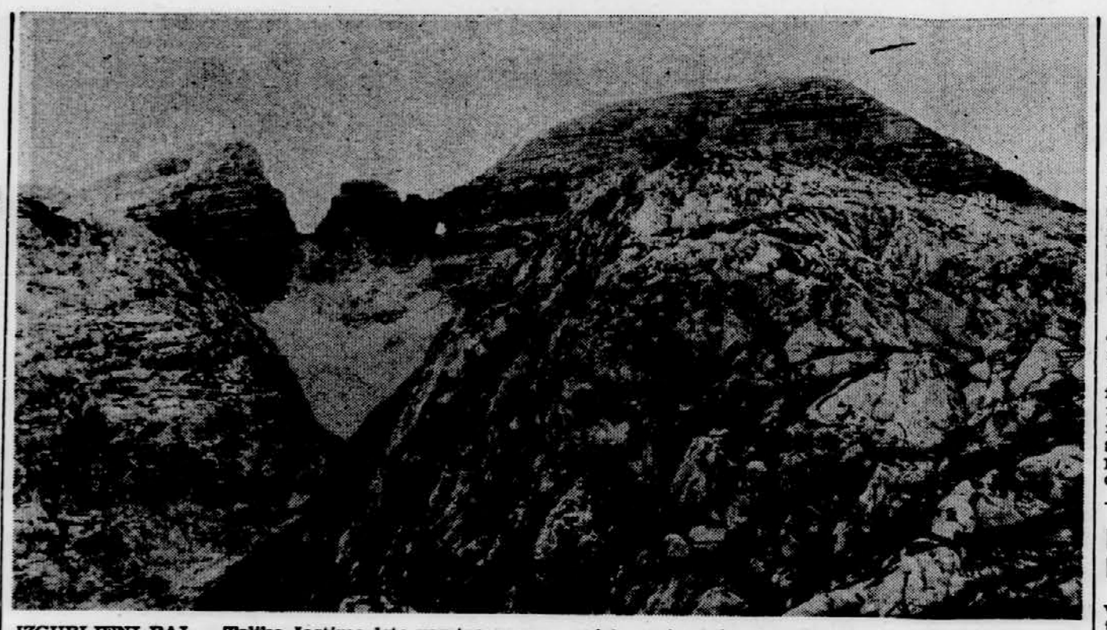
Posebej je potrebno omeniti športnike — člane šolskega športnega društva Burja, ki so dosegli vidne uspehe v republiškem in tudi državnem merilu. Največji uspeh je vsekakor prvo mesto deklet na državnem prvenstvu v atletiki, ki je bilo v Splitu. V orodni telovadbi so učenci prav tako uspešni in so ob obali najboljši, v republiškem merilu pa so tretji. Tudi šahisti so dobri, saj so najboljši ob obali, v Sloveniji pa peti.

Na konferenci so se domenili, da bosta mladinska in pionirska organizacija odslej sodelovali in tako s skupnimi močmi dosegli več uspehov.

D. GRČA

Konferenca ni bila sklepčna

SEŽANA, 7. okt. — Za danes popoldne je bila v Sežani sklicana tretja redna seja občinske konference ZK. Na dnevnem redu so imeli med drugim probleme in razvoj kmetijstva v občini ter izvolitev dveh članov v nestalni del konference ZKJ. Ker pa na sejo ni prišlo dovolj članov, da bi lahko imela konferenca dvotretjinsko večino, so morali sejo preložiti na prihodnji ponedeljek ob 15. uri. G. GUZEJ

IZGUBLJENI RAJ — Toliko častimo leto varstva narave, v isti sapi pa jo skrunimo z neodgovornimi posegi. Malo je še nedotaknjenih biserov v prelepi Sloveniji in kako dolgo bodo še neomadeževani? Narava se utegne maščevati v nas samih. Na sliki: čudo naših gora — Prestreljenik. Foto: J. Jeram

Samoupravljanje v megli

Nekaj ugotovitev z nedavne seje občinske konference ZK v Ilirski Bistrici

ILIRSKA BISTRICA, 7. okt. Na včerajšnji občinski konferenci ZK so ugotovili, da so samoupravni akti, ki so jih zadnje mesece sprejele delovne organizacije v občini, v celoti uskladeni s 15. amandmajem.

V uvodnem referatu je sekretar občinskega komiteja Rudi Dujmović ocenil idejno in politično uresničevanje stališč šeste seje CK ZKS. Po njegovih besedah dajejo novi statuti delovnih organizacij neposrednim proizvajalcem več možnosti za samoupravljanje. Žal pa v mnogih delovnih organizacijah tega ne uresničujejo najbolje.

Negativni pojavi se kažejo tudi pri štipendiranju, saj je premalo ponudb za dodeljevanje štipendij prav zato, ker se nekateri boje za svoja delovna mesta.

V živahni razpravi so se dotaknili tako krepitve samoupravljanja kot štipendijske politike. Govorili so tudi o premajhnih pravicah dislociranih obratov in slabem informiranju. Kar tretjina zaposlenih v občini dela v takih obratih, vendar, razen v enem primeru (Javor, Bač) nimajo svoji samoupravnih organov. Vse vodijo centralno, v osrednjem delavskem svetu pa sede delovodje in obratovodje, skoraj nikoli delavec. Mnogi delavci ne poznajo statutov in drugih internih predpisov. Tako nepoznavanje ne prispeva k razvoju in krepitvi samoupravljanja.

Ko so govorili o informiranosti občanov, so ugotovili, da v občini ni niti enega resnega krajevnega ali tovarniškega glasila. Po več letih je prenehalo izhajati tudi Lesonitovo glasilo. Pomanjkljivemu obveščanju je krivo tudi nezadostno ustno obveščanje. Člani samoupravnih organov v podjetjih ne seznanjajo svojih delovnih tovarišev o razpravah in sklepih delavskih svetov in upravnih odborov, velikokrat tudi zaradi premajhne družbenoekonomske izobrazbe.

Na seji so pohvalili pripravljenost delovnih organizacij, ki so priskočile na pomoč pri financiranju načrta družbenega in gopodarskega razvoja v občini, ki bo stal skoraj poldrug milijon dinarjev. Ta načrt bodo finansirale delovne organizacije ob svojih številnih obveznostih.

Za delegata prve zvezne konference ZKJ so izvolili inž. Janeza Sedeja in Dušana Šinigoja.

A. PIRKOVIČ

Vprašanja odbornikov

Koliko še življenj v Podvincih?

Z zapornicami nezavarovan železniški prehod na cesti Ptuj—Dornava pri Podvincih, je v zadnjih letih terjal že več človeških življenj. Zato je odbornik Janko Čeh iz Podvinec, poslal ptujski občinski skupščini vprašanje, kdaj bo železniški prehod v Podvincih, zavarovan z zapornicami.

Oddelek za inšpekcijske službe ptujske občinske skupščine, je na zadnji seji skupščine, Janku Čehu posredoval naslednji odgovor:

»Ni prvič, da občani ptujske občine vprašujejo, kdaj bo urejen železniški prehod v Podvincih. Posebna komisija inšpekcijske službe, je pred kratkim v času 45 minut pregledala obnašanje voznikov na tem prehodu. Ugotovila je, da sta od petih voznikov v tem času vozila po pravilih (železniški prehod je opremljen z ustreznimi prometnimi znaki) le dva voznika. Ostali so se peljali čez prehod skoraj z nezmanjšano hitrostjo. Komisija je zato sprejela stališče, da železniško prometnih nesreč ne bi bilo, če bi vsi vozniki upoštevali prometne znake. Da bi pa bil prehod bolj pregleden, bodo ob prehodu podrli čuvajnico, gospodarsko poslopje, brajde ter oreh.« P. P.

V skrbeh za življenjsko tekočino

V tem tednu ima občinski odbor Rdečega križa Sežana intenzivne priprave na krvodajalsko akcijo, ki bo v sežanski občini v dneh od 12. do 16. oktobra. Odvzem krvi bo v Komnu, Sežani in Hrpeljah.

Aktivisti Rdečega križa še posebej vabijo vse zdrave, občane, da se odzovejo tej humani akciji, ki rešuje življenje in bogati dragoceno imetje naše zdravstvene službe. Dosedanje število prijavljenih je za sežansko občino zelo skromno, prijavljenih je 550, v programu pa je 1000 odvzemov krvi. Tako so člani občinskega odbora Rdečega križa resno zaskrbljeni, kako bodo uspeli pridobiti potrebno količino krvi. Kot vzgled dajejo kolektiv Tomosa v Senožečah, ki ima kar vse prijavljene, ter Aluminij iz Komna in Krasoprema iz Dutovelj z dokaj dobro udeležbo.

Prehitevanje v nepreglednem ovinku

POSTOJNA, 7. okt. — Včeraj ob 19.30 je voznik osebnega avtomobila Franc Retko iz Kopra vozil iz Razdrtega proti Senožečam. Po klancu navzgor je v nepreglednem ovinku prehiteval tovorni avtomobil s prikolico, ki ga je vozil Franc Kirič iz Rogaške Slatine. V tem trenutku je nasproti pripeljal voznik osebnega avtomobila Franc Zemljak iz Pivke. Avtomobila sta trčila, pri tem pa je Retkov avtomobil odbilo nazaj, tako da je trčil še v tovornjak. V nesreči sta bila lažje poškodovani sopotnik v Retkovem avtomobilu Roger Goetsch (francoski državljan) in sopotnica v Zemljakovem avtomobilu Marjeta Zemljak iz Pivke. Škode na vozilih je za 30.000 dinarjev. D. G.

Kaznovan italijanski ribič

MALI LOŠINJ, 7. oktobra. — Patruljni čoln »137 JVM« je v torek nedaleč od otoka Susaka zalotil italijansko ribiško ladjo »Antartico Primo« iz okraja Fano pri Anconi. Ladjo so odpeljali v lošinjsko pristanišče, kjer so njenemu kapitanu Alfredu Jaddi naložili globo milijon starih dinarjev zaradi nedovoljenega ribolova. Hkrati so zaplenili tudi ves ulov, ki pa je bil malenkosten, ker so ribje tatove zasačili očitno že na začetku njihovega lova.

Orgije na pokopališču

Ob zvokih glasbe so dijaki srednjih šol na titograjskem pokopališču razbijali grobnice in razmetavali kosti . . .

TITOGRAD, 7. okt. Že dalj časa so se Titograjčani zgražali nad vandalskim skrunjenjem starih grobnic na pokopališču pri cerkvi sv. Djordja pod Gorico. Tam so pred nekaj leti prepovedali pokopavanje, cerkev pa so kot zgodovinski spomenik zaščitili z zakonom.

V zadnjem času so nepridipravi odpirali stare grobnice, vlekli iz njih strohnele in na pol strohnele krste in razmetavali kosti. Domnevati je bilo, da so iskali nakit, ki so ga v nekaterih grobnicah pokopali skupaj s pokojniki. Dogajalo se je tudi, da so razbijali nagrobne spomenike in porcelanske slike na njih. Nekaterih vlomov v grobnico ni nihče prijavil organom za notranje zadeve, marveč je poškodovane grobnice popravila uprava pokopališča. V zadnjih dneh pa so na oddelku za notranje zadeve v Titogradu vložili tri prijave.

Organom kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve ni bilo težko poloviti skupine petih mladoletnikov, starih od 15 do 16 let, dijakov srednjih šol iz Titograda, ki so se v zgodnjih večernih urah ob zvokih glasbe iz tranzistorjev in gramofonov spuščali v grobnice, vlekli na površje krste, jih razbijali in iztresali iz njih kosti, pri čemer so prirejali prave seanse. Te njihove orgije so včasih opazovali tudi drugi mladoletniki. Inšpektorje oddelka za notranje zadeve iz Titograda je presenetilo, kako so mladoletniki vzdržali v nekaterih grobnicah, v katerih se je širil neznosen zadah še povsem nestrohnjenih trupel. Nekatere grobnice so bile namreč hermetično zaprte in zato je bilo razpadanje počasnejše.

V neki veliki grobnici s 27 predelki so vlomili v šest predelkov in zmetali kosti iz rakev. Šef kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve v Titogradu Husnija Redžepagić je izjavil, da sta skupino vodila N. N. in D. M., že od prej znana kriminalističnim organom kot tatova avtomobilov in vlomilca. N. N. je spomladi letos vlomil v prostore osnovne šole »Savo Pejanović« in uničil šolske dnevnike.

Požar na sovjetski ladji

SPLIT, 7. okt. (Tanjug). — V noči med torkom in sredo je na sovjetski ladji »Slava Sevastopola«, ki jo popravljajo v trogirski ladjedelnici »Jozo Lozovina-Mosora«, izbruhnil požar. Trogirski gasilci so ga zaradi hitre intervencije že po eni uri pogasili. Med gašenjem je dobil hude opekline 25-strojnik sovjetske ladje Anatolij Anatolijević Kanzilevski. Prenesli so ga v splitsko vojaško bolnišnico in njegovo življenje je še v nevarnosti. Hujše opekline je dobil tudi gasilec Jakov Munjiza, lažje pa dva druga gasilca.

Preiskavo o vzrokih požara na tej ladji, ki ima nosilnost 5000 ton, raziskujejo.

Ponoven vlom v bife

NOVA GORICA, 7. okt. — Nocoj je bil ponovno na isti način opravljen vlom v bife P-market v trgovskem centru v Novi Gorici. Pri vlomu sta sodelovala dva izmed treh storilcev prvega vloma. Zanju je preiskovalni sodnik odredil pripor. V noči 2. oktobra so vlomili v bife P-market 44-letni Srečko Kokot, stanujoč v Novi Gorici, 21-letni Dario Črnigoj izpod Brda in Vojko Mrvič iz Ozeljana. Nocoj pa sta razbila steklo ob vhodnih vratih in vlomila Srečko Kokot in Darjo Črnigoj. Iz bifeja sta odnesla tri steklenice alkoholnih pijač, več zavitkov cigaret in nekaj denarja. Organi javne varnosti v Novi Gorici so storilce kmalu izsledili. P. P.

SAP: denar vzeli, izlet odpovedali

Zakaj 20 Beograjčanov ni moglo odpotovati na Madžarsko?

LJUBLJANA, 7. okt. — Dvajset Beograjčanov bi moralo 2. oktobra po pogodbi z beograjsko turistično poslovalnico podjetja SAP odpotovati na tridnevni izlet na Madžarsko, pa ni bilo iz tega nič. Vodja poslovalnice Dragoljub Džorđević je namreč večino potnikov tri ure pred napovedanim odhodom obvestil, da izleta ne bo. Razlogov ni povedal. Nad nesolidnostjo poslovanja beograjske podružnice sta bila najbolj ogorčena Edvard in Slavka Drvar, ki sta se ob napovedani uri oglasila v poslovalnici z vso prtljago v rokah. Tri ure pred tem so jima po telefonu zatrjevali, da izlet bo.

Ko sta Drvarjeva zahtevala, naj jima vrnejo denar, ki sta ga vplačala, so jima v poslovalnici mirno povedali, da tudi iz tega ne bo nič, ker nimajo v blagajni niti dinarja. Beograjski časnik Politika ekspres, ki je na široko opisal omenjeni dogodek, dodaja, da so se nesojeni potniki odločili, da bodo agencijo zaradi nesolidnega poslovanja prijavili sodniku za prekrške.

Velibor Radisavljević, direktor enote za turizem, gostinstvo in inozemski turizem podjetja SAP v Ljubljani, je danes izjavil, da za ta dogodek prvič sliši in da ga zaenkrat še ne more komentirati. N. R.

Ladjo »Rugovo« so privlekli k bregu

NOVI SAD, 7. okt. — (Tanjug). — Danes so privlekli k bregu našo tovorno ladjo »Rugovo«, ki se je pred enim tednom potopila s šestimi člani posadke po trčenju s sovjetsko ladjo »Talin« pri Čortanovcu na Donavi.

Ko bo posebna skupina delavcev beograjskega podjetja »Ivan Milutinović« potegnila ladjo iz reke na breg, bodo lahko identificirali žrtve in pojasnili, kako je prišlo do te hude nesreče.

Sojenje surovim mladeničem

V Slavonski Požegi 6 fantov na brutalen način posililo dekleta

SLAVONSKA POŽEGA, 7. okt. Kazenski senat okrožnega sodišča v Slavonski Požegi, ki mu predseduje sodnik Andrija Štefančić, je začel glavno razpravo proti šestim mladeničem, starim od 19. do 28. let, obtoženim najbolj surovega posilstva, kar pomnijo v tem delu Slavonije več let nazaj. Obtožnico zastopa namestnik javnega tožilca Mladen Marković.

Dogodek, ki je pripeljal Mijo Škrabina (28), Petra Bajića (25), Martina Lakšaja (24), Djuro Vicana (19), Vinka Benčevića (26) in Antuna Sekulića (22) na zatožno klop, se je pripetil 27. julija letos okrog ene ponoči v vasi Brodski Zdenci. Tega dne oziroma dan prej, 26. julija, je bila v vasi zabava, na katero je prišla tudi K. Dj., stara 29 let, iz Slavonskega Broda. Na plesu v vaškem domu je dekle pritegnilo pozornost Mije Škrbina in njegovih tovarišev, ki so tega večera skovali svoj gnusni naklep. Po plesu je nesrečna K. Dj. odšla proti domu. Spotoma je opazila, da jo zasleduje skupina fantov. Sluteč njihov namen, se je zatekla v neko vaško hišo in prosila za pomoč, vendar sta jo dve ženski surovo odgnali od hiše. Takoj nato je tolpa nasilneže, ki jih je vodil Mija, napadla prestrašeno dekle in jo odvlekla v slivov nasad ob cesti . . .

Nasilneži so se neusmiljeno znašali nad dekletom do petih zjutraj. Preiskava je dognala, da je njihova žrtev nekajkrat omedlela, a so jo nasilneži obujali k zavesti s koprivami, šibanjem in klofutanjem.

V preiskavi so nasilneži priznali dejanje, le V. Benčević je zanikal, da bi kakorkoli sodelóval pri dogodku, ki je razburil vse prebivalce Brodskih Zdencev. Njegovi sodelavci v sramotnem početju in prizadeta K. Dj. pa ga obtožujejo, da je skupaj s prvo četverico odgovoren za posilstvo. Zadnji iz šesterice A. Sekulić pa se zagovarja, ker jim je pomagal pri tem dejanju.

Razprava se nadaljuje. Javnost nima dostopa.

Nesreča na lovu

MURSKA SOBOTA, 7. okt. — V Krogu pri Murski Soboti je italijanski lovec Fulvio Sarti iz Firenc huje obstrelil domačega poganjača, 34-letnega Štefana Bejaka iz Kroga. Bejak je dobil več šiber v levo nogo, ko je italijanski lovec neprevidno streljal na nizko letečega fazana. E. B.

OGLAŠUJTE V DELU

V nekaj vrstah

KOPER

Lov — V loviščih na območju koprske lovske zveze, ki se razprostirajo od Sečovelj do Kozine in Divače, bodo lovci v tej lovski sezoni lahko odstrelili 3800 zajcev. Spomladi so ta lovišča obogatili z 250 novimi pari. Lovske dovolilnice izdajajo lovske družine in turistične organizacije. Enodnevna dovolilnica stane 62 dinarjev. Za vso sezono, do 15. januarja pa stane dovolilnica od 1000 do 1500 dinarjev.

PIRAN

Gostovanje gledališča — Ob prazniku občine Piran, 15. oktobra bo v Tartinijevem gledališču gostovalo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice. Predstavilo bo Bevkovega »Kajna«.

POSTOJNA

Srečanje borcev — V soboto, 10. oktobra ob 10. uri bo v Postojni srečanje nekdanjih pripadnikov Šercerjeve brigade. Zbor prirejajo vsako leto v spomin na ustanovitev svoje enote, ki je bila ena izmed prvih partizanskih brigad v Sloveniji. Svečanost bodo imeli v vojašnici Ljuba Šercerja. Obenem bodo tega dne obiskali postojnsko vojaško enoto tudi zastopniki občin, kjer ima brigada domicil, to sta Vrhnika in Slovenj Gradec.

SEŽANA

Več gospodinjskega plina — Trgovsko podjetje Preskrba iz Sežane bo razširilo prodajo gospodinjskega plina po svojih poslovalnicah. V trgovinah prodajo vse več plinskih štedilnikov, pa tudi peči za ogrevanje stanovanj. Za reden dovoz jeklenk v trgovini bo skrbela zagrebška Ina, ki ima veliko skladišče na Kozini.

GORENJA BRANICA

Cesta popravljena — Gozdno gospodarstvo Postojna-obrat dilj—Gornja Branica—Manče bo do nadaljnjega zaradi asfaltiranja zaprta. Do zdaj je bila ta cesta makadamska in slabo vzdrževana, zato so se je tržaški turisti izogibali in je dejansko zapirala pot s Krasa v Vipavsko dolino.

DOBRAVLJE

Šolsko športno igrišče — Minulo nedeljo so odprli v Dobravljah šolsko športno igrišče, ki vključuje igrišče za rokomet, košarko in odbojko. Sredstva je v znesku 50.000 dinarjev prispevala temeljna izobraževalna skupnost Ajdovščina, razliko pa je krila šola. Dela, ki so jih opravili učenci, cenijo na 60.000 dinarjev.

LOŽ

Cesta popravljena — Gozdno gospodarstvo Postojna-obrat Cerknica je popravilo cesto od odcepa Lož—Podlož do Sv. Ane v dolžini 1500 metrov. Cesto so popravili zato, ker bodo po njej dalj časa vozili tovornjaki bukov les iz gozda.

Novi delovni prostori — Dela pri gradnji novih proizvodnih prostorov za predelavo izdelkov iz nerjaveče pločevine Kovinoplastike Lož dobro napredujejo. Te dni bodo delavci pričeli postavljati že železno konstrukcijo. Ko bo hala gotova, bo podjetje pridobilo skupno 1400 kvadratnih metrov proizvodnih prostorov, za kar bodo potrošili 1,500.000 dinarjev.

Pionirji - dopisniki v Velenju

V gosteh pri velenjskih pionirjih bo 150 mladih slovenskih dopisnikov

V Velenju bo 9. in 10 oktobra, v okviru slavja ob prazniku Šaleške doline, tradicionalno srečanje pionirjev — dopisnikov in članov nagrajenih uredniških odborov pionirskih glasil iz Slovenije.

Za sprejem 150 pionirjev iz vse Slovenije je v Velenju vse nared. Izdelan pa je tudi dokončen program srečanja.

Dopisniki in člani nagrajenih uredniških odborov bodo prišli v Velenje, v petek, 9. oktobra. Po sprejemu bodo odprli v Velenju razstavo pionirskih glasil, popoldan pa bodo na vrsti prvi pogovori. V Domu kulture se bodo srečali pionirji — dopisniki s pisatelji, pesniki in novinarji ter govorili o temi »Kako pišem«. Hkrati bodo mentorji pionirskih glasil razpravljali o otroških prispevkih v otroških glasilih. Zvečer bodo pionirskim dopisnikom in mladim Velenjčanom spregovorili znani novinarji o popotovanjih po svetu in o novinarskem delu.

Drugi dan srečanja, 10. oktobra, bo zjutraj v velenjskem Domu kulture prireditev, na kateri bodo brali mladi dopisniki izbrane prispevke in zgodbe, nakar bodo podelili nagrade petim uredniškim odborom najboljših pionirskih glasil v naši republiki v zadnjem šolskem letu.

Mladi dopisniki si bodo pred odhodom ogledali Velenje in rudarski muzej na gradu in obiskali Kajuhovo spominsko sobo v Šoštanju.

M. L.

Smrt na tirih

LJUBLJANA, 7. okt. — Sinoči ob 21.10 je na železniškem prehodu v Erjavčevi ulici tovorni vlak, ki ga je vozil strojevodja Anton Zupančič, do smrti povozil 53-letnega Evgena Fischerja iz Ljubljane. Fischer je prečkal železniške tire pri spuščenih zapornicah. N. R.

Nevarnost ždi v aktih

Nesrečni slučaji se ne ozirajo na nejasne pristojnosti

Cesta od Škofij do Sečovelj ni znana le po najgostejšem prometu, temveč tudi po tem, da se na njej pripeti veliko nesreč. Nekaj takih črnih točk so zadnja leta odpravili. Še vedno pa jih je nekaj, kjer se vrstijo nesreča za nesrečo.

Na prehodu za pešce pri izolski Mehanotehniki je bilo v zadnjih letih precej nesreč. Nekaj tudi takih, pri katerih so dobili ponesrečenci hude poškodbe. Prometni strokovnjaki so večkrat opozarjali, da je potrebno ta prehod neodložljivo urediti, če hočemo preprečiti nove žrtve.

Republiški sekretariat za notranje zadeve je izdal odločbo, da mora koprsko cestno podjetje na obeh straneh prehoda urediti utripajočo rumeno luč. Prehod za pešce je sicer označen, vendar je to premalo. Koprsko cestno podjetje se je proti tej odločbi pritožilo na vrhovno sodišče Slovenije, češ da ta odsek ceste pelje skozi naseljeni kraj in da je to pravzaprav mestna ulica. Zato je predlagalo vrhovnemu sodišču, naj odločbo sekretariata odpravi, kot imenujejo to v pravnem jeziku.

Republiški sekretariat za notranje zadeve je v odgovor na to tožbo navedel, da nevarni odsek ceste nima značaja mestne ulice in je predlagal, naj bi vrhovno sodišče pritožbe ne upoštevalo.

Navzlic temu pa je bilo vrhovno sodišče Slovenije mnenja, da v upravnem postopku niso razčistili, ali ima odsek ceste Koper—Sečovlje, kjer je pri tovarni Mehanotehnika prehod za pešce, značaj javne ceste skozi naseljeni kraj ali ne. Prav tako je vrhovno sodišče menilo, da cestno podjetje ni bilo zaslišano pred izdajo odločbe in da je bil s tem kršen 7. člen zakona o upravnem postopku. Zato je odločbo sekretariata odpravilo.

Pravna plat te zadeve je s tem razjasnjena. Toda nevarnost ostaja. Občanom, ki so na tem delu ceste dostikrat ogroženi, pa ni mar pravna plat te zadeve. Radi bi vedeli, kdo je dolžan urediti razmere na tem odseku ceste, da ne bo tako pogosto prišlo do nesreč. V tem primeru za občane ni važno, kdo je pristojen postavljati prometne svetlobne znake, važno je, da je potrebno to črno točko brez odlašanja zbrisati s karte prometnih nesreč.

G. GUZEJ

Sprejeli dogovor

V Tolminu so se pred dnevi sestali predsedniki občinskih izvršnih odborov SZDL. Sprejeli so dogovor o osnovnih izhodiščih za izdelavo osnutkov pravil in poslovnikov organizacije SZDL. Nadalje so se dogovorili, da bodo priprave za naslednjo konferenco organizacij SZDL izvedli do februarja prihodnjega leta. Pogovora se je udeležil tudi sekretar glavnega odbora SZDL Slovenije. S. JAN

PRIZNANA ŠVEDSKA KVALITETA

UNIVERZALNI KOTEL ZA CENTRALNO OGREVANJE

Gustavsberg — Švedska

- RAZPOLOŽLJIVE IZVEDBE od 20.000 do 43.000 kcal/h
- KONKURENČNE CENE — DEVIZNA PRODAJA
- ZAGOTOVLJENO: projektiranje — takojšnja dobava — montaža — servis
- PREDNOSTI: možnost kurjenja z gospodinjskim oljem, trdimi gorivi in električno možnost horizontalnega in vertikalnega priključka na dimnik in direktnega priključka na vodovodno omrežje zadostuje minimalni prostor za namestitev

sprejemamo tudi naročila za ploščate radiatorje

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN CENIKE

emona konsignacija LJUBLJANA CELOVŠKA 149 | TELEFON 55-984 IN 55-997

Vreme

September je bil zelo suh

Srednje mesečne temperature zraka so bile v letošnjem septembru blizu normalne vrednosti, t.j. poprečka obdobja 1931—60. V nekaterih predelih Slovenije so bile nekoliko nad njo, a v drugih za malenkost pod njo. Mesečne višine padavin pa so bile po vsej Sloveniji tako nizke, da niso dosegle niti polovico običajne septemberske višine padavin.

V mesecu septembru je prevladovalo nad Srednjo Evropo in Balkanom področje visokega zračnega pritiska, ki je povzročalo suho vreme.

V pričetku meseca so se pomikala ciklonska jedra iznad vzhodnega Atlantika proti Skandinaviji. S tem v zvezi so potovale frontalne motnje preko Srednje Evrope proti vzhodu in so dosegle naše kraje že zelo oslabljene in so povzročale le neznatne padavine. Zaradi jugozahodne cirkulacije je bilo v prvi polovici meseca zelo toplo.

Za nekoliko izrazitejšim prodorom hladnega zraka preko Srednje Evrope nad Balkan, v sredini meseca, se je zgradilo področje visokega zračnega pritiska, ki je zajemalo pretežni del Evrope in se je vzdrževalo daljše razdobje. Zaradi jasnih noči je bilo močno izžarevanje in so se temperature v tem razdobju stalno nižale.

27. sept. je zajela Slovenijo od severozahoda hladna fronta, ki je povzročila prehodne padavine. Za njo se je vreme hitro izboljšalo, dotekal pa je od severa hladen zrak, ki je povzročil nekajdnevne dodatne ohladitve.

Srednje mesečne temperature zraka (v °C) so bile: Brnik 13,9 (odklon —0,1), Planica 11,7 (—0,1), Jezersko 11,7 (+0,7) Šmartno 13,8 (+0,4), Celje 14,7 (+0,2), Maribor 15,0 (0,0), Murska Sobota 14,8 (—0,1), Koper 19,8 (—0,1), Ajdovščina 18,3 (+0,4), Postojna 14,2 (+0,3), Novo mesto 14,8 (—0,5), Nova Gorica 17,5, Ljubljana 16,0 (+0,7).

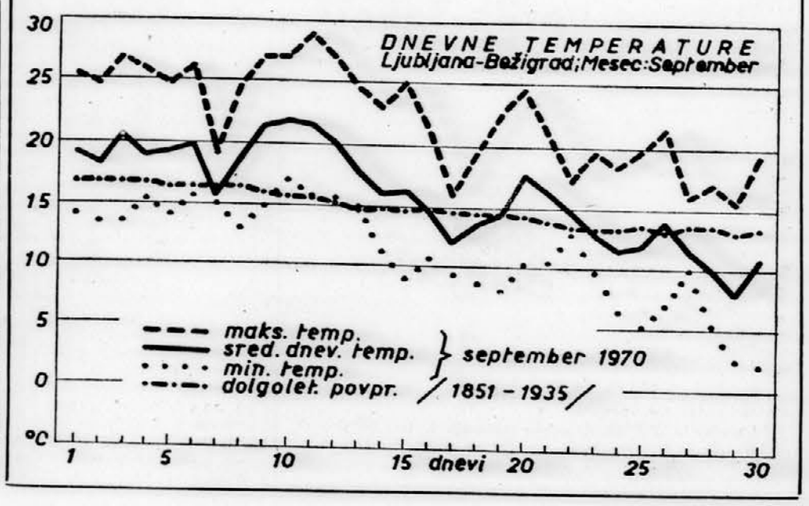
Maksimalne temperature so bile: Planica 24,6, Jezersko 23,6, Brnik 27,6, Šmartno 27,2, Celje 28,2, Maribor 29,7, Murska Sobota 28,6, Postojna 24,9, Novo mesto 29,1, Ljubljana 29,0 (vse 11. sept), Koper 29,4, Ajdovščina 28,6, Nova Gorica 28,6 (vse 12. sept.).

Minimalne tempratura so se že v pretežnem delu Slovenije spustile pod ledišče: Brnik —2,1, Planica —0,6, Jezersko —1,5, Šmartno —1,0, Celje 0,8, Maribor 0,4, Murska Sobota —1,5, Koper 8,5, Ajdovščina 1,4, Postojna —1,5, Novo mesto —1,2, Nova Gorica 3,5, Ljubljana 2,2 (vse 30. sept.)

Septemberske mesečne višine padavin so bile: Brnik 42 mm (49%), Planica 78 mm (49%), Jezersko 73 mm (48%), Šmartno 24 mm (21%), Celje 49 mm (45%), Maribor 22 mm (25%), Murska Sobota 30 mm (48%), Koper 34 mm (37%), Ajdovščina 37 mm (25%), Postojna 19 mm (16%), Novo mesto 20 mm (19%, Nova Gorica 67 mm, Ljubljna 22 mm (15%).

Srednja mesečna oblačnost se je napram predhodnemu mesecu nekoliko znižala. Heliografi po Sloveniji so registrirali med 274 ur (ali 73%) sončnega sija v Kopru in 170 ur (ali 45%) sončnega sija v Mariboru.

Morska voda pri Kopru, v globini 30 cm, je bila najbolj topla 11. in 15 septembra, merila je 24,6°. Najhladnejša pa je bila zadnji dan v mesecu: 19,0°. Srednja mesečna temperatura je znašala 22,4°. Bila je za 0,6° nad poprečkom obdobja 1959—1969.

Pionirji - dopisniki v Velenju

V gosteh pri velenjskih pionirjih bo 150 mladih slovenskih dopisnikov

V Velenju bo 9. in 10 oktobra, v okviru slavja ob prazniku Šaleške doline, tradicionalno srečanje pionirjev — dopisnikov in članov nagrajenih uredniških odborov pionirskih glasil iz Slovenije.

Za sprejem 150 pionirjev iz vse Slovenije je v Velenju vse nared. Izdelan pa je tudi dokončen program srečanja.

Dopisniki in člani nagrajenih uredniških odborov bodo prišli v Velenje, v petek, 9. oktobra. Po sprejemu bodo odprli v Velenju razstavo pionirskih glasil, popoldan pa bodo na vrsti prvi pogovori. V Domu kulture se bodo srečali pionirji — dopisniki in pisatelji, pesniki in novinarji ter govorili o temi »Kako pišem«. Hkrati bodo mentorji pionirskih glasil razpravljali o otroških prispevkih v otroških glasilih. Zvečer bodo pionirskim dopisnikom in mladim Velenjčanom spregovorili znani novinarji o popotavanjih po svetu in o novinarskem delu.

Drugi dan srečanja, 10. oktobra, bo zjutraj v velenjskem Domu kulture prireditev, na kateri bodo brali mladi dopisniki izbrane prispevke in zgodbe, nakar bodo podelili nagrade petim uredniškim odborom najboljših pionirskih glasil v naši republiki v zadnjem šolskem letu.

Mladi dopisniki si bodo pred odhodom ogledali Velenje in rudarski muzej na gradu in obiskali Kajuhovo spominsko sobo v Šoštanju.

M. L.

Nevarnost za ljudi in naravo

Poguben vpliv žveplovega dioksida dosega zdaj že tudi sevniško občino

Kmetje iz Šmarčne, Kompolja in še nekaterih vasi v sevniški občini letošnjo jesen s strahom opazujejo, kako se predčasno suši listje na drevju, vinski trti in poljščinah. Velike brajde ob hišah so ostale polne nedozorelega grozdja, predčasno je dozorela koruza, zaradi prezgodnjega sušenja krompirjevke je bil pridelek mnogo manjši.

Trboveljska termoelektrarna II, ki je začela obratovati letos, ne učinkuje pogubno samo na kmetijstvo v zasavskih občinah, njen učinek seže dlje ob Savi. Žveplov dioksid, ki nastaja v velikih količinah ob gorenju slabših vrst premoga, se kot oblak razprostira nad polji in vasmi ter se v obliki drobnih kristalčkov vseda na zemljo. Nekatere njive, ki niso bile še preorane, se kar srebrno svetlikajo od njih.

Sevniški referent za kmetijstvo si je sicer ogledal škodo in obljubil, da bo posredoval pri termocentrali oziroma kemični industriji. Predstavniki termocentrale so izjavili, da bo škoda povrnjena, toda kmetje na Kompoljskem polju s tem še niso zadovoljni. Kaj bo z nami, kaj bo z našim kmetijstvom sploh, če se bo to nadaljevalo, sprašujejo, ko mislijo na svojo negotovo prihodnost. Menijo, naj termocentrala namesti čistilne naprave, pa naj stanejo kolikor hočejo.

M. L.

OGLAŠUJTE V DELU

GRADNJA ŠOLE V KRŠKEM DOBRO NAPREDUJE — Stavba bo do zime pod streho. Enako šolo bodo imeli v Brežicah, le da so svoje sosede prehiteli za leto dni. Brežiško šolo bodo odprli za praznik občine 28. oktobra. V obeh občinah pomagajo financirati gradnjo s samoprispevkom občanov. Foto: Jožica Teppey

Gradbeništvo cedi med

V preteklem polletju je grosupeljsko gospodarstvo doživelo visok porast

Značilno za gospodarstvo v grosupeljski občini v prvem polletju letos je znatno večja realizacija kot v enakem obdobju lani, kar je vplivalo na ugoden porast dinamike celotnega dohodka. Na dosežene uspehe je občutno vplivalo gradbeništvo, ki je z dokončanjem številnih gradenj za trg iz lanskega leta doseglo kar za 77 odstotkov večji celotni dohodek.

Število zaposlenih v gospodarskih organizacijah se je v tem času povečalo od 2.574 na 2.858. Za svoje poslovanje so v prvem polletju gospodarske organizacije porabile povprečno 44.912 tisoč din obratnih sredstev ali le 12 odstotkov več kot lani. Letos se udeležba lastnih obratnih sredstev znižuje in postajajo kratkoročni tuji viri poslovnih sredstev vedno očitnejši, kar po svoje pomeni povečano obremenitev gospodarstva.

Omeniti velja še, da je letos porastla obveznost gospodarskih organizacij do dobaviteljev, saj so se obveznosti povečale za 66 odstotkov, terjatve pa za 11 odstotkov. Tako dolgovi močno presegajo terjatve. Zelo so se povečale tudi zaloge, saj je skupna vrednost le-teh v polletju bila kar za 42 odstokov višja kot lani.

Na povečanje števila zaposlenih je najbolj vplivalo gradbeništvo, saj je bilo v prvem polletju letos pri SGP Grosuplje zaposlenih 206 ljudi več kot lani v enakem obdobju. Konec polletja je bilo v podjetju zaposlenih 1519 ljudi, kar je 53 odstotkov vseh zaposlenih v gospodarskih organizacijah v občini. Po številu zaposlenih je za gradbeništvom najmočneje zastopana obrt.

Povprečni osebni dohodki v gospodarstvu v prvem polletje so bili 1.068 dinarjev ali 16 odst. več kot lani, kar je še vedno precej pod republiškim povprečjem (1.202 dinarjev). Najbolj so se povečali v industriji — v Motvozu in platnu (71 odst.), vendar so še vedno precej pod občinskim povprečjem (864 dinarjev). Sicer pa so osebni dohodki takile: kmetijstvo 1.405 din (17 odst. več), gradbeništvo 1.111 (10 odst.), promet 1.554 (—1 odst.), trgovina 1.021 (25 odst.), gostinstvo 1.109 din (21), obrt 1.145 (10 odst.) in stanovanjsko komunalna dejavnost 937 dinarjev (9 odstotkov porasti).

F. G.

Les draži časopis

Primerjava višine čistega dohodka ob koncu prve polovice leta za tovarno papirja in celuloze Krško ter obrat Lisce na Senovem, zgovorno kaže na padec rentabilnosti v tovarni celuloze. Medtem, ko je to največje podjetje v občini doseglo v prvi polovici leta le 2,207.000 dinarjev čistega dohodka, je imel obrat Lisce na Senovem 2,252,000 dinarjev izkazanega ostanka dohodka. Res je proizvodnja v tovarni Djuro Salaj bila domala cel mesec v zastoju zaradi pomanjkanja lesa, na ekonomičnost poslovanja pa čedalje bolj vpliva tudi razlika v cenah surovine in proizvodov, predvsem časopisnega papirja. Kot je znano, je cena roto papirja določena, odnosno zamrznjena, cena lesu pa je v nekaj letih porasla za sto odstotkov. V podjetju razpravljajo o tem, da bodo prisiljeni preusmeriti proizvodnjo, če ne bodo v kratkem cene roto papirja, ki so sedaj določene na 1,90 din kilograma, sproščene. To bi bil vsekakor hud udarec zlasti za časopisna podjetja.

(r)

Kaznovan italijanski ribič

MALI LOŠINJ, 7. oktobra. — Patrulјni čoln »137 JVM« je v torek nedaleč od otoka Susaka zalotil italijansko ribiško ladjo »Antartico Primo« iz okraja Fano pri Anconi. Ladjo so odpeljali v lošinjsko pristanišče, kjer so njenemu kapitanu Alfredu Jaddi naložili globo milijon starih dinarjev zaradi nedovoljenega ribolova. Hkrati so zaplenili tudi ves ulov, ki pa je bil malenkosten, ker so ribje tatove zasačili očitno že na začetku njihovega lova.

Vprašanja odbornikov

Koliko še življenj v Podvincih?

Z zapornicami nezavarovan železniški prehod na cesti Ptuj—Dornava pri Podvincih, je v zadnjih letih terjal že več človeških življenj. Zato je odbornik Janko Čeh iz Podvinec, poslal ptujski občinski skupščini vprašanje, kdaj bo železniški prehod v Podvincih, zavarovan z zapornicami.

Oddelek za inšpekcijske službe ptujske občinske skupščine, je na zadnji seji skupščine, Janku Čehu posredoval naslednji odgovor:

»Ni prvič, da občani ptujske občine vprašujejo, kdaj bo urejen železniški prehod v Podvincih. Posebna komisija inšpekcijske službe, je pred kratkim v času 45 minut pregledala obnašanje voznikov na tem prehodu. Ugotovila je, da sta od petih voznikov v tem času vozila po pravilih (železniški prehod je opremljen z ustreznimi prometnimi znaki) le dva voznika. Ostali so se peljali čez prehod skoraj z nezmanjšano hitrostjo. Komisija je zato sprejela stališče, da železniško prometnih nesreč ne bi bilo, če bi vsi vozniki upoštevali prometne znake. Da bi pa bil prehod bolj pregleden, bodo ob prehodu podrli čuvajnico, gospodarsko poslopje, brajde ter oreh.«

P. P.

V nekaj vrstah

SEVNICA

Zbor o gospodarjenju — Jutri se bo v Sevnici sestal na posebni seji zbor delovnih skupnosti, ki bo obravnaval letošnje gospodarjenje podjetij v sevniški občini. Nekateri podatki namreč kažejo, da je letos konjunktura popustila: ponekod so dosegli v prvem polletju celo slabše poslovne rezultate kot lani.

lavcem kovinske stroke, je krška srednja tehniška šola lavcem kovinske stroke, je krška sredja tehnična šola na željo občinskega sindikalnega sveta ustanovila v Sevnici dveletno kovinarsko šolo. Prijavilo se je 30 slušateljev.

Dan osnovne šole — Drugega oktobra je minilo 28 let, odkar je bil ustreljen sevniški rodoljub in skojevec Savo Kladnik, po katerem ima tamkajšnja osnovna šola svoje ime. V spomin na ta dogodek so priredili žalno slovesnost, na kateri so s petjem in recitacijami nastopili učenci šole.

Društvo bodo ustanovili — V Sevnici se pripravljajo na ustanovitev hortikulturnega društva. Imenovali so iniciativni odbor, ki bo pripravil ustanovitev in zbral članstvo. Sevnici, ki z razvojem gospodarstva postaja vse večje mesto, poleg tega pa je tudi turistično zanimiv kraj, bo hortikulturno društvo lahko veliko pripomoglo do lepše zunanjosti.

Dom upokojencev že gradijo — Te dni so v Sevnici delavci trboveljskega gradbenega podjetja začeli graditi dom upokojencev, kjer bodo društveni prostori in stanovanja. Graditev bo veljala približno 1,3 milijona din.

TREBNJE

Rok za trgatev — Oddelek za gospodarstvo pri občinski upravi je izdal odredbo o trgatvi, ki določa, da se trganje grozdja plemenitih sort vinske trte lahko začne po 10. oktobru, v čistih nasadih žametne črnine pa celo po 15. oktobru. Izjema so vinogradi, v katerih je zaradi različnih vzrokov grozdje začelo gniti.

Slabi plačniki — Na račun prispevka za uporabo mestnega zemljišča dolgujejo prebivalci Trebnjega, Mirne in Mokronoga trenutno čez 100.000 dinarjev. Za primerjavo naj navedemo, da znaša celoletna odmera, na primer v Trebnjem, dobrih 65.000 dinarjev. Ker so dolgovi tako veliki, so sklenili sodno izterjati neplačane prispevke iz prejšnjih let.

MIRNA

Sestanek o mladini — Na zadnjem sestanku krajevne organizacije ZK v tem kraju so sklenili, da bodo enega izmed prihodnjih shodov posvetili samo delovanju mladinske organizacije. Ugotavljali so namreč, da je delovanje mladine začelo pešati.

Stavba je že zasedena — Stara mirenska osnovna šola je že zasedena. V preurejenih prostorih je otroško varstvo, ki je bilo kraju zelo potrebno, te dni pa bodo odprli tudi prvi oddelek posebne šole.

MALKOVEC

Zlo dobra letina — Malkovčani so potrgali zgodnje sorte grozdja, zdaj pa se pripravljajo na glavno trgatev. Vinogradi obetajo bogato letino, grozdje zaenkrat še ne gnije, tako da bodo s trgatvijo začeli šele po 15. oktobru. Malkovška klet, s katero upravlja novomeško podjetje Hmeljnik, je od kmetov pokupila 28 ton grozdja zgodnjih sort, portugalke in ranine, tako da ima na prodajo večjo količino novine.

GROSUPLJE

Osebni dohodki — V občini Grosuplje je imelo v prvem polletju šest gospodarskih organizacij poprečne osebne dohodke pod 1000 dinarjev: Motvoz in platno, ONPZ Forma, gostilna pri Mostu, Stolarna Dobrepolje, Valjčni mlin Stična in Univerzal Ivančna gorica.

Zaloge naraščajo — Grosupeljsko gospodarstvo je imelo konec junija za 118.542 tisoč dinarjev zalog ali 42 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Zaloge naraščajo predvsem na račun nedokončane proizvodnje. Pretežni del nedokončane proizvodnje odpade na SGP Grosuplje.

Osebni dohodki v negospodarstvu — V prvih šestih mesecih letos se je število zaposlenih v negospodarstvu povečalo za 15 ljudi ali 4 odstotke. Poprečni osebni dohodki so bili večji za 15 odstotkov (1144 dinarjev). Osebni dohodki v šolah so bili 1340 din, v kulturi in prosveti 1398, zdravstveni dejavnosti (Zavod za revmatične) 697 dinarjev (lani 985!) in v socialnem varstvu 960 dinarjev.

SENOVO

Obisk mladih planincev — Minulo soboto in nedeljo so podmladkarji planinskega društva Bohor gostili pionirje — planince iz Nove Gorice. Na skupnem izletu so pionirji obiskali Drnovo, Kostanjevico in kočo pri Gospodični na Gorjancih.

GORA PRI KRŠKEM

Vodovod — Minulo nedeljo so odprli 2 kilometra dolg vaški vodovod. Večino denarja in dela so prispevali vaščani, krška občinska skupščina pa je primaknila milijon starih dinarjev.

Mladinski disco klub — V zgornjih prostorih v domu telovadnega društva Partizan so krški mladinci dobili prostor, ki ga bodo spremenili v disko klub. Prostore bodo preuredili s prostovoljnim delom, za opremo pa bodo naprosili nekatere delovne organizacije.

Orgije na pokopališču

Ob zvokih glasbe so dijaki srednjih šol na titograjskem pokopališču razbijali grobnice in razmetavali kosti . . .

TITOGRAD, 7. okt. Že dalj časa so se Titograjčani zgražali nad vandalskim skrunjenjem starih grobnic na pokopališču pri cerkvi sv. Djordja pod Goricо. Tam so pred nekaj leti prepovedali pokopavanje, cerkev pa so kot zgodovinski spomenik zaščitili z zakonom.

V zadnjem času so nepridipravi odpirali stare grobnice, vlekli iz njih strohnele in na pol strohnele krste in razmetavali kosti. Domnevati je bilo, da so iskali nakit, ki so ga v nekaterih grobnicah pokopali skupaj s pokojniki. Dogajalo se je tudi, da so razbijali nagrobne spomenike in porcelanske slike na njih. Nekaterih vlomov v grobnico ni nihče prijavil organom za notranje zadeve, marveč je poškodovane grobnice popravila uprava pokopališča. V zadnjih dneh pa so na oddelku za notranje zadeve v Titogradu vložili tri prijave.

Organom kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve ni bilo težko poloviti skupine petih mladoletnikov, starih od 15 do 16 let, dijakov srednjih šol iz Titograda, ki so se v zgodnjih večernih urah ob zvokih glasbe iz tranzistorjev in gramofonov spuščali v grobnice, vlekli na površje rakve, jih razbijali in iztresali iz njih kosti, pri čemer so prirejali prave seanse. Te njihove orgije so včasih opazovali tudi drugi mladoletniki. Inšpektorje oddelka za notranje zadeve iz Titograda je presenetilo, kako so mladoletniki vzdržali v nekaterih grobnicah, v katerih se je širil neznosen zadah še povsem nestrohnjenih trupel. Nekatere grobnice so bile namreč hermetično zaprte in zato je bilo razpadanje počasnejše.

V neki veliki grobnici s 27 predelki so vlomili v šest predelkov in zmetali kosti iz rakev. Šef kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve v Titogradu Husnija Redžepagić je izjavil, da sta skupino vodila N. N. in D. M., že od prej znana kriminalističnim organom kot tatova avtomobilov in vlomilca. N. N. je spomladi letos vlomil v prostore osnovne šole »Savo Pejanović« in uničil šolske dnevnike.

Požar na sovjetski ladji

SPLIT, 7. okt. (Tanjug). — V noči med torkom in sredo je na sovjetski ladji »Slava Sevastopola«, ki jo popravljajo v trogirski ladjedelnici »Jozo Lozovina-Mosor«, izbruhnil požar. Trogirski gasilci so ga zaradi hitre intervencije že po eni uri pogasili. Med gašenjem je dobil hude opekline 25-strojnik sovjetske ladje Anatolij Anatolijevič Kanzilevski. Prenesli so ga v splitsko vojaško bolnišnico in njegovo življenje je še v nevarnosti. Hujše opekline je dobil tudi gasilec Jakov Munjiza, lažje pa dva druga gasilca.

Preiskavo o vzrokih požara na tej ladji, ki ima nosilnost 5000 ton, raziskujejo.

Ponoven vlom v bife

NOVA GORICA, 7. okt. — Nocoj je bil ponovno na isti način opravljen vlom v bife P-market v trgovskem centru v Novi Gorici. Pri vlomu sta sodelovala dva izmed treh storilcev prvega vloma. Zanju je preiskovalni sodnik odredil pripor. V noči 2. oktobra so vlomili v bife P-market 44-letni Srečko Kokot, stanujoč v Novi Gorici, 21-letni Dario Črnigoj izpod Brda in Vojko Mrvič iz Ozeljana. Nocoj pa sta razbila steklo ob vhodnih vratih in vlomila Srečko Kokot in Darjo Črnigoj. Iz bifeja sta odnesla tri steklenice alkoholnih pijač, več zavitkov cigaret in nekaj denarja. Organi javne varnosti v Novi Gorici so storilce kmalu izsledili.

P. P.

Sojenje surovim mladeničem

V Slavonski Požegi 6 fantov na brutalen način posililo dekleta

SLAVONSKA POŽEGA, 7. okt. Kazenski senat okrožnega sodišča v Slavonski Požegi, ki mu predseduje sodnik Andrija Štefančić, je začel glavno razpravo proti šestim mladeničem, starim od 19. do 28. let, obtoženim najbolj surovega posilstva, kar pomnijo v tem delu Slavonije več let nazaj. Obtožnico zastopa namestnik javnega tožilca Mladen Marković.

Dogodek, ki je pripeljal Mijo Škrabina (28), Petra Bajića (25), Martina Lakšaja (24), Djuro Vicana (19), Vinka Benčevića (26) in Antuna Sekulića (22) na zatožno klop, se je pripetil 27. julija letos okrog ene ponoči v vasi Brodski Zdenci. Tega dne oziroma dan prej, 26. julija, je bila v vasi zabava, na katero je prišla tudi K. Dj., stara 29 let, iz Slavonskega Broda. Na plesu v vaškem domu je dekle pritegnilo pozornost Mije Škrbina in njegovih tovarišev, ki so tega večera skovali svoj gnusni naklep. Po plesu je nesrečna K. Dj. odšla proti domu. Spotoma je opazila, da jo zasleduje skupina fantov. Sluteč njihov namen, se je zatekla v neko vaško hišo in prosila za pomoč, vendar sta jo dve ženski surovo odgnali od hiše. Takoj nato je tolpa nasilnežev, ki jih je vodil Mija, napadla prestrašeno dekle in jo odvlekla v slivov nasad ob cesti . . .

Nasilneži so se neusmiljeno znašali nad dekletom do petih zjutraj. Preiskava je dognala, da je njihova žrtev nekajkrat omedlela, a so jo nasilneži obujali k zavesti s koprivami, šibanjem in klofutanjem.

V preiskavi so nasilneži priznali dejanje, le V. Benčević je zanikal, da bi kakorkoli sodelovaj pri dogodku, ki je razburil vse prebivalce Brodskih Zdencev. Njegovi sodelavci v sramotnem početju in prizadeta K. Dj. pa ga obtožujejo, da je skupaj s prvo četverico odgovoren za posilstvo. Zadnji iz šesterice A. Sekulić pa se zagovarja, ker jim je pomagal pri tem dejanju.

Razprava se nadaljuje. Javnost nima dostopa.

Nesreča na lovu

MURSKA SOBOTA, 7. okt. — V Krogu pri Murski Soboti je italijanski lovec Fulvio Sarti iz Firenc huje obstrelil domačega poganjača, 34-letnega Štefana Bejaka iz Kroga. Bejak je dobil več šiber v levo nogo, ko je italijanski lovec neprevidno streljal na nizko letečega fazana.

E. B.

Prepričil je čelno trčenje

Na avto-cesti proti Ivančni gorici je voznik audija zapeljal s ceste

IVANČNA GORICA, 7. okt. Sinoči, nekaj po devetnajsti, je po avtocesti od Trebnjega proti Ivančni gorici z audijem vozil dr. Rosina. Pri odcepu ceste za Bič mu je nenadoma zaprl pot tovornjak FAP BI-24-43, ki ga je vozil Audo Hošić. Šofer tovornjaka je namreč v tistem hipu prehiteval počasneje vozeči tovornjak — na kraju, kjer mu je neprekinjena črta to prepovedovala. Dr. Rosina je takoj začel zavirati in je zapeljal skrajno desno, potem pa je, da bi preprečil čelno trčenje, zapeljal pod cesto. Audi se je nekajkrat prevrnil in naposled obstal na kolesih. V osebnem avtomobilu je bil tudi Janko Erjavec, fotograf iz Ivančne Gorice. Potnika v audiju sta bila laže ranjena.

»Šofer tovornjaka je odpeljal naprej. Takrat je mimo pripeljal Davor Udovičić, uslužbenec tovarne Sljeme iz Pulja. Ponesrečencema je pomagal iz razbitin, nato pa se je z dr. Rosino podal na lov za ubežnikom,« je pripovedoval Janko Erjavec. Hošića je Udovičić ujel pri Trebnjem in ga ustavil. Vtem je že pripeljala milica. Hošić je sicer krivdo tajil, vendar so mu miličniki prepovedali nadaljevati vožnjo.

Kaže, da je trditev, bolje s ceste kot pa v čelno trčenje, znova dokazala svojo utemeljenost. Dr. Rosina in Janko Erjavec se lahko zahvalita za srečen izid Rosinovi prisebnosti v kritičnih trenutkih.

Smrt na tirih

LJUBLJANA, 7. okt. — Sinoči ob 21.10 je na železniškem prehodu v Erjavčevi ulici tovorni vlak, ki ga je vozil strojevodja Anton Zupančič, do smrti povozil 53-letnega Evgena Fischerja iz Ljubljane. Fischer je prečkal železniške tire pri spuščenih zapornicah.

N. R.

SAP: denar vzeli, izlet odpovedali

Zakaj 20 Beograjčanov ni moglo odpotovati na Madžarsko?

LJUBLJANA, 7. okt. — Dvajset Beograjčanov bi moralo 2. oktobra po pogodbi z beograjsko turistično poslovalnico podjetja SAP odpotovati na tridnevni izlet na Madžarsko, pa ni bilo iz tega nič. Vodja poslovalnice Dragoljub Džordžević je namreč večino potnikov tri ure pred napovedanim odhodom obvestil, da izleta ne bo. Razlogov ni povedal. Nad nesolidnostjo poslovanja beograjske podružnice sta bila najbolj ogorčena Edvard in Slavka Drvar, ki sta se ob napovedani uri oglasila v poslovalnici z vso prtljago v rokah. Tri ure pred tem so jima po telefonu zatrjevali, da izlet bo.

Ko sta Drvarjeva zahtevala, naj jima vrnejo denar, ki sta ga vplačala, so jima v poslovalnici mirno povedali, da tudi iz tega ne bo nič, ker nimajo v blagajni niti dinarja. Beograjski časnik Politika ekspres, ki je na široko opisal omenjeni dogodek, dodaja, da so se nesojeni potniki odločili, da bodo agencijo zaradi nesolidnega poslovanja prijavili sodniku za prekrške.

Velibor Radisavljević, direktor enote za turizem, gostinstvo in inozemski turizem podjetja SAP v Ljubljani, je danes izjavil, da za ta dogodek prvič sliši in da ga zaenkrat še ne more komentirati.

N. R

Nesreča pri prehitevanju

MISLINJA, 7. okt. — Na cesti v Mislinjski Dobravi je včeraj popoldne voznik poltovornega avtomobila Ožbi Fajmut iz Legna peljal iz Mislinje proti Slovenj Gradcu. V Mislinjski Dobravi je začel prehitevati poltovorni avtomobil, ki je vozil pred njim. Takrat pa je z nasprotne strani pripeljalo drugo vozilo. Začel je zavirati ter zavijati na desno. Pri tem je zapeljal na rob ceste ter trčil v obcestni smernik. Vozilo se je obrnilo in trčilo v drevo.

N. S.

Požar v trgovini

MARIBOR, 7. okt. — Včeraj ob 17.25 uri je začelo goreti v trgovini Ambient na Slomškovem trgu v Mariboru. Ogenj je nastal zaradi okvare na ventilu jeklenke za plin. Požar so omejili poklicni gasilci. Škodo cenijo približno za 300 dinarjev.

N. S.

Vreme

September je bil zelo suh

Srednje mesečne temperature zraka so bile v letošnjem septembru blizu normalne vrednosti, t.j. poprečka obdobja 1931—60. V nekaterih predelih Slovenije so bile nekoliko nad njo, a v drugih za malenkost pod njo. Mesečne višine padavin pa so bile po vsej Sloveniji tako nizke, da niso dosegle niti polovico običajne septemberske višine padavin.

V mesecu septembru je prevladovalo nad Srednjo Evropo in Balkanom področje visokega zračnega pritiska, ki je povzročalo suho vreme.

V pričetku meseca so se pomikala ciklonska jedra iznad vzhodnega Atlantika proti Skandinaviji. S tem v zvezi so potovale frontalne motnje preko Srednje Evrope proti vzhodu in so dosegle naše kraje že zelo oslabljene in so povzročale le neznatne padavine. Zaradi jugozahodne cirkulacije je bilo v prvi polovici meseca zelo toplo.

Za nekoliko izrazitejšim prodorom hladnega zraka preko Srednje Evrope nad Balkan, v sredini meseca, se je zgradilo področje visokega zračnega pritiska, ki je zajemalo pretežni del Evrope in se je vzdrževalo dalјše razdobje. Zaradi jasnih noči je bilo močno izžarevanje in so se temperature v tem razdobju stalno nižale.

27. sept. je zajela Slovenijo od severozahoda hladna fronta, ki je povzročila prehodne padavine. Za njo se je vreme hitro izboljšalo, dotekal pa je od severa hladen zrak, ki je povzročil nekajdnevne dodatne ohladitve.

Srednje mesečne temperature zraka (v °C) so bile: Brnik 13,9 (odklon —0,1), Planica 11,7 (—0,1), Jezersko 11,7 (+0,7) Šmartno 13,8 (+0,4), Celje 14,7 (+0,2), Maribor 15,0 (0,0), Murska Sobota 14,8 (—0,1), Koper 19,8 (—0,1), Ajdovščina 18,3 (+0,4), Postojna 14,2 (+0,3), Novo mesto 14.8 (—0,5), Nova Gorica 17,5, Ljubljana 16,0 (+0,7).

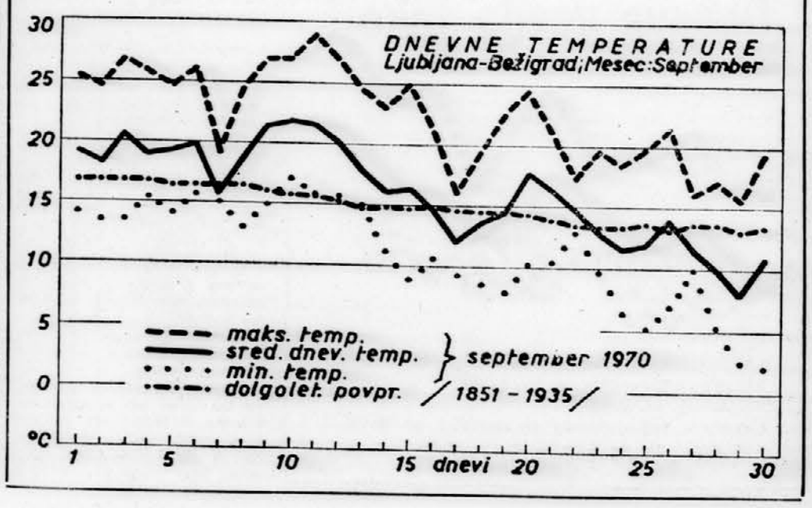
Maksimalne temperature so bile: Planica 24,6, Jezersko 23,6, Brnik 27.6, Šmartno 27,2, Celje 28,2, Maribor 29,7, Murska Sobota 28,6, Postojna 24,9, Novo mesto 25,1, Ljubljana 29,0 (vse 11. sept), Koper 29,4, Ajdovščina 29,6, Nova Gorica 28,6 (vse 12. sept.).

Minimalne tempratures so se že v pretežnem delu Slovenije spustile pod ledišče: Brnik —2,1, Planica —0,6, Jezersko —1,5, Šmartno —1,0, Celje 0,8, Maribor 0,4, Murska Sobota —1,5, Koper 8,5, Ajdovščina 1,4, Postojna —1,5, Novo mesto —1,2, Nova Gorica 3,5, Ljubljana 2,2 (vse 30. sept.).

Septemberske mesečne višine padavin so bile: Brnik 42 mm, Planica 78 mm (49%), Jezersko 73 mm (48%), Šmartno 24 mm (21%), Celje 49 mm (45%), Maribor 22 mm (25%), Murska Sobota 30 mm (48%), Koper 34 mm (37%), Ajdovščina 37 mm (25%), Postojna 19 mm (16%), Novo mesto 20 mm (19%, Nova Gorica 67 mm, Ljubljna 22 mm (15%).

Srednja mesečna oblačnost se je napram predhodnemu mesecu nekoliko znižala. Heliografi po Sloveniji so registrirali med 274 ur (ali 73%) sončnega sija v Kopru in 170 ur (ali 45%) sončnega sija v Mariboru.

Morska voda pri Kopru, v globini 30 cm, je bila najbolj topla 11. in 15 septembra, merila je 24,6°. Najhladnejša pa je bila zadnji dan v mesecu: 19,0°. Srednja mesečna temperatura je znašala 22,4°. Bila je za 0,6° nad poprečkom obdobja 1959—1969.

ČLANI SOZD

PRIZNANA ŠVEDSKA KVALITETA

UNIVERZALNI KOTEL ZA CENTRALNO OGREVANJE

Gustavsberg — Švedska

- RAZPOLOŽLJIVE IZVEDBE od 20.000 do 43.000 kcal/h
- KONKURENČNE CENE — DEVIZNA PRODAJA
- ZAGOTOVLJENO: projektiranje — takojšnja dobava — montaža — servis
- PREDNOSTI: možnost kurjenja z gospodinjskim oljem, trdimi gorivi in električno možnost horizontalnega in vertikalnega priključka na dimnik in direktnega priključka na vodovodno omrežje zadostuje minimalni prostor za namestitev

sprejemamo tudi naročila za ploščate radiatorje

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN CENIKE

emona konsignacija LJUBLJANA CELOVŠKA 149 TELEFON 55-984 IN 55-997

Pionirji - dopisniki v Velenju

V gosteh pri velenjskih pionirjih bo 150 mladih slovenskih dopisnikov

V Velenju bo 9. in 10 oktobra, v okviru slavja ob prazniku Šaleške doline, tradicionalno srečanje pionirjev — dopisnikov in članov nagrajenih uredniških odborov pionirskih glasil iz Slovenije.

Za sprejem 150 pionirjev iz vse Slovenije je v Velenju vse nared. Izdelan pa je tudi dokončen program srečanja.

Dopisniki in člani nagrajenih uredniških odborov bodo prišli v Velenje, v petek, 9. oktobra. Po sprejemu bodo odprli v Velenju razstavo pionirskih glasil, popoldan pa bodo na vrsti prvi pogovori. V Domu kulture se bodo srečali pionirji — dopisniki s pisatelji, pesniki in novinarji ter govorili o temi »Kako pišem«. Hkrati bodo mentorji pionirskih glasil razpravljali o otroških prispevkih v otroških glasilih. Zvečer bodo pionirskim dopisnikom in mladim Velenjčanom spregovorili znani novinarji o popotavanjih po svetu in o novinarskem delu.

Drugi dan srečanja, 10. oktobra, bo zjutraj v velenjskem Domu kulture priredite v, na kateri bodo brali mladi dopisniki izbrane prispevke in zgodbe, nakar bodo podelili nagrade petim uredniškim odborom najboljših pionirskih glasil v naši republiki v zadnjem šolskem letu.

Mladi dopisniki si bodo pred odhodom ogledali Velenje in rudarski muzej na gradu in obiskali Kajuhovo spominsko sobo v Šoštanju.

M. L.

HOTEL NA ŠMARJETNI GORI PRI KRANJU SAMEVA — Že dobre tri mesece so Kranjčani in okoličani prikrajšani za gostišče na priljubljeni izletniški postoj anki — Šmarjetni gori. Hotel in restavracija sta zaradi prisilne uprave zaprta. Številni turisti pa odhajajo razočarani, čudijo se zaprtemu hotelu in ne morejo razumeti takega ravnanja sredi največjega turističnega vrveža. Foto: M. Kregar

Predolga pot v srednje šole

V radovljiški občini nameravajo ob poklicnem razviti še srednje strokovno šolstvo

V radovljiški občini vsako leto konča osnovno šolo okoli 400 otrok. Za večino izmed teh se možnosti za učenje z vpisom na šole druge stopnje znatno poslabšajo, ker se jim zelo podaljša pot do njih. V občini imajo namreč le dve poklicni šoli, na vse ostale pa morajo učenci hoditi drugam.

Lani je na primer ostalo »doma« le 83 otrok, ki so se vpisali na poklicno šolo za kovinarsko stroko v Radovljici, oziroma za gostinstvo na Bledu. Vsak drugi učenec s končano osemletko mora nadaljevati šolanje na gimnazijah ter srednjih strokovnih in poklicnih šolah, ki so v sosednjih gorenjskih občinah. Želje kakih 50 otrok pa so bile take, da so odšli v šole zunaj Gorenjske, predvsem v Ljubljano.

Zaradi omejenih izobraževalnih možnosti si v Radovljici prizadevajo, da to pomanjkljivost nekoliko omilijo z načrtnejšo štipendijsko politiko. Kot pa ugotavljajo, je tak način dražji in manj uspešen kot bi bile večje možnosti za nadaljevanje šolanja doma. Zaradi tega si v zadnjem času vse bolj prizadevajo, da ob sedanjem poklicnem organizirajo še srednje šolstvo. V ta namen nameravajo za začetek poklicno kovinarsko šolo razviti v izobraževalni center, kjer bi učencem omogočili tudi srednjo strokovno izobrazbo.

V poklicni kovinarski šoli v Radovljici, kjer se letos za 10 poklicev izobražuje približno 120 učencev, imajo precejšno zadrego s prostori. Samo 3 učilnice in 2 delavnici sta odločno premalo, še zlasti ker nimajo nobenih drugih prostorov. Vendar pa se bodo razmere kmalu temeljito izboljšale. V Radovljici bodo namreč prihodnje leto zgradili novo poslopje osnovne šole, staro pa prepustili poklicni šoli. To jim bo potem tudi omogočilo, da bodo uresničili načrte o ustanovitvi izobraževalnega centra kovinarske stroke za vso Gorenjsko.

Še slabši položaj je na poklicni gostinski šoli na Bledu, ki deluje v okviru gostinskega šolskega centra hotela Krim. Tam imajo v treh razredih kar 280 učencev, prostora pa nič več kot v Radovljici. Teoretični pouk imajo v vili, kjer imajo stanovanje preurejeno v 3 učilnice in skromen internat. Tudi pri praktičnem delu so na tesnem s prostorom.

Podobno kot radovljiški se tudi tej šoli obetajo boljši časi. Občinska skupščina se je namreč odločila, da ji namenI stavbo sedanje osnovne šole, ko bodo zgradili novo. Za potrebe internata pa bi bilo najbolje preurediti vilo, v kateri imajo sedaj pouk. Ob izboljšanju materialne osnove se bodo centru, ki je sedaj omejen le na poklicno šolo, odprle boljše možnosti za razširitev dejavnosti na področje izobraževanja odraslih in morda organizacijo srednje strokovne šole.

L. STRUŽNIK

V nekaj vrstah

TRBOVLJE

Delavski svet — Osrednji delavski svet Zasavskih premogovnikov — Trbovlje je na svojem zadnjem zasedanju minuli ponedeljek sprejel osnove oziroma smernice za poslovno politiko podjetja za prihodnje leto ter sklepa o načinu izobraževanja članov samoupravnih organov in izvajanju 42-urnega delovnega tedna ter razpravljal o delu stanovanjskih podjetij Hrastnik, Trbovlje in Zagorje.

HRASTNIK

Izvoz iz Steklarne — Prejšnji mesec je to podjetje izvozilo za približno 133.000 dolarjev raznih steklenih izdelkov skoraj izključno na območja s trdnimi valutami, največ pa v Zvezno republiko Nemčijo in ZDA. Letošnji izvozni načrt Steklarne znaša 2 milijona 280.000 dolarjev, vendar ga verjetno ne bodo dosegli zaradi podražitve domačih vrst reprodukcijskega materiala.

LITIJA

Priprave — Posebna komisija občinske skupščine je že končala delo v zvezi s pripravami osnutka predloga srednjeročnega načrta nadaljnjega gospodarskega in družbenega razvoja Litije. O njem bodo najprej razpravljali nekateri organi občinske skupščine in občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij, kasneje pa ga bodo predložili v obravnavo odbornikom, zborom občanov in drugim. V Litiji sodijo, da bi utegnili program sprejeti še pred koncem tega leta.

ŠMARTNO PRI LITIJI

Zbiranje oblačil — Krajevna organizacija Rdečega križa Šmartno bo v tednu otroka spet zbirala rabljeno obleko in obutev. Občani lahko prinesejo oblačila jutri od 16. do 17. ure na Krajevni urad.

MEDVODE

Prebivalstvo — Na območju bivše občine Medvode zabeležijo povprečno 15 rojstev na mesec. Na tem območju živi 9105 prebivalcev. Od leta 1965 se je število povečalo za 940 ljudi.

Poglobitev potoka Prešnica — Delavci Vodne skupnosti Ljubljana v teh dneh poglabljajo strugo potoka Prešnica. Denar je prispevala občina Ljubljana—Šiška iz proračuna.

Izvoz v Sori — V devetih mesecih letos so v poslovni enoti Slovenijales, tovarni Sora v Medvodah izvozili za 325 tisoč dolarjev izdelkov. Do konca leta bodo prodali inozemskim kupcem za več kot 700 tisoč dolarjev izdelkov.

Izlet krvodajalcev — Sindikalna organizacija tovarne Donit prireja v soboto, 10. oktobra izlet za krvodajalce. Pot jih bo vodila z avtobusom v Ptuj in Ormož.

ZBILJE

Dober ulov — Številni ribiči se v teh dneh zadovoljni vračajo z Zbiljskega jezera, saj je ulov rib zadovoljiv.

Ureditev obale — Delavci Gradlesa iz Medvod so zgradili oporni zid ob Zbiljskem jezeru in bodo te dni nadaljevali z urejanjem obale. Denar za ureditev sta prispevala domače turistično društvo in občina Ljubljana—Šiška.

SMLEDNIK

Kamping Zarica v nemškem vodiču — Domačemu turističnemu društvu je uspelo vključiti kamping Zarico v nemški turistični vodič Adac za leto 1971, ki ga bodo tiskali v 100 tisoč izvodih.

KAMNIK

Poroke — Stanislav Erjavšek, 25 let, električar in Milena Sodnik, 18 let, šivilja.

Vprašanja odbornikov

Koliko še življenj v Podvincih?

Z zapornicami nezavarovan železniški prehod na cesti Ptuj—Dornava pri Podvincih, je v zadnjih letih terjal že več človeških življenj. Zato je odbornik Janko Čeh iz Podvinec, poslal ptujski občinski skupščini vprašanje, kdaj bo železniški prehod v Podvincih, zavarovan z zapornicami.

Oddelek za inšpekcijske službe ptujske občinske skupščine, je na zadnji seji skupščine, Janku Čehu posredoval naslednji odgovor:

»Ni prvič, da občani ptujske občine vprašujejo, kdaj bo urejen železniški prehod v Podvincih. Posebna komisija inšpekcijske službe, je pred kratkim v času 45 minut pregledala obnašanje voznikov na tem prehodu. Ugotovila je, da sta od petih voznikov v tem času vozila po pravilih (železniški prehod je opremljen z ustreznimi prometnimi znaki) le dva voznika. Ostali so se peljali čez prehod skoraj z nezmanjšano hitrostjo. Komisija je zato sprejela stališče, da železniško prometnih nesreč ne bi bilo, če bi vsi vozniki upoštevali prometne znake. Da bi pa bil prehod bolj pregleden, bodo ob prehodu podrli čuvajnico, gospodarsko poslopje, brajde ter oreh.«

P. P.

Silvo Gorenc v Trbovljah

TRBOVLJE, 7. okt. — Sinoči se je mudil na obisku v trboveljski občini republiški sekretar za notranje zadeve Silvo Gorenc. Dopoldne se je pogovarjal s predstavniki občinske skupščine, zatem pa je obiskal gasilski dom Trbovlje, kjer so ga seznanili s problemi gasilstva v občini. Silvo Gorenc je popoldne obiskal tudi postajo milice Trbovlje.

P. B.

JARŠE

Tudi negorljive zavese

LJUBLJANA, 7. okt. — V tovarni Induplati Jarše bodo letos izdelali štirikrat več zaves kot pred tremi leti. Tako bodo prodali več kot milijon kvadratnih metrov tkanin za zavese. Te izdelujejo iz sintetičnih vlaken, zlasti iz leakrila in poliestra. Podjetje je edino v Jugoslaviji, ki jih tke (in ne plete) in to na 42 različnih načinov. Posebnost njihovih zaves je, da se ne premikajo, ker so tkane na poseben način, imenovan sukljanka. Podjetje Induplati nadalje izdeluje tudi negorljive zavese, ki so zlasti primerne za ladje.

P. A.

LITIJA

Občni zbori

V tej zasavski občini so se že začeli občni zbori osnovnih organizacij sindikata. Med prvimi so se sešli na ta delovni dogovor člani kolektiva Lesne industrije. Govorili so o modernizaciji in rekonstrukciji svojih proizvodnih naprav in obratov in o gospodarjenju v prihodnjem letu. Na občinskem sindikalnem svetu zatrjujejo, da bodo vsi občni zbori pri kraju do decembra letos.

Dosedanji odbori so v pripravah nanje posvetili prav posebno pozornost izbiri novih vodstev, ker sodijo, da utegnejo samo vsestransko usposobljeni odbori dosledno uresničevati dokument: politični cilji in naloge slovenskih sindikatov. Ta mesec se bo v Litiji sešla tudi občinska sindikalna konferenca. Na njej nameravajo sprejeti akcijski program, v skladu in na osnovah nedavne druge konference slovenskih sindikatov.

M. V.

Trboveljski pevci na Madžarskem

TRBOVLJE, 7. okt. — Danes je odpotoval na šestdnevno gostovanje po Madžarski mešani pevski zbor Slavček. Trboveljski pevci s tem vračajo obisk rudarskemu zboru iz Tatabanyje, ki je pred kratkim nastopil v Zasavju. »Slavčki« bodo v Tatabanyji in okolici nastopili pod dirigentskim vodstvom Jožeta Škrinjarja trikrat. V koncertni spored so uvrstili slovenske in jugoslovanske narodne ter umetne pesmi in skladbe iz obdobja renesanse.

P. B.

Požar zaradi samovžiga

LJUTOMER, 7. okt. — Sinoči je zgorelo gospodarsko poslopje last kmeta Konrada Vojska iz Bučkovec v Slovenskih goricah. Zgorelo je okrog deset ton sena, razno kmetijsko orodje itd. Do ognja, ki je povzročil za več kot 50 tisoč dinarjev škode, naj bi prišlo zaradi samovžiga sena, zloženega na podstrešju gospodarskega poslopja.

E. B.

OGLAŠUJTE V DELU

Orgije na pokopališču

Ob zvokih glasbe so dijaki srednjih šol na titograjskem pokopališču razbijali grobnice in razmetavali kosti . . .

TITOGRAD, 7. okt. Že dalj časa so se Titograjčani zgražali nad vandalskim skrunjenjem starih grobnic na pokopališču pri cerkvi sv. Djordja pod Gorico. Tam so pred nekaj leti prepovedali pokopavanje, cerkev pa so kot zgodovinski spomenik zaščitili z zakonom.

V zadnjem času so nepridipravi odpirali stare grobnice, vlekli iz njih strohnele in na pol strohnele krste in razmetavali kosti. Domnevati je bilo, da so iskali nakit, ki so ga v nekaterih grobnicah pokopali skupaj s pokojniki. Dogajalo se je tudi, da so razbijali nagrobne spomenike in porcelanske slike na njih. Nekaterih vlomov v grobnico ni nihče prijavil organom za notranje zadeve, marveč je poškodovane grobnice popravila uprava pokopališča. V zadnjih dneh pa so na oddelku za notranje zadeve v Titogradu vložili tri prijave.

Organom kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve ni bilo težko poloviti skupine petih mladoletnikov, starih od 15 do 16 let, dijakov srednjih šol iz Titograda, ki so se v zgodnjih večernih urah ob zvokih glasbe iz tranzistorjev in gramofonov spuščali v grobnice, vlekli na površje rakve, jih razbijali in iztresali iz njih kosti, pri čemer so prirejali prave seanse. Te njihove orgije so včasih opazovali tudi drugi mladoletniki. Inšpektorje oddelka za notranje zadeve iz Titograda je presenetilo, kako so mladoletniki vzdržali v nekaterih grobnicah, v katerih se je širil neznosen zadah še povsem nestrohnjenih trupel. Nekatere grobnice so bile namreč hermetično zaprte in zato je bilo razpadanje počasnejše.

V neki veliki grobnici s 27 predelki so vlomili v šest predelkov in zmetali kosti iz rakev. Šef kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve v Titogradu Husnija Redžepagić je izjavil, da sta skupino vodila N. N. in D. M., že od prej znana kriminalističnim organom kot tatova avtomobilov in vlomilca. N. N. je spomladi letos vlomil v prostore osnovne šole »Savo Pejanović« in uničil šolske dnevnike.

Ponoven vlom v bife

NOVA GORICA, 7. okt. — Nocoj je bil ponovno na isti način opravljen vlom v bife P-market v trgovskem centru v Novi Gorici. Pri vlomu sta sodelovala dva izmed treh storilcev prvega vloma. Zanju je preiskovalni sodnik odredil pripor. V noči 2. oktobra so vlomili v bife P-market 44-letni Srečko Kokot, stanujoč v Novi Gorici, 21-letni Dario Črnigoj izpod Brda in Vojko Mrvič iz Ozeljana. Nocoj pa sta razbila steklo ob vhodnih vratih in vlomila Srečko Kokot in Darjo Črnigoj. Iz bifeja sta odnesla tri steklenice alkoholnih pijač, več zavitkov cigaret in nekaj denarja. Organi javne varnosti v Novi Gorici so storilce kmalu izsledili.

P. P.

Sojenje surovim mladeničem

V Slavonski Požegi 6 fantov na brutalen način posililo dekleta

SLAVONSKA POŽEGA, 7. okt. Kazenski senat okrožnega sodišča v Slavonski Požegi, ki mu predseduje sodnik Andrija Štefančić, je začel glavno razpravo proti šestim mladeničem, starim od 19 do 28 let, obtoženim najbolj surovega posilstva, kar pomnijo v tem delu Slavonije več let nazaj. Obtožnico zastopa namestnik javnega tožilca Mladen Marković.

Dogodek, ki je pripeljal Mijo Škrabina (23), Petra Bajića (25), Martina Lakšaja (24), Djuro Vicana (19), Vinka Benčevića (26) in Antuna Sekulića (22) na zatožno klop, se je pripetil 27. julija letos okrog ene ponoči v vasi Brodski Zdenci. Tega dne oziroma dan prej, 26. julija, je bila v vasi zabava, na katero je prišla tudi K. Dj., stara 29 let, iz Slavonskega Broda. Na plesu v vaškem domu je dekle pritegnilo pozornost Mije Škrbina in njegovih tovarišev, ki so tega večera skovali svoj gnusni naklep. Po plesu je nesrečna K. Dj. odšla proti domu. Spotoma je opazila, da jo zasleduje skupina fantov. Sluteč njihov namen, se je zatekla v neko vaško hišo in prosila za pomoč, vendar sta jo dve ženski surovo odgnali od hiše. Takoj nato je tolpa nasilneže, ki jih je vodil Mija, napadla prestrašeno dekle in jo odvlekla v slivov nasad ob cesti . . .

Nasilneži so se neusmiljeno znašali nad dekletom do petih zjutraj. Preiskava je dognala, da je njihova žrtev nekajkrat omedlela, a so jo nasilneži obujali k zavesti s koprivami, šibanjem in klofutanjem.

V preiskavi so nasilneži priznali dejanje, le V. Benčević je zanikal, da bi kakorkoli sodeloval pri dogodku, ki je razburil vse prebivalce Brodskih Zdencev. Njegovi sodelavci v sramotnem početju in prizadeta K. Dj. pa ga obtožujejo, da je skupaj s prvo četverico odgovoren za posilstvo. Zadnji iz šesterice A. Sekulić pa se zagovarja, ker jim je pomagal pri tem dejanju.

Razprava se nadaljuje. Javnost nima dostopa.

Nesreča na lovu

MURSKA SOBOTA, 7. okt. — V Krogu pri Murski Soboti je italijanski lovec Fulvio Sarti iz Firenc huje obstrelil domačega poganjača, 34-letnega Štefana Bejaka iz Kroga. Bejak je dobil več šiber v levo nogo, ko je italijanski lovec neprevidno streljal na nizko letečega fazana.

E. B.

Kaznovan italijanski ribič

MALI LOŠINJ, 7. oktobra. — Patruljni čoln »137 JVM« je v torek nedaleč od otoka Susaka zalotil italijansko ribiško ladjo »Antartico Primo« iz okraja Fano pri Anconi. Ladjo so odpeljali v lošinjsko pristanišče, kjer so njenemu kapitanu Alfredu Jaddi naložili globo milijon starih dinarjev zaradi nedovoljenega ribolova. Hkrati so zaplenili tudi ves ulov, ki pa je bil malenkosten, ker so ribje tatove zasačili očitno že na začetku njihovega lova.

Smrt na tirih

LJUBLJANA, 7. okt. — Sinoči ob 21.10 je na železniškem prehodu v Erjavčevi ulici tovorni vlak, ki ga je vozil strojevodja Anton Zupančič, do smrti povozil 53-letnega Evgena Fischerja iz Ljubljane. Fischer je prečkal železniške tire pri spuščenih zapornicah.

N. R.

Našli so poškodovanega

MARIBOR, 7. okt. — Sinoči približno ob 21. uri so našli na hodniku društva upokojencev v Mariboru na Slomškovem trgu huje poškodovanega 60-letnega Franca Štajnerja iz Maribora, upokojenca iz Gregorčičeve ulice. Pozneje so ugotovili, da je padel po stopnicah. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

N. S.

SAP: denar vzeli, izlet odpovedali

Zakaj 20 Beograjčanov ni moglo odpotovati na Madžarsko?

LJUBLJANA, 7. okt. — Dvajset Beograjčanov bi moralo 2. oktobra po pogodbi z beograjsko turistično poslovalnico podjetja SAP odpotovati na tridnevni izlet na Madžarsko, pa ni bilo iz tega nič. Vodja poslovalnice Dragoljub Džorđević je namreč večino potnikov tri ure pred napovedanim odhodom obvestil, da izleta ne bo. Razlogov ni povedal. Nad nesolidnostjo poslovanja beograjske podružnice sta bila najbolj ogorčena Edvard in Slavka Drvar, ki sta se ob napovedani uri oglasila v poslovalnici z vso prtljago v rokah. Tri ure pred tem so jima po telefonu zatrjevali, da izlet bo

Ko sta Drvarjeva zahtevala, naj jima vrnejo denar, ki sta ga vplačala, so jima v poslovalnici mirno povedali, da tudi iz tega ne bo nič, ker nimajo v blagajni niti dinarja. Beograjski časnik Politika ekspres, ki je na široko opisal omenjeni dogodek, dodaja, da so se nesojeni potniki odločili, da bodo agencijo zaradi nesolidnega poslovanja prijavili sodniku za prekrške.

Velibor Radisavljević, direktor enote za turizem, gostinstvo in inozemski turizem podjetja SAP v Ljubljani, je danes izjavil, da za ta dogodek prvič sliši in da ga zaenkrat še ne more komentirati.

N. R.

Nesreča pri prehitevanju

MISLINJA, 7. okt. — Na cesti v Mislinjski Dobravi je včeraj popoldne voznik poltovornega avtomobila Ožbi Fajmut iz Legna peljal iz Mislinje proti Slovenj Gradcu. V Mislinjski Dobravi je začel prehitevati poltovorni avtomobil, ki je vozil pred njim. Takrat pa je z nasprotne strani pripeljalo drugo vozilo. Začel je zavirati ter zavijati na desno. Pri tem je zapeljal na rob ceste ter trčil v obcestni smernik. Vozilo se je obrnilo in trčilo v drevo.

N. S.

Požar v trgovini

MARIBOR, 7. okt. — Včeraj ob 17.25 uri je začelo goreti v trgovini Ambient na Slomškovem trgu v Mariboru. Ogenj je nastal zaradi okvare na ventilu jeklenke za plin. Požar so omejili poklicni gasilci. Škodo cenijo približno za 300 dinarjev.

N. S.

Vreme

September je bil zelo suh

Srednje mesečne temperature zraka so bile v letošnjem septembru blizu normalne vrednosti, t.j. poprečka obdobja 1931—60. V nekaterih predelih Slovenije so bile nekoliko nad njo, a v drugih za malenkost pod njo. Mesečne višine padavin pa so bile po vsej Sloveniji tako nizke, da niso dosegle niti polovico običajne septemberske višine padavin.

V mesecu septembru je prevladovalo nad Srednjo Evropo in Balkanom področje visokega zračnega pritiska, ki je povzročalo suho vreme.

V pričetku meseca so se pomikala ciklonska jedra iznad vzhodnega Atlantika proti Skandinaviji. S tem v zvezi so potovale frontalne motnje preko Srednje Evrope proti vzhodu in so dosegle naše kraje že zelo oslabljene in so povzročale le neznatne padavine. Zaradi jugozahodne cirkulacije je bilo v prvi polovici meseca zelo toplo.

Za nekoliko izrazitejšim prodorom hladnega zraka preko Srednje Evrope nad Balkan, v sredini meseca, se je zgradilo področje visokega zračnega pritiska, ki je zajemalo pretežni del Evrope in se je vzdrževalo dalje razdobje. Zaradi jasnih noči je bilo močno izžarevanje in so se temperature v tem razdobju stalno nižale.

27. sept. je zajela Slovenijo od severozahoda hladna fronta, ki je povzročila prehodne padavine. Za njo se je vreme hitro izboljšalo, dotekal pa je od severa hladen zrak, ki je povzročil nekajdnevne dodatne ohladitve.

Srednje mesečne temperature zraka (v °C) so bile: Brnik 13,9 (odklon —0,1), Planica 11,7 (—0,1), Jezersko 11,7 (+0,7) Šmartno 13,8 (+0,4), Celje 14,7 (+0,2), Maribor 15,0 (0,0), Murska Sobota 14,8 (—0,1), Koper 19,8 (—0,1), Ajdovščina 18,3 (+0,4), Postojna 14,2 (+0,3), Novo mesto 14,8 (—0,5), Nova Gorica 17,5, Ljubljana 16,0 (+0,7).

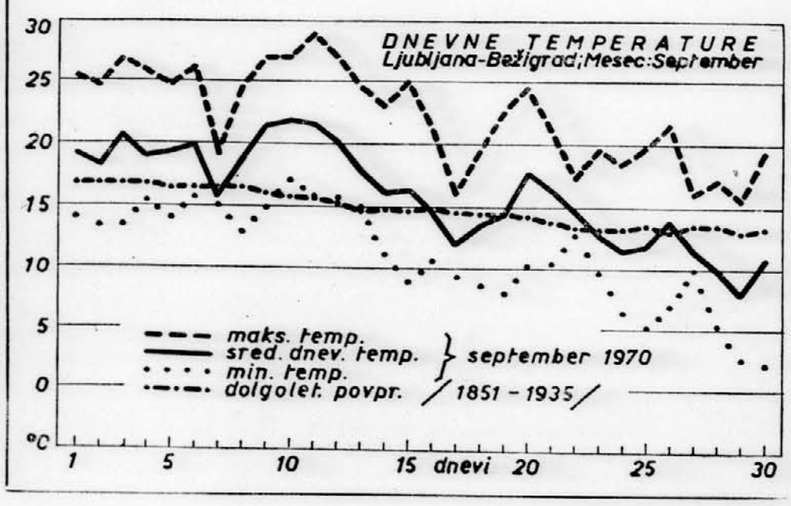
Maksimalne temperature so bile: Planica 24,6, Jezersko 23,6, Brnik 27,6, Šmartno 27,2, Celje 28,2, Maribor 29,7, Murska Sobota 28,6, Postojna 24,9, Novo mesto 29,1, Ljubljana 29,0 (vse 11. sept), Koper 29,4, Ajdovščina 28,6, Nova Gorica 28,6 (vse 12. sept.).

Minimalne temprature so se že v pretežnem delu Slovenije spustile pod ledišče: Brnik —2,1, Planica —0,6, Jezersko —1,5, Šmartno —1,0, Celje 0,8, Maribor 0,4, Murska Sobota —1,5, Koper 8,5, Ajdovščina 1,4, Postojna —1,5, Novo mesto —1,2, Nova Gorica 3,5, Ljubljana 2,2 (vse 30. sept.).

Septemberske mesečne višine padavin so bile: Brnik 42 mm, Planica 78 mm (49%), Jezersko 73 mm (48%), Šmartno 24 mm (21%), Celje 49 mm (45%), Maribor 22 mm (25%), Murska Sobota 30 mm (48%), Koper 34 mm (37%), Ajdovščina 37 mm (25%), Postojna 19 mm (16%), Novo mesto 20 mm (19%, Nova Gorica 67 mm, Ljubljna 22 mm (15%).

Srednja mesečna oblačnost se je napram predhodnemu mesecu nekoliko znižala. Heliografi po Sloveniji so registrirali med 274 ur (ali 73%) sončnega sija v Kopru in 170 ur (ali 45%) sončnega sija v Mariboru.

Morska voda pri Kopru, v globini 30 cm, je bila najbolj topla 11. in 15 septembra, merila je 24,6°. Najhladnejša pa je bila zadnji dan v mesecu: 19,0°. Srednja mesečna temperatura je znašala 22,4°. Bila je za 0,6° nad poprečkom obdobja 1959—1969.

Tretji sejem obrti v Kranju

Pripravili bodo tudi razstavo o poklicnih šolah na Gorenjskem

V soboto bodo v delavskem domu v Kranju odprli III. sejem obrti in opreme. Na njem bo sodelovalo 71 razstavljalcev, med temi 23 podjetij in 47 zasebnih obrtnikov.

Zanimanje za sejem je bilo predvsem med zasebniki tolikšno, da so jih spričo omejenega prostora morali nekaj odkloniti. Kot zagotavljajo organizatorji, se bo letošnja prireditev razen po številnejši udeležbi razlikovala od lanske tudi po večji pestrosti. K temu bo veliko prispevalo močnejše zastopstvo podjetij, ki jih bo dvakrat toliko kot lani. Največ bo trgovskih (11) in obrtnih (10), medtem ko bosta iz industrije 2.

Med zasebniki bodo spet prevladovali pletilci in konfekcionarji, manj pa jih bo iz drugih dejavnosti. Največ obrtnikov bo iz ljubljanskega področja (23) in z Gorenjske (18), po eden pa tudi iz Avstrije in Italije. Italijanski predstavnik bo sodeloval s stroji za predelavo lesa.

V okviru sejma bodo v avli občinske skupščine odprli razstavo o poklicnih šolah na Gorenjskem, ki jo bodo pripravili v sodelovanju z zavodom za zaposlovanje. Delo teh šol bodo predstavili z izdelki učencev ter slikami in drugim gradivom. Razen tega bodo na njej predvajali filme o poklicnem usmerjanju.

Doslej so take razstave prirejali le po posameznih šolah, tokrat pa bodo izobraževanje za obrtne poklice prvič prikazali skupaj. S tem želijo celovito predstaviti možnosti vključevanja mladine v obrtno dejavnost, zato bo razstava namenjena še zlasti učencem sedmih in osmih razredov osnovnih šol in njihovim staršem.

L. S.

PRIZNANA ŠVEDSKA KVALITETA

UNIVERZALNI KOTEL ZA CENTRALNO OGREVANJE

Gustavsberg — Švedska

- RAZPOLOŽLJIVE IZVEDBE od 20.000 do 43.000 kcal/h
- KONKURENČNE CENE — DEVIZNA PRODAJA
- ZAGOTOVLJENO: projektiranje — takojšnja dobava — montaža — servis
- PREDNOSTI: možnost kurjenja z gospodinjskim oljem, trdimi gorivi in elektriko možnost horizontalnega in vertikalnega priključka na dimnik in direktnega priključka na vodovodno omrežje zadostuje minimalni prostor za namestitev

sprejemamo tudi naročila za ploščate radiatorje

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN CENIKE

emona konsignacija LJUBLJANA CELOVŠKA 149 TELEFON: 55-984 IN 55-997

Lepo, toda hladno

Pogovor s prvimi udeleženci SPG — telovadci iz Kuvajta

LJUBLJANA, 7. okt. »Svetovno prvenstvo v Ljubljani je za naše telovadce prvo večje mednarodno tekmovanje v gimnastiki,« je dejal sekretar gimnastične zveze Kuvajta Abdul Aziz al Ragan. Pripomnil je še, da bo SP v Ljubljani hkrati preizkušnja za njihove mlade telovadce pred OI v Münchnu.

V pogovoru s sekretarjem kuvajtske gimnastične zveze smo zvedeli, da bodo na SP tekmovali samo trije njihovi telovadci (toliko so jih tudi prijavili), drugi štirje pa so prispeli z njimi zato, da bi se kot opazovalci čimveč naučili.

Tekmovalci Kuvajta so še zelo mladi: Javad Askar je star komaj 17 let, Abdul al Kurabid je eno leto starejši, najboljši med njimi — Nosad Rahed pa ima 20 let. Rahed študira na univerzi v Kairu, druga dva pa sta še dijaka.

Abdul Aziz al Ragam je dejal, da so imeli doslej njihovi telovadci le nekaj srečanj z najboljšimi telovadci ZAR, da pa so preteklo leto nastopili tudi na gimnaestradi v Baslu. Najboljši so na parterju, največje preglavice pa jim povzroča konj. Vsi so izrazili željo, da bi vsaj enkrat lahko videli pri treningu Mira Cerarja in druge naše telovadce.

Sekretar kuvajtske zveze je še povedal, da so se njihovi tekmovalci sedem mesecev intenzivno pripravljali za SP v Ljubljani, in sicer pod vodstvom trenerja iz ZAR, in da so v tem času zelo napredovali.

Na našo prošnjo nam je Abdul Aziz al Ragam pripoevdoval še o gimnastiki v Kuvajtu. »Pri nas načrtno gojimo gimnastiko šele deset let, zvezo pa smo ustanovili leta 1964. Gimnastiko gojimo v dvanajstih društvih in tudi v šolah, toda povsem gimnastična društva so tri. Gimnastična zveza ima verificiranih 1500 telovadcev (to nekakor ni malo v primerjavi s številom prebivalcev Kuvajta, ki jih je 750.000). Gimnastike za ženske iz religioznih razlogov ne gojimo.«

Gostje iz Kuvajta so dejali, da jim je Ljubljana že po krajšem ogledu zelo všeč. Pohvalili so tudi tivolsko dvorano. »Le nekoliko hladno je že pri vas, bolj kot smo pričakovali.« Ko smo jim povedali, da je za nas ta dan za jesen izredno topel, so se čudili. »Tudi ko se pri nas začenja zima, je še zelo vroče.« so pojasnili gostje, ki so ob koncu razgovora izrazili zadovoljstvo zaradi lepega sprejema in nastanitve.

D. K.

IVER DNEVA

Vaje za ljubljansko vzdušje

V telovadni šoli v Frankfurtu se zahodnonemški mojstri orodne telovadbe že nekaj časa marljivo pripravljajo na svetovno prvenstvo v Ljubljani. Člani vadijo šest, dekleta pa osem ur.

Med tehnične pripomočke treninga sodijo tudi magnetofonski trakovi s posnetki ploskanja žvižganja in drugega hrupa. »Telovadci naj se navadijo na vzdušje, ki jih čaka v Ljubljani,« pojasnjujeta tamkajšnja trenerja Timmermann in Friedrich.

AVTOMOTO

Molan prvi, Perko drugi

LJUBLJANA — Po dveletnem premoru — zaradi nesoglasij in neurejenih razmer — se je v nedeljo vendarle začelo letošnje državno prvenstvo v speedwayu. Prva dirka je bila v Svetozarevu, kjer je v konkurenci dirkačev iz Slovenije, Hrvatske in Srbije zmagal eden izmed favoritov, član AMD Krško Ivan Molan, ki je zbral 14 točk. Na drugo mesto se je uvrstil Mariborčan Drago Perko (AMD Gornja Radgona), ki ima točko manj, na naslednjih dveh mestih pa sta Stanković (Svetozarevo) z 12 točkami in Oršić (Zagreb) s prav tako 12 točkami.

Na prvi dirki v Svetozarevu so se torej uveljavili že prekaljeni mojstri speedwaya, ki jim naraščajniki še niso kos.

Boj za prvenstvo se bo nadaljeval v nedeljo, 11. t. m. na dirkališču v Zgornji Šiški, kjer bo ob 14.30 druga dirka za točke. Do konca prvenstva bosta potem še dve prvenstveni tekmovanji, po podatkih AMZ Slovenije brzkone v Mariboru (18. t. m.) in Zagrebu (25. t. m.) v organizaciji AMD TAM Maribor oziroma AMD Remetinec.

HOKEJ NA LEDU

Partizan zahteva izredno konferenco

BEOGRAD, 7. okt. — Boža Švarc, predsednik HK Partizan, je ob nedavni odločitvi izvršnega odbora zveze, da bo Partizan tekmoval v drugi ligi, povedal naslednje:

»Nismo se pomirili s položajem, v katerem smo se znašli. Povedati moram, da so prezgodnje vse norme največjih pooblastil kakega predsednika. Nezakonito smo izpadli iz prve lige. Ko so potekli vsi roki, smo začeli postopek za registracijo našega starega člana Andjelića in predsednik Leopold Krese je odločil zadevo v našo škodo, ne da bi imel pravico za to.

Če je že tako, tedaj bomo tudi mi obnovili mnoge sporne primere, ki jih poznamo. Tako na primer, da je Gale igral pri Olimpiji, obenem pa imel pogodbo z nekim tujim moštvom. Tudi nekateri drugi hokejisti v naši državi so igrali v tej ali oni sezoni za dva kluba. Res so potekli vsi zakoniti roki za pritožbo, toda zakaj se to ne bi urejalo zdaj kot naš primer z Andjelićem. Naj tudi Olimpija izpade iz lige in še kakšno drugo veliko moštvo v naši državi, katerih imen v tem trenutku ne bom navajal. To ni športna poteza, toda če že sprejemamo slabo prakso, naj se uveljavlja za vse klube enako. Ni več potrebno, da tekmovalna komisija registrira tekme niti da jih sprejme letna skupščina, ko pa predsednik lahko sam razveljavi take odločitve. Zahtevali bomo izredno skupščino zveze, da se bodo z zadevo seznanili vsi klubi v državi.«

V. ILIC

Določena reprezentanca za tekmo z Nizozemsko

BEOGRAD, 7. okt. — Tu je bila tekma za trening našega državnega nogometnega moštva pred tekmo z Nizozemsko. Pomerili so se mladi in reprezentanca A. In spet se je zgodilo, kar se na takih srečanjih redno dogaja. Zmagali so mladi s 3:2 (1:1). Zadetke so dali: Cvetković Topić in Mujkić za mlade ter Musemić in Jerković za A. V drugem polčasu je namesto Džajića igral Oblak.

Po tekmi je Rajko Mitić, zvezni kapetan reprezentance colóčil enajsterico, ki bo nastopila proti Nizozemski. V njej so: Mutibarić, Tešan, Stepanović, Pavlović, Paunović, Holzer, Petković, Bajević, Musemić, Jerković in Džajić. Rezerve pa so: Ćurković, Dojčinovski, Djordjević, Bukal in Oblak.

V. ILIĆ

Danes Maribor – Mura za pokal

MARIBOR, 7. okt. — Medtem ko bo Olimpija zavoljo zasedenosti svojih reprezentantov Oblaka in Amerška odigrala polfinalno pokalno srečanje proti Ljubljani šele 15. t. m., se bodo vijoličasti polfinali v drugem polfinalu z Muro že danes, ob 14.30 v Ljudskem vrtu.

Mariborčani bodo nastopili brez Klančnika, ki se je poškodoval na nedeljski tekmi s Crvenko. Tekmo je sicer odigral do konca, v mariborski bolnišnici pa so zvečer ugotovili, da ima pretrgane vezi na levi nogi in bo moral kar šest tednov počivati. Negotov je tudi nastop Perazića, ki v zadnjem času po mnenju tehničnega vodstva mariborskega prvoligaša ne izpolnjuje pokliničnih obveznosti, mimo tega pa je njegov odnos do sogigralcev netovariški.

P. KANCLER

OSLO — V kvalifikacijski tekmi II. skupine za nogometni pokal evropskih narodov je Madžarska premagala Norveško s 3:1 (2:0), vendar ko sta v Pragi ČSSR in Finska (I. skupina) igrali 1:1 (1:1).

DUNAJ — Nogometna reprezentanca Avstrije je v prijateljski medržavni tekmi premagala Francijo z 1:0 (0:0). Gledalcev je bilo okrog 30.000.

TITOGRAD — Nogometna reprezentanca Črne gore je v prijateljski tekmi premagala oslabljeno moštvo beograjskega Partizana z 2:0. Beograjčani so nastopili brez štirih reprezentantov. Reprezentanca Črne gore je bila sestavljena iz igralcev drugoligašev Sutjeske, Budučnosti in Lovćena. Domačini so povsem nadigrali goste. Zadetka je dosegel Tiblaš v 25. min. iz 11-metrovke in v 48. minuti.

NOGOMET

Reprezentance za Ljubljano

BERLIN — Telovadna zveza NDR je za svetovno prvenstvo v gimnastiki določila naslednjo reprezentanco — **moški:** Matthias Brehme, Klaus Köste, Gerhard Dietrich, Wolfgang Thüne, Peter Kunze, Bernhard Schiller, rezerva: Wolfgang Klotz; **ženske:** Karin Janz, Angelika Hellmann, Erika Zuchold, Christine Schmitt, Marianne Noack, Ricarda Schmeisser, rezerva: Beate Gehrke.

Angelika Hellmann, Christine Schmitt in Racarda Schmeisser ter Wolfgang Thüne, Peter Kunze in Bernhard Schiller še niso sodelovali v reprezentanci za svetovno prvenstvo ali olimpijske igre.

Nemška zveza še ni določila datuma odhoda v Ljubljano.

PARIZ — Francijo bo zastopala na bližnjem svetovnem prvenstvu v gimnastiki naslednja reprezentanca — **moški:** Deuza, Farjatm, Gless, Guelzec, Guiffroy, Miens, rezervi: Camilli, Da Costa, **ženske:** Beghin, Challe, De Santi, Fleischer, Lauvard, Peteau, rezervi: Puard, Tessier.

ZÜRICH — Švicarski kandidati za svetovno prvenstvo v Ljubljani so imeli še drugo odprto kvalifikacijsko tekmovanje, na katerem so se zvrstili takole: 1. Peter Rohner 110,35, 2. Paul Müller — 109,35, 3. Hans Ettlin 107,60, 4. Edi Greutmann 106,50, 5. Urs Straumann 105,10, 6. Meinrad Berchtold 104,95, 7. Philippe Gaille 103,75, 8. Max Brühwiler 99,70, 9. Roland Hürzeler 99,20.

Švicarski kandidati so se takoj po ponovnem kvalifikacijskem tekmovanju zbrali na treningu v Magglingenu. Trening bo trajal do 16. oktobra, ko bo še zadnje interno izbirno tekmovanje. Nato bodo reprezentantje odšli domov. 19. oktobra pa bodo odpotovali v Ljubljano.

HAAG — Nizozemski telovadci so imeli v septembru, torej mesec dni pred SPG, srečanje z norveškimi, telovadke pa so imele tekmo z reprezentanco Poljske. Norveženi so v davnajstoroboju v Trondheimu premagali Nizozemce 514,70 : 490,70, Poljske telovadke so v Helmondu premagale nizozemsko vrsto s 374,60 : 370,10 točke. Posamezno je zmagala Ans Van Gerwen 76,20 pred Poljakinjo Ziebo 75,80 točke. Toda Poljakinje so v Bergenu izgubile srečanje z Norveženkami 357,90 : 360,50 točke.

BUKAREŠTA — Romunski telovadci so imeli v gosteh reprezentanco Italije. S tesnim izidom so zmagali domačini 538,40 : 536,70 točke. Najboljši v dvanajsteroboju je bil G. Carminucci (Ital) — 110,80 pred Romunom Mihailucom 110,65 točke.

ŠAH

Derbi razočaral

VINKOVCI, 7. okt. — Rezultati 4. kola mednarodnega šahovskega turnirja: Larsen : Marić prek., Bronštejn : Tomić 1:0, Parma : Minić remi, Ledić : Tajmanov 0:1, Gligorić : Petrosjan remi, Velimirović : Hort 0:1, Bertok : Ožanić 0:1, Quinteros : Szabo 1:0.

Vrstni red: Tajmanov, Hort 3, Petrosjan, Bronštejn, Minić, Gligorić 2,5 itd.

Derbi kola med Gligorićem in Petrosjanom je razočaral. Velemojstra sta brez boja remizirala že po 12. potezah. Prav tako sta bila zelo miroljubna Parma in Minić, ki sta podelila točko po 17. potezah. Prvo veliko presenečenje je pripravil domači prvokategornik Ožanić, ki je premagal mednarodnega mojstra Bertoka. V prekinjeni partiji ima Marić v trdnjavski končnici kmeta več in možnosti za zmago.

B. PARMA

OSLO — V prijateljski mednarodni tekmi so hokejisti Norveške premagali ZRN s 7:4 (2:1, 3:0, 2:3).

UTRINKI

RIVA POSKODOVAL DEČKA — Na tekmi za trening v Cagliariju je sloviti nogometaš Luigi Riva dokazal moč svojih udarcev na malce nenavaden način: nekemu dečku, ki je stal za vrati, je — seveda nehote — dvakrat zlomil roko.

MOŠTVO LETA — Športni novinarji Velike Britanije so za neko založbo, ki izdaja zelo upoštevan nogometni almanah, sestavili otoško moštvo leta takole: Banks (A), Hay (S), England (W), B. Moore (A), Cooper (A), Bremmer (S), Ball (A), Johnstone (S), Hurst (A), Davies (W), Nest (SI). Enajsterico je ob posebni priložnosti v Londonu nagradil sloviti portugalski nogometaš Eusebio. Ekipa je dobila zlate čevlje.

MLADA ZMAGOVALKA — 14-letna Hamburžanka Maureen Müller — njen oče je trgovec v Hongkongu — je zmagala na 58. plavalnih tekmah v hongkonškem pristanišču; na 1417 m dolgi progi, ki jo je preplavala v 19:42,27, je premagala 100 tekmic. Njena 16-letna sestra Michelle je bila tretja.

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Tudi vaje na orodju?

Znano je, da priporočajo zdravniki in strokovnjaki za telesno vzgojo predvsem aerobne vaje, to je take, ki učinkujejo na adaptacijo srca, ožilja in dihal. Vedno znova beremo priporočila, da bi morali starejši več hoditi, mlajši pa več teči. Tako učijo tisti, ki imajo v mislih utrjevanje zdravja in stopnjevanje odpornosti.

Kaj pa vaje na orodju — na drogu, bradlji, konju in krogih, so tudi te potrebne? Ali naj bi telovadili na orodju tudi pri urah šolske telesne vzgoje? Bi bilo umestno, da bi si tudi doma omislili kaj takega, da bi se vadili v visenju na rokah in v opori z namenom, da bi si okrepili mišice ramenskega obroča? V dneh, ko vse bolj narašča zanimanje naše javnosti za svetovno prvenstvo v gimnastiki, ki bo od 22. do 27. t.m. v Ljubljani je prav, da premislimo o tem, ali je vredno, da bi posvečali vajam na orodju več pozornosti.

Ob tem razmišljanju ponavljam še enkrat, da je treba razviti pri mladinj kakor smisel za aktivno bivanje v naravi tako tudi potrebo po vsestranskem fizičnem izpopolnjevanju. Vsakdo bi moral imeti med drugim tudi okrepljene skeletne mišice — vsaj toliko, da ne bi čutil lastnega telesa kot breme. Vsakdo bi moral vaditi tudi na orodju, da bi postal močan. Ne mislimo ne ekstremno mišično moč, kakršna je potrebna za tekmovanje v dviganju uteži, temveč na tisto, ki sodi k fizični sposobnosti slehernega sodobno vzgojenega človeka.

Ko so na olimpijskih igrah v Mehiki (1968) sprejeli standardno mednarodno metodo testiranja fizične sposobnosti (Physical Fitness) so upoštevali tudi preverjanje mišične moči na drogu. Sestavljalci te metode so mislili na mladino vseh narodov (tudi nerazvitih), zato so se zedinili za razmeroma skromne zahteve. Po našem naziranju pa bi moral postati v procesu telesne vzgoje vsakdo tako močan, da bi obvladal svoje telo kakor na drogu in drugem telovadnem orodju, tako tudi na plezalih, na drevesu, zidarskem odru, v steni itd Ne gre samo za vzpenjanje v višino, tudi ne samo za visenje in kolebanje, temveč tudi za lažje oblike prehoda iz visenja v oporo. Razen tega bi moral biti vsakdo tako izurjen, da bi brez težav obvladal razne zapreke v oblikj preskokov ali prehoda s pomočjo nog in rok.

Na nižji stopnji splošne telesne vzgoje gre potemtakem predvsem za naravne ali živilnejše oblike »obvladanje telesa na orodju«. Tovrstna izurjenost mora biti obvezna za vse, za dečke in deklice. Glede tveganih, fizičnih in artističnih vaj pa sodimo, da so stvar tistih, ki imajo za telovadnje v vajah na orodju posebno veselje in dispozicije. Vsem tem moramo omogočiti strokovno vadbo v šolskih športnih društvih.

D. U.

Mir med MOK in FIS

Alpsko smučanje še naprej na sporedu olimpijskih iger

LAUSANNE — Napetost med mednarodnim olimpijskim komitejem in mednarodno smučarsko zvezo (FIS), ki je trajala že dolgo, je zadnje čase popustila. Ko so nasprotja med MOK in FIS dosegla vrhunec, je celo pretilo, da na prihodnjih zimskih olimpijskih igrah v Sapporu 1972. leta ne bo alpskega dela smučarskih tekmovanj, toda po dva dni trajajočem sestanku v Lausanni pretekli teden je že jasno, da se bodo olimpijskih iger na Japonskem udeležili tudi alpski smučarji.

Sestanek izvršnega odbora MOK v Lausanni je bil za zaprtimi vrati, zato ni popolnoma znano, kako sta predsednik MOK Avery Brundage in predsednik FIS Marc Hodler zgladila dolgo trajajoča nasprotja. Bolj znano je, da je prišlo do sporazuma med predsednikom MOK ves mladostni in nasmejan na tiskovni konferenci, ki je sledila sestanku, po dolgem času izredno prijazno govoril o alpskem smučanju.

Averyju Brundageju so bili alpski smučarji, se pravi cvet te panoge, ki šarta na olimpijskih igrah, že dolgo časa trn v peti, češ da so popolni profesionalci, česar mu navsezadnje tudi ni bilo težko dokazovati. Na zimskih olimpijskih igrah v Grenoblu je celo zagrozil, da bodo alpska tekmovanja izključili z olimpijskega programa, če tekmovalci pri priči ne bodo prenehali reklamirati proizvajalce smučarske opreme. Grožnja predsednika MOK je bila povsem resna, a na koncu je vendar moral položiti orožje. Mednarodna smučarska zveza je s pomočjo prirediteljev iger, ki nikakor niso želeli ostati brez — vsaj za Francijo — najbolj privlačne zvrsti zimskega športa, takoj reagirala in haznanila, da bodo alpski del tekmovanja olimpijskih iger v Grenoblu preprosto spremenili v svetovno prvenstvo.

Tudi prireditelji zimskih olimpijskih iger v Sapporu so bili že v škripcih, saj je alpsko smučanje tud na Japonskem čedalje bolj priljubljeno. Avery Brundage je namreč še naprej trdovratno vztrajal pri svojem. Po vsem tem, kar poročajo s sestanka v Lausanni, pa se je predsednik MOK naposled odločil za najrazumnejšo rešitev, k izgotavlja Sapporu in z njim vred prihodnjim prirediteljem zimskih iger neokrnjen sporedi.

Na sestanku v Lausanni so tudi sklenili, da bo 1973. leta po več kot 40 letih olimpijski kongres. Za prizorišče tega velikega športnega sestanka so zbrali Bolgarijo, sestavili pa so tudi posebno komisijo, ki bo pripravila kongres. Zadnji olimpijski kongres je bil 1930. leta v Berlinu.

PO DOMAČIH KRAJIH

ZAGORJE — Na rednem mesečnem brzoturnirju za oktober je zmagal Bajde z 8 točkami pred Anžurjem in Pozničem s 7 točkami, itd.

T. P.

AJDOVŠČINA — Na zadnjem mladinskem košarkarskem turnirju so bili najuspešnejši igralci Fructala, ki so osvojili prvo mesto pred šempetrom, Bistrico in Pivko.

F. H.

V Splitu – 13 ranjenih, 11 priprtih

SPLIT, 7. okt. — Organi javne varnosti so zaprli pet oseb zaradi hudih incidentov, ki so jih povzročile v sinočnjih demonstracijah, v katerih so številni simpatizerji NK Hajduk zahtevali razveljavitev sklepa tekmovalne komisije, ki je prekinjeno prvenstveno tekmo — Hajduk — Beograd registrirala s 3:0 v korist Beograjčanov.

Manifestacije simpatizerjev Hajduka s oimele v začetku športno obeležje, vendar pa so skupine neodgovornih posameznikov poznaje povzročale hude incidente. V središču mesta, ob Titovi obali, so med drugim razbili okenska stekla na avtobusu JAT, druga skupina, predvsem mladih ljudi, je odšla na železniško postajo in žalila potnike v vagonu Split—Beograd ter razbila okenska stekla. Demonstranti niso prizanesli niti posloplju neke gimnazije in restavracije »Dubrovnik«. Organi javne varnosti so posredovali, kolikor so mogli, da bi preprečili še večjo škodo.

Žalostna bilanca teh neredov je 13 ranjenih in 11 zaprtih oseb.

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Splita ter upravni odbor NK Hajduk so obsodili incidente neodgovornih posameznikov.

Družbeno-politične organizacije Splita obsojajo povzročitelje neredov

SPLIT, 7. okt. — Zastopniki družbeno-političnih organizacij Splita, občinske skupščine in organov varnosti so znova razpravljali o poslednjih sklepa TK.

Ne glede na pravilnost ali nepravilnost odločitve, so zastopniki mesta izrazili nezadovoljstvo in so soglasno obsodili izgrede, še posebno pa včerajšnje dejanje neodgovornih posameznikov, ki so metali kamenje na gimnazijo »Ciro Gamulin«.

V sporočilu je nadalje omenjeno, da nekateri dogodki kažejo, da ne gre več za razumljivo nerazpoloženje pristašev, ampak za razdiralne akcije, ki so spravili to mesto v zelo neprijeten položaj v očeh javnosti. Glede na to, da so se manifestacije privrženosti kluba sprevrgle v surovost, ki škoduje mestu, njegovim prebivalcem in NK Hajduk, so odločili, da bodo vsako nadaljnje podobno dejanje strogo kaznovali. V ta namen so organi sekretariata za javno varnost v pripravljenosti, da bi se čimbolj učinkovito postavili po robu morebitnim novim izgrednikom.

Na koncu pozivajo starše, občane in simpatizerje kluba, da storijo vse, kar je v njihovi moči, da do takšnih posegov organov javne varnosti ne bi prišlo.

Pozabljena okrožnica

Mladinci Kladivarja bodo državni atletski prvaki 1970, če . . .

ZAGREB — Atletska sezona v Jugoslaviji se nagiba h koncu. V soboto in nedeljo bosta še finalni tekmovanji za moštveno državno prvenstvo članov in članic, potem pa bo večina atletov in atletinj nekaj časa počivala, da bi nato po temeljitih zimskih pripravah uspešno dočakala novo sezono.

Moški finale bo v soboto in nedeljo popoldne v Beogradu na novih tartanskih tekmovališčih Crvene zvezde, ženske pa bodo tekmovale v nedeljo popoldne na štadionu Mladosti, na stezi iz ugaskov.

Predsednik tekmovalne komisije AZJ inž Vasilije Gojtan je dejal, da pričakujejo v soboto in nedeljo odziv vseh klubov, ki so si pridobili pravico nastopa v finalu, saj si atletska organizacija nikakor ne želi, da bi se še kdaj ponovil primer nedeljskega finala ekipnega prvenstva mladink v Zadru, ko sta nastopili — namesto šestih, samo dve ekipi.

»Kaj takega si v Zadru pač niso zaslužili. Tekmovanje so vzorno pripravili, prišlo je 1000 gledalcev, tekmovali pa sta samo ekipi Zadra in sarajevskega železničarja. Crvena zvezda, Maribor in Senta so vsaj odpovedali nastop. Sremu pa se še to ni zdelo vredno. Zato razmišljamo o tem, da bi v tekmovalna določila v prihodnje vnesli člen, ki bi klube na nek način zavezoval, da nastopajo v finalu, če so seveda tekmovali v kvalifikacijah.«

— Kakšen pa je položaj glede mladinskega finala v Osijeku, kjer je prišlo do zmešnjave, in imamo sedaj uradni in neuradni vrstni red?

»Zaplet so povzročili klubi, ki niso upoštevali ene izmed naših okrožnic, s katero smo jih opozorili, da morajo v finalu predložiti dokazila o starosti svojih tekmovalcev. Za tak korak smo se odločili zategadelj, ker smo letos pred nastopom mladinske reprezentance na Poljskem ugotovili, da so štirje naši atleti v resnici leto starejši kot pa je bilo razvidno iz njihove atletske dokumentacije.«

— In vsi klubi niso imeli ustreznih dokazil?

»Da. Izjemi sta bili Slavonija in Vojvodina, Kladivar jih je nekaj imel, nekaj pa ne, Rudarju sta manjkali dve, železničar iz Sarajeva pa ni predložil sploh nobenega. Delegat je potem ukrenil modro — dovolil je nastopiti vsem, za zdaj upošteval samo rezultate upravičenih, nastopajočim klubom pa smo dali možnost v osmih dneh oskrbeti dokazila še za druge svoje tekmovalce, nakar bomo šele izračunali uradni končni vrstni red.«

— A vrnimo se k članskima finaloma AK Sarajevo je protestiral, ker bodo ženske tekmovale na ugaskih, češ da bi naj taka tekmovanja odslej bila le še na tartanu.

»Ugovora Sarajeva seveda nismo mogli upoštevati, kajti AK Mladost se je kandidiral za prireditelja finala in sploh ni imel protikandidata. Glede na to, da imamo v Jugoslaviji za zdaj vsega štiri tartanske objekte, in letos tudi še ni »uzakonjeno«, da bi vsa državna prvenstva že morala biti na tartanu, bo tekmovanje — kot je bilo predvideno — na štadionu Mladosti. In moram reči, AK Sarajevo je odločitev sprejel, in se prijavil . . .«

E. B.

Primorska nogometna liga

KOPER — V IV. kolu primorske nogometne lige za člane so bili doseženi tile rezultati:

Rudar — Primorje 0:2, Vipava — Jadran 2:4, Hrvatini — Transport 1:2.

Primorje iz Ajdovščine si je z zmago v Idriji skoraj že zagotovilo prv omesto oziroma naslov jesenskega prvaka. Vodi Primorje s 6 točkami, pred Jadranom, Proleterjem, Rudarjem po 4 točke, itd.

Podzvezna mladinska liga — IV. kolo: Izola — Proleter 3:1, Tabor — Jadran 2:1, Koper — Piran 4:1, Hrvatini — Transport 1:2.

Po IV. kolu vodi Izola z 8 točkami pred Koprom in Proleterjem po 5 točk, itd.

R. VELIČ

V CNP vodi Šoštanj

CELJE — V IV. kolu I. razreda CNP so zmage pripadle domačinom. Posebnost tekmovanja je v nekaterih rezultatih, ki bolj mejijo na rokometno igro.

Rezultati — Brežice : Polzela 5:2, Ljubno : Zalec 3:2, Senovo : Vojnik 2:0, Celulozar : Boč 9:1, Šoštanj : Straža 3:1 in Papirničar : Opekar 9:3.

V vodstvu je Šoštanj z 12 točkami (še edina nepremagana ekipa!), sledijo pa Senovo in Brežice po 10, Vojnik 7, Straža in Ljubno po 6, Papirničar 5, Zalec 4, Celulozar 3, Polzela in Opekar po 2 in Boč 1 točko.

II. razred — Ponikva : Pivovar 3:2 in Zreče : Steklar B 3:0.

J. K.

AJDOVŠČINA — V prijateljski mednarodni košarkarski tekmi je Fructal premagal ekipo Spitigenbräu iz Gorice s 96:39.

F. H.

Jugoslovani deveti

Ekipno evropsko prvenstvo v kartingu

LJUBLJANA — Jugoslovanska reprezentanca v kartingu, ki so jo sestavljali zvečine slovenski dirkači, je na letošnjem evropskem ekipnem prvenstvu zasedla deveto mesto med 15 nastopajočimi moštvi, prva pa je ekipa ZRN.

Za letošnje evropsko prvenstvo v kartingu so veljale štiri dirke, drugo med njimi pa je v Ljubljani priredilo prizadevno AMD Moste, ki je z odlično izvedbo želo vse priznanje tudi še na zadnji — četrti — dirki v Kalmaru na Švedskem. Na Švedskem, kamor je naša ekipa potovala z osebnimi avtomobili in svojim denarjem, so naši nastopili okrnjeni, brez četrtega tekmovalca Ludvika Turka, ki je svojo odsotnost opravičil z okvaro avtomobila. Smolo so imeli naši tudi v Kalmaru, mestu s približno 50.000 prebivalci in lastnim avtodromom z 810 m dolgo in 8 m široko stezo za karting, saj Ljubo Smerdel zaradi okvare ni mogel nastopiti na kvalifikacijskem (tolažilnem) finalu, tako da je moral zadovoljiti s predzadnjim, 41. mestom. Med našimi je bil to pot spet enkrat najboljši Janez Oblak, ki je z 62 točkami zasedel 33. mesto. Janez Globevnik pa je z dvema točkama manj pristal na 35. mestu. Kalmarsko dirko je dobil sicer zmagovalec iz Ljubljane, Belgijec Goldstein.

Naša nepopolna ekipa — brez četrtega dirkača — po smoli z okvaro motorja Lj. Smerdela — seveda ni mogla preprečiti, da v Kalmaru ne bi zasedla zadnjega, to je 11. mesta z malenkostnim zaostankom za Finsko. Med ekipami je bila na četrti dirki najboljša Švedska pred Švico in ZRN; slednja je tudi letošnji ekipni evropski prvak, medtem ko je Jugoslavija zasedla več ko zadovoljivo 9. mesto in pustila za seboj reprezentance Monaka, Norveške, Nizozemske, Finske, Španije in Avstrije, kar je nedvomno lep mednaroden uspeh skromnih dirkačev. Le-ti so udeležbo na dirkah za EP na tujem plačali zvečine z denarjem iz svojih žepov.

Prvenstvo je sicer pokazalo, da našim primanjkuje treninga, kajti nimajo dovolj kondicije in tehnike, na najslabšem pa so seveda s stroji.

Končni vrstni red ekipnega evropskega prvenstva v kartingu za leto 1970: 1. ZRN 1366, 2. Švica 1334, 3. Italija 1260, 4. Švedska 1238, 5. Belgija 1222, 6. Anglija 1193, 7. Danska 1055, 8. Francija 1035, 9. Jugoslavija 793, 10. Monako 780, 11. Norveška 711, 12. Nizozemska 513, 13. Finska 260, 14. Španija 154 in 15. Avstrija — 94 točk.

H.

ALPINISTIČNE NOVICE

Gorsko vodništvo

Dejavnost gorskih vodnikov pri nas doslej ni zaživela, klub številnim poskusom. Pri Planinski zvezi Slovenije je bila nekaj časa posebna komisaj za GV, ki je kasneje postala podkomisija pri komisiji za alpinizem, sčasoma pa je še ta prenehala z delom. Odkar pa je njeno vodstvo letos prevzel Peter Jandrašič, pa se zopet kažejo možnosti za oživitev dejavnosti, ki je doma v vseh alpskih deželah. Podkomisija za GV je že razposlala turističnim organizacijam na področju Slovenije okrožnico, v kateri jih obvešča o možnostih sodelovanja, predvsem pa nudi usluge za vse vrste vodenja po gorskem svetu doma in na tujem. V načrtu imajo tudi pogovore z vsemi zainteresiranimi, tako da bi se morali že v prihodnjem letu pokazati prvi rezultati. Toda problemov je še veliko. Predvsem pri nas še niso dozorele razmere, da bi imeli profesionalne gorske vodnike, amaterski pa so, razumljivo, vezani na redno zaposlitev. Vprašanje je tudi ali je na razpolago dovolj kadra? Izpite je res opravilo doslej že več kot 150 planincev in alpinistov, toda koliko od teh jih je resnično pripravljenih in sposobnih voditi, je drugo vprašanje. Toda, če bo našla podkomisija za GV interesente med turističnimi organizacijami in sklenila z njimi tudi pogodbe, bo rešitev že bližje. To pa bi veliko pomenilo za naš turizem v gorskem svetu.

Vodniki iz Cortine

V vodniški sekciji CAI iz Cortine d'Ampezzo je 17 profesionalnih gorskih vodnikov, ki jih vodi Lino Lacedelli — zmagovalec s K 2 (Cogori, 8620 m, drugi najvišji vrh na svetu, osvojen 31. julija 1954). Njihovo delovno področje je precej obširno, toda bolj kot to so zanimive njihove tarife. Za primerjavo navajamo samo nekaj najbolj znanih tur.

Za vodenje po normalni smeri na Antelao (3263 m) računa GV 22.000 lir, za vzpon na Veliko Cino (2999 m) 16.000 lir, na najvišjo Tofano (Tofana di Mezzo, 3243 m) pa celo le 12.000 lir, pri čemer pa moramo seveda upoštevati, da do višine 2470 m (Ra Valles) že sedaj vozi žičnica. Za plezanje v steni so cene seveda primerno višje. Dibonov raz v Velikí Cini, ki velja za znamenito smer — IV. teč. stopnje, visok je okoli 500 m, plezajo pa ga okoli 4 ure, stane klienta 30.000 lir. Preussova pot (— V, 200 m, 4 ure) pa terja že 40.000 lir plačila, kar je obenem tudi najvišja tarifa v njihovem uradnem ceniku. Za druge ture določajo tarife na temelju navedenih primerov.

Vse tarife veljajo za enega vodnika na enega klienta, drugi klient pa plača polovico manj, toda najmanj 15.000 lir, če se seveda vodnik strinja, da popelje na turo dva ali več klientov.

V Štruco s svedrom

V drugi polovici preteklega meseca sta Lojze Jerman in Tinete Stritof ponavljala direktno smer v zahodni steni Štruce. Po vrnitvi sta povedala, da se je v strehi odlomil že drugi svedrovec, zato priporočata vsem ponavljalcem, da vzamejo s seboj sveder in ustrezne kline.

Brandler in film

Čeprav je znani nemški alpinist (Direttissima v Velikí Cini, 1958) in v zadnjih letih tudi snemalec alpinističnih filmov, Lothar Brandler, doživel že nekaj ostrih kritik na račun svojih filmov, še vedno snema. Letos poleti je bil v Libercu (CSSR), kjer je za münchensko televizijo posnel film o plezanju v peščenjeku.

Novi festival

V švicarskem mestu Dibiere se je pred kratkim končal mednarodni filmski festival alpinističnega filma, na katerem so predstavili 28 filmov iz SZ, Kanade, Nemčije, Francije in Švice. Prvo nagrado in zlato plaketo je dobil francoski film »Srebro Presnye«, ki ga je posnel znani plezalec Rene Desmaison. Planinski film po svetu torej kot kaže, ne preživlja take krize kot pri nas, ko smo že pozabili, kdaj je bil posnet vsaj kak kratek planinski film.

Svetovna prvenstva v gimnastiki (5)

Od Basla 50 do Rima 54

Jugoslovani v štirih letih povsem zamenjali telovadno reprezentanco za SP

(Nadaljevanje)

Dvanajsto svetovno prvenstvo v gimnastiki, ikrati pa prvo po drugi svetovni vojni, je bilo leta 1950 v Baslu. Sodelovale so reprezentance šestih držav. Jugoslovanska vrsta je bila peta. Razen veteranov Longyke in Boltežarja, tudi drugi člani reprezentance, ki so tekmovali že na OI 48, niso bili več ravno mladi. Miro Longyka, ki je kljub svojim letom osvojil še pred Baslom naslov državnega prvaka pred Kujundžićem in Jelićem, vrsti na SP ni mogel pomagati k boljši uvrstitvi, ker se je že na drugem orodju, pri padcu z droga tako poškodoval, da je moral odstopiti. Da je bila nesreča še hujša, si je Jelić na bradlji poškodoval roko in zbral tri točke manj, kot bi jih lahko sicer. To je bilo zadnje SP v gimnastiki, na katerem so tekmovali tudi v atletskih disciplinah.

V atletskih panogah so tekmovali na začetku SP. Deževalo je in rezultati so bili zelo slabi, jugoslovanska vrsta je bila v vsem predzadnja. Prva dva dni je bilo gledalcev le nekaj sto, zadnji dan, v nedeljo, pa kar 15.000.

Švicarji so bili zelo dobro pripravljeni in so bili v vseh disciplinah odlični.. Zmagali so na vseh orodjih, razen na drogu. V mnogoboju je zmagal Lehmann — (143,30 točke). Adatte je bil drugi, Finec Rowe pa tretji. Od Jugoslovanov se je najbolje uvrstil — na 39 mesto — Josip Kujundžić iz Subotice, ki je zbral 112,75 točke. Švicarska vrsta je zmagala (852,25 točke) z dvanajstimi točkami pred Finsko, medtem ko je tretje uvrščena Francija zaostala kar za 45 točk. Jugoslovanska vrsta je zbrala 664,90 točke. V njej so se za Kujundžićem zvrstili

POTRDITEV KANDIDATURE SADATA — V Kairu se je sestalo vodstvo Arabske socialistične unije, ki je potrdilo kandidaturo Anuarja el Sadata za novega predsednika ZAR. Pred začetkom zasedanja so s kratkim molkom počastili spomin pokojnega predsednika Naserja. Na sliki so člani vodstva Socialistične unije (od leve proti desni): Ramzi Stino, Labib Šukair in Dia Eloin Daud. UPI

MNOZICNI GROBOVI PALESTINCEV — Na sliki je pokopališče pri palestinskem begunskem taborišču Vahčat blizu Amana, kjer so te dni pokopali več sto Palestincev, v glavnem civilistov, ki so bili ubiti med nedavnimi boji v Jordaniji. Poročajo, da se življenje v Amanu in drugih mestih postopoma vrača v normalne tirnice. Še vedno pa ni znano natančno število ubitih in ranjenih. Telefoto: UPI

EKSPLOZIJA KOTLA — Že včeraj smo poročali, da je v Gorici v Italiji eksplodiral parni kotel v vojašnici tankistov. Pri tem je izgubilo življenje sedem vojakov. V času eksplozije je bilo v predavalnici nad kotlarno precej vojakov pri pouku in prava sreča je, da eksplozija ni terjala še več žrtev, saj je kotlarno eksplozija praktično raznesla. Na sliki: pogled na ruševine. Telefoto: UPI

Merila o nerazvitosti

Republiški IS bo poslal osnutek zakona o pospeševanju razvoja manj razvitih območij v obravnavo skupščini

LJUBLJANA, 7. okt. Iz sekretariata IS za informacije smo prejeli: Na današnji seji je republiški IS pod vodstvom predsednika Staneta Kavčiča obravnaval osnutek zakona o pospeševanju razvoja manj razvitih območij v SR Sloveniji, ki ga je predhodno obravnaval in v načelu podprl na svoji zadnji seji.

Osnutek zakona, ki je rezultat obsežnih razprav v republiških organih in prizadetih občinah, bo določal manj razvita območja v naši republiki kot tudi ukrepe za sodelovanje SR Slovenije pri pospeševanju gospodarskega in socialnega razvoja teh območij. Skladno s sprejetimi stališči v javni razpravi in ob upoštevanju možnosti republike uveljavlja osnutek zakona načelo, naj bi bilo število občin precej omejeno. Zato predvideva osnutek zakona kriterije, na osnovi katerih bo ugotovljeno, katere občine se bodo štele za manj razvite. Izpolnjevati bodo morale pogoje glede višne narodnega dohodka na prebivalca, odstotka kmečkega prebivalstva ter odstotka vseh zaposlenih v občini, upoštevajoč pri tem tudi dnevno migracijo.

Osnovni nosilci pospešenega razvoja naj bi bili samoupravni subjekti, to so prizadete občine ter zainteresirane delovne organizacije, medtem ko bo republika v naporih pri pospeševanju razvoja teh območij sodelovala. Občine, ki se bodo po tem zakonu štele za manj razvite, bo s posebnim odlokom ugotavljal izvršni svet.

V smislu današnje razprave in pripomb, danih na seji, bo poslal izvršni svet osnutek zakona republiški skupščini.

Nato je izvršni svet sprejel predlog zakona o nekaterih natančnejših merilih za določanje odškodnine za razlaščena kmetijska in stavbna zemljišča. Predlog zakona predvideva, da se za oceno koristi, ki jo lahko daje kmetijsko zemljišče, upošteva katastrski dohodek. Za posamezne kmetijske in gozdne kulture se jemlje večkratni znesek enoletnega katastrskega dohodka. Za tržno ceno kmtijskega zemljišča velja cena, ki se oblikuje na območju kraja, kjer leži kmetijsko zemljišče. Pri določanju odškodnine se upošteva tudi vrednost vloženih neamortiziranih investicij prejšnjega lastnika.

Za oceno koristi, ki jo lahko daje stavbno zemljišče, se upošteva dohodek, ki bi ga prejšnji lastnik dobil, če bi na njem sezidal družinsko stanovanjsko hišo po poprečni gradbeni ceni v času razlastitve.

Na seji je izvršni svet še potrdil statute vzgojnih zavodov v Slivnici in Preddvoru ter statut posebne osnovne šole pri ortopedski bolnišnici v Valdoltri, ki so jih predhodno sprejeli sveti omenjenih zavodov oziroma šole.

Hrvatska računa na 21 mest v organih zveze

ZAGREB, 7. okt. (Tanjug). — Socialistični republiki Hrvatski je veliko do tega, da bi si zagotovila 21 izmed skupnih 97 delovnih mest v organih federacije, na katerih bo funkcionarjem kmalu potekel mandat.

O tem je spregovoril Luka Bajakić, predsednik komisije za volitve in imenovanja pri hrvaškem saboru na današnji seji izvršilnega odbora republiške konference SZDL Hrvatske. Bajakić je članom izvršilnega odbora sporočil, da sta komisija za volitve in imenovanja pri Saboru in ustrezna komisija IS Hrvatske v tem smislu že izdelali konkretne predloge.

Skupščina ESNA v Dubrovniku

DUBROVNIK, 7. okt. (Tanjug). — Tukaj se je danes začela prva generalna skupščina evropskega združenja za uporabo jedrske energije v kmetijstvu (ESNA). Skupščine se udeležuje čez 80 strokovnjakov iz 22 evropskih držav, včlanjenih v to organizacijo.

Plenum PK ZK Kosova končan

PRISTINA, 7. okt. (Tanjug). — Tu se je danes začel plenum pokrajinskega komiteja ZK Kosova, na katerem so razpravljali med drugim tudi o tem, da je kljub pozitivnim dosežkom gospodarstvo dokaj pod predvideno ravnijo. Gospodarstvo je zelo zadolženo, osebni dohodki na Kosovu so se dvignili le za 3 odstotke. Precej so govorili o nasprotjih na področju mednacionalnih odnosov, ki ponekod povzročajo politične spore. Lani so v zvezo komunistov sprejeli veliko novih članov, večinoma mladih, med njimi je več kot 63 odstotkov Albancev, kar je zelo pomembno za delo ZK na Kosovu. V razpravi so govorili tudi o prizadevanjih za utrditev proizvodnje v obratih »Trepče« o korupciji, ki se vedno bolj širi, in o akciji za vpis posojila za gradnjo osnovnih šol.

Z govorom Veli Deve se je končal plenum pokrajinskega komiteja Zveze komunistov Kosova. Sklenili so, da se morajo komunisti zavzemati za konsolidacijo gospodarstva in s tem v zvezi tudi za ublažitev nezaposlenosti. Hkrati je treba tudi voditi stalno borbo za samoupravne odnose na vseh področjih družbenega življenja.

Naša strokovnjaka v Peruju

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug). Jugoslovanska strokovnjaka, inženirja Kole Jordanovski in Ljubo Pota iz Skopja, bosta jutri odpotovala v Peru, kjer bosta kot izvedenca OZN sodelovala pri odpravljanju posledic potresa.

Prvi na tržaški lestvici

TRST, 7. okt. (Tanjug) — Jugoslovani so po podatkih tukajšnje turistične organizacije na prvem mestu med obiskovalci Trsta. Do konca septembra so zabeležili 92.307 nočitev Jugoslovanskih turistov, kar je za približno 15 odstotkov več kot lani.

Delež zveze za Banjaluko

ZIS je včeraj obravnaval tudi letošnjo gospodarsko politiko

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug). Zvezni sekretariat za informacije je sporočil, da je ZIS na današnji seji, ki jo je vodil Mitja Ribičič, razpravljal o deležu federacije pri odstranjevanju posledic potresa v Bosanski krajini. Seje so se udeležili tudi predsedniki republiških in pokrajinskih izvršnih svetov.

Razprava o deležu federacije pri odstranjevanju posledic potresa je potekala na osnovi poročil komisije za ocenjevanje škode in poročila posebne delovne skupine v kateri so bili tudi predstavniki republiških in pokrajinskih izvršnih svetov. ZIS je pristojnim organom zaupal nalogo, naj na osnovi predlogov delovne skupine nemudoma pripravijo predpise o deležu federacije pri obnavljanju Bosanske krajine. O predlogih zakona bo svet razpravljal na posebni seji, ki bo 12. oktobra, zatem pa jih bo nemudoma poslal zvezni skupščini.

Svet je na seji razpravljal tudi o položaju gospodarstva in uresničevanju gospodarske politike za letošnje leto. ZIS je sklenil, da bodo izdelali podrobnejši program stabilizacije, ki bo obenem tudi osnova za predlog gospodarske politike v prihodnjem letu. ZIS je tudi odločil da bodo vsem, ki jim je potres v občinah Knin, Drniš, Sinj in Gacko povzročil škodo, dali potrošniška posojila. Ta posojila, ki so ugodna, so da ali tudi ob drugih podobnih elementarnih nesrečah.

Podražitev za kritje investicij?

ŽTP bodo zaključile leto brez izgub – Manjka 130 milijonov za naložbe

BEOGRAD, 7. okt. (Tanjug) — Na skupščini skupnosti jugoslovanskih železnic so danes menili, da bodo železniška podjetja zaključila poslovno leto brez izgub, kljub težavam, ki so jih imeli v zadnjem času pri prevozih zaradi pomanjkanja vagonov. Železniška podjetja so v prvih šestih mesecih kljub materialnim težavam vložila 1,1 milijarde dinarjev, od tega tretjino lastnih sredstev.

Zaradi naraščanja cen na tržišču in podaljšanih rokov za dokončanje programa o modernizaciji je morala železnica revidirati investicije. Novi predračun sedaj kaže, da za program modernizacije potrebujejo še 130 milijonov dinarjev. Ta primanjkljaj bo skušala železnica kriti s spremembo svojih cen.

Kanada ne more ustreči ugrabiteljem

OTTAWA, 7. okt. (AFP — Reuter — AP). Kanadski minister za zunanje zadeve Mitchell Sharp je sinoči v parlamentu izjavil, da vlada ne more ustreči zahtevam, ki so jih postavili ugrabitelji britanskega trgovinskega atašeja Jamesa Crossa. Vendar je izrazil upanje, da bo kljub temu mogoče kaj storiti za njegovo varno vrnitev.

V GRADEC po igrače
k tvrdki KOCH in nič drugače!
Na zalogi celoten sortiment LEGO in vse novosti
KOCH na Glavnem trgu

Zadnje vesti

V kratkem sporazum Bell - Iskra

Tito si je ogledal sodobno tovarno Bell za izdelovanje telekomunikacij

(OD NASEGA POSEBNEGA DOPISNIKA)

GEEL, 7. okt. — (Po telefonu) »Računam, da se bo med tovarno Bell in med tovarno Iskra razvila sila pomembna izmenjava tehnikov in tehnologije.» Tako mi je dejal v posebni izjavi po današnjem Titovem obisku v tovarni Bell v Geelu v Belgiji predsednik in generalni direktor te tvrdke Frank Pepermann.

Tovarna Bell, ki deluje v okviru svetovne in ameriške tvrdke Bell, je popolnoma nov industrijski objekt sredi zelenja, z zelo lepo in funkcionalno arhitekturo in veliko proizvodnostjo svojih 13500 delavcev, ki uporabljajo najsodobnejšo tehnologijo na svetu za izdelovanje telefonov, signalnih naprav in telekomunikacij. V zadnjem času so s svojim najnovejšim dosežkom, elektronskim telefonskim sistemom 10 C dobili naročilo ne samo v belgijski PTT, ampak tudi daleč po svetu, tja do Avstralije.

Generalni direktor in predsednik Pepermann mi je omenil, da se je predsednik Tito pri ogledu tovarne zanimal za vse podrobnosti in pokazal nenavadno dobro poznavanje tehnike in tehnološkega procesa. »Predsedniku Titu sem sporočil, da bo naše podjetje konkuriralo tudi v natečaju za modernizacijo telefonskega omrežja v Jugoslaviji. Predsednik Tito se je zanimal, kdaj bo to in odgovoril sem mu, da je to odvisno le od jugoslovanskih oblasti. Najmanj trikrat pa se je jugoslovanskih predsednik zanimal tudi za kooperacijo naše tvrdke z jugoslovansko tvrdko Iskra, o čemer smo ga obvestili. Menil je, da bi to zelo ugodno vplivalo na razvoj sodobne tehnologije v Jugoslaviji in da bi se pri tem lahko razvilo aktivno sodelovanje domačih tehnikov in inženirjev. Predsednik Tito je poudaril, da vse preveč tehnikov in inženirjev trenutno odhaja iz Jugoslavije v tujino in da bi samo uvajanje moderne tehnologije doma lahko preprečilo odhajanje tehničnih strokovnjakov po svetu.«

Generalni direktor in predsednik tvrdke Bell je ugotovil, da bodo z Iskro sklenili sporazum najbrž že v nekaj dneh. »Na tej osnovi bomo izvažali v Jugoslavijo prve elektronske telefonske centrale, v nekaj letih pa naj bi Iskra, potem ko bi obvladali tehnološki postopek te centrale na osnovi naše tehnologije sami dalje izdelovali.«

BOGDAN POGAČNIK

Letna konferenca britanskih torijcev

LONDON, 7. okt. (Tanjug). V navzočnosti 4000 delegatov so danes v Blackpoolu odprli letno konferenco britanskih konservativcev. Med poglavitnimi temami debat je vladni osnutek zakona o industrijskih odnosih. S še večjo pozornostjo pričakujejo konservativci poročilo finančnega ministra Barberja, ki je napovedano za petek, in govor voditelja stranke Heatha, ki bo v soboto po končani konferenci.

Med zunanjepolitičnimi vprašanji, ki jih bodo obravnavali na konferenci, bodo ukrepi proti Rodeziji, vprašanje skupnega evropskega trga in obnovitev prodaje orožja Južni Afriki.

ZAR zvesta politiki neuvrščanja

Anvar el Sadat govoril v parlamentu o temeljnih smernicah politike ZAR

KAIRO, 7. oktobra (AFP-UPI) — Nacionalna skupščina je nocoj soglasno podprla predlog, da bo Anvar el Sadat edini kandidat za predsednika ZAR. Zatem je imel Anvar el Sadat nocoj v parlamentu govor, v katerem je dejal, da bo nadalje uresničeval delo pokojnega Naserja. V daljšem govoru je razložil tudi osnovne smernice svojega programa, ki se mu želi posvetiti. Predvsem je dejal, da bodo uporabili vsa sredstva za nadaljevanje borbe za osvoboditev vseh okupiranih ozemelj. Prizadevali si bodo za vzpostavitev enotnosti Arabcev. Povedal je tudi, da so sovražniki Arabcev Izraelci, mednarodni cionizem in svetovni imperializem. Poudaril je tudi, da bodo ostali zvesti politiki neuvrščanja in dodal, da bodo ohranili socialistične dosežke v korist delovnega ljudstva.

Nixon poslal osebno sporočilo Titu

BRUSELJ, 7. oktobra (Tanjug) — Predsednik republike Tito je sprejel danes popoldne v svoji rezidenci v Bruslju veleposlanika ZDA v Belgiji Johna Eisenhowerja, ki je zaprosil za sprejem. Ob tej priložnosti je veleposlanik Eisenhower izročil predsedniku Titu osebno sporočilo predsednika Nixona.

Palestince še vedno preganjajo

DAMASK, 7. oktobra (AFP) — Vrhovni poveljnik sil palestinskega odporniškega gibanja Jaser Arafat je danes sporočil, da jordanske oblasti še nadalje izvršujejo načrt likvidacije Palestincev. O tem je obvestil Ahmeda Hilmija, šefa arabske skupine, ki nadzoruje premirje v glavnem mestu Jordanije.

V Jaserjevem sporočilu Hilmiju, ki ga je objavil radio Damask, je rečeno, da so jordanski vojaki včeraj obkolili vas Mauir Sarhan in aretirali več Palestincev pod obtožbo, da so nosili orožje. Te Palestince so zaprli in jih mučili. Arafat opozarja, da imajo jordanske oblasti na področju Solta zaprte še mnoge Palestince.

Sprejet jugoslovanski amandma

HAAG, 7. okt. (Tanjug). Na zasedanju medparlamentarne unije, v odboru za gospodarska in socialna vprašanja so sprejeli jugoslovanski amandma k predlagani resoluciji o regionalnem gospodarskem sodelovanju. V amandmaju je rečeno, da je v OZN treba sprejeti že predlagani dokument o drugi dekadi razvoja.

V odboru so tudi odločili, da bodo na prihodnjem zasedanju razpravljali o pravnem, gospodarskem in socialnem položaju tujih delavcev v državah, kjer so zaposleni. Ta predlog jugoslovanske skupine so soglasno sprejeli in ga ocenili kot novo koristno pobudo, ki naj bi sprožila razprave o povsem novem gradivu, zelo zanimivem za vso unijo.

Ceausescu o odnosih z ZDA

Po obisku Nixona v Romuniji je prišlo do napredka v sodelovanju

BUKARESTA, 7. oktobra (Tanjug) — Generalni sekretar romunske KP in predsednik državnega sveta SR Romunije Nicolae Ceausescu je dejal, da je sporazum med ZSSR in ZRN še posebej pomemben za razvoj odnosov med obema državama in za ustvarjanje bolj ugodnega ozračja v Evropi za sodelovanje in za pripravljanje evropske konference o varnosti. Nicolae Ceausescu je to izjavil ameriškemu novinarju Johnu Wallachu, v intervjuju, ki ga je danes objavil celoten romunski tisk.

Ceausescu je prav tako dejal, da je prišlo v odnosih med Romunijo in ZDA po obisku predsednika Nixona v Romuniji do napredka, vendar bi bili ti rezultati po mišljenju Ceausesca še posebej na gospodarskem področju dokaj boljši, če bi ZDA ukinile omejitve v zunanjetrgovinski izmenjavi z Romunijo. Ceausescu se je prav tako zavzel, da bi priznali Romuniji klavzulo največjih ugodnosti v trgovini z ZDA, ker bi to pozitivno vplivalo na romunsko-ameriške odnose.

Ceausescu je tudi izjavil, da ima LR Kitajska zelo pomembno vlogo v mednarodnem življenju in da to v nobenem primeru ni možno prezreti. Govoril je tudi o odnosih med Romunijo in LR Kitajsko, ki stalno napredujejo.

Nov sodni proces v Pragi

Osem znanih intelektualcev je obtoženih, da so »ogrožali republiko«

PRAGA, 7. oktobra (Tanjug) — Kot se je zvedelo, se bo v Pragi začel 15. oktobra sodni proces proti osmim osebam, ki so obtožene za »ogrožanje republike« in dejavnost, ki so v nasprotju z ustavo CSSR in proti prijateljstvu in zavezništvu s Sovjetsko zvezo. Na čelu te skupine je publicist in znani šahist Ludek Pachman, ki je že dlje časa v zaporu, ostali obtoženci so inž. Battek iz sociološkega inštituta v Pragi, Jan Tesar iz zgodovinskega inštituta akademije znanosti, književnika Ludvik Vaculik in Vaclav Havel, profesor filozofske fakultete Ligoš Kohout ter novinarja Nepraš in Hochman.

Vsi so podpisali poziv javnosti, ki je bil objavljen julija lani pred prvo obletnico prihoda čet varšavskega sporazuma na Češkoslovaško.

Prihodnji tedni bodo odločilni

NEW YORK, 7. oktobra (Reuter) — Izraelski zunanji minister Aba Eban je obvestil danes židovske verske voditelje v ZDA, da ZDA v celti podpirajo stališče Izraela in da ne more priti do umika izraelskih vojakov s Sueškega prekopa brez podpisa dokončne mirovne pogodbe med Izraelom in arabskimi državami.

Aba Eban je tudi dejal, da bodo prihodnji tedni odločujoči za reševanje srednjevzhodne krize.

Telegrami

SPREJEM OB PRAZNIKU NDR — BEOGRAD. Veleposlanik NDR v Jugoslaviji Karl Kormes je priredil v svoji rezidenci sprejem ob državnem prazniku NDR. Sprejema so se udeležili Krste Crvenkovski, Mišo Pavičević, Hakija Pozderac, Anton Vratuša in drugi gostje.

NAJVEČ JUGOSLOVANSKIH DELAVCEV — NURNBERG. Konec septembra je bilo v ZR Nemčiji rekordno število tujih delavcev — milijon 949 tisoč, kar je skoraj pol milijona več kot konec lanskega septembra. Po podatkih zahodnonemškega zveznega urada za delovno silo je bilo med tujimi delavci največ Jugoslovanov — 424.500 (okrog 21,8 %). Na drugem mestu so Italijani, ki jih je bilo 381.300 (19,6 %).

PODGORNI NA PROSLAVI OZN? — NEW YORK. Ni še gotovo, kateri sovjetski voditelj se bo udeležil proslave 25-letnice OZN, ki se bo začela prihodnjo sredo. Dobro poučeni krogi pravijo, da utegne priti na slovesno jubilejno zasedanje predsednik prezidija vrhovnega sovjeta Nikolaj Podgorni, ne pa premier Aleksej Kosigin, kot so mislili prej.

NIXON BO GOVORIL V OZN — WASHINGTON. V generalni skupščini OŽN bo 23. oktobra govoril predsednik ZDA Richard Nixon. Naslednjega dne bo Nixon priredil v Beli hiši večerjo za voditelje držav, ki bodo prišli na proslavo 25-letnice OZN.

KITAJSKA POMOČ HANOJU — TOKIO. LR Kitajska in DR Vietnam sta podpisala sporazum, po katerem bo Peking dajal Hanoju gospodarsko in vojaško pomoč.

NOVA VLADA — BEJRUT. Premier Saeb Salam je sestavil novo libanonsko vlado, v kateri je 12 članov. Nova vlada se je sestala pod predsedstvom predsednika republike Sulejmana Frangiera.

CVRLJETOV OBISK — BEJRUT. Jugoslovanski veleposlanik v Libanonu Čedomil Cvrlje je včeraj obiskal libanonskega zunanjega ministra Nasima Maždalanija. Pogovarjala stá se o najnovejšem razvoju dogodkov na Srednjem vzhodu.

ARETIRANI VOHUNI — ALŽIR. V Alžiru so aretirali pet francoskih državljanov. Obtoženi so, da so delali za francosko obveščevalno službo in da so imeli razpredeno špijonažo in subverzivno mrežo. Trdijo tudi, da so jih prijeli »nedavno«, medtem ko se je iz francoskih virov izvedelo, da so jih aretirali že januarja in februarja.

BOMBNI ATENTAT — NEW YORK. V torek zvečer je pred poslopjem, v katerem ima prostore palestinska osvobodilna organizacija v New Yorku, eksplodirala bomba. Povzročila je škodo, ranjen pa ni bil nihče.

JUGOSLOVANSKO-MONGOLSKO SODELOVANJE — ULAN BATOR. Na sedmem rednem zasedanju jugoslovansko-mongolske komisije za znanstveno-tehnično sodelovanje so podpisali protokol o sodelovanju za prihodnje leto.

POGAJANJA IBM S SOVJETSKO ZVEZO — MOSKVA. Ameriška družba za proizvodnjo computerjev IBM bi rada prodajala svoje proizvode v Sovjetsko zvezo. V ta namen se je šef firme Thomas Watson dva dni pogovarjal v Moskvi z morebitnimi sovjetskimi partnerji.

LETALSKA ZVEZA S HANOJEM — MOSKVA. Sovjetska letalska družba »Aeroflot« bo s 15. oktobrom uvedla redne polete enkrat tedensko na progi Moskva—Hanoi. Na poti, dolgi 9700 km, bodo letala »Iljušin 18« sa pristajala v Taškentu, Karačiju, Kalkuti in Vientianu. Razdaljo od Moskve do Hanoja bodo preletela v slabih 16. urah.

SESTANEK V UGANDI — KAMPALA. Kenijski predsednik Jomo Kenyatta, tanzanijski predsednik Julius Nyerere in Kenneth Kaunda se bodo v Kampali sešli z ugandskim predsednikom Miltonom Obotejem.

PREMIEROVA TURNEJA — WELLINGTON. Novozelandski premier John Marshall bo obiskal London in prestolnice držav, članic EGS, potem pa bo odpotoval v New York na slovesno jubilejno zasedanje OZN.

STAVKA — RIM. Profesorji in predavatelji na italijanskih univerzah so napovedali splošno stavko za 15. oktobra. Zahtevajo reformo univerz.

DE GAULLOVI SPOMINI — PARIZ. V pariških knjigarnah prodajajo od včeraj prvi del druge serije spominov bivšega francoskega predsednika Charlesa de Gaulla. V tem delu je zajet čas od 1958. do 1962. leta.

Pa še to:

PREVIDNOST — Direktor zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latifić je ocenil, da bodo cene pri proizvajalcih konec leta približno za 10 odstotkov višje. Ko pa so ga novinarji vprašali, kakšne bodo maloprodajne cene, je dejal: »Tega ne morem reči. Lahko rečem le to, da jih bomo objektivno beležili . . .«

SONCE

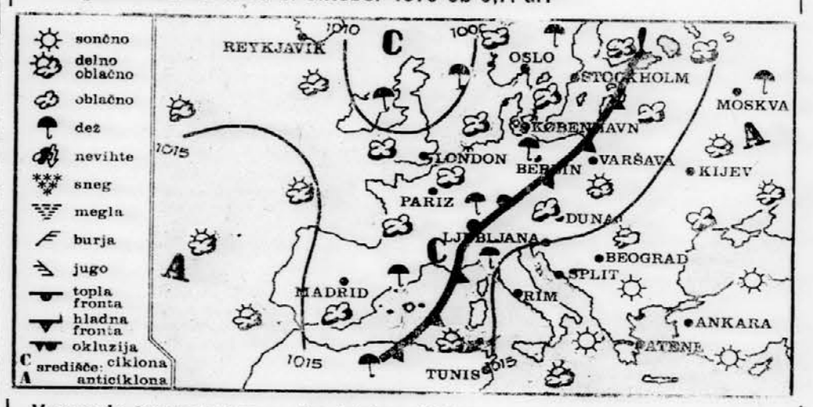
vzide 6.07
zaide 17.28

LUNA

vzide 14.21
zaide 22.50

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 8. oktober 1970 ob 0,7. uri

Vreme in temperatura za 7. oktober 1970

kraj	vreme ob 7 uri	°C	vreme ob 13 uri	°C
Ljubljana	pretežno oblačno	10	pretežno oblačno	21
Planica	jasno	4	sončno	18
Brnik	pretežno oblačno	13	pretežno oblačno	19
Kredarica	jasno	3	jasno	4
Maribor	jasno	9	sončno	21
Sl. Gradec	jasno	4	sončno	20
Celje	jasno	16	pretežno oblačno	20
Novo mesto	jasno	7	sončno	20
Koper	jasno	15	oblačno	23
Reka	oblačno	17	pretežno oblačno	19
Pulj	pretežno oblačno	15	pretežno oblačno	21
Hvar	jasno	19	jasno	21
Dubrovnik	jasno	15	jasno	22
Zagreb	jasno	10	sončno	22
Beograd	jasno	12	jasno	23
Sarajevo	jasno	3	jasno	21
Titograd	jasno	12	jasno	22
Skopje	jasno	8	jasno	23
Celovec	jasno	4	sončno	20
Gradec	jasno	3	sončno	22
Dunaj	oblačno	9	jasno	17
Benetke	jasno	10	sončno	21
Milano	oblačno	13	oblačno	17
Genova	po dežju oblačno	19	oblačno	20
München	jasno	8	jasno	22
Zürich	megla	7	oblačno	17
Rim	jasno	12	sončno	24
Pariz	oblačno po dežju	12	dežuje	
Berlin	jasno	11	sončno	20
Stockholm	oblačno	12	oblačno	14
Moskva	dežuje	8	oblačno	9

Temperatura morja

Koper, Lošinj in Sibenik 20, Rab in Senj 18, Hvar 21, Split 18 stopinj Celzija.

Napoved za danes:

SLOVENIJA

V vzhodni Sloveniji precej soncno, pozneje so v skrajnih zahodnih krajih že možne padavine. Najnižje nocne temperature okoli 6, v Primorju 12, najvišje dnevne okoli 15, v vzhodni Sloveniji 20.

Izgledi za petek: nestalno in nekoliko hladnejše vreme

JUGOSLAVIJA

Ob severnem Jadranu postopno poslabšanje vremena drugod po Jugoslaviji bo precej sončno in toplo, ob Jadranu jugo.

VREMENSKA SLIKA

Nad Balkanom se še zadržuje topel in suh zrak medtem ko so hladne zračne gmote že zajele zahodno Evropo. Frontalne motnje so dosegle zahodne Alpe in se bodo zaradi močnih južnih vetrov le počasi približevale našim krajem.

Ljubljanska kronika

PREBIVALSTVO

Rojstva — V torek je osebje obeh porodnišnic pomagalo pri rojstvu 6 deklic in 11 dečkov. Najtežjo punčko je mamica povila v klinični porodnišnici — tehtala je 4 kilograme, najtežji fantek pa je zajokal v mestni porodnišnici — tehtal je 300 gramov več.

ELEKTRONSKE RAPSODIJE

Danes od 11. do 16. ure bodo pred barom Bachus zastonj delili glasbene užitke. Celih pet ur bo tu skupina Klustri iz Nemške zvezne republike Godla elektronsko glasbo. Poslušalci bodo lahko svoje sodbe o milozvočnih elektronskih skladbah pisali v knjigo vtisov. Koncert zahodnonemških glasbenikov, ki se je zanimivo ujel s sejmom elektronike, je pripravil radio Študent in je to sploh prva prireditev na oktobrskem študentovskem kulturnem festivalu.

P. Z.

Poroke — Jutri si bo na Magistratu pet parov mladoporočencev nadelo zakonski jarem, včeraj pa so stopili na novo življenjsko pot štirje pari.

Pogrebi — Na žalah se bodo popoldne svojci poslovili od Fani Šter, 64-letne upokojenke (ob 14.15); Ivana Dimnika, 73-letnega posestnika (ob 16. uri); Evgena Fischerja, 53-letnega upokojenca (ob 16.45), na Šentviškem pokopališču pa bodo ob 15.15 svojci še zadnjič pospremili 52-letno uslužbenko Antonijo Žmavc.

Občanov barometer

Čas na uzdi

»Tik, tak, tik, tak,« so štropotale ure v delavnici Dušana Bajžlja na Cankarjevem nabrežju. Človek postane kar zmeden ob takem vztrajnem prijetnem šumu. Dušan Bajželj pa se zanj ne zmeni, ker je tu doma kot mlinar v svojem mlinu. Slučajnemu obiskovalcu, ki ni vajen toliko ur na kupu, pa se zdi, kot da se je tu z vso intenzivnostjo zbral čas in utrujen obtičal na mestu.

● *Kako to, da ste se odločili za to vzvišeno, nekako aristokratsko obrt?*

»Ne vem, zakaj naj bi bila aristokratska. Obrt je obrt in urarstvo je danes menda še najpristnejše rokodelstvo. Vsak drugi obrtnik si pri delu pomaga z novimi tehničnimi pripomočki, urarji pa delamo tako, kot pred stoletji. Pri nas je material tisti, ki je doživel napredek, ne pa delovni pripomočki.«

● *Saj prav zato mislim, da je vaša obrt aristokratska. Se vam ne zdi, da je razlika, če popravljate čevelj, ki stane največ dvajset jurjev, ali pa uro, ki jih je vredna sto ali stopetdeset?*

»Saj to je res, vendar ne mislite, da je urarstvo čist posel. Še kako umazan je!«

● *Res? Ampak vi se menda ne okoriščate z dragocenimi urami ali njihovimi deli!?*

»Ne, kje pa! To je vendar nemogoče! Sodobne ure so tako precizne, da jim je nemogoče jemati vrednejše dele in jih nadomeščati s cenenimi. Sicer pa, kaj naj počnem potem s tistimi deli? Nobene koristi ne bi imel od njih. Urarstvo je za to umazan posel, ker se čestokrat primeri, da moramo popravljati stare stenske ure, ki so vse zaprašene, polite s strnjenim oljem in drugo umazanijo. Ko jih razstavimo, smo črni kot kaki mehaniki.«

● *Kako ste se torej odločili za ta poklic?*

»V urarstvu sem doma že osemnajst let. Letos sem delavnico nasledil po svojem očetu. Za ta poklic je potrebno veselje, veliko potrpljenja in primeren odnos do strank.«

● *Kaj pa stranke, imajo primeren odnos do vas?*

»Večinoma. Dogaja pa se tudi, da ga nimajo. Nekateri želijo imeti ure popravljene takoj, vsaj naslednji dan. Ko jih naj bi prišli iskat, jih pa ni. Čez kakšen mesec se že primajejo. Ampak to so redki primeri.«

● *Koliko časa povprečno popravljate ročno uro?*

»To je odvisno od vrste popravila in od ure same. Povprečno imamo ročno uro v popravilu kakih teden dni. To je že kar veliko, če pomislite, da je danes težko živeti brez ure. Seveda je še veliko popravil, ki jih opravimo kar isti dan ali pa takoj naslednji.«

● *Ali ste vsaki uri kos?*

»Ne vem, zakaj ji ne bi bil. Seveda je z mnogimi precej sitnega dela, zlasti s starimi, ki so že razmajane. Najmanj dela v povprečju je ročnimi urami. Ne vem pa, kako bo, ko bomo dobivali v popravilo baterijske ročne ure s transistorji. To bo veliko težje delo. Že zdaj je zoprno popravljati ure, ki imajo vgrajene mehanizme, ki štejejo dneve.«

● *Koliko računate za popravilo, recimo za vstavljanje novega peresa in za čiščenje?*

»To je spet odvisno od vrste ure. Sicer pa imamo cenik. Za boljšo uro bi zaračunali takšno popravilo kakih 36 dinarjev. To ni tako veliko, če upoštevate, koliko dela je s tem.«

● *Povejte mi, katere ure so za vas najboljše. Katera znamka je vam najbolj pri srcu?*

»Kolikor imam izkušenj s popravili, se mi zdita najboljši uri Omega in Zenith. Seveda so še boljše ure, ampak ti dve sta mi najbolj všeč.«

A. A.

GEOMETRIJA Foto: Edi Šelhaus

Daljnovidni brez očal

Nekatere pripombe o zazidalnem načrtu za železniško in avtobusno postajo so segale do podzemeljske železnice

LJUBLJANA, 7. okt. Svet za urbanizem in gradbene zadeve pri občinski skupščini Center je na dolgo in široko znova obravnaval predlog za zazidalni načrt za novo železniško in avtobusno postajo. Razprava se je tako zavlekla, da so se drugim predlogom zazidalnih načrtov posvetili le površno.

O novi železniški postaji govorimo že v nedogled. Zadeva je zdaj tako daleč, da je sprejet predlog zazidalnega načrta. Na seji so navzoči podrobno obravnavali vse pripombe, ki so zapisane ob razgrnitvi zazidalnega načrta. To je bilo v drugi polovici julija v Mestni galeriji.

Pripombe so bile v glavnem splošnega pomena. Ljudi je predvsem zanimalo za promet in objekte, ki so vezani na novo železniško postajo. O vsem tem pa je govor v regulacijskem načrtu občine Center, ki bo v kratkem prišel na vrsto za obravnavo.

Nekaj pripomb je bilo zelo daljnovidnih in so se nanašale na podzemeljsko železnico, na šinobus z vprašanjem, ali so načrtovalci mislili tudi na to oziroma, če so ohranili prostor za eventualne take priključke k železniški postaji. O gradnji podzemeljske železnice v Ljubljani menda za zdaj ni pravih možnosti, seveda pa bodo o tem lahko razmišljali bodoči rodovi, prostora za priključitev k novi postaji pa je menda dovolj.

Hudo kri je povzročil zapis v knjigi vtisov, ki naravnost napada naše urbaniste in govori o naivnosti, o viziji ozkega kroga, o umotvorih itd. Društvo arhitektov bo o tem razpravljalo, razen tega pa bodo človeku, ki je to zapisal, tudi osebno in morda celo javno odgovorili.

ALBINA PODBEVŠEK

Večna svetloba

Od danes bodo v mestu svetile vse luči

LJUBLJANA, 7. okt. Tri dolge ure trajajoča seja sveta za komunalno gospodarstvo in mestni promet pri mestni skupščini je danes rodila tale pomemben sklep: Med svetovnim telovadnim prvenstvom bodo na ljubljanskih ulicah in cestah svetile vse luči. Take svetle razmere bodo trajale prav do konca leta.

To pomeni, da ne bo več tako, kot je bilo doslej, ko je zaradi redukcije toka (premalo denarja) svetila samo vsaka druga svetilka in, ko je v nekaterih ulicah celo vladala prava egiptovska tema.

Svet bo moral poravnati stroške, ki jih bo prinesla »večna« svetloba, prihodnje leto.

Člani sveta so nadalje razpravljali o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, o ureditvi taxi službe, o načrtu ljubljanske toplarne, o ustavnem sporu v zvezi z delitvijo sredstev med republiko in občinami (bencinski dinar), zadevajočo ulice in ceste IV. reda na mestnem območju in o ureditvi osrednjega žalskega pokopališča (asfaltirali bodo glavno alejo).

O vseh pomembnih svetovih sklepih bomo poročali jutri.

P. Z.

Prišel je kostanj

Njegov kilogram je bil vreden do 4 dinarje

LJUBLJANA, 7. okt. Na trgu se je že pojavil domač kostanj, ki so ga prodajali po 3 in 4 dinarje kilogram, nekatere kmetice pa so ga prodajale liter po 4 in 5 dinarjev. Klopi z gobami so se spet napolnile.

Največ je lisičk po 4 in 5 dinarjev liter, precej pa je tudi čebularjev, turkov, brezovih gobanov, zajčkov, golobic, Jurčki so bili le redki, pa še te so prodajali po 40 in 50 dinarjev kilogram. Prodajalka z Gorenjske je prinesla na trg brusnice, po 18 dinarjev kilogram.

Paradižnika je na trgu že bolj malo. Njegova cena pa se vrti okoli 4 dinarje kilogram. Tudi malancan ni več dosti, prodajajo pa jih po 3, 4 in 5 dinarjev kilo.

Pesa je po 2,50 dinarja, por po 6, 8 in 10 dinarjev kilogram, korenje po 4 in 6 dinarjev, česen po 7,40, 8, 10 in 12 dinarjev kilogram. Malih kumaric za vlaganje ni več, velike pa so bile po 2 in 3 dinarje kilogram. Drag je svež luščen fižol, ki je bil večinoma po 6 dinarjev liter, suh fižol v zrnju pa je po 6, 6,50 in 7 dinarjev kilogram. Orehov na trgu še ni dosti, prodajajo pa jih celo po 8 dinarjev kilogram, jedrca pa po 23 in 30 dinarjev kilogram.

V ribarnici so imeli danes sveže sardele po 5,60, sardelice po 5, orade po 35 in ovčice po 20 dinarjev kilogram. Pri školjki imajo tudi žive krape po 14 dinarjev kilogram, za jutri pa pričakujejo donavske ščuke.

V. K.

OGLAŠUJTE V DELU

Pionirji - dopisniki v Velenju

V gosteh pri velenjskih pionirjih bo 150 mladih slovenskih dopisnikov

V Velenju bo 9. in 10 oktobra, v okviru slavja ob prazniku Šaleške doline, tradicionalno srečanje pionirjev — dopisnikov in članov nagrajenih uredniških odborov pionirskih glasil iz Slovenije.

Za sprejem 150 pionirjev iz vse Slovenije je v Velenju vse nared. Izdelan pa je tudi dokončen program srečanja.

Dopisniki in člani nagrajenih uredniških odborov bodo prišli v Velenje, v petek, 9. oktobra. Po sprejemu bodo odprli v Velenju razstavo pionirskih glasil, popoldan pa bodo na vrsti prvi pogovori. V Domu kulture se bodo srečali pionirji — dopisniki s pisatelji, pesniki in novinarji ter govorili o temi »Kako pišem«. Hkrati bodo mentorji pionirskih glasil razpravljali o otroških prispevkih v otroških glasilih. Zvečer bodo pionirskim dopisnikom in mladim Velenjčanom spregovorili znani novinarji o popotavanjih po svetu in o novinarskem delu.

Drugi dan srečanja, 10. oktobra, bo zjutraj v velenjskem Domu kulture prireditev, na kateri bodo brali mladi dopisniki izbrane prispevke in zgodbe, nakar bodo podelili nagrade petim uredniškim odborom najboljših pionirskih glasil v naši republiki v zadnjem šolskem letu.

Mladi dopisniki si bodo pred odhodom ogledali Velenje in rudarski muzej na gradu in obiskali Kajuhovo spominsko sobo v Šoštanju.

M. L.

Okrožni javni tožilec zahteva preiskavo

MARIBOR, 7. oktobra — Zvedeli smo, da je okrožni javni tožilec v Mariboru zahteval pri mariborskem okrožnem sodišču uvedbo preiskave zoper mariborskega odvetnika Sergeja Majhna zaradi suma kaznivega dejanja obrekovanja. Poročali smo že, da je Sergej Majhen objavil 17. septembra v Večeru prispevek »Enakost pred zakonom«. V tem prispevku so po mnenju okrožnega javnega tožilca navedene nekatere neresnične trditve o tem, da je občinski javni tožilec pri predlaganju kaznovanja udeležencev igre na srečo — ameriške rulete — izpustil nekatere delavce upravnega organa in nekatere bolj ali manj znane mariborske osebe.

M. KOS

SAP: denar vzeli, izlet odpovedali

Zakaj 20 Beograjčanov ni moglo odpotovati na Madžarsko?

LJUBLJANA, 7. okt. — Dvajset Beograjčanov bi moralo 2. oktobra po pogodbi z beograjsko turistično poslovalnico podjetja SAP odpotovati na tridnevni izlet na Madžarsko, pa ni bilo iz tega nič. Vodja poslovalnice Dragoljub Džordžević je namreč večino potnikov tri ure pred napovedanim odhodom obvestil, da izleta ne bo. Razlogov ni povedal. Nad nesolidnostjo poslovanja beograjske podružnice sta bila najbolj ogorčena Edvard in Slavka Drvar, ki sta se oh napovedani uri oglasila v poslovalnici z vso prtljago v rokah. Tri ure pred tem so jima po telefonu zatrjevali, da izlet bo.

Ko sta Drvarjeva zahtevala, naj jima vrnejo denar, ki sta ga vplačala, so jima v poslovalnici mirno povedali, da tudi iz tega ne bo nič, ker nimajo v blagajni niti dinarja. Beograjski časnik Politika ekspres, ki je na široko opisal omenjeni dogodek, dodaja, da so se nesojeni potniki odločili, da bodo agencijo zaradi nesolidnega poslovanja prijavili sodniku za prekrške.

Velibor Radisavljević, direktor enote za turizem, gostinstvo in inozemski turizem podjetja SAP v Ljubljani, je danes izjavil, da za ta dogodek prvič sliši in da ga zaenkrat še ne more komentirati.

N. R.

Kaznovan italijanski ribič

MALI LOŠINJ, 7. oktobra. — Patruljni čoln »137 JVM« je v torek nedaleč od otoka Susaka zalotil italijansko ribiško ladjo »Antartico Primo« iz okraja Fano pri Anconi. Ladjo so odpeljali v lošinjsko pristanišče, kjer so njenemu kapitanu Alfredu Jaddi naložili globo milijon starih dinarjev zaradi nedovoljenega ribolova. Hkrati so zaplenili tudi ves ulov, ki pa je bil malenkosten, ker so ribje tatove zasačili očitno že na začetku njihovega lova.

Nesreča na lovu

MURSKA SOBOTA, 7. okt. — V Krogu pri Murski Soboti je italijanski lovec Fulvio Sarti iz Firenc huje obstrelil domačega poganjača, 34-letnega Štefana Bejaka iz Kroga. Bejak je dobil več šiber v levo nogo, ko je italijanski lovec neprevidno streljal na nizko letečega fazana.

E. B.

Orgije na pokopališču

Ob zvokih glasbe so dijaki srednjih šol na titograjskem pokopališču razbijali grobnice in razmetavali kosti . . .

TITOGRAD, 7. okt. Že dalj časa so se Titograjčani zgražali nad vandalskim skrunjenjem starih grobnic na pokopališču pri cerkvi sv. Djordja pod Gorico. Tam so pred nekaj leti prepovedali pokopavanje, cerkev pa so kot zgodovinski spomenik zaščitili z zakonom.

V zadnjem času so nepridipravi odpirali stare grobnice, vlekli iz njih strohnele in na pol strohnele krste in razmetavali kosti. Domnevati je bilo, da so iskali nakit, ki so ga v nekaterih grobnicah pokopali skupaj s pokojniki. Dogajalo se je tudi, da so razbijali nagrobne spomenike in porcelanske slike na njih. Nekaterih vlomov v grobnico ni nihče prijavil organom za notranje zadeve, marveč je poškodovane grobnice popravila uprava pokopališča. V zadnjih dneh pa so na oddelku za notranje zadeve v Titogradu vložili tri prijave.

Organom kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve ni bilo težko poloviti skupine petih mladoletnikov, starih od 15 do 16 let, dijakov srednjih šol iz Titograda, ki so se v zgodnjih večernih urah ob zvokih glasbe iz tranzistorjev in gramofonov spuščali v grobnice, vlekli na površje rakve, jih razbijali in iztresali iz njih kosti, pri čemer so prirejali prave seanse. Te njihove orgije so včasih opazovali tudi drugi mladoletniki. Inšpektorje oddelka za notranje zadeve iz Titograda je presenetilo, kako so mladoletniki vzdržali v nekaterih grobnicah, v katerih se je širil neznosen zadah še povsem nestrohnjenih trupel. Nekatere grobnice so bile namreč hermetično zaprte in zato je bilo razpadanje počasnejše.

V neki veliki grobnici s 27 predelki so vlomili v šest predelkov in zmetali kosti iz rakev. Šef kriminalistične službe oddelka za notranje zadeve v Titogradu Husnija Redžepagić je izjavil, da sta skupino vodila N. N. in D. M., že od prej znana kriminalističnim organom kot tatova avtomobilov in vlomilca. N. N. je spomladi letos vlomil v prostore osnovne šole »Savo Pejanović« in uničil šolske dnevnike.

Otrok se je zadušil

VUZENICA, 7. okt. — Včeraj popoldne je prinesla Justina Knez iz Šentjanža v krajevno ambulanto v Vuzenici mrtvega 9-mesečnega otroka.

Ugotovili so, da je mati kratek čas pustila malega Danijela v postelji in odšla na bližnjo njivo. Ko se je vrnila, je otrok ležal na trebuhu in imel okoli glave zamotano rjuho. Otroka je takoj dvignila in ugotovila, da ni kazal znakov življenja. Začela mu je dajati umetno dihanje. Ker ni bilo nič bolje, je z otrokom tekla v ambulanto. Pomoč je bila prepozna. Zdravnik je ugotovil, da je otrok umrl zaradi zadušitve.

N. S.

Požar zaradi samovžiga

LJUTOMER, 7. okt. — Sinoči je zgorelo gospodarsko poslopje last kmeta Konrada Vojska iz Bučkovec v Slovenskih goricah. Zgorelo je okrog deset ton sena, razno kmetijsko orodje itd. Do ognja, ki je povzročil za več kot 50 tisoč dinarjev škode, naj bi prišlo zaradi samovžiga sena, zloženega na podstrešju gospodarskega poslopja.

E. B.

Požar na sovjetski ladji

SPLIT, 7. okt. (Tanjug). — V noči med torkom in sredo je na sovjetski ladji »Slava Sevastopola«, ki jo popravljajo v trogirski ladjedelnici »Jozo Lozovina-Mosor«, izbruhnil požar. Trogirski gasilci so ga zaradi hitre intervencije že po eni uri pogasili. Med gašenjem je dobil hude opekline 25-strojnik sovjetske ladje Anatolij Anatolijevič Kanzilevski. Prenesli so ga v splitsko vojaško bolnišnico in njegovo življenje je še v nevarnosti. Hujše opekline je dobil tudi gasilec Jakov Munjiza, lažje pa dva druga gasilca.

Preiskavo o vzrokih požara na tej ladji, ki ima nosilnost 5000 ton, raziskujejo.

Sojenje surovim mladeničem

V Slavonski Požegi 6 fantov na brutalen način posililo dekleta

SLAVONSKA POŽEGA, 7. okt. Kazenski senat okrožnega sodišča v Slavonski Požegi, ki mu predseduje sodnik Andrija Štefančić, je začel glavno razpravo proti šestim mladeničem, starim od 19. do 28. let, obtoženim najbolj surovega posilstva, kar pomnijo v tem delu Slavonije več let nazaj. Obtožnico zastopa namestnik javnega tožilca Mladen Marković.

Dogodek, ki je pripeljal Mijo Škrabina (28), Petra Bajića (25), Martina Lakšaja (24), Djuro Vicana (19), Vinka Benčevića (26) in Antuna Sekulića (22) na zatožno klop, se je pripetil 27. julija letos okrog ene ponoči v vasi Brodski Zdenci. Tega dne oziroma dan prej, 26. julija, je bila v vasi zabava, na katero je prišla tudi K. Dj., stara 29 let, iz Slavonskega Broda. Na plesu v vaškem domu je dekle pritegnilo pozornost Mije Škrbina in njegovih tovarišev, ki so tega večera skovali svoj gnusni naklep. Po plesu je nesrečna K. Dj. odšla proti domu. Spotoma je opazila, da jo zasleduje skupina fantov. Sluteč njihov namen, se je zatekla v neko vaško hišo in prosila za pomoč, vendar sta jo dve ženski surovo odgnali od hiše. Takoj nato je tolpa nasilnežev, ki jih je vodil Mija, napadla prestrašeno dekle in jo odvlekla v slivov nasad ob cesti . . .

Nasilneži so se neusmiljeno znašali nad dekletom do petih zjutraj. Preiskava je dognala, da je njihova žrtev nekajkrat omedlela, a so jo nasilneži obujali k zavesti s koprivami, šibanjem in klofutanjem.

V preiskavi so nasilneži priznali dejanje, le V. Benčević je zanikal, da bi kakorkoli sodeloval pri dogodku, ki je razburil vse prebivalce Brodskih Zdencev. Njegovi sodelavci v sramotnem početju in prizadeta K. Dj. pa ga obtožujejo, da je skupaj s prvo četverico odgovoren za posilstvo. Zadnji iz šesterice A. Sekulić pa se zagovarja, ker jim je pomagal pri tem dejanju.

Razprava se nadaljuje. Javnost nima dostopa.

Vreme

September je bil zelo suh

Srednje mesečne temperature zraka so bile v letošnjem septembru blizu normalne vrednosti, t.j. poprečka obdobja 1931—60. V nekaterih predelih Slovenije so bile nekoliko nad njo, a v drugih za malenkost pod njo. Mesečne višine padavin pa so bile po vsej Sloveniji tako nizke, da niso dosegle niti polovico običajne septemberske višine padavin.

V mesecu septembru je prevladovalo nad Srednjo Evropo in Balkanom področje visokega zračnega pritiska, ki je povzročalo suho vreme.

V pričetku meseca so se pomikala ciklonska jedra iznad vzhodnega Atlantika proti Skandinaviji. S tem v zvezi so potovale frontalne motnje preko Srednje Evrope proti vzhodu in so dosegle naše kraje že zelo oslabljene in so povzročale le neznatne padavine. Zaradi jugozahodne cirkulacije je bilo v prvi polovici meseca zelo toplo.

Za nekoliko izrazitejšim prodorom hladnega zraka preko Srednje Evrope nad Balkan, v sredini meseca, se je zgradilo področje visokega zračnega pritiska, ki je zajemalo pretežni del Evrope in se je vzdrževalo daljše razdobje. Zaradi jasnih noči je bilo močno izžarevanje in so se temperature v tem razdobju stalno nižale.

27. sept. je zajela Slovenijo od severozahoda hladna fronta, ki je povzročila prehodne padavine. Za njo se je vreme hitro izboljšalo, dotekal pa je od severa hladen zrak, ki je povzročil nekajdnevne dodatne ohladitve.

Srednje mesečne temperature zraka (v °C) so bile: Brnik 13,9 (odklon —0,1), Planica 11,7 (—0,1), Jezersko 11,7 (+0,7) Šmartno 13,8 (+0,4), Celje 14,7 (+0,2), Maribor 15,0 (0,0), Murska Sobota 14,8 (—0,1), Koper 19,8 (—0,1), Ajdovščina 18,3 (+0,4), Postojna 14,2 (+0,3), Novo mesto 14,8 (—0,5), Nova Gorica 17,5, Ljubljana 16,0 (+0,7).

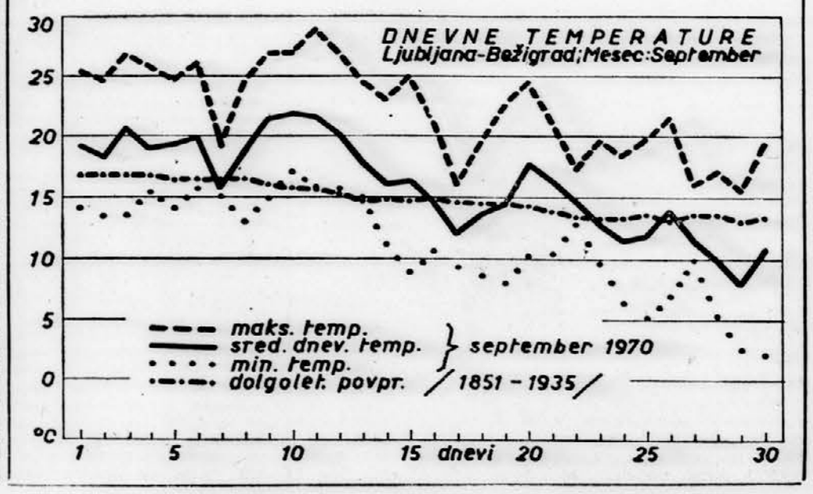
Maksimalne temperature so bile: Planica 24,6, Jezersko 23,6, Brnik 27,6, Šmartno 27,2, Celje 28,2, Maribor 29,7, Murska Sobota 28,6, Postojna 24,9, Novo mesto 29,1, Ljubljana 29,0 (vse 11. sept), Koper 29,4, Ajdovščina 25,6, Nova Gorica 28,6 (vse 12. sept.).

Minimalne temprature so se že v pretežnem delu Slovenije spustile pod ledišče: Brnik —2,1, Planica —0,6, Jezersko —1,5, Šmartno —1,0, Celje 0,8, Maribor 0,4, Murska Sobota —1,5, Koper 8,5, Ajdovščina 1,4, Postojna —1,5, Novo mesto —1,2, Nova Gorica 3,5, Ljubljana 2,2 (vse 30. sept.).

Septemberske mesečne višine padavin so bile: Brnik 42 mm, Planica 78 mm (49%), Jezersko 73 mm (48%), Šmartno 24 mm (21%), Celje 49 mm (45%), Maribor 22 mm (25%), Murska Sobota 30 mm (48%), Koper 34 mm (37%), Ajdovščina 37 mm (25%), Postojna 19 mm (16%), Novo mesto 20 mm (19%, Nova Gorica 67 mm, Ljubljna 22 mm (15%).

Srednja mesečna oblačnost se je napram predhodnemu mesecu nekoliko znižala. Heliografi po Sloveniji so registrirali med 274 ur (ali 73%) sončnega sija v Kopru in 170 ur (ali 45%) sončnega sija v Mariboru.

Morska voda pri Kopru, v globini 30 cm, je bila najbolj topla 11 in 15 septembra, merila je 24,6°. Najhladnejša pa je bila zadnji dan v mesecu: 19,0° Srednja mesečna temperatura je znašala 22,4°. Bila je za 0,6° nad poprečkom obdobja 1959—1969.

GUSTAVSBERG
PRIZNANA ŠVEDSKA KVALITETA

UNIVERZALNI KOTEL ZA CENTRALNO OGREVANJE

Gustavsberg — Švedska

- RAZPOLOŽLJIVE IZVEDBE od 20.000 do 43.000 kcal/h
- KONKURENČNE CENE — DEVIZNA PRODAJA
- ZAGOTOVLJENO: projektiranje — takojšnja dobava — montaža — servis
- PREDNOSTI: možnost kurjenja z gospodinjskim oljem, trdimi gorivi in elektriko; možnost horizontalnega in vertikalnega priključka na dimnik in direktnega priključka na vodovodno omrežje; zadostuje minimalni prostor za namestitev

sprejemamo tudi naročila za ploščate radiatorje

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN CENIKE

emona konsignacija LJUBLJANA CELOVŠKA 149 | TELEFON 55-984 IN 55-997